MINISTERUL DE INTERNE

DEPARTAM

DESTĂINUIRILE UNUI AGENT SECRET

5 VOLUME

M I N I S T E R U L   D E   I N T E R N E
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

Uz intern

DESTĂINUIRILE UNUI AGENT SECRET

SERVICIUL EDITORIAL ȘI CINEMATOGRAFIC
— 1 9 8 2 —

Traducere din limba franceză, adaptare şi prelucrare de:
VASILE ELENA şi VASILE GHEORGHE

Coperta: VICTOR JERCA

CUVÎNT ÎNAINTE

După ce m-am decis să demisionez din solda serviciilor secrete spaniole (S.D.P.G.), rupînd în acelaşi timp cu C.I.A. şi cu toate celelalte organizaţii de spionaj străine cu care colaborasem, am mai avut deseori ocazia să aud şuieratul gloanţelor. Încă un timp a trebuit să accept îndeplinirea unor misiuni, fie pentru că eram încolţit, fie pentru că nu-i puteam refuza pe unii dintre foştii mei şefi sau amici atunci cînd îmi cereau anumite servicii. Dar nu am acceptat niciodată să-mi reiau efectiv activitatea de spionaj.

Această carte nu este un roman de aventuri, ci o descriere a faptelor din cei 18 ani din viaţa mea petrecuţi în serviciile secrete, cu toate întîmplările tragice, uneori incredibile, prin care am trecut. M-am decis să dezvălui, pur şi simplu, ceea ce ştiu despre lumea spionajului şi despre dedesubturile necunoscute ale unor afaceri secrete. Evident că aceste amintiri i-ar putea decepţiona pe unii, deoarece pare mai agreabil să citeşti aventurile fantastice ale unui erou irezistibil şi invincibil, decît să urmăreşti un agent secret în expediţii care se termină uneori în celulele vreunei închisori.

De asemenea, este mai reconfortant să crezi — după lectura unor lucrări referitoare la lumea spionajului — că serviciile secrete apără cauze juste şi idealuri de o înaltă nobleţe, ca şi guvernele în slujba cărora sînt, decît să descoperi că şi unele şi altele devin cel mai adesea infidele atunci cînd este vorba să salveze interesele anumitor persoane sau cercuri imperialiste. *

Din nefericire, acesta este adevărul-adevărat şi, făcînd o asemenea afirmaţie, nu iau apărarea nimănui, căci ştiu, ba-

* Autorul se referă la serviciile secrete şi guvernele pe care le-a slujit. (N.R.)

zindu-mă pe fapte, că toți cei ce le conduc sînt la fel de cinici și la fel de machiavelici.

. . . .

Statele Unite întrețineau, de pildă, excelente raporturi cu opoziția spaniolă, pe care o finanțau la nevoie, sprijinindu-l, în același timp, oficial pe Franco și apoi pe succesorii lui; americanii au insistat ca Franța să rămînă în blocul occidental în numele „apărării lumii libere", provocînd, ori de cîte ori au avut posibilitatea sau le-au dictat interesele, tulburări în această țară, ca și în teritoriile de peste mări, ba chiar și la Paris, atunci cînd s-au grăbit, de exemplu, să exploateze evenimentele din mai 1968, aruncînd gaz peste foc și manipulînd tot soiul de agenți pentru a zdruncina regimul generalului de Gaulle.

. . . .

Totodată, serviciile secrete organizează, finanțează și sprijină tot felul de „revoluții", lovituri de stat, lideri apăruți din senin, pentru a „salva" sau acapara piețe comerciale ori industriale și a crea noi debușeuri, cunoscute în limbaj diplomatic sub denumirea pudică de zone de influență.

Fără vreo intenție moralizatoare, m-am gîndit că este util să dezvălui ce sînt în realitate serviciile secrete, cum sînt organizate, cum funcționează și operează, care sînt regulile jocului ce-l fac, căci există asemenea reguli în raporturile lor mutuale.

Doresc, de asemenea, să-i ofer cititorului posibilitatea de a-și da seama că serviciile secrete, care au evoluat considerabil și dispun de mijloace dintre cele mai sofisticate, reprezintă un pericol imens, în continuă creștere, atît pentru omul de rînd, cît și pentru cei mai de sus conducători de state și popoare, deseori vizați direct de cadre și agenți plătiți cu bani grei pentru a pune în aplicare planuri diabolice.

Tot ceea ce s-ar putea spune despre serviciile secrete, toate procesele care le-ar putea fi intentate nu servesc la nimic, căci acestea au, pe lîngă puterea unui monstru, și caracteristicile unei caracatițe sau ale unui cameleon, pentru că orice tentacul tăiat îi crește la loc imediat, pentru că își schimbă culoarea după împrejurări. Rămîn, deci, întotdeauna ele însele, primejdioase și agresive.

Prezentată din acest unghi, demistificarea spionajului și a spionilor ar putea tulbura lumea și ar avea de ce. Și mai există, de asemenea, un alt aspect necunoscut al acestei lumi, pe care eu încerc să-l dezvălui, și anume că agenții de spionaj ce se dovedesc supraoameni în unele domenii sînt la fel de vulnerabili în altele, ca orice om de rînd. Această trăsătură demonstrează că agentul secret al C.I.A. sau al oricărui alt serviciu de spionaj, oricît de bun specialist ar fi în profesia sa, nu este, la urma-urmei, decît un simplu om și trebuie privit ca atare.

Capitolul I

Vor să mă înfunde

Totul a început în timpul războiului din Spania. Tatăl meu era acel comisar politic republican care a trebuit să cedeze Valencia, iar mama mea a murit de supărare cînd el a fost închis. Familia s-a dezmembrat. Fratele meu a devenit anarhist, una dintre surori, bolnavă de plămîni, a stat ani de zile țintuită la pat, iar eu, ajuns vagabond, îmi blestemam tatăl.

Aveam 10 ani. Un negustor de bijuterii m-a angajat comisionar. Nu după mult timp, cîteva dintre pachetele duse clientelei au fost găsite incomplete. Patronul m-a acuzat de furt, am fost ridicat, judecat și iată-mă într-o casă de corecție supravegheată de preoți.

Într-o zi, părintele-director m-a chemat în biroul său și m-a întrebat :

— Tu ai furat zahăr din bucătărie ?

— Nu, eu...

— Vino aici și dă-ți jos pantalonii.

Am primit o lovitură peste fese și am urlat :

— Da, eu am furat zahăr, dar pentru a-l da camarazilor mei.

Părintele-director m-a prins între genunchi și a început să mă lovească, furios, cu o curea.

Deodată am devenit atent la respirația sa. Efortul făcut de el exprima o plăcere feroce cînd mă lovea. Acest fapt m-a dezgustat pe viață.

Mi-am dat seama că toți cei care mă supravegheau nu erau decît niște ticăloși, niște perfizi și, de aceea, pentru a-mi ușura situația, m-am decis să mă fac ca ei, devenind un prizonier „supus și respectuos“ și un denunțător. Eliberat, m-am hotărît, o dată pentru totdeauna, să-mi vînd cît mai scump

serviciile şi m-am înscris în Frontul tineretului fascist spaniol. Favorizat de apartenenţa la această organizaţie, mi-am luat chiar şi bacalaureatul şi am ajuns student.

Din păcate, îmi lipseau banii. Pentru a-i cîştiga, am recurs, împreună cu alţi colegi, la o stratagemă : am împrumutat o bicicletă, lăsînd drept cauţiune cartela de masă, apoi am făcut-o dispărută şi, nu după multă vreme, am vîndut-o. Dar, la puţin timp, m-am trezit pentru prima oară într-o închisoare adevărată. Organizaţia politică din care făceam parte nu mi-a reproşat nimic. Cînd am ieşit din penitenciar, mi-a facilitat continuarea studiilor în medicină şi, în numai trei ani, am ajuns să secundez un mare chirurg. În acelaşi timp, mă făceam remarcat în mişcarea franchistă. Viaţa îmi zîmbea, în fine, cînd mi-a venit nefericita idee de a-i scrie unchiului meu, şeful falangei Gijon, din Asturia, care era amic cu Franco. Răspunsul lui m-a trezit la realitate. Eram vinovat de a fi uitat să-mi satisfac serviciul militar. La început am crezut că apartenenţa mea la falanga lui Franco ar fi suficientă să scap de armată, dar Justiţia militară era mult prea puternică. Dacă m-ar fi depistat jandarmeria, m-ar fi trimis în Africa pentru patru ani, într-un batalion disciplinar.

— Ei bine, ia-le-o înainte, mi-a zis el. Angajează-te în Legiunea străină.

— Dar dacă mă angajez în Legiune, tot în Africa voi merge !

— Încearcă să intri atunci în Aviaţie.

Cei de acolo nu m-au vrut. Un subofiţer mi-a spus că este vorba de un corp de elită în care nu sînt admişi indivizi cu cazier ca al meu.

Îmi rămînea Legiunea. Recrutorul nu mi-a pus nici o întrebare. „Iată contractul dumneavoastră, mi-a spus el, luaţi trenul şi apoi vaporul şi plecaţi în Africa".

Cîtva timp după aceea soseam în Marocul spaniol, în Yebala, la Souk-T'zenin de Sidi el-Yamani, unde se afla batalionul meu.

Eu aflasem că Legiunea străină este ceva între puşcărie şi mănăstire, dar mai ştiam că ea constituia un bun mijloc de dispariţie şi muşamalizare a vechilor greşeli. Mi-au fost impuşi camarazi aventurieri, cu care mergeam să ne coacem în deşert, obişnuindu-ne să fim insensibili şi duri.

Legiunea nu m-a surprins, deşi era atît de inumană. La originea ei era un regiment format din puşcăriaşi din închisorile spaniole, care au cunoscut, se zice, gloria armelor în

Rif, împotriva minerilor din Asturia, în anul 1934, sau pe frontul din Răsărit, alături de Wehrmacht.

În 1952, la sosirea mea în batalion, ofiţerii nu mai erau acei oameni duri, parcă născuţi pentru a conduce nişte mercenari, ci mai curînd elevi de la şcoala militară, care cereau să fie sub ordinele generalului José Millan Astray, întemeietorul Legiunii.

Generalul era tipul de conchistador în timpul puterii franchiste. O bestie născută pentru război şi ordine fascistă. Plăcîndu-i să viziteze pe neaşteptate unităţile, într-o noapte, tocmai cînd ne era somnul mai greu, am fost treziţi pe neaşteptate şi ni s-au dat trei minute ca să ieşim înaintea sa echipaţi în ţinută de luptă. Luîndu-şi o poziţie impozantă, ne-a salutat, ne-a spus noapte bună şi a plecat !

La o paradă militară în cinstea victoriei, fiind alături de Franco, urlase în microfoane în timpul trecerii Legiunii : „Trăiască victoria ! Franco, priveşte-i pe fiii noştri şi admiră-i !" Căpetenia fascistă surîsese, pentru că aşa făcea întotdeauna la toate glumele proaste ale generalului.

În acest batalion de hoţi şi brute eram numai trei universitari. Primul, un profesor de literatură, îşi lăsase familia şi catedra şi se ocupa aici de treburi administrative. Al doilea, un jurist, aflat în Legiune pentru că procurase paşapoarte spaniolilor ce vroiau să fugă din ţară, era afectat instanţei militare. Iar eu, chirurg, mi-am oferit serviciile infirmeriei taberei, sperînd să petrec acolo trei ani liniştiţi. Nu era chiar aşa, căci din te miri ce te trezeai trimis la plutonul disciplinar, unde erai obligat să porţi, zi şi noapte, în spate un sac de 35 kg cu pămînt şi erai bătut cu vergele de fier. Cine se revolta era împuşcat pe loc.

Ieşirea mea din acest infern a fost mai puţin tragică, dar ceva mai curioasă : am devenit agent secret ! Totul a început pe neaşteptate. Într-o zi, mă aflam de gardă la intrarea în cazarmă, cînd l-am observat pe căpitanul meu. Mi-am corectat poziţia. El s-a oprit în faţa mea şi mi-a zis cîteva cuvinte. Era un tip dezavantajat de fizic, dar deosebit de inteligent. Ştia că regulamentul îmi interzicea să vorbesc cu cineva în timp ce mă aflam în post, aşa că nu înţelegeam de ce mi-a vorbit. Era o cursă ? Vroia să mă trimită la plutonul de pedepsire ? I-am răspuns doar atît :

— Iertaţi-mă, domnule căpitan, dar sînt de gardă şi nu am voie să vă răspund. Acesta este regulamentul.

— Pe loc repaus!
Am luat poziția ordonată.

— Rămîi în repaus și nu face pe nebunul. Dacă-ți vorbesc, înseamnă că am să-ți spun ceva.

Apoi căpitanul îl chemă pe sergentul de serviciu.

— Am cîteva cuvinte de spus acestui soldat. Înlocuiește-l!

— Da, domnule căpitan!

Sergentul, foarte palid, se uita la mine îngrozit, întrucît credea că am făcut vreo prostie și el răspundea de comportarea mea.

Dar căpitanul m-a dus ceva mai departe doar ca să discutăm. Din întrebările pe care mi le-a pus despre familie, despre studii și necazurile ce le avusesem cu Justiția am înțeles că îmi cunoștea foarte bine dosarul.

— Acum, că perioada ta de instrucție s-a terminat, ce ai vrea să faci?

— Să fiu infirmier la companie, domnule căpitan. Am făcut studii de medicină.

— Dar la electricitate te pricepi?

— Păi...

— Nu te pricepi deloc?

— Ba da, domnule căpitan! În fine..., mă prind despre ce e vorba, adică am vrut să spun că nu am o formație de adevărat electrician.

— Nu e nimic, continuă căpitanul. Dacă nu te pricepi bine la electricitate, ai să înveți. Mai vorbim noi.

Și, într-adevăr, cîteva zile mai tîrziu am discutat din nou. Căpitanul mi-a adus cîteva cărți de electricitate, pe care le cumpărase, după cîte se părea, special pentru mine.

— Și acum, mi-a zis el, la muncă!

Pentru a studia în liniște, am fost mutat la cantină și am putut beneficia de o cameră liberă. După cum se vede, începusem să am condiții destul de... odihnitoare: cîteva săptămîni mai tîrziu eram electrician în batalion, fapt care îmi permitea să cîștig bani, efectuînd mici reparații pe la domiciliile ofițerilor. Totuși, nu puteam să ies în sat cînd voiam; mi-ar fi plăcut să pot bea o bere caldă la bistrou și să întîlnesc fete după-amiaza în piață. De această dată, cel care m-a ajutat a fost don José Saenz.

Locotenentul îmi cunoștea apartenența la falangă și, cum protecția căpitanului meu îl jena, a cerut comandantului să-i fiu afectat ca secretar particular.

Încă nu știam care era adevărata funcție a acestui locotenent, așa că munca mea pe lîngă el nu-mi era prea clară. Mă trimitea la Krinda, la statul-major al regimentului, unde trebuia să duc niște plicuri închise, adresate personal unui anumit comandant Poses, șeful serviciului special interior. Conținutul mesajelor nu mă interesa; important era că ieșeam din cazarmă, treceam pe la fete și intram în vreun bistrou. Apoi m-am gîndit că ar fi mai bine ca, în loc să-l aștept pe comandant, să-i las mesajele la secretariat și, în cele cîteva minute cîștigate, să întîrzii la bordel și să beau două beri în loc de una.

Dar locotenentul n-a fost de acord cu acest lucru.

— Nu se poate! Astea sînt rapoarte confidențiale despre soldații care comit infracțiuni, despre dezertori și indivizii dubioși din punct de vedere politic.

Am înțeles imediat că locotenentul Saenz era în batalion reprezentantul serviciului de informații al armatei franchiste. Un oportunist de talia mea nu putea să nu profite de această ocazie:

— Dar, domnule locotenent, aș putea și eu să vă povestesc cîte ceva.

— De pildă, ce?

— Despre camarazii mei. Gîndiți-vă numai: lucrez încă la cantină, unde se vorbesc multe, iar eu aud, pentru că soldații nu se feresc unii de alții.

Locotenentul Saenz îmi acceptă cu rapiditate oferta. Era oare din cauza trecutului meu de falangist? Sau pentru că munca mea la cantină îmi oferea, într-adevăr, reale posibilități de spionaj? Nu aveam de unde să-mi dau seama ce anume era în capul locotenentului, dar am devenit informatorul batalionului.

În mod cert mai erau și alți informatori, dar eu m-am dovedit a fi cel mai bun, și iată de ce: ofițerul de stat-major căruia îi duceam plicurile confidențiale, Fernandez-Poses (ulterior, general de divizie la Statul-major central), m-a reținut odată în biroul său și mi-a spus:

— Dragul meu, tot ceea ce faci dumneata acolo sînt niște fleacuri.

El agita plicul ce i-l dusesem și pe care nici nu-l deschisese.

— Știi ce este înăuntru?

— Da, domnule comandant, sînt rapoarte despre camarazii mei.

— Într-adevăr, excelente rapoarte, Gonzales. Atîta doar că toate aceste istorioare cu soldaţi drogaţi şi cu hoţi de efecte militare nu ne interesează absolut deloc. Dimpotrivă...

Poses mă privi pe furiş, încercînd să observe dacă am înţeles bine.

— Din contră, ne interesează altceva, ca, de pildă, starea de spirit a ofiţerilor, ideile politice ale soldaţilor, depistarea unor eventuali provocatori de tulburări sau a unor oameni ostili lui Franco. Şi, apoi, asta s-ar potrivi mai bine talentelor dumitale.

— Fără îndoială, domnule comandant.

— Pe de altă parte, aş vrea să-ţi spun că ţi-am studiat dosarul.

Poses făcu o grimasă, care nu m-a surprins.

— Puteai fi acum la închisoare, ştiai asta ?

— Ştiam.

— Dumneata ai, deci, o datorie către guvernul nostru, care te-a scăpat de închisoare. Începînd de azi ai vrea să lucrezi pentru serviciile secrete ?

Sigur că vroiam, din moment ce aşa puteam avea foarte multă libertate. Indiferent de misiune, era de preferat unei corvezi şi apoi, mai mult sau mai puţin conştient, îmi convenea această nouă putere ce mi se dădea, deoarece îmi permitea să mă răzbun pe toţi, pe acei republicani care, ca şi tatăl meu, îşi ruinaseră familiile în numele unui crez politic.

Cînd i-am spus toate acestea comandantului Poses, am devenit colaboratorul lui special în batalion.

Două luni mai tîrziu, Poses m-a trimis la Tétouan, sediul Înaltului comisariat spaniol din Maroc. Acolo, în compania altor informatori, am fost supus la o serie de teste şi întrebat dacă cunosc araba, dacă pot să disting dialectele marocane ; apoi mi s-au predat noţiuni cu privire la administraţia Marocului francez şi al celui spaniol ; mi-au fost explicate caracteristicile acestor două zone, mişcările naţionaliste din interiorul lor, ce vroiau ele şi ce părere aveau despre spanioli.

Am trecut cu bine toate examenele şi m-am trezit la Şcoala militară de informaţii din Valencia, care nu era altceva decît centrul de instrucţie al serviciilor secrete spaniole.

Făcusem un an de armată. Aici nu mai aveam de-a face cu raportarea cancanurilor dintr-o cantină. Urmam lecţii de psihologie, de propagandă şi agitaţie şi de „intoxicare" informativă. În timpul celor şase luni de stagiu am mai învăţat

cartografia, arta utilizării codurilor, modul de fabricare a cernelii simpatice din urină şi am studiat probleme de radio : cum se pot repera emiţătoarele clandestine şi cum pot fi bruiate.

M-am specializat, totodată, în cunoaşterea dialectelor marocane, a costumelor şi religiei musulmane. Am studiat istoria mişcărilor de independenţă de la Mohamed Torrès, fiul liderului naţionalist Abdelkhalek Torrès.

Apoi am fabricat bombe din te miri ce.

Aspirantul Mataro Campana îmi explica :

— Rupe nişte cărţi de joc, îmbibă-le cu apă chioară şi îndeasă-le într-o sticlă pe care trebuie s-o închizi bine de tot.

— Şi o să explodeze ? !

— Dacă o arunci într-un foc, va exploda cu zgomot, producînd pagube.

După terminarea celor şase luni de stagiu, numai cinci elevi din treizeci au obţinut gradul şi calificativul necesare unui şef de zonă. Eram printre cei cinci, aşa că puţin timp după aceea am plecat la Alcazarquivir sau Ksar el-Kébir, în acea parte a Marocului spaniol care cuprindea regiunea de frontieră a Yebalei, formată dintr-un triunghi mărginit de Fondak, Tanger şi Souk del Arbaa.

Acest triunghi constituia o zonă, iar şeful ei eram eu.

De fapt, prima mea misiune secretă a fost de poliţist. Cunoştinţele mele bogate referitoare la Maroc, marocani, explozivi şi radiouri clandestine nu mi-au servit la nimic, deoarece ordinele pe care le primeam vizau altceva : cineva deturnase în folosul său tone de orz şi ovăz destinate cailor armatei ; cine era acesta ? Pornind pe urmele hoţilor am găsit la originea traficului numele locotenentului Saenz. Era unul şi acelaşi Saenz pe care îl cunoşteam bine. El revindea la particulari orzul şi ovăzul cailor armatei. Puteam oare să-l denunţ pe omul căruia îi datoram situaţia de acum, căruia, cu foarte puţin timp în urmă, îi duceam mesajele la statul-major şi căruia, eu, un biet soldat, îi datoram berea şi orele petrecute cu fetele din Larache ? Cu toate acestea, nu am ezitat să-l denunţ în faţa tribunalului militar.

Cu numai cîteva minute înainte de a depune mărturie la tribunal împotriva lui, mi-am dat seama că situaţia în care ajunsesem constituia, de fapt, un ultim test. Cei de la statul-major doreau să afle dacă voi fi în stare să-i trădez împins de sentimentul recunoştinţei. Îl voi vinde pe fostul meu protector ? Sigur că da ! Oamenii ăştia nu aveau minte. Auzi !

Un tip ca mine, care și-a denunțat camarazii și ofițerii, care-și începuse copilăria într-o casă de corecție, să nu fie gata de orice ca să trăiască bine ?!

Apoi Saenz s-a descurcat perfect, întrucît nu era nici primul și nici ultimul militar care a deturnat materiale. L-am revăzut mai tîrziu, cînd, pentru a evita prea multe formalități de obținere a unui pașaport, se adresase serviciilor secrete. Cînd i-am auzit numele, l-am chemat la mine și s-a amuzat copios văzînd că-i rezolv cererea cu un singur telefon.

Dar, să revin la povestea mea.

După încheierea acestei prime misiuni, am fost remarcat de șefii mei, felicitat și, din simplu polițist, am devenit agitator.

Am fost convocat ca șef de zonă la Tétouan, unde mi-am dat seama că, în sfîrșit, cursurile de spionaj pe care le absolvisem îmi vor deveni utile. Era vorba de organizarea unei vaste campanii antifranceze în rîndurile marocanilor.

Momentul era prielnic : Franța îl detronase pe sultanul Marocului, Mohamed ben Youssef, pe care l-a ținut în Corsica înainte de a-l trimite în Madagascar. În locul lui fusese instalat un altul, profrancez, pe nume Moulay Arafa. Știți ce se întîmplă cînd o țară care deține colonii procedează astfel cu un sultan puțin iubit de supușii săi ? Aceștia încep să-l aduleze ca pe un martir, ca pe un simbol ; așa că marocanii îl regretau acum pe Mohamed, care lupta pentru independența Marocului. Un asemenea sentiment favorabil lui Mohamed era încă confuz, în acea vreme, în inima poporului. Naționalismul marocan se cocea, dar lent și mai ales în cercurile intelectuale.

Ce avea să cîștige Spania din toate acestea ? Influență !

Franco știa că, dacă se sprijină pe francezii din Maroc, va pierde. Dacă, dimpotrivă, îi va ajuta pe naționaliști să-și elibereze țara, își va apăra interesele.

La Tétouan, ne aflam la ordinele înaltului comisar, un „african" care știa continentul pe de rost, generalul-locotenent Garcia Valinio, șeful meu direct. El mi-a explicat, în cîteva cuvinte, psihologia Spaniei în ceea ce privește Marocul :

— Dacă această țară își obține independența, n-are nici un rost ca Spania să se hărțuiască cu Franța. Trebuie, deci, ca independența Marocului să fie obținută în întregime numai pe spinarea francezilor.

— Dar, domnule general, Parisul, în mod sigur, va acorda independența Marocului...

— Da, a spus Garcia Valinio. Numai că marocanii vor trebui să fie recunoscători pentru asta Madridului. În acest scop, este absolut necesar ca independența să fie obținută înainte de a le-o acorda. Mă urmăriți cu atenție ?

— Da, domnule general.

— De aceea, noi trebuie să ni-i apropiem pe liderii naționaliști ca Allal el Fassi, Abdelkhalek Torrès, Mehdi ben Barka, ca și pe ceilalți.

— Dar, domnule general, ei vor dori, desigur, să fie sprijiniți din punct de vedere financiar și militar. Doar cuvintele nu ajung.

— Le vom da și bombe, spuse Garcia Valinio, nu numai vorbe bune. Aceasta este misiunea noastră, de fapt.

— Cum vom proceda ?

— Serviciile noastre speciale vor interveni în Maroc. Pentru început, noi vom duce o ofensivă psihologică.

Operațiunea „Maroc" a început în august 1954, exact la un an după detronarea sultanului Mohamed. Serviciile secrete spaniole trebuiau să favorizeze prin orice mijloace întoarcerea lui Mohamed și să furnizeze marocanilor dovada că imperialiștii francezi nu dominau situația. S-a creat, deci, la Madrid un comitet de reinscăunare a lui Mohamed ben Youssef. Participau principalii lideri naționaliști, reformiștii, republicanii, regaliștii, partizanii Istiqlalului sau ai Marocului liber. De asemenea, și generalul-locotenent Garcia Valinio.

Tot atunci, Garcia Valinio publică un comunicat senzațional, care a impresionat puternic cele două Marocuri : „Marocanii spanioli, scria înaltul comisar, vor putea celebra sărbătorile de la Aid el-Kébir așa cum vor dori..."

Partea franceză interzicea acest lucru. Acum provocările se țineau lanț. La Ksar el-Kébir, în sectorul meu, întrețineam raporturi serioase cu responsabilul local al A.E.M.-ului (Armata de Eliberare a Marocului), ai cărei ofițeri erau antrenați de Spania. Eu însumi am detașat la A.E.M. pe trei dintre agenții mei, care urmau să-i învețe pe marocani mînuirea armelor ușoare.

Constituiam, de asemenea, grupe de provocatori pe care-i lansam în zona franceză. Cum procedam ? Foarte simplu. Îi trimiteam, de exemplu, pe agenții mei într-un punct populat, îmbrăcați în uniforme franceze, ca să-i terorizeze pe locui-

tori. Aceştia recunoşteau uniformele şi spuneau : „Francezii ne-au profanat mormintele, ne-au brutalizat şi ne-au violat femeile !"

La Fès, am devastat moscheea Moulay-Idris. Asemenea acte de vandalism îi incitau pe locuitori împotriva ocupanţilor francezi. Noi întreţineam mînia acestora.

— Ah ! le ziceam marocanilor, dacă sultanul Mohamed ar fi la putere...

— Ce-ar face sultanul nostru ?

— V-ar proteja împotriva acestor nebuni. Dealtfel, francezii ştiu ei ce fac ; îl ţin închis tocmai pentru că i-ar incomoda.

Marocanii ne credeau, fiindcă zona pe care o aveam noi părea că trăieşte în pace. Dar în regiunea Tanger, pe care o controlam, începuse constituirea Armatei de Eliberare Naţională Algeriană. Trebuia ţinută pe loc armata franceză din Algeria, opunîndu-i o gherilă de partizani, pentru a nu îngroşa rîndurile armatei din Maroc, care lupta împotriva amicilor noştri naţionalişti.

Tangerul era un oraş internaţional. Existau aici bănci din toată lumea, funcţionau pînă la patru mii de societăţi de import-export, activităţile erau libere. Se făcea trafic cu orice : femei, ţigări, droguri şi bijuterii. Uneori, în plină zi, izbucneau sîngeroase ciocniri cu pistoale-mitraliere. Era un porto-franco deschis pe Mediterana. El era poarta de intrare în Africa de Nord a aventurierilor, iar trenul pe care-l luam adesea către Marocul francez lăsa în gări negustori de arme şi de fete, spioni, provocatori etc.

Eu mă plimbam călare şi supravegheam Tangerul şi împrejurimile sale pentru Franco.

Mă numeam Mohamed el Hadj. Abdelkhalek Torrès îmi dăduse acest nume într-o zi, pe cînd vorbeam despre călătoriile mele :

— Ai fost deci la Mecca ? mă întrebase el.

— Cum îţi spun.

— Atunci eşti un Hadj.

— Un Hadj ?

— Da. Toţi oamenii care au fost la Mecca se numesc Hadj.

— Deci, sînt şi eu un Hadj ?

— Atunci o să-ţi dăm numele de Mohamed el Hadj ben Mohamed !

Eu şi oamenii mei întîlneam în oraş partizani ai francezilor şi ne ataşam lor. Spioni, sabotori profesionişti, agenţi de informaţii trimişi de la Paris, toţi aceştia exercitau, din cînd în cînd, meserii mai mult sau mai puţin onorabile şi comiteau şi asasinate. Victimele lor erau, de obicei, naţionalişti marocani. Comitetul antiterorist nord-african era manipulat de francezi.

Serviciile speciale franceze şi Mafia au vrut să-l asasineze la Tétouan pe Allal el Fassi. Un francez celebru proiectase, pur şi simplu, aruncarea în aer a hotelului în care se afla liderul naţionalist marocan. Francezii îi furnizaseră explozivi şi-i mai dăduseră pe deasupra şi un milion de franci vechi. Dar a ratat lovitura, fiindcă n-a ştiut să-şi aleagă oamenii. Îl angajase, printre alţii, şi pe José Fernandez, unul dintre agenţii mei. Omul m-a informat imediat, iar eu l-am prevenit pe şeful meu.

— Foarte bine, a spus Garcia Valinio. Să-l lăsăm pe „X" să comită crima.

— Să lăsăm ca el Fassi să fie ucis de Mafie ?

— Nu.

— Atunci să-l arestăm pe „X" sau să-l împiedicăm să acţioneze.

— Nu. Îl lăsăm să-şi pregătească atentatul şi, în ultimul moment, graţie lui Fernandez, vom salva viaţa liderului marocan.

Aşa am şi făcut. Bomba a explodat, într-adevăr, dar prea tîrziu. Allal el Fassi a mulţumit îndelung Spaniei, iar eu l-am trimis pe „X" să petreacă o parte din viaţă în închisoarea Tangerului.

Ce confuzie se crease ! Agenţii serviciilor secrete îi distingeau cu greutate pe traficanţi de antiterorişti, de bandiţi sau de salariaţii Agenţiei Air France, care se încrucişau zilnic în barul Veneţa.

Noi, serviciile secrete spaniole, îi montam pretutindeni pe marocani împotriva francezilor. Le-am oferit antenele postului de radio din Tétouan pentru redifuzarea „Vocii Arabilor" de la Cairo. Natural că francezii au ripostat, bruind şi provocînd cîmpuri de intoxicare informativă. La sabotaj răspundeau cu sabotaj. Posedau şi ei o reţea arabă pe teritoriul spaniol, formată din agenţi însărcinaţi cu cumpărarea soldaţilor noştri ; li se ofereau libertatea şi o nouă stare civilă

în schimbul dezertării. Țăranii din Rif erau aceia care-i sprijineau, fiind plătiți pentru aceasta. Știam că un dezertor spaniol valora zece mii de franci, întrucît într-o zi era să cad victimă acestui comerț.

Iată cum: cutreieram frontiera dintre zona spaniolă și cea franceză, îmbrăcat în djellaba, această îmbrăcăminte suficient de largă pentru a masca un pistol-mitralieră. Mergeam, gîndindu-mă că o să ajung la Ksar el-Kébir și la una dintre patrulele mele, cînd am dat de un deuar. Pe itinerarul meu n-ar fi trebuit să întîlnesc un asemenea punct. (Un deuar este un fel de cătun. Casele sînt construite din resturi de diferite materiale amestecate cu ierburi, proptite cu pietre.) Se făcea noapte. Cîinii au început să latre, iar un grup de țărani m-au înconjurat. Mi-am dat imediat seama că nu le învățasem dialectul la școala din Valencia, dar am înțeles, totodată, că eram luat drept un dezertor spaniol și că intenționau să mă predea francezilor contra 10 000 de franci. Este adevărat că aveam un pistol-mitralieră sub djellaba mea, dar ei erau 30 și știau foarte bine să arunce cu pietre, așa că le-am explicat:

— Nu sînt un dezertor!

— ...

— Sînt ofițer spaniol. M-am rătăcit și vreau să ajung la Ksar el-Kébir.

Cum rifanii nu reacționau în nici un fel, am încercat să le explic într-un dialect aproximativ obișnuitul „duceți-mă la șeful vostru", folosit de exploratorii rătăciți.

M-am exprimat destul de încîlcit, dar am fost, oarecum, înțeles.

M-au dus la șeful satului, căruia i-am spus:

— Eu sînt Mohamed el Hadj ben Mohamed.

— Tu ești el Hadj?

— Da.

— Ești cu adevărat Mohamed el Hadj? Prietenul lui Abdelkhalek Torrés și al lui Sidi Allal el Fassi?

— Sigur că da, poți să verifici. La Ksar el-Kébir au să-ți confirme lucrul acesta.

— Rămîi cu noi și servește un pahar de ceai.

Am stat de vorbă cam preț de o oră. Ori de cîte ori încercam să mă ridic, șeful satului îmi devansa gestul, mă reținea, îmi turna ceai într-un pahar mic, pe care apoi mi-l

întindea, iar eu trebuia să beau ceaiul fierbinte, care mă sufoca cu vaporii săi de mentă.

După al șaptelea pahar, văd un tînăr că descalecă de pe un cal cu care tocmai sosise și, apropiindu-se de șef, îi șopti ceva la ureche. Acesta îmi surîse larg și-mi întinse mîna:

— Într-adevăr, prietene, ești Mohamed el Hadj! Am verificat. Cineva te va însoți pînă la Ksar el-Kébir. Allah fie cu tine!

Cîteva zile mai tîrziu, la statul-major am examinat harta regiunii și, în sfîrșit, am descoperit deuarul respectiv. Se afla la 3 km în interiorul zonei franceze. Dar alt lucru mă intriga: De ce șeful satului admisese că Mohamed el Hadj ben Mohamed era acel ofițer spaniol așezat alături, avînd un pistol-mitralieră sub djellaba sa? La cine se informase? La cine dacă nu la francezi?

Flecăream odată, cu un tînăr ofițer parizian, la postul de frontieră de la Arbaoua. Se prezentase ca locotenent din Biroul II francez și îmi descria în detaliu cartierele, străzile și casele orașelor spaniole. L-am întrebat:

— Ați locuit mult timp acolo?

— Niciodată, mi-a răspuns el. Am învățat totul după fișe. Cred că știți că noi cunoaștem foarte bine Marocul spaniol, ca și toate mișcările voastre.

Așa mi-am explicat de ce, după un timp, francezii și-au schimbat tactica. L-au adus din Madagascar pe sultanul Mohamed, pentru a-l face regele Marocului. Edgar Faure, președintele Consiliului de Miniștri francez, inventase în aceste circumstanțe o formulă malițioasă: independență în interdependență (dependență mutuală).

Imaginați-vă manevra: Noi le cîntaserăm foarte mult în strună marocanilor despre independența lor, iar acum, că o obținuseră cu acordul Franței, puteam să le-o negăm? Și, totuși, dacă Marocul s-ar fi reunit, cuvîntul interdependență însemna că Franța putea să controleze afacerile fostului Maroc spaniol. Cum să separi independența de această interdependență nefastă pentru Spania?!

Într-o bună zi, Franco schimbă și el politica. Eșecurile sau succesele africane ale lui Caudillo se bazau pe acțiunile generalului-locotenent Garcia Valinio. În acel timp, generalul era plecat la Madrid să asiste, pretindea el, la reuniunea Cortesurilor și să-l primească în Spania pe regele Hussein al Iordaniei.

Eram îngrijorat. Treizeci şi şase de zile ne-a lăsat fără nici o veste, iar cînd a revenit, văzînd cît eram de îngrijorați, a încercat să ne liniştească :

— Nebunilor ce sînteți, ne-a zis el, de ce să existe divergențe între Madrid şi mine ? Dacă m-ar fi dezaprobat, n-aş mai fi revenit la Tétouan ! Domnul Alberto Martin Artajo, ministrul afacerilor externe, a declarat că Spania aprobă întoarcerea sultanului la Rabat. Rămîne consolidarea păcii, a continuat ministrul, şi Spania o să contribuie la aceasta.

Dar independența Marocului era în contradicție cu acea interdependență reclamată de Edgar Faure. Nu cumva Franța dorea să-şi întindă influența şi asupra Marocului spaniol ?

Garcia Valinio, şeful meu, nu admitea abandonarea Marocului spaniol şi cu atît mai puțin în fața presiunilor Parisului. El ducea o politică dublă. Oficial — îl primea pe reprezentantul francez de la Larache la Palafito, proprietatea ducesei de Guise. Clandestin — susținea rebeliunea algeriană. În martie 1956 s-au reunit, la Sevilla, conducătorii Istiqlalului, partidul marocan cel mai intransigent. La această întîlnire au participat Mehdi ben Barka, Allal el Fassi, Ben Djelloul. Un colonel, pe nume Goyena, comandantul Blanco, viitorul şef al Siguranței, şi Mohamed el Hadj, adică eu, reprezentam autoritățile spaniole din Maroc.

Se pregătea, se zicea, apropiata vizită a sultanului în Spania, dar se urmărea, de fapt, o acțiune comună împotriva Franței. Marocanii care veneau de la Cairo ne-au expus nevoile de arme ale Frontului Național de Eliberare.

— Am să vă furnizez camioane întregi de arme, le-a spus Garcia Valinio. Şase mii de arme Mauser, grenade şi un stoc considerabil de puşti-mitralieră noi, fabricate în Spania, pe care armata noastră încă nu le-a primit. (Acest armament se găsea în parcul de artilerie de la Ceuta. Mai trebuia să-l transportăm pînă în zona Jebalei, nu departe de frontiera dintre cele două Marocuri, unde era preluat de delegatul lui el Fassi, pe atunci şef al poliției din Tanger. Garcia Valinio a semnat documentele de livrare, iar eu, bonul de transport, căci conduceam convoiul.)

Cîteva luni mai tîrziu, Franco a ajuns la concluzia că trebuie să înceteze ajutorul militar dat naționaliştilor din Africa de Nord. Pentru a cîştiga din nou încrederea francezilor, le-a oferit un cadou : l-a destituit pe Valinio şi i-a dezmembrat echipa.

Şters din registrele Legiunii, m-am instalat într-un hotel din Ksar el-Kébir, ca simplu civil, consilier al paşalei locale. Conduceam, totodată, o rețea de 11 persoane aparținînd Serviciului militar de informații. La 17 ianuarie 1957, către ora două dimineața, cinci ofițeri ai Legiunii au intrat în hotelul unde locuiam şi l-au trezit pe patron :

— Dumneavoastră găzduiți pe un oarecare Gonzales-Mata ?

— Gonzales ?

— Sau Mohamed el Hadj.

— A, da. Numai că la această oră doarme.

— Arătați-ne camera lui !

— Bine, dar... ?

— Este urgent. Trebuie să-i vorbim.

Doi dintre ofițeri l-au împins pe patron pe scară pînă la etaj. Ceilalți s-au instalat în holul de la intrare.

M-au trezit bătăile în uşă :

— Domnule ! Sînteți chemat. Nişte militari vor să vă vorbească.

— Nişte militari ?

Am deschis uşa. Militarii, înarmați, au năvălit înăuntru, trăgîndu-l şi pe hotelier şi au încuiat uşa cu zăvorul. În timp ce unul a alergat la fereastră, celălalt mi-a spus :

— Luis M. Gonzales-Mata Lledo, te arestez ! Îmbracă-te şi vino cu noi.

L-am recunoscut după voce pe ofițer, căci în umbra camerei nu-i puteam distinge fața. Era locotenentul Saenz, omul a cărei afacere cu orz o demascasem şi împotriva căruia depusesem mărturie. Îl simțeam gata să mă achite în caz de împotrivire.

— Îmbracă-te, îmi spuse el, fără să cotrobăiască prin cameră. Repede !

M-am supus.

Cinci minute mai tîrziu coboram în hol, unde am găsit restul echipei : un comandant, un căpitan şi un locotenent. Mai multe jeepuri aşteptau afară ca într-un film cu gangsteri. Am fost condus cu revolverele gata de tragere. Maşinile au ieşit din oraş în cortegiu, pe străzile întunecate ale Ksar el-Kébirului. Nici unul dintre însoțitorii mei nu vorbea. Nu le prea distingeam chipurile, dar îi simțeam nervoşi.

— Unde mă duceți ?

— La Larache.

— La închisoarea din Larache ? De ce ?

— Taci !

— Spuneți-mi cel puțin ce-am făcut ! Nu mi-au răspuns. Mașinile au rulat o oră în plin cîmp, pînă la Larache. Șeful de post, care, de obicei, dormea la o asemenea oră, ne aștepta în ținută de luptă, cu arma în mînă. Cît despre soldații din gardă, aceștia se făceau că nu văd nimic. Mi s-a deschis o celulă și am auzit zgomotul specific al încuietorilor trase după mine. După 9 ani, îl uitasem. Restul nopții l-am pierdut reflectînd : „Ofițerii aceștia trebuie să fie extremiștii armatei spaniole, africanii, durii generalului Franco. În ochii lor eu sînt un fost membru al Legiunii, consilier al unui pașă. Dacă așa stau lucrurile, mă așteaptă moartea."

Dimineața, ușa celulei mele s-a deschis.

— Veți pleca la Krinda, îmi spuse un supraveghetor. De acolo veți fi expulzat.

— Expulzat ?

— Voi trimite un camion la Ksar el-Kébir, pentru a vă pune în ordine afacerile la hotel ; voi face să vă parvină lucrurile.

Asta era totul.

La Krinda, am fost trimis la plutonul de pedepsire. Trebuia să dorm pe o saltea de paie, într-un refectorium, în care texte idioate din Preceptele Legiunii și Crezul pedepsitului acopereau toți pereții.

A doua zi se apropie de mine un supraveghetor :

— Fii atent, îmi spuse el, ți se va da ocazia să fugi, dar să n-o faci ; ofițerii ar profita de asta ca să te prindă în flagrant. Ei afirmă că ești un trădător.

Nu aveam nici un motiv ca să nu-l cred pe supraveghetor. Îl cunoșteam de multă vreme, iar la sosirea mea la Krinda își asumase riscul de a-mi procura două țigări. La cîteva ore după acest avertisment, un locotenent veni, într-adevăr, să-mi spună :

— Nu înțeleg de ce ați fost arestat, dar un asemenea mod de a se proceda cu un om ca dumneavoastră este de-a dreptul revoltător ! De aceea, împreună cu cîțiva amici, am decis să vă ajutăm să fugiți.

Dacă locotenentul era sincer ? I-am răspuns cu prudență și cînd l-am revăzut pe supraveghetor, el mi-a vorbit de această vizită :

— L-ai văzut pe ticălosul ăla ? Dar lasă că am să le dejoc eu planurile. În noaptea asta, am să fiu de gardă și am să mă plimb prin celălalt capăt al închisorii. La cîteva minute după ce ai să treci, am să trag în direcția opusă.

— Adevărat ?

— Dă lovitura, și baftă !

Care oare dintre cei doi vroia, în realitate, să mă înfunde și care dorea să mă elibereze ? Locotenentul ? Supraveghetorul ? Trebuia să aleg dintre două proiecte de evadare, din care unul, în mod sigur, era o cursă.

Sfîrşitul aventurii mele marocane

M-am decis să-i acord încredere supraveghetorului. Era un simplu soldat care n-avea nimic de cîştigat dacă reuşeam să fug. Plutonul pedepsiţilor dormea somn greu. Era aproape de miezul nopţii. Încuietoarea a cedat, am deschis uşa şi am scos nasul afară : nimeni, absolut nimeni, nici o lumină şi nici un zgomot. „E posibil oare să fiu aşteptat de nişte trăgători în spatele unuia dintre pereţi ? Mă priveşte oare cineva în timp ce merg în lungul barăcilor şi mă apropii de poarta închisorii ? Deocamdată, nimic." N-am mai stat pe gînduri şi am luat-o la fugă pe întuneric. Dar n-am alergat nici zece metri, că i-am şi auzit pe gardieni urlînd :

— Alarmă ! Alarmă ! Un evadat !

Puşti, revolvere şi mitraliere trăgeau în toate direcţiile, iar eu aveam impresia că toate gloanţele mă urmăreau. Dar iată că, după ce am înconjurat închisoarea, am dat de un bătrîn Peugeot. Îndată am pus contactul, am demarat şi am luat-o pe drumul Ceutei. După cinsprezece kilometri, de sub capota maşinii a început să iasă fum.

A trebuit să abandonez autoturismul în spatele unui pîlc de arbori ; apoi, singur, pe marginea drumului, am aşteptat autobuzul de la Ksar el-Kébir la Tétouan, care transporta ţărani în djellaba, miei şi găini, şi în care nimănui nu i-ar fi dat prin cap să mă caute.

La ora opt dimineaţa eram la Ceuta şi băteam la uşa colonelului Irureta-Goyena, singurul om care-mi cunoştea adevărata funcţie şi care mă putea salva. M-a primit el însuşi :

— În sfîrşit ! Iată-te ! Eşti nebun ? Ce se întîmplă ? Toată noaptea nu s-a vorbit decît de tine. Cei de la statul-major sînt furioşi. Eşti căutat pretutindeni. Ce-ai făcut ?

— Dumneavoastră mă întrebaţi dacă sînt nebun ? Mai bine chestionaţi-i pe ofiţerii care au venit la hotel şi m-au arestat !

Colonelul nu se aştepta la accesul meu de furie şi încercă să mă liniştească :

— Dar, în fine, despre ce e vorba ?

— Nu ştiu nimic !

— Ce-ai făcut ?

— Nu ştiu decît că am fost adus de două zile la plutonul de pedepsire şi nimic altceva !

— Bine, calmează-te, spuse colonelul. Vino să bem mai întîi o cafea, plimbă-te apoi prin oraş ca să te destinzi şi, pe la ora unsprezece, treci pe la biroul meu.

— Şi dacă sînt arestat pe stradă ?

— Urlă, explică-le, scapă din mîinile lor, dar la ora stabilită să fii la mine.

Conducîndu-mă, colonelul Irureta îmi mai spuse :

— Cumpără-ţi un caiet şi descrie tot ce ţi s-a întîmplat. Nu-mi face un roman, dar povesteşte-mi totul, în amănunt, fără să uiţi nimic. Vreau să ştiu cine se află la originea arestării tale.

Am plecat în oraş plin de încredere, am executat tot ce mi s-a ordonat, iar la ora unsprezece am ajuns la statul-major, unde am fost primit imediat de colonel.

— Ai raportul ? m-a întrebat el.

— Iată-l.

Colonelul îl parcurse cu atenţie, reveni asupra unor pagini, apoi îl băgă într-un sertar pe care-l încuie şi zise :

— Bun. M-am lămurit ce s-a întîmplat...

Apoi, privindu-mă drept în ochi, aproape că îmi porunci :

— Te vei întoarce la Krinda şi vei redeveni prizonier.

— Cum ? Vreţi să mă pierdeţi ?

— Dimpotrivă, vreau să te păstrez în viaţă. Dacă nu te întorci în închisoare, nu răspund de viaţa ta. Problema este foarte serioasă, Gonzales. Ai fost arestat din ordinul noului înalt-comisar. Totul s-a petrecut peste capul meu.

— Şi, dacă nu vă e cu supărare, de ce a dorit înalt-comisarul să mă aresteze ?

— Sărmanul meu Gonzales, este vorba de o mişcare de personal ca o urmare firească a schimbării politicii marocane a lui Caudillo. Se pare că tu ai livrat arme naţionaliştilor A.E.M., cam vreo patru camioane.

— Da, anul trecut.

— Tu ai semnat ieşirea acelor arme din depozitul de la Ceuta.

— Dar ăsta era ordinul!

Atunci colonelul Irureta îmi ţinu o lecţie:

— Nu încerca să te justifici, Gonzales. Dacă te întorci la Krinda vei fi judecat, condamnat poate, dar procesul tău nu va face vîlvă. Dacă, dimpotrivă, provoci un scandal, francezii vor face haz, marocanii se vor îndepărta de noi, iar Franco nu-ţi va ierta asta niciodată.

— Mmm...

— Ani de zile ţi-am acordat încrederea noastră, Gonzales, a venit timpul acum să ne faci şi tu nouă un serviciu. Şi cînd zic nouă, înţeleg Franco şi Spania. Tu ai pretins întotdeauna că eşti un bun franchist; ei bine, dovedeşte acum lucrul acesta şi întoarce-te la închisoare.

— Dar la Krinda au vrut să mă omoare.

— Dacă-ţi spun să te duci, n-o fac ca să scap de tine. Vei rămîne acolo numai douăzeci şi patru de ore şi-ţi jur că vom fi alături de tine întotdeauna. Gonzales, crede-mă, du-te la Krinda şi totul se va aranja, îţi dau cuvîntul meu!

— Bine, mă întorc!

Vedeam arestarea mea transformîndu-se în misiune, dar ce puteam face? Şi apoi, colonelul îmi dăduse un paşaport militar care-mi garanta că nu voi fi prost tratat.

Înarmat cu acest document, mi-am permis să-l provoc pe un caporal-şef al Legiunii, pe care l-am întîlnit în autobuz. Acesta s-a uitat aiurit la mine şi m-a întrebat:

— Ce faci aici? Toţi jandarmii din ţinut te caută!

— A, da? Nu-i nimic. Deocamdată merg să-mi văd nişte amici în Marocul francez.

La ultima răscruce după Souk-Tznine de Sidi el-Yamani, acolo unde aş fi putut efectiv s-o iau spre fostul Maroc francez, o patrulă legionară mi-a tăiat calea.

Militarii au oprit autobuzul şi s-au urcat în el, cu armele în mîini, tulburînd animalele beduinilor. O mînă căzu pe umărul meu şi mi-am auzit numele:

— Gonzales-Mata! Coboară! Atenţie: la cel mai mic gest de nesupunere vom trage!

Caporalul-şef din autocar m-a dat urgent pe mîna legionarilor şi iată că, din dorinţa de a sfida, mi-am ratat pe jumătate întoarcerea la Krinda! Îmi imaginasem surpriza lor de a mă vedea, în faţa porţii, cerînd să intru în închisoare.

Acum soseam prizonier, sub ameninţarea armelor. Ofiţerul al cărui Peugeot îl „împrumutasem" era acolo, la intrarea în cazarmă. Probabil că se enervase aşteptîndu-l pe Gonzales, omul care-i furase şi-i stricase frumosul lui automobil ca să poată fugi. Chiar aşa şi era. Roşu la faţă, acesta mă interpelă:

— Şi maşina mea unde-i? Maşina mea, canalie!

— Care maşină?

Ofiţerul insistă:

— Maşina mea cu care ai fugit, unde e?

— Nu ştiu la ce vă referiţi. De ce credeţi că eu v-am furat maşina? Cum e posibil? La primul control, cum eram fără acte, m-ar fi prins imediat!

— Aha, nu vrei să recunoşti! Lasă că te fac eu să vorbeşti. Şi acum, în închisoare! Închideţi-l pe vagabondul ăsta şi să nu-şi părăsească fără aprobarea mea carcera!

Mi-am regăsit celula favorită. În timp ce proprietarul Peugeotului dispărut se pregătea să mă tortureze, alţii mă percheziţionau.

— Uite un document, zise unul.

— Dă-mi-l.

Şi toţi ofiţerii din Krinda îmi citiră paşaportul:

„Eu, Augusto Figuerda Campos, guvernator militar al Ceutei, acord acest paşaport ex-caporalului şef al Legiunii, Luis-M. Gonzales-Mata Lledo, pentru a se deplasa de aici (pe cale terestră şi pe cheltuiala statului) pînă la închisoarea din Tercio don Juan de Asturia (Krinda — Larache) pentru a se prezenta la Secţia de muncă, de unde a evadat. În acest sens, ordon autorităţilor de sub comanda mea şi rog administraţia să faciliteze purtătorului executarea prezentei misiuni. Campos, guvernator".

Era un model de cinism. Ceva anume îi depăşea pe ofiţerii Legiunii. Se simţeau batjocoriţi, maltrataţi, dezarmaţi în faţa unui criminal pe care îl sprijinea statul-major. Cum? Gonzales nu era un tilhar? Atunci cine era Gonzales-Mata? Cîţiva recitiră documentul, examinară hîrtia, ştampilele, semnătura. S-au purtat discuţii în biroul locotenentului, apoi în acela al comandantului, am simţit priviri din culise aruncate asupra mea; descoperirea paşaportului a provocat o consternare generală în mijlocul temnicerilor mei. Nu se vor face represalii asupra lui Gonzales, protejatul statului-major, iar ofiţerul îşi va plînge mult şi bine bătrînul Peugeot. Tortura a fost abandonată.

A urmat o perioadă destul de lungă. Judecătorul regimentului a primit ordin să-mi transfere dosarul la Divizia 93, la Larache, căci eram acum acuzat de trădare și spionaj. Am beneficiat atunci de un regim de favoare: un motociclist îmi aducea regulat corespondență de la statul-major. Adesea, mi se dădea voie să fac un tur al orașului și să beau o cafea; de formă, un soldat înarmat mă urma la distanță.

De la această viață de ofițer sub arest, am trecut dintr-o dată la o adevărată detenție: am fost trimis într-un vechi fort portughez, pe muntele El Hacho, la Ceuta. În fortăreața El Hacho stăteam cîte treizeci într-o celulă, iar eu aveam de suportat mizeriile obișnuite, mai ales că temnicerii îmi erau niște foști supraveghetori de la Krinda, foarte fericiți de a mă vedea într-o atare postură. Trădare și spionaj — din cauza acestor două cuvinte puteam face cinsprezece ani de închisoare, iar gîndul că poate au uitat de mine mă aducea în pragul desperării.

După criza din primele zile și după decepția pe care am încercat-o, am făcut cunoștință cu pastorul. Venea adesea să mă viziteze și îmi trezi interesul de a citi Biblia. Aveam și alți amici: o pisică ce-și aducea puii în dreptul ferestrei mele, singura deschizătură a celulei; un subofițer mojic; un tînăr hoț de buzunare, fiu de colonel.

Mă obișnuisem cu această viață de închisoare, cînd am primit noutăți din partea proaspătului meu protector, colonelul Irureta-Goyena. El a pus la cale niște vizite medicale în timpul cărora am putut să-l întîlnesc de cîteva ori. La 27 decembrie 1957, mi-a trimis un pachet și o sticlă de coniac. Să mănînc și să beau, zicea el, și să nu-mi fac probleme. Colonelul era amical, foarte optimist, aproape ca un frate.

— Te apropii de sfîrșit, îmi spuse într-o zi.

— Cum, de sfîrșit? Or să mă execute?

— Aș! Procesul tău va avea loc peste o lună.

— Și apoi?

— Vei fi liber.

În ajunul procesului mi s-a comunicat, conform legii, care au fost concluziile procurorului. Am rămas stupefiat: acesta cerea douăzeci de ani și o zi de închisoare pentru spionaj și trădare...

Sosi și ziua procesului. Procurorul era bolnav, iar locțiitorul lui nu cunoștea bine dosarul. Avocatul meu a fost însă magnific, aproape exagerat: el pleda pentru imbecilitatea lui Gonzales-Mata și cerea să fie arestat și el, apărătorul, întrucît avea asupra lui „hîrtii" la fel de compromițătoare, ca și cele găsite asupra clientului său.

Mina judecătorilor începuse să mă neliniștească de-a binelea, cînd, pe neașteptate, intră în sală un motociclist care alergă spre președinte. Își pocni călcîiele, salută și-i întinse un mesaj.

Președintele deschise zgomotos plicul. Îl citi, apoi întinse mesajul asesorilor, se ridică și spuse:

— Ne retragem pentru deliberare.

Pe drumul către închisoare, agenții Gărzii civile care mă însoțeau îmi explicară de o sută de ori că toate necazurile mele au luat sfîrșit și mă bătură mult timp pe umăr încurajator, înainte ca eu să fi cunoscut rezultatul procesului meu.

— Hai! Nu te nelinişti, spuneau ei. Dacă nu ți-au pus cătușele, înseamnă că au să-ți dea drumul azi.

— Da...

— Ești liber, pentru Dumnezeu!

Capitolul III

Ideile mele cu privire la serviciile secrete din Santo-Domingo

Astfel am acceptat să fac, pentru Franco, un an de închisoare, întrerupt, e adevărat, de șederi la infirmerie și de ieșiri discrete. Întors în Spania, mă gîndeam că am să duc o viață de vagabond, cînd, după șase luni de purgatoriu și încercări, Luis de la Vallina, pe atunci adjunct de subsecretar la Președinție, m-a convocat la el :

— Gonzales, îmi spune el, iată filmele și albumele care cuprind imagini din timpul vizitei la Madrid a lui Rafaël Leonidas Trujillo y Molina. Este un cadou personal al lui Caudillo.

— Și unde trebuie să le duc ?

— La Santo-Domingo !

Mă trimiteau, deci, în Caraibe, iar eu eram fericit de această încredere. Îmi imaginam Republica Dominicană * ca pe o țară dură și neliniștitoare. Trebuiau să fie palmieri și mulți militari neglijenți, mustăcioși și cu pielea brună, acoperiți de decorații. Pe Trujillo mi-l imaginam ca și pe cei din anturajul lui, un metis rău, un negru gras, un fel de Cezar al Caraibelor, cu un temperament aprins, îndrăgostit de medalii și titluri : îi plăcea să fie numit Leader Maximus, Primul Maestru al Națiunii, Binefăcătorul și Tatăl Noii Patrii.

* Republica Dominicană, stat insular în America Centrală cu capitala la Santo-Domingo. S-a constituit ca stat de-sine-stătător în 1844 ; în 1861—1865 s-a aflat sub ocupație spaniolă. În 1930, în urma unei lovituri de stat, a venit la putere generalul Rafaël Leonidas Trujillo y Molina, care a instaurat în țară un regim dictatorial. După asasinarea lui Trujillo (1961) s-au organizat alegeri, în urma cărora a devenit președinte J. Bosch. Inițierea unor reforme democratice a atras înlăturarea lui de către o juntă militară în 1963, înlăturată în 1965 de forțele populare. În 1966 are loc o intervenție a S.U.A. (N.T.)

Doctorul Trujillo trecea peste tot drept un personaj grotesc, în afară de Spania, unde Franco îl credea excepțional. Și aceasta pentru că nici un alt șef de stat nu-l admira atîta pe Franco, iar Republica Dominicană era singura țară care făcea comerț intens cu Madridul.

Am pornit acolo în luna august 1958.

La ei era primăvară.

Aeroportul din Ciudad Trujillo era construit după model american. Abia am coborît din avion, că un ofițer se detașă dintr-o mulțime de polițiști ; îmi zîmbi și mă salută :

— Domnul Gonzales-Mata ?

— Eu sînt.

— Am venit să vă întîmpin în numele Generalissimului Trujillo, al cărui aghiotant sînt. Iată automobilul nostru.

Mașina Președinției rulă puțin pe o autostradă impecabilă, care traversa un cîmp de trestie de zahăr de pe malul mării, după care am trecut pe lîngă o impozantă construcție militară.

— Aceasta este baza din San Isidro, îmi spuse aghiotantul, cartierul general al Aviației.

— Da ?

Priveam cu un ochi de vacanță intrarea acestei baze militare, pe care mai tîrziu aveam s-o forțez în niște împrejurări de necrezut.

După o oră, ne-am apropiat de capitală. Aghiotantul îmi explica tot :

— Aceste mici vile au fost construite de o societate imobiliară, spunea el, apoi vîndute ofițerilor și subofițerilor. Ce părere aveți de asta ?

— Ce să cred ? E o idee bună.

Atunci mi-am dat seama mai bine cum de-și asigura Trujillo sprijinul incontestabil al militarilor săi, deși nu ezita niciodată să-i bruscheze.

Am ajuns în marginea orașului și, fără nici o tranziție, chiar în oraș.

Dincolo de rîul Ozama începea un cartier popular care se asemăna foarte mult cu cel din Andaluzia sau cu soukurile marocane. Înaintam pe străzi înguste și întortocheate, invadate de mirosuri grele și de zgomote, prin mulțimea de trecători și de negustori care împingeau cărucioare cu nuci de cocos, legume sau prăjituri însiropate, verzi și roz.

La capătul unei străduțe se afla o imensă piață, calmă, odihnitoare, cu peluze și flori.

— Iată Palatul Național, sediul președintelui republicii.

Aghiotantul îmi arătă un model redus al Casei Albe din Washington, o imitație, dealtfel, perfectă — palatul doctorului Trujillo.

Dar aghiotantul mă conduse la hotelul Jaragua, căci întîlnirea era fixată abia pentru ziua următoare.

— Luați bagajele și arătați apartamentul domnului Gonzales !

— Pe aici, domnule. Vă convine apartamentul ?

Era un lux exorbitant, demn de trimisul lui Franco în Caraibe. După ce am visat toată noaptea un Trujillo indian, mare cît un căpcăun, care mă primea la Casa lui Albă, m-am trezit devreme și mi-am ales un costum gri, cel mai sever, conform protocolului în vigoare la președinți.

La ora fixată, aghiotantul din ajun se anunță la recepția hotelului.

— Mașina vă așteaptă, îmi spuse el, și am urcat în ea cu două valize mici și un marochin, care conțineau mesajul personal al lui Franco către doctorul Trujillo.

Automobilul s-a oprit în fața Palatului Național, chiar în fața ușii principale. Un om în uniformă îmi deschise și doi subofițeri din garda prezidențială m-au salutat cînd am trecut.

Am traversat un coridor imens, lung, cam cît o treime din clădire ; parchet lustruit, covoare prețioase, lustre mari de Veneția, ferestre înalte. Spre rotonda centrală urca o scară spiralată, care ducea la etaj, la cabinetele Generalissimului Trujillo și ale fratelui său, Hector Bienvenido. Era o Curte ca la Versailles, cu aghiotanți grăbiți, cu ofițeri și miniștri care așteptau.

Nu ne oprim. Un colonel îmi deschide ușa spre o cameră de toaletă, prin care trec. Merg de-a lungul unor dulapuri de mahon și, intr-un intrînd, amenajat între două dulapuri, dau de un alcov cu oglinzi și de un veritabil fotoliu de coafor.

Rafaël Trujillo își întoarse fotoliul spre mine. Era în cămașă, cu un prosop în jurul gîtului, iar un bărbier-colonel îi ștergea fața. Cînd termină, Trujillo sări din fotoliu și, după ce-mi spuse un rece „Bună ziua, domnule", îmi făcu semn să-l urmez. „Nu e nici negru, nici indian, nici metis, nici căp-

căun. E înalt, puțin cam rigid, cu fața fin încadrată de meșe albe", gîndii eu.

În biroul său monumental, răsfoiește albumele aduse, comentează cu voce tare anumite fotografii care-i amintesc de Spania, apoi mă întreabă :

— Cum se simte Excelența Sa, generalul Franco ?

— Foarte bine, Excelența Voastră.

— Și dóna Carmen ?

— La fel, cred, Excelență.

— Dar fiica sa ? Și ginerele ?

— Marchizul de Villaverde ?

— Ah, povestește-mi despre relațiile Spaniei cu vecinii săi și spune-mi ce impresie și-a făcut Caudillo despre vizita mea acolo.

— O, sînt sigur că și-a făcut o impresie excelentă. Însăși călătoria mea pînă aici este dovada acestui lucru ! Generalul Franco vă stimează, iar poporul spaniol are sentimente frățești față de poporul dominican.

Doctorul Trujillo radiază de fericire. Iar eu, în poziție de drepți, îl flatez cît pot, așa cum mi s-a poruncit la Madrid. Îmi zîmbește.

— Spune-mi, Gonzales, ce gînduri ai, acum, după ce misiunea dumitale a fost îndeplinită ?

— Mă întorc la Madrid, Excelența Voastră.

— Nu, eu zic să rămîi încă vreo cîteva zile în Republica Dominicană. Vizitează capitala, țara, fiindcă trebuie să-i povestești lui Caudillo cum trăim noi aici.

— La ordinele dumneavoastră, Excelență.

— Colonelul Vega Pagán, aghiotantul meu, te va conduce prin insulă.

Iată-mă, așadar, în vacanță în Caraibe. Oamenii de aici sînt nonșalanți, profund amabili, fericiți să trăiască în mizerie, numai să nu facă nimic. Se spune că un dominican se uită întotdeauna în buzunarul cămășii sale înainte de a pleca la lucru. Dacă mai găsește doi pesos uitați, rămîne acasă : „Mîine, vedem noi", zice el. Această indolență exclude avariția ; dacă n-ai nici un pesos, iar el are doi, dominicanul îi va împărți cu tine. Dacă ai chef de muncă, te va admira fără să te invidieze vreodată. Îmi amintesc de reacția indigenilor la vederea țăranilor spanioli din insulă care munceau pămîntul noaptea, la lumina becurilor, pentru a profita de răcoare. Ei bine, dominicanii nu-i tratau ca pe niște nebuni, ci ziceau simplu, cu un aer admirativ : „Măi, spaniolii ăștia !"

În insulă erau treizeci de mii de soldați, o sută de bombardiere și avioane de vînătoare, plus opt elicoptere Alouette la trei milioane de locuitori. La acest efectiv, de talia unei țări europene normal dezvoltată, se mai adăugau șaptesprezece mii de polițiști și agenți ai serviciilor speciale.

Mărturisesc că organele de informații din insulă m-au speriat. Cînd agenții lui Trujillo plecau într-o operațiune, știa tot Santo-Domingo; se deplasau numai la bordul unor Volkswagenuri kaki, cu cîte un enorm S.I.M. (Servicio Inteligencia Militar), pictat pe portiere, și cu cîte o antenă de radio lungă de doi metri. Echipajul era compus din agenți în uniforme din pînză, cu caschete și cu Colturile la șold. Cînd apăreau astfel de vehicule, era suficient ca primul dominican să le vadă, că și striga: „Periuțele! Periuțele!" nume dat acestora din cauza formei și funcțiunilor lor. La acest strigăt străzile se goleau, iar patrulele se întorceau fără să întîlnească vreodată multă lume.

Mi s-a explicat: „Această puțină discreție este dorită, e vorba de a preveni, nu de a reprima". N-am crezut nici o iotă din cele spuse, mai ales că numeroasele închisori din insulă erau pline.

Rafaël Trujillo m-a impresionat mai mult decît chiar poliția sa. Mi s-a spus că-i pălmuia și că le trăgea pumni ofițerilor care nu respectau regulamentul, că, uneori, chiar le smulgea galoanele și că un colonel putea ieși simplu soldat din biroul său. El conducea absolut totul, dar întotdeauna din umbră. Cînd era numit un ambasador în insulă, alții îl primeau, răspundeau la discursuri, îi strîngeau mîinile, dar pentru discuții serioase toți i se adresau lui Rafaël, care era patronul. Cînd l-am revăzut, Trujillo îmi vorbi fără fasoane despre organizarea unei veritabile poliții secrete și atunci mi-am dat seama că misiunea mea oficială, de a duce cadourile lui Franco, se dubla cu alta: dictatorul dorea să-și schimbe consilierul spaniol, iar eu, specialist de la Informații, fusesem trimis să-și dea seama de valoarea mea.

M-am întors la Madrid, am raportat statului-major despre călătoria mea și mi-am reluat serviciul la Palatul din Pardo, în echipa de protecție a lui Franco. N-am vorbit nimănui de propunerea doctorului Trujillo: va comunica el însuși acest lucru pe cale oficială, iar dacă statul-major va refuza numirea mea la Santo-Domingo, mă voi duce poate cu titlu privat; sau, poate, voi rămîne la Madrid. Eram plin de neliniște,

cînd, la o săptămînă de la întoarcerea în Spania, am fost convocat la secretariatul generalului Franco.

— Excelența Sa dorește să vă vadă în persoană, mi s-a spus.

— După Trujillo, mă primea Franco.

Generalul José Navarro Morenes, șeful Casei civile a Generalissimului, mă preveni în următorii termeni:

— Excelența Sa are cîteva întrebări de pus cu privire la Republica Dominicană. Încercați să fiți cît mai scurt și mai precis posibil. Și m-a lăsat să intru în biroul lui Franco. Era pretutindeni o îngrămădire de cărți și obiecte, o adevărată colecție de bibelouri, un enorm glob terestru, un aparat de radio din anii patruzeci și un televizor, aflat în mijlocul unei mese. Pe un perete era o tapiserie mare care reprezenta o scenă de bătălie din Flandra.

Franco era scund și avea un pic de burtă. Purta o uniformă obișnuită, cu ecusonul Legiunii străine în care servise, cusut pe buzunarul drept. Mi se adresă cu voce acrișoară:

— Generalissimul Rafaël Trujillo a fost mulțumit de cadourile mele?

Întîlnirea mea cu doctorul Trujillo era atît de recentă, încît o comparație a lui cu Franco se impunea de la sine. Generalul din Santo-Domingo avea, în lipsa renumelui, o voce, un fizic și o statură mai impunătoare decît ale lui Franco. Îi lipsea poate acea forță care se citea în ochii lui Franco. Și apoi, dictatura sa de douăzeci și opt de ani de la venirea lui la putere, dictatura se mai sprijinea încă pe o brutalitate fără ascunzișuri; aici, la douăzeci de ani după războiul civil, regimul polițienesc devenise mai discret și, în același timp, mai eficace. Franco știuse mai bine să-și exploateze victoria asupra Spaniei republicane.

I-am răspuns lui Franco:

— Generalissimul Rafaël Trujillo a primit cu mare plăcere cadourile trimise de Excelența Voastră. Vă mulțumește foarte mult că v-ați gîndit la el.

— Ce impresie i-a făcut călătoria la noi?

— Cea mai bună din lume. A simțit că l-ați primit ca pe un prieten și nu ca pe un șef de stat oarecare din Caraibe. Nu numai pe Dumneavoastră vă admiră, Excelență, admiră și Spania.

— Foarte bine. Și cum se prezintă situația la Santo-Domingo?

— Totul e bine, Excelenţă. Generalissimul Trujillo stăpîn pe situaţie. În ţară nu sînt tulburări. În schimb, pre-zenţa poliţienească este impresionantă, chiar prea vizibilă, acest lucru riscă să creeze populaţiei o repulsie.

— Ei, bine, unde vreţi să ajungeţi ?

— Noi ajutăm deja poliţia dominicană, Excelenţă, sarcinile ei de fiecare zi.

— Ştiu. Şi ?

— Poate ar fi de dorit, Excelenţă, să ajutăm Serviciul de informaţii şi de securitate al Generalissimului Trujillo să ajungă la fel cu al nostru, eficace şi discret.

— E posibil, dar să aşteptăm ca acest lucru să fie cerut de Trujillo. Dar populaţia insulei cum trăieşte ?

— Foarte bine. Coloniştii spanioli menţin economia.

— Dar starea lor de spirit cum e?

Franco ştia că la Santo-Domingo locuiau refugiaţi de p... timpul războiului civil. Întîlnisem cîţiva dintre aceştia şi ... zusem că nostalgia lor după Spania se transformase în cursul anilor în ură împotriva lui Franco. Asta n-aş fi putut să-i spun dictatorului din Madrid.

— Am stat destul de puţin la Santo-Domingo, Excelenţă, şi n-am avut ocazia să-i cunosc bine pe spaniolii din insulă. Dar poliţia veghează cu grijă ca să nu se formeze nici un focar de răscoală împotriva Spaniei, iar ambasadorul nostru se interesează zilnic de acest lucru.

— Bine. Îţi mulţumesc pentru raport. La revedere, Gonzales.

Cînd Franco îţi spunea pe nume, era o mare favoare. Dacă-i spunea „domnule" unuia dintre colaboratorii săi sau dacă-l numea pe vreunul din ofiţeri după grad, acesta întotdeauna suna ca un avertisment. Exact în momentul în care Franco m-a concediat, s-a deschis uşa şi a intrat generalul Navarro, şeful gărzii personale, care m-a însoţit. Eram mulţumit de mine. Le-am făcut chiar cinste celor din serviciul de gardă, căci era mare lucru să fii admis într-o discuţie între patru ochi cu Franco. Vreo cincisprezece zile mai tîrziu am fost chemat din nou. De astă dată, dorea să mă vadă secretarul general tehnic al Preşedinţiei, Luis de la Vallina, unul dintre şefii mari ai guvernului. Mă aştepta la Pardo.

— Veniţi, îmi spuse el, vă aşteaptă amiralul Carrero Blanco.

Amiralul îmi spuse ce avea de spus în puţine cuvinte :

— Aţi fost desemnat pentru înlocuirea unuia dintre colegii dumneavoastră de la Santo-Domingo. Acceptaţi ?

În sfîrşit ! Bineînţeles că acceptam, dar am considerat că nu e bine să-mi manifest satisfacţia. Carrero Blanco şi-ar fi putut imagina că văd în asta o ocazie bună de a părăsi serviciile secrete spaniole. Aşa că am răspuns cu modestie :

— La ordinele dumneavoastră, Excelenţă. O să mă străduiesc să îndeplinesc cît mai bine misiunea care-mi va fi încredinţată.

— Veţi fi detaşat pe lîngă Generalissimul Trujillo, continuă Blanco. Îi veţi da sfaturi cu privire la tot ceea ce este în legătură cu activitatea Serviciului de informaţii şi securitate.

— Bine.

— Printre altele, profitînd de situaţia dumneavoastră, veţi presa guvernul să încheie contracte privind construirea de pescadoare cu firma spaniolă „Empresa Nacional Elcano". Apoi veţi facilita înlocuirea camioanelor Mack şi a autobuzelor Mercedes cu vehicule spaniole Pegaso. Va trebui să obţineţi pentru Spania contracte de import de cafea, zahăr şi tutun dominican. Îi veţi supraveghea îndeaproape pe emigranţii şi pe exilaţii spanioli din Santo-Domingo. În acelaşi timp, să nu pierdeţi din vedere activitatea clerului spaniol din insulă. Riscăm să avem probleme dacă vor cîştiga poziţii politice atît în ceea ce priveşte Spania, cît şi pe Generalissimul Trujillo. M-aţi înţeles ?

Înţelegeam de minune că-mi va fi imposibil să ating deodată toate aceste obiective, dar era mai atrăgătoare misiunea pe lîngă Trujillo, în soare, decît să alerg ca un bezmetic înaintea doamnei Franco cînd îşi făcea cursele prin marile magazine din Madrid.

— Voi pleca atunci cînd doriţi, i-am spus eu lui Carrero Blanco.

— Veţi fi gata în cinsprezece zile, îmi răspunse. Documentaţi-vă mai întîi cu privire la Santo-Domingo şi aranjaţi-vă toate detaliile misiunii împreună cu colonelul Blanco, şeful S.I.D.G.S. (Servicio informacion direccion general de seguridad). Oficial, adăugă amiralul, veţi fi locotenent de rezervă : daţi, deci, dispoziţie să vi se pregătească uniforme corespunzătoare acestui grad.

Am stat în biroul amiralului Carrero Blanco douăzeci de minute. Cînd am intrat eram inspector cu 1 500 pesetas pe lună, iar cînd am ieşit de acolo eram locotenent, agent secret în misiune, cu 3 500 pesetas.

★

După ce am debarcat la Santo-Domingo, noi, cei patru ofiţeri spanioli, ne aflam în poziţie de drepţi, cu caschetele sub braţ, în faţa Generalissimului Trujillo, care nu spunea nimic.

Eram eu, locotenentul Gonzales, propus pentru Serviciul de informaţii şi securitate, căpitanul Cordoba, specialist în comunicaţii, locotenentul Velasquez, care cunoştea problemele legate de gherilă, şi locotenentul Lopez, profesor la Academia din Saragossa, un bun tehnician militar.

În giganticul birou al lui Trujillo nu se auzea nici cea mai mică respiraţie. Dictatorul se afla la masa lui de lucru, cu ochii ascunşi în spatele lentilelor fumurii ale ochelarilor. Deodată acesta sparse brusc tăcerea :

— Căpitane Cordoba, de ce aţi dorit să veniţi în ţara noastră ?

— Fiindcă cunosc poziţia Dumneavoastră politică şi consider că pot să vă fiu de folos.

— Şi tu, locotenent Velasquez ?

— Am venit pentru că vă admir mult.

— Şi dumneavoastră, profesor Lopez ?

— Cred că armata reprezintă salvarea unei ţări, Excelenţă. Dacă voi participa la organizarea ei, îmi voi aduce şi eu contribuţia la înalta misiune pe care v-aţi propus-o.

— Iar tu ?

— Excelenţă, am răspuns eu, acum o lună nici nu vă cunoşteam. Apoi nişte întîmplări nefericite m-au determinat să vin aici. Şi sper să găsesc la Santo-Domingo satisfacţiile şi viaţa pe care, pînă în prezent, ţara mea nu mi le-a oferit.

Răspunsul meu i-a uluit pe toţi, atît pe cei trei ofiţeri, cît şi pe ministrul apărării, prezent, dar tăcut, deşi era unchiul generalului. Chiar Trujillo s-a tras puţin înapoi, de parcă l-aş fi insultat pe el şi pe familia sa, cu idei cu tot.

Atunci ne-a dat afară pe toţi.

— Dar ce crezi, sărmane Gonzales ? Eşti nebun dacă tu ai impresia că-i poţi vorbi astfel Excelenţei Sale ! zise ministrul.

M-am lăsat dus în biroul vecin.

— Hai, poţi să-ţi faci din nou valizele !

— Îţi dai seama ? Trujillo nu te va ierta niciodată !

Aceste lamentaţii au fost întrerupte de sonerie.

— Iată că ne cheamă din nou ! gemură cei trei prieteni ai mei, împreună cu ministrul apărării.

Trujillo ne-a primit la fel de rece ca şi anterior, dar atît. Îşi pusese iar ochelarii negri, care lăsau, parcă, să i se vadă o uşoară lucire în priviri.

— Domnilor, a spus, nu ştiţi să minţiţi. Spuneţi-mi, vreţi să plîng de pe urma acestor declaraţii ? Toate motivările voastre se doreau bune, dar erau false ! Aflaţi că nu-i uşor să-l poţi flata pe Trujillo. Dintre voi patru, am încredere numai în cel mai tînăr. A fost cinic, recunosc, dar sincer.

Doctorul Trujillo a arătat încă o dată uşa.

— Duceţi-vă la posturile fixate de secretarul meu de stat al Forţelor armate. Cît despre tine, gallego, rămîi aici, vreau să-ţi vorbesc.

„Gallego" eram eu. Trujillo mă numea astfel în semn de simpatie, ca pe spaniolii veniţi în America. Stăteam şi-mi răsuceam, cu vîrful degetelor, cascheta de locotenent şi, după ce-au ieşit toţi, Trujillo mi-a vorbit mai prietenos :

— Întîi şi-ntîi te vei instala. Apoi, cîteva zile te vei plimba în bătaia vîntului, timp în care noi vom aranja poziţia ta faţă de administraţia dominicană. Peste o săptămînă vino să mă vezi. Vei fi repartizat la corpul aghiotanţilor Preşedinţiei şi vei trece imediat să lucrezi la reorganizarea serviciilor mele de informaţii ; studiază metodele şi mijloacele folosite de acestea, le vei aprecia şi critica, după caz ; sprijină-mă să le perfecţionez. Mi s-a spus că eşti specialist în această direcţie. Ei, bine, îţi ofer ocazia să mi-o dovedeşti !

Capitolul IV

Merit încrederea acordată

Mă simțeam ca un cetățean obișnuit din Santo-Domingo. Înainte de a-mi căuta o locuință, m-am instalat la hotelul Jaragua, cel mai bun din oraș. Trujillo mi-l recomandase și-mi oferise, împreună cu cinci sute de dolari pe lună, și o mașină. Acestea se adăugau la salariul lunar oferit în secret de Carrero Blanco. Nu am avut necazuri cu nimeni în afară de un colonel, care era șeful intendenței.

Șeful statului dădea instrucțiuni în orice problemă, chiar și în alcătuirea garderobei unui colaborator. De fapt, el se băga în toate pentru că cei din apropierea lui nu se amestecau în nimic. Cînd a ajuns la putere, fostul telefonist Rafaël Leonidas Trujillo y Molina, devenit general american, apoi dictator, a adus cu sine o ceată de subofițeri, complici sau executanți de-ai săi, pe care îi trata ca pe niște hoți de găini; chiar propriul său frate, Arystmendi, furase, odinioară, cirezi întregi de boi. Acesta conducea postul de radio național, iar ceilalți, miniștri, generali și colonei ajunși la putere, își păstrau mentalitatea de sergenți-majori.

Din întregul anturaj al lui Trujillo, unul singur era inteligent și cinstit, căpitanul Reynaldo, secretarul său particular. Povestea vieții lui este ilustrativă ca o fabulă. Reynaldo era caporal-șef și contabil. El administra un sat în care militarii lucrau la Policia rural, un fel de jandarmerie.

Într-o zi, Trujillo a vizitat acest sat. Reynaldo era de gardă. Ca de obicei, dictatorul i-a dat șefului de post o sumă de bani pentru a o împărți sătenilor. Reynaldo a socotit cîte doi pesos de căciulă. Trujillo a fost aclamat, a spus cîteva cuvinte și a plecat în oraș.

După o săptămînă, a sosit la Palatul Național un caporal-șef foarte nervos, pe care gardienii nu l-au lăsat să intre. Acesta era, bineînțeles, Reynaldo.

— Vreau să-l văd pe Jefe* ! spunea.

— Jefe ? Pentru ce motiv ?

— Trebuie să-i înapoiez ceva, personal. El m-a chemat, cînd ne-am întîlnit săptămîna trecută.

— Ce anume ?

— Nu mă mai întrebați atîta !

Gărzile au stat și s-au gîndit că e posibil ca Trujillo să-i fi încredințat vreo misiune acestui soldat. Asta era metoda lui, de a avea pretutindeni informatori.

Reynaldo a fost condus, deci, la secretariatul dictatorului. Își luase o mină atît de misterioasă cînd a cerut audiența, încît imediat s-a telefonat.

— Un caporal-șef ? a întrebat Trujillo. Reynaldo ? ! Nu, nu-l cunosc, dar lăsați-l să vină. „Trebuie să fie important, gîndea dictatorul, altfel n-ar fi atît de îndrăzneț încît să vină pînă la mine.“

Imediat ce l-a văzut, Trujillo l-a întrebat:

— Cine ești ? Ce vrei de la mine ?

— Jefe, a spus Reynaldo, sînt șeful de post dintr-un sat pe care l-ați vizitat de curînd. În acea zi mi-ați încredințat o sumă de bani pe care s-o împart sătenilor, cîte doi pesos de fiecare locuitor.

— Se poate.

— Am dat, deci, cîte doi pesos fiecăruia și mi-au rămas doisprezece pesos.

— Și ?

— Am venit să vi-i înapoiez, Jefe.

Caporalul Reynaldo a scos un plic din buzunar și i l-a întins. Trujillo nu înțelegea nimic. Omul din fața sa venise din satul său, reușise să pătrundă pînă la Palat pentru a se face ascultat și să fie primit de el, întrucît trebuia să restituie 12 pesos !

— Știi să bați la mașină ? l-a întrebat dictatorul.

— Da, Jefe.

— Atunci instalează-te alături; de azi înainte tu vei fi secretarul meu.

Și, astfel, Reynaldo a devenit omul de încredere al lui Trujillo, care l-a avansat locotenent, apoi căpitan. Cînd l-am cunoscut eu, căpitanul era deja de zece ani în acest post, cu

* Șef, în limba spaniolă. (N.T.)

putere deplină asupra averii lui Trujillo. Putea completa cecuri, făcea plăți și vărsăminte, încasa, proceda așa cum credea de cuviință.

Cinstea lui Reynaldo era recunoscută de toți cei apropiați lui Trujillo. După asasinarea dictatorului, el avea să devină comandant, continuîndu-și cariera militară.

Mi-am îndeplinit foarte repede misiunile încredințate de amiralul Carrero Blanco; în șase luni, Republica Dominicană a comandat vapoare de pescuit și camioane Pegaso, în vreme ce eu ascultam predicile preoților spanioli pentru a descoperi vreo posibilă revoltă și mă întîlneam cu adversarii lui Franco și mă asiguram de cumințenia lor. Aceștia nu erau decît niște exilați, vorbeau de Madrid, de Sevilla, de Barcelona și nu visau decît la întoarcerea lor acasă. Mulți dintre ei au plîns de emoție cînd le-am procurat pașapoarte de călătorie pentru Spania.

Mi-amintesc de un subdirector în telecomunicații. Îi promisesem că va putea petrece o lună în insulele Canare, unde se născuse, dar el nu mă credea; cînd i-am dat pașaportul, a izbucnit în plîns.

Am terminat foarte repede aceste misiuni și aș fi putut trăi la Santo-Domingo la fel de liniștit ca Manuel Valdes Larranaga, ambasadorul Spaniei, un vechi adept al lui Franco, ex-campion de natație, care, dincolo de aparența unui muncitor asiduu, nu era interesat decît de problemele personale. Dar Generalissimul Trujillo mi-a încredințat curînd conducerea biroului de informații al Președinției, serviciul său secret, și, mai ales, mi-a cerut să creez o legiune străină la Santo-Domingo.

Iată cum s-a întîmplat: lui Trujillo îi plăcea să stea de vorbă cu colaboratorii săi acasă la el, seara, pînă tîrziu. De obicei, își expunea liber amintirile și ideile, dar în acea seară, la Hacienda de la Fundacion, vorbea despre cei 28 de ani de guvernare cu o neliniște neobișnuită în glas.

— Să cucerești puterea nu-i mare lucru, spunea dictatorul, dacă există entuziasmul și încrederea poporului. Dar, după cum știți, acest entuziasm scade repede, pentru că nu reușești să îndeplinești toate promisiunile făcute. Trebuie totuși să rămîi la putere dacă vrei să reușești, dar din această clipă totul devine o bătălie fără sfîrșit. Împotriva cui? Împotriva aparatului pe care l-ai pus în locul celuilalt, împotriva poftelor favorizate, a administrației și chiar a armatei. E absurd, Gonzales! Nu poți să răstorni o armată, să dai afară

funcționarii, pentru că va trebui să-i înlocuiești cu alții, asemănători lor. Înseamnă să iei totul de la capăt. Mă întreb adesea cum ar putea rezista armata dominicană în fața unei guerile bine pregătite, întrucît militarii ei sînt numai polițiști. Oare Republica Dominicană n-ar trebui să aibă, ca Spania, ca Franța, o legiune străină, adică un corp de mercenari plătiți?

I-am răspuns, povestindu-i întîmplarea lui José Millan Astray și a renumitei sale legiuni și apoi l-am sfătuit să-și alcătuiască o astfel de gardă pretoriană. În timp ce-i enumeram o mie și una de motive, el mă asculta și-mi cîntărea spusele. La începutul săptămînii următoare, în timpul unei reuniuni a statului său major, Trujillo a vorbit de crearea unei legiuni recrutate dintre profesioniști din toate țările.

— Aceștia vor fi mercenari, spusese dictatorul. Dacă cineva va încerca o invazie în insula noastră, noi îi vom plăti ca să moară luptînd și vom împiedica astfel o vărsare de sînge dominican!

Toată lumea a aplaudat proiectul, cum, dealtfel, era aplaudat mereu acest „binefăcător" al patriei.

A fost ales un colonel, care scrisese o biografie a lui Trujillo, să se ocupe de recrutare. Abia după ce acesta a întocmit un proiect, doctorul Trujillo l-a întrebat:

— Cît o să mă coste?

— Patru milioane de dolari. Excelență.

— Bine.

În realitate, el nu vedea piedicile. Cumpăra totul cu bani, orice dificultate administrativă, orice dispută internațională, orice operațiune, chiar dacă acestea depășeau orice măsură; mijloacele financiare ale lui Trujillo păreau nelimitate. Domnea, împărțind milioane de dolari, cumpărîndu-și complicii, adversarii, pe înșiși senatorii S.U.A. Seiful său se afla la Geneva. Și cînd banii nu reușeau să convingă, reușeau asasinii.

Așa a început și recrutarea membrilor legiunii străine; căpitanul Reynaldo a trimis la banca din Geneva o scrisoare de credit de patru milioane de dolari.

Ambasadele Republicii Dominicane de la Paris, Bruxelles, Madrid, Roma au căutat oficial foști militari, civili chiar, care doreau să se angajeze într-o legiune în Santo-Domingo.

Înrolarea a fost pe cît de oficială, pe atît de ascunsă, pentru a menaja opozițiile binevoitoarelor guverne ale Franței, Belgiei, Spaniei și Italiei; contractele de angajare a mercenarilor au fost semnate de o societate din Rio Haina, care făcea comerț cu zahăr.

Aveam nevoie de 3 000 și recrutaserăm numai 1 200, proveniți din 22 de țări. Dintre aceștia, 96 erau în evidența poliției spaniole, 200 de francezi la fel de puțin „nevinovați", croați, greci, germani, ca Hans Müller, căutat de poliție pentru crime de război, etc.

Am fost însărcinat să însoțesc 120 de mercenari de la Madrid la Santo-Domingo. Ca să-i pot cunoaște mai bine, m-am prezentat ca fiind unul de-al lor, simplu angajat. Cînd am ajuns la Direcția generală a securității, la Madrid, ca să iau pașapoartele lor, comisarul Vallejo mi-a spus:

— Printre ei se află mulți pe care-i căutăm. Nu le da pașapoartele, că n-ai să-i mai vezi.

Nu-mi mai făceam nici un fel de iluzii. Aveam de dus pînă la Santo-Domingo, cu vaporul, niște oameni periculoși. A trebuit să-i suport la bordul vasului Virgen de Begonia. În insulele Canare am scurtat escala pentru că oamenii mei provocau scandaluri în port. Timp de șase zile, cît a durat traversarea, pasagerii au trăit cu groaza în suflet de a nu fi aruncați în mare.

Dacă o femeie pe care o acostau îi spunea unuia că este nespălat și neras, acesta arunca femeia în piscină. Dar cele mai îngrozitoare clipe le-a trăit comandantul de bord. El trebuia să le împartă zilnic porțiile de tutun și alcool. Sărmanul om era cu ochii în patru, ziua și noaptea, ca să nu-i atace magazia.

De dimineață pînă seara, cum n-aveau nimic de făcut și se plictiseau, garda pretoriană, viitorii ostași ai lui Trujillo, se îmbătau, se băteau, băgau spaima în fete și copii. Cînd am ajuns la Ciudad Trujillo, am văzut că și ceilalți mercenari semănau cu cei aduși de mine: toți erau niște bețivi, niște bandiți.

Arturo Carrasco, nepot prin alianță cu Trujillo și comandant al bazei din Las Calderas, se gîndea să facă avere pe seama mercenarilor. De aceea îi aștepta, frecîndu-și palmele. Imediat a deschis un credit la cantină. Cei 1 200 de angajați puteau să-și înscrie doar numele acolo, urmînd să plătească după prima soldă. Vindea înghețate și pui fripți chiar pe terenul de instrucție, unde venea în Land-Roverul său de ofițer, împreună cu doi caporali.

Cînd mercenarii au primit leafa, Arturo și-a cerut banii. N-a răspuns nimeni. Atunci a citit lista de nume și a început să strige: „Napoleon Bonaparte !", „Cidul !"... Nici unul nu-și trecuse numele adevărat și astfel Arturo a pierdut mii de dolari.

Doctorul Trujillo a rîs mult de pățania nepotului său, dar legiunea îi ridica mereu alte probleme ce se cereau rezolvate. Acești oameni trebuiau hrăniți și fiecare dorea mîncarea sa națională. Unii cereau spaghete, varză murată, alții vin de Asturia sau brînză grecească. Aveau nevoie de uniforme, dar și aici ridicau pretenții: să semene măcar puțin cu echipamentul militar al țării de baștină. Douăzeci și opt de cascadori ai filmului spaniol au cerut chiar să formeze cu ei un pluton, ca să se miște mai în voie.

Mai vroiau și fete. Dar nici nu se punea problema să fie lăsați liberi în oraș, astfel încît am construit barăci în acest scop, un fel de bordel în interiorul bazei. Am socotit cam cîte femei ar fi necesare și, o dată pe săptămînă, plecam cu autobuzul prin insulă, să le aducem.

Cînd se părea că toate lucrurile se rezolvaseră mulțumitor, a sosit în Santo-Domingo ex-președintele cubanez Batista. Trujillo nu s-a arătat încîntat de această vizită, oferindu-i „bucuros" protecție vechiului dictator al Cubei, în virtutea celor douăzeci și două de milioane de dolari pe care-i avea cu el. Numai că Batista și-a adus și poliția, peste 200 de oameni, pe care, spre nenorocirea mea, i-a băgat în legiune.

În ziua în care aceștia au participat pentru prima dată la antrenamente, un ex-general al poliției lor mi-a propus:

— Vreți să conduc acest exercițiu ?

— Cu plăcere ! i-am răspuns.

Trebuia să simulăm o apărare împotriva infanteriei dușmane, să săpăm gropi individuale, să ridicăm bastioane, să îngropăm mitraliere, obuziere. Nu era o acțiune militară de talia unui general. „N-are decît să comande el", mi-am zis. Și i-am întins lopata mea, pe care a luat-o cu vîrful degetelor, s-a întors către oamenii lui și a urlat:

— Soldați, repede !

Atunci am aflat că în această fugă alături de Batista, toți polițiștii săi deveniseră ofițeri superiori și generali. Cu excepția cîtorva, care au fost confirmați de noi, pe ceilalți i-am asimilat cu grad de sergenți-majori, deși i-am lăsat să-și poarte galoanele, menajîndu-le amorul propriu.

Dar problemele legiunii lui Trujillo s-au rezolvat și mai bine cu prilejul unei încercări străine de a invada Santo-Domingo. Era într-o vară, spre seară. Un „DC 3" al armatei dominicane a aterizat pe un mic aerodrom din Valea Constanza,

din Cordillère. Această regiune era supravegheată de o garnizoană, deoarece aici se aflau reşedinţele tuturor personalităţilor regimului. Avionul a ajuns la capătul pistei şi nu şi-a oprit motoarele. Cincizeci de oameni înarmaţi au sărit din el şi au început să tragă în aer.

Fabio Chestaro, comandantul garnizoanei, care venise întîmplător la aerodrom, şi-a luat maşina şi s-a îndreptat spre acest avion. Dar, la 20 de metri de aparat, a fost obligat să întoarcă şi să se depărteze din cauza unui foc foarte puternic de mitraliere. A alergat la telefon şi l-a chemat pe Trujillo, spunîndu-i ce s-a întîmplat.

— Un avion al armatei noastre ? a întrebat neliniştit Trujillo.

— Da, Jefe, un „DC 3" dominican. Tocmai a decolat.

— Şi oamenii debarcaţi unde sînt ? I-aţi prins ?

— Nu, Jefe ! Au fugit în munţi.

— Ce-aştepţi, idiotule ! ? !

— Ordinele Dumneavoastră, Jefe !

— Căutaţi-i pe aceşti cotropitori ! Capturaţi-i !

— Am înţeles, Jefe !

Trujillo gîndea că această mică subunitate care reuşise să se ascundă în munţi nu va putea rezista acţiunii avioanelor de vînătoare, elicopterelor şi a celor 5 000 de oameni mai bine înarmaţi decît ei. În cele din urmă, a încredinţat comanda generalului Melido Marte, unul dintre cei mai desăvîrşiţi militari incapabili din Santo-Domingo, inspector general al Forţelor armate, dealtfel. Incapacitatea şi prostia îl caracterizau deopotrivă. Iată, în rezumat, o mostră : Într-o zi, vizitînd Academia militară Batalla de las Carreras, în care se formau ofiţerii celor trei arme, a făcut observaţii comandantului şcolii navale :

— Spune-mi, dragă directore, mi se pare că elevii tăi sînt mai palizi decît ceilalţi, nu-i aşa ?

— Este adevărat, dacă toată ziulica sînt îndopaţi cu logaritmi, cum să fie la fel de bronzaţi ca cei care aleargă prin munţi ?

— Ei, atunci să mănînce mai puţini logaritmi. Aceste produse străine pe care le dai înseamnă că nu sînt bune de nimic, mai bine să mănînce la toate mesele chao. (Mîncare dominicană din orez şi fasole.)

Melido Marte avea la dispoziţia sa mijloacele cele mai moderne pentru a nimici 50 de invadatori. Dar nici după 6 zile de căutări nu i-a găsit. Trujillo m-a trimis în ajutorul

lui. Acolo, în munţi, am întîlnit o situaţie incredibilă : 60 de soldaţi se rătăciseră prin păduri şi-şi căutau comandantul pentru a primi ordine. Am văzut ofiţeri veniţi din capitală, care, cînd i-au cerut lui Melido soldaţi, acesta le-a răspuns, arătîndu-le muntele : „Căutaţi-i pe acolo !"

În altă parte era şi mai rău. „Spune-mi, colonele, îl întreb eu pe un ofiţer, de ce-au dat foc invadatorii acestei plantaţii minunate ?" „Păi... nu ei au făcut-o, ci aviaţia noastră..." „Ea ne distruge recoltele cu napalm ?". „Din păcate, da. Piloţii noştri au crezut că este o unitate inamică". „Şi ce era ?". „Oi, preciză colonelul. O turmă de oi ascunsă sub frunziş...".

În alte locuri, în timpul nopţii, soldaţii lui Melido se împuşcau între ei. Aceste erori de apreciere au dus la moartea a 50 de persoane din armata dominicană.

— Jefe, i-am spus lui Trujillo, situaţia asta nu mai poate continua aşa !

— Ce vrei să faci ? m-a întrebat dictatorul.

— Mai întîi, trebuie să-l înlăturăm pe generalul Melido Marte, Excelenţă. Altfel, va sfîrşi prin a-şi distruge armata.

Melido Marte a fost înlocuit, iar garnizoana din Valea Constanza a fost preluată de fugarii lui Batista şi foştii nazişti daţi afară din Peru. Nici ei n-au făcut mare lucru. Numai foamea i-a scos pe străini din acea zonă muntoasă.

Trujillo şi-a reorganizat armata, a degradat, a retrogradat, a mutat, a băgat în închisoare generali. Vedeai intrînd în biroul său ofiţeri în uniforme superbe şi ieşeau fără galoane, cu cămaşa ruptă de mîna turbată a dictatorului.

Legiunea străină a fost şi ea remaniată şi decorată odată cu mine. Am primit „Marele Cordon al Ordinului Generalissimului", decoraţie inventată atunci, de circumstanţă.

Bineînţeles că Trujillo a declamat :

— Legiunea a plătit cu propriul sînge recunoştinţa faţă de poporul dominican şi faţă de şeful ei.

Faţă de Franco, care nu s-a preocupat niciodată de soarta Spaniei, Trujillo se considera binefăcătorul patriei sale.

În continuare, Jefe a conceput incredibilul proiect de invadare a Cubei. A fost o nebunie care s-a terminat teribil de grotesc.

Fostul avocat Fidel Castro era categorisit la Washington drept un personaj periculos, a cărui influenţă trebuia micşorată. Pentru aceasta, S.U.A. s-au apropiat de dictatorul din Santo-Domingo.

Din acel moment, C.I.A. s-a interesat de Trujillo. Consiliul Național de Securitate a hotărît să organizeze o operațiune împotriva lui Castro, iar specialiștii din C.I.A. gîndeau la o debarcare în Cuba. Guvernul american era, firește, de acord, dar cum să procedeze ?

— Trujillo ? a spus cineva.

— Trujillo nu poate să facă mare lucru.

— Nici noi nu putem, oficial, să organizăm o cruciadă împotriva lui Castro ! Gîndiți-vă că acesta l-a alungat pe Batista și că este foarte popular în țara sa.

— Doctorul Trujillo poate să ne înlocuiască în această acțiune ? Cum ?

— Îl vom ajuta noi, a spus C.I.A.

Capitolul V

Cum se suprimă un dictator

Cine-l cunoaște pe Fritz Swend, alias Don Federico, alias Frank Bender ? Este un german refugiat în America. În spatele unei societăți peruviene, ținută de foști naziști, el lucrează pentru C.I.A. și pentru serviciile secrete ale Republicii Federale Germania (B.N.D.).

Într-o zi, C.I.A. i-a spus lui Don Federico că trebuie să plece la Santo-Domingo. Aici a stat mult de vorbă cu Batista. Ajutat de Franck Costello, l-a convins foarte ușor pe fostul dictator cubanez că era necesară, atunci, o acțiune armată intervenționistă.

Fritz Swend urma să-l convingă și pe Trujillo pentru a începe expediția dorită de americani, dar acesta nu-și dăduse încă acordul, întrucît știa că se expune la riscuri mari. Dacă operațiunea eșua, Trujillo avea să fie acuzat de Fidel Castro în fața întregii lumi. Așa se face că atunci cînd Trujillo l-a primit, Swend tot căuta argumente, dar dictatorului îi era frică. În plus, mai era încă vexat de acea mică invazie cu „DC 3". Poporul, necunoscînd adevărul în legătură cu aceasta, dictatorul a ordonat să se difuzeze prin radio și televiziune știrea că debarcarea respectivă fusese o acțiune cubaneză și a fost lichidată de el — Binefăcătorul Patriei Noi.

Swend l-a măgulit pe Trujillo pentru această idee :

— Continuați să influențați opinia publică din Santo-Domingo în favoarea Dumneavoastră. Nu sînteți de părere că ocazia este minunată pentru a susține o intervenție în Cuba ?

— Credeți ?

— Sînt convins. Dominicanii vor vedea în aceasta un răspuns firesc. Și, apoi, președintele Batista vă va finanța cu cele 22 milioane de dolari.

Jefe a acceptat și a trimis imediat acești bani la banca sa din Elveția, explicîndu-mi că operațiunea împotriva Cubei nu-l va costa nimic.

— Dar oamenii ?

— C.I.A. vrea 3 000 și le voi da cei 200 de emigranți ai lui Batista, legiunea noastră, plus voluntarii anticomuniști...

— Dar avioanele ?

— Vom avea 39 : „DC 3", „DC 4", „B 29". Sînt ale unei societăți din Miami (Double Check).

— Aceste avioane pe numele cui sînt închiriate ?

— Ah, asta e ! Gonzales, puțin îmi pasă. Nu eu plătesc, deci nu-mi pasă.

Societățile de închiriere a avioanelor sînt pline de agenți secreți. La fiecare lovitură de stat, invazie sau răpire, le vezi prezente. Iată, de exemplu, W.I.G.M.O. (Western International Ground Maintenance Organization), care s-a amestecat în lupta lui Mobutu împotriva lui Chombe. Sau Gregori Air Service, care s-a oferit să-l deturneze pe Moise Chombe spre Alger în 1967.

Societatea Double Check, care ne furniza avioanele, a intervenit mai tîrziu în debarcarea din golful Cochons din Cuba ; ea aparținea de C.I.A. și lucra în mare parte pentru United Fruit.

— Dar armele ? l-am mai întrebat pe Trujillo.

— Du-te și-l întreabă pe Don Federico.

M-am dus.

Americanii nu puteau să furnizeze armele, pentru că ar fi fost un semn clar al complicității lor. Dar au aranjat cu prietenii lor germani, care nu puteau fi bănuiți de vreun amestec în această parte a lumii.

Trebuia, deci, să plecăm în Germania Federală, ca să discutăm cu generalii și cu financiarii. Călătoria la Bonn a fost foarte scurtă. Însoțeam, pentru a-i supraveghea, pe un colonel dominican și interpretul său, comandantul Raulic Mile, fost SS-ist, refugiat la Trujillo. Dl Becker, furnizorul, ne-a ascultat cu atenție și ne-a sfătuit ce tip anume de armament să folosim. Generalii Edler și Hensinger au vrut să verifice ei înșiși, așa că și-au anunțat sosirea la Santo-Domingo peste o săptămînă, să vadă cît de serioasă este această afacere. Totul depindea de părerea lor.

A trebuit să ne întoarcem urgent, ca să regizăm totul în vederea vizitei furnizorilor noștri de arme. Germanii credeau că forțele de invazie sînt cubaneze, deci trebuia să le pregătim o armată autentică. Dar cum să transformi mercenarii noștri albi și blonzi în „patrioți" din Antile ? Era foarte greu într-o săptămînă !

— Stai, a spus Trujillo. Cubanezi ? Adică tipi cu pielea și părul negru ? Dar am o mulțime din ăștia în închisori !

— Este adevărat.

— Să le oferim, deci, iertarea în schimbul a doi ani de angajare.

— Trei, Excelență.

— Da, în regimentul de munte, fosta legiune.

Toți deținuții de drept comun au acceptat. „Cubanezii" noștri erau foarte prezentabili. Deci, germanii puteau veni să-i vadă.

Și au venit. Au fost primiți cu mare pompă. I-am plimbat și distrat, le-am oferit condiții de odihnă și mese copioase. Le-am arătat cum știe să se „antreneze" trupa pseudo-cubaneză pe care trebuiau s-o înarmeze. Instalați în sala de operațiuni, ei au urmărit exercițiile cu atenție și totul li se părea aproape perfect : parașutări, asedii și lupte.

— Este la fel de reușit ca un spectacol la Hollywood sau ca o luptă a lui Napoleon ! au apreciat germanii.

Pentru noi, cei ce eram dincolo de decor, lucrurile erau mai puțin perfecte. Vedeam soldați făcînd la dreapta în loc de stînga, auzeam prostiile pe care și le spuneau ofițerii, știam că avioanele dominicane zburau mereu sub nori, pentru că piloții nu cunoșteau toate instrumentele de bord și se orientau după rîuri și drumuri.

Raportul germanilor a fost foarte favorabil și, cîteva săptămîni mai tîrziu, am primit armele comandate.

— Excelență, i-am spus atunci lui Trujillo, mai sînt niște probleme de rezolvat...

— Care ?

— Întîi, ar trebui să cunoaștem rețelele anti-Castro care s-au format în Cuba.

— Eu nu știu nimic. Întreabă-l pe Batista.

— Bine, Excelență.

— Altceva ?

— E vorba de legăturile radio cu acești „partizani".

— Întreabă-l pe Don Federico.

L-am întîlnit pe Swend, iar americanii au rezolvat imediat problema legăturilor radio.

Există în Marea Caraibilor o insulă pustie, insula Swan. Aici, armata americană şi-a instalat un releu pentru postul său de radio. Rămînea ca C.I.A. să ia cu împrumut această staţie, pentru ca să emită şi să recepţioneze mesajele din Cuba.

— Dealtfel, mi-a explicat Swend, dacă, vreodată, Castro ajunge să localizeze releul, noi sîntem acoperiţi. Insula Swan nu aparţine nimănui.

Prin urmare, în această insulă s-a instalat o societate comercială, Gibraltar S. Corporation, prezidată de D. Cabot, un fost membru al Departamentului de Stat al S.U.A., căpetenie în consiliul de administraţie al United Fruit. Ocupat cu mercenarii, n-am putut să-l văd pe Batista decît săptămîna următoare. Aparent, era încîntat.

— Excelenţă, i-am spus, Trujillo m-a trimis să vă cer nişte informaţii.

— Care anume ?

— Este vorba de adversarii lui Castro din Cuba, cărora vrem să le trimitem arme...

— Spuneţi-i lui Trujillo că totul merge strună.

— Nu mai aveţi nimic de adăugat, Excelenţă ?

E drept că eu nu mai supravegheasem ultimele pregătiri ale debarcării, fiind prins de transformarea legiunii în regiment de munte. De aceea, Batista trebuia să mă informeze, în cel mai mic amănunt, despre reîntoarcerea sa în Cuba.

— Am stabilit legături cu partizanii mei din Cuba, din mai multe regiuni, prin intermediul insulei Swan... Şi Batista îmi arătă pe o hartă punctele strategice.

— Îi cunoaşteţi bine, Excelenţă ?

— Iată numele lor, mi-a spus în timp ce-mi întindea o hîrtie : Hubert Matos, William Morgan, Eloy Gutierrez Menoyo... C.I.A. mi i-a prezentat drept agenţi de-ai ei în Cuba. Acest Gutierrez, de exemplu, ne trimite mesaj după mesaj, uitaţi-vă, citiţi !

Şi am citit numeroasele mesaje ale lui Gutierrez. Ştirile erau foarte optimiste. Am aflat că grupurile anti-Castro se adunau în Sierra, că numărul lor creştea pe zi ce trecea. Pe scurt, cînd oamenii lui Batista vor debarca, vor putea conta pe un sprijin serios în Cuba. Gutierrez fixase chiar şi un punct de paraşutare în regiunea Holguin, acolo unde Sierra Maestra coboară. Operaţiunea promitea să fie bună.

Cu puţin înainte de ziua fixată, avioanele dominicane au paraşutat arme „partizanilor“ anti-Castro, 2 500 de puşti-mitralieră belgiene, radiouri, trei spitale de campanie şi muniţie, multă muniţie.

— Misiune îndeplinită ! spuneau piloţii la întoarcere.

— N-aţi văzut nimic suspect în timpul survolării Cubei ?

— Nu, nimic.

Într-o dimineaţă a decolat primul avion dominican de pe aerodromul San Isidro, care ducea în Cuba un grup de ofiţeri ce trebuiau să se infiltreze printre elementele anti-Castro şi să ajute armata noastră la debarcare.

Pe aerodrom văd sosind unităţile pentru îmbarcare. Telefonul ne asigura o legătură permanentă cu Trujillo şi nu aşteptam decît mesajul din Cuba pentru a da drumul celor 38 de avioane. Dar, nimic. „Partizanii“ cubanezi nu transmiteau nimic.

Motoarele avioanelor erau în funcţiune deja, cînd observ alergînd spre mine un om de-al meu :

— Locotenente, ceva nu-i în regulă !

— Ce ?

— Am interceptat o discuţie dintre doi soldaţi de-ai mei. Ei bine, se pregătesc să deturneze avionul ce le-a fost încredinţat.

— Să-l deturneze ? În ce direcţie ?

— Spre Havana. Şi pretind că sînt de partea lui Castro.

— A, nu, nu se poate, chiar înaintea plecării !

Îmi iau carabina automată, opresc motoarele avioanelor, formez un grup din soldaţi loiali şi sar în Land-Rover, îndreptîndu-mă spre aceşti mercenari ticăloşi. De cînd cu transformarea legiunii în regiment de munte, oamenii deveniseră cam libertini şi mă temeam să nu găsesc o revoltă adevărată. Sosim. Agentul meu îmi indică cine sînt trădătorii şi îi iau cu mine, pretextînd că am să le dau noi instrucţiuni.

— De unde această idee să aterizaţi la Havana ? îi întreb, cînd ajungem în clădirea aeroportului. Cine este şeful mişcării ? Cine sînt conspiratorii ? Repede ! Vreau numele complicilor voştri !

Mercenarii nu mai rezistă. Se zbat, protestează, afirmă că este o eroare, jură că nu-i vorba de vreun complot, că au avut această idee pentru că, pur şi simplu, le place Castro.

Îl anunț pe Trujillo.

— La măsuri, îmi spune. Rezolvă cum crezi această problemă, ești singurul judecător.

Pentru că mesajul radio din Cuba n-a sosit, hotărăsc să organizez o scurtă anchetă printre mercenarii care trebuie să plece.

Către ora 8 dimineața, fără să fi primit vreun mesaj, ne decidem să atacăm Cuba. Tocmai cînd piloții porneau din nou motoarele și oamenii urcau, a sunat telefonul.

Era Trujillo.

— Gonzales !

— Jefe !

— Oprește decolarea ! Repede ! Dacă sînt aparate pe drum, cheamă-le înapoi.

Împreună cu doi generali mă urc în elicopter și ne ducem la dictator, care ne explică :

— Nu de mult a decolat un avion spre Cuba...

— Da, Jefe, erau ofițerii pe care i-am trimis celor din interior.

— Știți ce-a pățit acest avion ?

— A explodat în zbor ? riscă un general.

— Nu, a aterizat pe aerodromul convenit, ofițerii noștri au coborît, s-au îndreptat spre oamenii care-i așteptau și știți cine i-a primit în mijlocul soldaților săi ?

— Fidel Castro ?

— În persoană !

Stupoare generală. Jefe continuă :

— Și așteaptă în continuare întreaga noastră armată de invazie...

Doctorul Trujillo ne comunică înregistrările de la radioul și televiziunea cubaneză. Îl vedem și-l auzim pe Fidel Castro : „Tocmai am dejucat o lovitură a partizanilor lui Batista, dictatorul alungat. El a beneficiat de sprijinul altor șefi de state, complici ai imperialismului criminal, care vrea să subjuge popoarele dornice de libertate și dreptate".

Pe ecran au apărut toți agenții noștri, în afară de Gutierrez Menoyo. Acesta era agent dublu. Cînd C.I.A. i-a comunicat planul expediției împotriva Cubei, el l-a informat pe Castro.

„Foarte bine, spusese Castro. Vei continua să trimiți mesaje lui Batista. Spune-i că «partizanii» se adună în Sierra ca să-i redea puterea și că eu, Castro, pot fi dărîmat de o mînă de parașutiști."

În acea vreme, ziariștii străini nu și-au putut explica dispariția liderului cubanez. El se instalase în regiunea Holguin, unde căuta să primească personal armata noastră de invazie. Primise deja armele și un grup de ofițeri și aștepta acum oamenii.

Dar mercenarii noștri întîrziau. Castro s-a temut de o debarcare în alt punct al insulei și s-a hotărît să dezvăluie totul televiziunii și radioului. Această emisiune a ajuns la Trujillo. Și, astfel, a luat sfîrșit prima debarcare în Cuba. Singurul cîștigat în această aventură a fost Trujillo, care a luat cele 22 de milioane de dolari, pe care a refuzat să-i înapoieze lui Batista. Iar cînd acesta a protestat prea tare, l-a expulzat din țară. În privința americanilor, Trujillo a uitat să le înapoieze cele 38 de avioane, pe care nimeni n-a îndrăznit să i le ceară. Germanii ? S-au retras discret și n-au cerut niciodată munițiile și armele lor, rămase în mare parte în Santo-Domingo. Apoi, C.I.A. l-a găsit pe Gutierrez, agentul dublu. Călătorea sub nume fals și a inventat tot felul de istorii pentru a fi iertat. C.I.A. l-a reconsiderat ca agent al său, dar i-a oferit misiuni periculoase. Cînd au fost convinși că va trăda iar, în timpul unei tentative de debarcare în Haiti, au hotărît să se descotorosească de el.

— Gutierrez, i s-a spus, avem o treabă importantă pentru tine...

— De acord.

— Vei organiza un atentat împotriva lui Castro.

A plecat să-și îndeplinească misiunea și...

Dar doctorul Trujillo nu s-a bucurat prea mult de avioanele de război, de arme, de muniții și de aurul lui Batista. Era foarte pornit împotriva Venezuelei. Exista vreo dispută politică între Ciudad Trujillo și Caracas ? Sau vreun conflict armat ? Nu. Pur și simplu, lui Trujillo nu-i plăcea președintele Betancourt, care, la rîndul său, nu-l agrea pe Trujillo.

— Romulo Betancourt ! spunea Jefe, locuiești într-o țară a comuniștilor, fiind tu însuți comunist !

— Rafaël Trujillo ! răspundea Betancourt, ești un dictator sanguin și nebun !

— Pederastule !

— Asasinule !

Și tonul urca. Cei doi președinți își atacau, personal, viețile particulare și mi-l amintesc pe Trujillo cum a strigat într-o adunare :

— Nu-i voi permite să-mi dea mie lecţii! Să-mi faceţi cît mai repede posibil un plan, să-l distrug pe acest pederast de Betancourt!

Cîteva zile mai tîrziu am studiat o mulţime de planuri.

— Ascult, a spus Trujillo.

— Am putea plăti un grup de extremişti, a propus un colonel. Cunosc cîţiva foarte înrăiţi împotriva acestui regim.

— Sau să-i înarmăm pe partizanii din Venezuela, a adăugat altul. Ne-ar ajunge armele germane pe care le-am recuperat.

— Putem provoca atentate la Caracas, ca să semănăm discordie, a opinat cineva.

— Nu, nu, spunea Jefe. N-am nimic cu Venezuela, nici cu regimul. Vreau să mă răfuiesc numai cu Romulo.

— Ei bine, să-l omorîm pe Betancourt.

— Asta-i, să-l omorîm! a ordonat Jefe, reîntinerit deodată.

Dacă vrei să omori un şef de stat, mai întîi trebuie să-i cunoşti perfect obiceiurile, programul, itinerarele şi fanteziile. În rest, e treabă de ocazie şi de procedeu.

Pentru început, am trimis în Venezuela pe colonelul Garcia. Aici s-a întîlnit cu cei nemulţumiţi de regimul instaurat de Betancourt, ajutaţi deja de Trujillo, care le trimisese arme. Astfel, Garcia a putut să ne transmită că aceşti sprijinitori ne puneau la dispoziţie un aerodrom şi un grup de oameni care îşi notau toate gesturile şi cuvintele preşedintelui, ca şi cele mai mici manii. Preşedintele Venezuelei folosea întotdeauna aceeaşi maşină, aceeaşi escortă, mergea la aceeaşi oră, pe acelaşi drum de la el la Preşedinţie şi, înapoi, acasă. Traseul era puţin supravegheat, străzile prin care trecea convoiul prezidenţial păreau normale şi orice maşină putea să staţioneze unde dorea. Atunci Trujillo mi-a pus cîteva întrebări:

— Unde vom putea instala oamenii noştri?

— Excelenţă, pe strada pe care trece zilnic Betancourt sînt multe hoteluri bune. Iar echipa noastră nu va avea mult de mers.

— Bine.

— Cunoaştem chiar lărgimea străzii, la milimetru, şi la ce distanţă de maşinile oprite trece cortegiul preşedintelui.

— Perfect, perfect. Vom face cîteva repetiţii.

— Unde, Excelenţă? am întrebat eu.

— Chiar aici.

Şi, astfel, am transformat un colţ solitar al reşedinţei lui Trujillo într-o stradă din Caracas. În josul acestei străzi am parcat o maşină plină cu 15 kg de exploziv, acţionat de la distanţă. La 300 de metri depărtare am pus un operator care trebuia să declanşeze bomba. Vroiam să ştim exact ce efect va avea explozia respectivă asupra unei maşini ce trece în viteză în chiar momentul declanşării.

În automobilul de exerciţiu Trujillo îl vedea, fireşte, pe Betancourt. Dar dictatorul dorea o acţiune cît mai apropiată de realitate; asta însemna că nu va exploda doar bomba, ci va fi distrusă şi o maşină, mergînd cu viteza aceleia a lui Betancourt.

— Şi în maşină, a completat dictatorul, vreau să văd pasageri!

— Vom pune manechine, Excelenţă!

— Cum manechine? Am spus că vom face un exerciţiu adevărat!

Lincolnul a rulat, deci, cu un şofer, un „aghiotant" şi un „preşedinte"; toţi trei erau condamnaţi de drept comun.

Explozie. N-am mai găsit decît bucăţi de carne amestecate cu fiare.

— Am reuşit! a spus Trujillo. Acum, la Caracas!

Curînd am aterizat, în compania colonelului Abbes Garcia, cu o cantitate de 25 kg de exploziv, pe un aerodrom particular din Venezuela. A doua zi, seara, o maşină cu număr de Venezuela a parcat pe o stradă din Caracas. Operatorul nostru s-a aranjat cu 300 m mai departe, într-o cameră de hotel. Nu ne mai rămase decît să aşteptăm.

La ora 9,30, Romulo Betancourt obişnuia să urce în Lincolnul său.

Cu aparatul pe umeri, ca un simplu turist, ies pe stradă pentru a filma atentatul, să i-l arăt lui Trujillo. Iată maşina lui Betancourt la capătul străzii. Se apropie, trece prin faţa mea cu viteza prevăzută. Pînă acum, totul corespunde. Îmi verific teleobiectivul, îl reglez, îi dau drumul şi încep să filmez. 10 secunde, 11, 12, 13, apoi un zgomot asurzitor îmi sparge timpanul. O lumină orbitoare mă face să-mi întorc capul, cu ochii închişi. Se face linişte, o linişte apăsătoare, tulburată, însă, de un geam care se sparge ceva mai tîrziu. Atunci se aud strigăte, sirene, fluierături. Poliţiştii sar în ajutorul preşedintelui. „Cred că a murit", gîndesc eu.

Maşina a sărit 3 metri şi, răsturnată pe-o parte, fumega. Prin teleobiectivul meu, văd că în interiorul ei nu mişcă nimic. Ne întoarcem îndată acasă, pentru a primi felicitările lui Trujillo. Acesta ne spune, însă, consternat :

— Şoferul a murit, aghiotantul la fel, dar Betancourt a scăpat. Este uşor rănit la faţă şi la mîini.

— Dar nu se poate, Jefe !

Şi, totuşi, s-a putut ! În ziua atentatului, Betancourt avea o criză de artrită la braţul drept şi, în maşină, şi-a schimbat locul cu aghiotantul. Această mutare excepţională l-a salvat. Înaintea atentatului, preşedintele se scuzase la televiziune faţă de poporul său, care îi reproşa josniciile. Arătîndu-şi mîinile, el a strigat :

— Dacă ele au luat sau iau banii poporului, atunci Dumnezeu să le ardă !

Betancourt a revenit la televiziune să denunţe atentatul. Cum, în faţa camerelor, îşi agita mîinile arse, acoperite de bandaje, mulţi venezueleni au crezut că preşedintele a fost pedepsit de Dumnezeu.

— Hazardul are haz ! a spus Trujillo rîzînd.

Dar C.I.A. n-avea umor. N-a rîs de atentat şi Trujillo trebuia să plătească această eroare.

După o reuniune lungă şi obositoare, într-o seară, stăteam cu dictatorul din Santo-Domingo. Trujillo se pregătea să se întîlnească cu iubita sa la Caoba, într-o căsuţă în care mergea de cîteva ori pe săptămînă. Ajungea la ea printr-o curte exterioară, cu grilaj, păzită zi şi noapte.

Am insistat pe lîngă el să fie escortat pînă acolo.

— Gonzales ! O escortă n-a împiedicat niciodată un asasin de profesie să omoare, şi tu ştii asta !

— Jefe, e vorba să fiţi asasinat...

— E vorba de vreo 30 de ani.

— De data asta e mai serios.

— Atunci să ochească bine, că, de nu, eu n-am să-i iert !

Astea fiind spuse, mi-a strîns mîna şi a plecat.

Am plecat şi eu, dar la spital, unde mă aştepta un doctor pentru nişte analize : de două luni aveam o dizenterie pe care puteam, în sfîrşit, să mi-o tratez. În cameră mi-am instalat un emiţător-receptor care trebuia să mă pună în legătură cu diferitele servicii de securitate ale insulei. Către ora 20, aparatul a difuzat mesaje înnebunitoare, care se repetau din minut în minut : maşina lui Jefe nu mai răspundea apelurilor de control. Aceasta era o procedură obişnuită. Pentru că nu-i plăcea escorta, noi menţineam legătura cu maşina lui ; motocicliştii şi posturile de control ne semnalau trecerea maşinii. Acum, însă, maşina lui Trujillo nu răspundea.

La început am fost calm. Ştiam că itinerarul său nu prezenta pericole şi gîndeam că a întrerupt legătura ca să fie lăsat în pace. Zîmbeam, gîndindu-mă la colegii mei care nu ştiau cum să facă ; să trimită o patrulă ? Era o dorinţă, dar se temeau să nu fie înjuraţi. După o oră, m-am alertat : şoferul nu lăsa niciodată radioul închis atîta timp. „Trebuie să punem la punct un alt sistem, mi-am zis. Nu mai poate să dureze aşa". La asta reflectam, îngrozit, cînd şoferul meu a pătruns în cameră.

— Domnule, mi-a spus cu un aer sumbru, colonelul Torrès Tejada vă transmite că legătura radio a fost întreruptă de mai bine de o oră.

— Unde se afla Jefe la ultimul apel ?

— Se dusese să stea de vorbă la Rompeolas, în grădină, pe malul mării, cu şeful partidului şi directorul Siguranţei şi apoi plecase către Caoba.

— Ce spunea şoferul lui Jefe ?

— Spunea că totul este normal. Maşina dumneavoastră este jos.

Dacă a fost un accident, nu putea fi decît în afara oraşului. Mi-am amînat încă o dată spitalizarea şi m-am urcat în maşină. La garnizoana Marinei de război, foarte aproape, i-am cerut ofiţerului de serviciu un Land-Rover, cu o duzină de puşcaşi marini. Cu aceşti soldaţi m-am dus pe şosea, la 10 km de oraş, la un post de control şi am întrebat :

— La ce oră aţi văzut trecînd maşina Generalissimului Trujillo ?

— Nu l-am văzut trecînd pe Jefe.

— De cît timp sînteţi în post ?

— De trei-patru ore.

Trebuia, deci, să verificăm autostrada de aici şi pînă în oraş. Ne-am întors şi, la 7 km de Ciudad Trujillo, acolo unde strada George Washington traversează cîmpul, văd în farurile noastre Chevroletul lui Trujillo. Staţiona în mijlocul şoselei, cu faţa întoarsă spre oraş, cu farurile aprinse, portierele deschise, motorul oprit. Frînăm. Toate geamurile maşinii sînt sparte, caroseria e găurită de gloanţe, de jur-împrejur urme mari de sînge.

„Iată atentatul, iată-l, trebuia să se întîmple într-o zi !" Am coborît, am înconjurat maşina, am privit înăuntru, dar

n-am văzut nimic. Credeam că vom găsi corpul lui Trujillo, însîngerat, prăbușit pe banchetă. Am găsit numai portofelul și un revolver P 38 „Bulldog“, cu țeavă scurtă, descărcat. Jefe dispăruse, dar se luptase. „Oare mai trăia ? Îl vom găsi, furios și rănit, în oraș ?“ Secretarul președintelui mi-a răspuns la telefon :

— Nu, locotenente, Jefe nu este la Palatul Național.

Doctorul Joaquin Balaguer îl înlocuia, în acea vreme, pe Hector Bienvenido, fratele lui Trujillo, cu titlul de președinte al Consiliului de Stat. Balaguer era celibatar, modest, catolic, simboliza liberalizarea regimului și Trujillo îl numise ca să dejoace o lovitură de stat.

— Dă-mi-l pe președintele Balaguer, i-am spus secretarului Președinției.

— Nici domnul Balaguer nu este aici.

— Dar trebuie prevenit de dispariția lui Jefe. Unde-i ?

— La fortăreața din Ozama, cu ministrul apărării.

— De ce ?

— O reuniune, mai mult nu știu, locotenente.

Cum doctorul Trujillo nu fusese văzut în vreuna dintre reședințele sale, am început să-l căutăm prin spitale și clinici, dar fără să comentăm dispariția dictatorului.

Fiii lui se aflau la Paris, Balaguer cu generalii și miniștrii se adunaseră să conspire într-o fortăreață, iar eu rămăsesem să cercetez dispariția lui Trujillo, împreună cu Candito Torrès, șeful Siguranței. N-am găsit nici un rănit în spitale. În cele din urmă, a fost adus la urgența Clinicii internaționale un om rănit de gloanțe.

— Cum l-ați găsit ?

— Niște oameni l-au lăsat în fața ușii.

— Vreau să-l văd imediat !

— Nu, locotenente, este prea slăbit pentru a primi vizite.

— Condu-ne la acest om ! Sînt directorul Siguranței, a adăugat Candito Torrès.

Și doctorul ne-a condus. Cu adevărat, omul era într-o stare gravă, „dar știa“. Am dat ordin să fie transportat imediat la spitalul militar al bazei din San Isidro. Acolo îl puteam întreba în liniște ce ne interesa.

În ciuda stării grave, interogatoriul a fost dur, dar rănitul tot nu mărturisea. Între timp, am fost chemat să citesc un mesaj de la echipa lăsată la locul crimei : „Găsit Colt 11,43 la 30 metri de mașina Generalissimului Trujillo ; ma-

tricola armei : 47 569 A.R.“. Am căutat imediat în registre proprietarul acestui pistol militar. La miezul nopții am obținut ce mă interesa : Coltul aparținea unui căpitan dominican, Antonio de la Maza, iar rănitul primise un glonte tras de pistolul lui Trujillo.

— Rănitul a murit, îmi spuse cineva.

— A vorbit ?

— Da, dar a murit prea repede, răspunse Candito, șeful Siguranței.

— A dat ceva nume ?

— Da. El se numea Livio Cedenio. A denunțat pe unul dintre aghiotanții Excelenței Sale, pe locotenentul Amando Garcia Guerrero, și pe alții, ale căror nume le-am notat. Vor fi arestați de îndată.

— Sînt și americani printre ei ?

— Rănitul a vorbit de yankei, dar fără să precizeze.

— Nimic ?

— Aproape nimic. A zis doar „Eduardo“.

— Asta nu ne spune mare lucru.

Căpitanul La Maza, proprietarul Coltului, figura în evidențele noastre, căci Trujillo îl suspecta. Fratele ofițerului lucrase odinioară pentru Jefe : participase la răpirea avocatului spaniol Jesus de Galindez în 1959, la New York. Avocatul fiind ucis, Jefe și-a lichidat complicii, ca să șteargă urmele. Căpitanul La Maza umbla de mulți ani să-și răzbune fratele. Datele culese ne-au permis să reconstituim cu ușurință filiera și să arestăm complotiștii care nu apucaseră să se refugieze la consulatul american.

Arestații au vorbit. Și au vorbit atît de mult, încît a trebuit să-i facem să tacă pentru totdeauna. N-am aflat însă ce s-a întîmplat cu Jefe. Ne-au lămurit într-un fel declarațiile lui Zacarias, șoferul dictatorului, găsit a doua zi, de către polițiști, ascuns pe malul mării, cu glezna prinsă între două stînci. Ne-a povestit o versiune a morții lui Trujillo în care el ar fi jucat rolul unui aprig luptător. Pentru aceasta a fost imediat decorat, numit comandant și declarat erou. Cînd însă s-a aflat adevărul, a fost împușcat.

Cum am dat de corpul neînsuflețit al lui Trujillo ? A doua zi după atentat, eu și cîțiva neimplicați în această afacere murdară am rămas la posturi, în timp ce conjurații — miniștri și generali — participanți la acțiunea C.I.A. (ea pusese la cale totul) s-au împrăștiat în loc să pună mîna pe putere.

În dimineața aceea, la reședința generalului Juan Tomas Diaz, bănuit de a fi participat la atentat, unul dintre cei doi militari puși de pază îi face semn cu cotul celuilalt :

— Privește !

— Ce ?

— Mașina generalului pierde ulei.

— Sub portbagaj ? Nu se poate. Hai să vedem.

— Nu e ulei, ci sînge. Curge din mașină.

Intrați în panică, cei doi soldați armează puștile și deschid capacul. Rămîn înmărmuriți : era corpul lui Trujillo, țeapăn și încovrigat.

Dictatorul murise cu multe ore în urmă. Cei de la pompele funebre au trebuit să-i pună saci cu nisip pe genunchi pentru a-l putea introduce în coșciug.

Trebuia să ne închipuim că eșecul atentatului împotriva lui Betancourt nu putea fi nici singurul, nici cel mai plauzibil motiv pentru a se hotărî lichidarea lui Trujillo. Motivele erau multe și cu totul altele...

Capitolul VI

Trec de la un regim la altul

Dacă Trujillo s-ar fi mulțumit doar să fure, să omoare, să tortureze, să masacreze sau să distrugă Santo-Domingo, ar fi rămas în viață și poate la putere. În cel mai rău caz, ar fi fost exilat, cu cele 642 de milioane de dolari strînși în 30 de ani de dictatură.

Americanii, care-l sprijiniseră să ajungă în fruntea statului, îl cunoșteau foarte bine. Știau cum își mărise averea prin masacrarea haitienilor de la graniță, pe care-i cumpăra de la președintele lor cu 40 de dolari „bucata". Mai știau că anumiți parlamentari, chiar de la Casa Albă, se lăsau mituiți de Trujillo. Cunoșteau despre existența temutelor centre de interogatorii din Santo-Domingo și multe altele.

Da, de 30 de ani, americanii știau toate crimele doctorului Trujillo, dar acum au acționat numai din motive pur economice.

Într-o zi, societatea United Fruit s-a plîns la C.I.A. pentru că dictatorul retrăsese acestei companii monopolul de exploatare a bananelor, a cafelei și a culturilor de cacao. Și, în plus, întreținea relații comerciale cu țări din Est, pentru a preîntîmpina un eventual șantaj economic din partea S.U.A. Trujillo crease o societate comercială — Ultramar Dominicana — care făcea importuri din unele țări socialiste. Însuși „Che" Guevara afirmase că Trujillo este un prieten al poporului cubanez.

Washingtonul era cît pe ce să explodeze ! Americanii nu mai doreau o nouă Cubă în Marea Antilelor. S-au gîndit la o lovitură de stat, dar C.I.A. nu mai avea la îndemînă forțele necesare. În insulă, dictatorul se bucura de sprijinul cercu-

rilor politico-militare, mai ales de cînd îl adusese lîngă el pe moderatul Balaguer. Trujillo pusese cîţiva slujbaşi să vorbească de necesitatea luării unor măsuri liberale, de libertate chiar, iar Juan Felix Pepén, arhiepiscopul din Altagracia, îi adusese un elogiu atît de mare, încît Washingtonul a rămas înmărmurit. Se excludea, aşadar, o lovitură de stat fără sprijinul armatei şi al bisericii. Rămînea, deci, asasinatul. Aşa a intervenit C.I.A....

Prin luna martie 1961, M. Roselli, un amic al lui Batista, debarca la Santo-Domingo, însoţit de Howard Hunt. Roselli era, de fapt, Filippo Sacco şi făcea legătura între C.I.A. şi Mafie.

Cît despre Howard Hunt — nu debarca nicăieri fără un scop precis. Era specialist în asasinate politice. Regimul lui Arbenz din Guatemala l-a cunoscut imediat după reforma agrară care dăunase firmei United Fruit. Acum, agentul american descindea în Republica Dominicană. S-a întîlnit cu Wimpy, Andis şi Dearborn. Primul era patronul unui supermagazin, iar ceilalţi, adjuncţii lui Robert Hill, şef de misiune în Departamentul de Stat american ; îl găseai oriunde, în Costa Rica, Salvador, Mexic, Guyana sau Brazilia.

— Vom amplasa trăgători de elită în apropierea Palatului Naţional, care îl vor doborî pe Trujillo în timpul plimbării, a zis Hunt.

— În ce loc ?

— La fereastra unei case ; nu se află nici perete, nici gard viu, nimic care să ne împiedice.

— Dar dominicanii care locuiesc în această casă vor vrea să participe la asasinat ? E prea primejdios pentru ei.

— Atunci îl vom omorî în altă parte.

— Trebuie să ne gîndim mai bine. Toţi prietenii noştri dominicani influenţi nu vor accepta lichidarea lui Trujillo, majoritatea sînt pentru exil.

— Va fi de-ajuns să le spuneţi că nu există nici un fel de risc şi atunci...

Aşa au obţinut agenţii C.I.A. consimţămîntul lui Balaguer şi, astfel, au pregătit acţiunea din str. George Washington. Atentatul comis asupra lui Trujillo a fost pregătit tot atît de minuţios ca cel înfăptuit de noi pentru asasinarea lui Betancourt. Autorii au studiat programul, obiceiurile, itinerarele lui Trujillo.

— Şi armele ? au întrebat complotiştii.

— Vor veni din afară, a răspuns Hunt sigur pe el, pentru a risipi orice urmă de teamă din partea dominicanilor.

Agenţii C.I.A. se simţeau în America Latină ca la ei acasă şi începuseră să devină mai puţin prudenţi ; aceste arme importate aveau să fie unul din indiciii că e vorba de amestec străin. Desigur că o armă fără matricolă, găsită în Santo-Domingo, era o armă de contrabandă, adusă de peste graniţă. În Republica Dominicană, însă, toate armele erau înregistrate şi în dosare se aflau eşantioane de urme ale glonţului tras.

A sosit şi ziua asasinatului. Era cea în care Trujillo trebuia să moară. După ce a ieşit din Palatul Naţional, a ţinut o mică şedinţă pe malul mării. La ora 20 s-a despărţit de colaboratori ca să se ducă la amanta sa, la Caoba. Refuzase să fie însoţit de escortă, sub pretextul că aceasta n-a împiedicat niciodată un asasin de profesie să-şi facă meseria.

Apoi i-a propus ministrului apărării :

— Dacă vreţi, veniţi şi urmaţi-mă. Vom vedea că e linişte în oraş şi că nu e nici un pericol !

Chevroletul lui Jefe a demarat către Ciudad Trujillo, urmat de maşinile oficiale. După un mic tur prin oraş, Trujillo i-a ordonat şoferului :

— Zacarias !

— Jefe !

— Accelerează şi lasă-i în urmă pe prietenii noştri !

— Bine, Jefe !

Bucuros că a scăpat de protecţia miniştrilor săi, doctorul Trujillo i-a cerut lui Zacarias să închidă radioul.

„Ce bine e să fii lăsat în pace !" îşi spuse Trujillo şi zîmbi la gîndul că într-o jumătate de oră va ajunge la Rosita.

Chevroletul albastru-deschis, cu capota albă, al Generalissimului ajunse în dreptul hipodromului. Dintr-o parcare apare o maşină care începe să-l urmărească. Este condusă de Imbert Barrera. Lîngă el se află alt dominican, cu o carabină Remington şi un pistol Colt 11.43, ce va fi găsit la locul crimei şi care-l va trăda. Este căpitanul La Maza. Sosise momentul răzbunării.

La Maza pusese o iscoadă pe terasa hipodromului. Omul, colonelul Espaillat, semnalase că Trujillo nu are escortă. Atunci Imbert Barrera şi La Maza au scos maşina din parcare.

Aproximativ 2 km, cei doi complotişti au mers la distanţă de Trujillo. Apoi, deodată, pentru că şoseaua traversează cîmpul, La Maza îi spuse complicelui :

— Dă-i drumul ! Am ajuns la punctul stabilit.

Și mașina ajunge Chevroletul dictatorului, semnalizează cu farurile ca la o depășire, iar doctorul se înfurie :

— Zacarias !

— Jefe !

— Lasă-i pe imbecilii ăștia să treacă !

— Da, Jefe !

Chevroletul încetinește, trage puțin pe dreapta, dar cealaltă mașină continuă să semnalizeze, fără să depășească.

— Ce-s fanteziile astea ?

În realitate, acest „joc" cu farurile era, de fapt, un cod ce-i avertiza pe ceilalți conjurați, postați pe drum, ceva mai departe. Imbert Barrera, crezînd că și-a încheiat misiunea anunțîndu-i pe ucigași, îl întreabă pe La Maza :

— Ne întoarcem ?

— Nu !

— Dar sînt alții în față, Antonio ! Noi trebuie să ne întoarcem.

La Maza îi pune Coltul în piept :

— Continuă, Imbert, să mergi și rămîi pe linie cu Chevroletul.

— Dar, Antonio...

— Dă-i drumul, gura !

Cele două mașini rulează acum aripă lîngă aripă. La Maza își scoate arma prin geamul deschis. Trujillo ocupă locul din spate-dreapta. Trage de mai multe ori în el. Zacarias accelerează și scapă din raza de acțiune a gloanțelor. Dar, la cîteva sute de metri, în față, un zid de lumini îl orbește și-i taie drumul. Sînt alte mașini și alți asasini. Șoferul virează brusc și se întoarce spre oraș, unde drumul era liber. Ar fi reușit cu siguranță, dar Jefe îi ordonă :

— Zacarias !

— Jefe !

— Oprește, sînt rănit. Ne vom bate.

Avea să moară, și știa asta de cîteva săptămîni. De curînd vizitase toată insula, ca să-și ia un ultim rămas bun. „Profitați de mine azi, căci mîine...", obișnuia să spună, dar nu-și termina niciodată gîndul.

Trujillo a coborît din mașină și, sprijinit de capotă, a început să tragă în asasini — oameni din suita sa, înarmați de C.I.A. I se răspunde din față. Confuz, în spatele luminii farurilor, i-a distins totuși pe cîțiva conjurați și a rănit, cu pistolul său, cinci dintre ei. Împușcăturile au continuat cîteva

minute și apoi s-a făcut liniște. Marea se auzea iar izbindu-se de țărm.

— Au murit ? a întrebat unul dintre atentatori.

— Sigur, i-a răspuns un altul.

S-au apropiat de mașini, cu armele în mîini și, în tăcere, au înconjurat Chevroletul luminat de faruri. Trujillo era căzut lîngă o roată.

— Și șoferul ?

— A fugit.

— Trebuie găsit !

— Cred că aleargă printre stînci și nu-l putem găsi noaptea.

— Haideți ! Să plecăm înainte de a sosi patrula. Și atentatorii au adunat victimele, în timp ce generalul Juan Tomas Diaz a îngrămădit corpul lui Trujillo în portbagajul mașinii sale, unde a fost găsit întîmplător de cei doi militari.

În Santo-Domingo domina confuzia. O libertate nouă aducea exilați în fiecare zi, scotea din umbră partidele de stînga ; se credeau toți democrați și doreau să reprezinte poporul dominican.

Familia Trujillo părăsise țara și Balaguer se afla în fruntea Consiliului de Stat. Fiecare încerca să definească noul guvern, să-i ghicească intențiile sau să-l influențeze. Ce-aveau de gînd cu mine ? Conduceam, totuși, serviciul de informații al dictatorului căzut.

Balaguer știa că sînt cel mai puțin compromis, de aceea Consiliul de Stat mi-a păstrat încrederea ; mai mult încă, mi-a sporit atribuțiile, iar generalul Echavarria, ministrul apărării, m-a însărcinat să alcătuiesc, împreună cu fratele său și un alt ofițer, un nou serviciu de securitate. Credeam că-mi voi petrece restul vieții în Santo-Domingo și-mi făceam vise !

Pentru a ajunge aici, egalul colonelului Blanco, șeful meu din Madrid, a trebuit să frecventez toate mediile sociale, să reconstitui rețelele de informatori, să întrețin relații cu partidele de stînga, să cunosc militanții Uniunii Civice Naționale, ai Partidului Revoluționar Dominican al lui Juan Bosch, ai Mișcării din 14 iunie, ai Partidului Socialist Popular Dominican * și ai Mișcării Populare Dominicane. În plimbările mele întîlneam și agenți C.I.A., foarte activi, care încurajau

* Din 1965, Partidul Socialist Popular Dominican a luat denumirea de Partidul Comunist Dominican. (N.T.)

scandalurile. În mai puțin de o săptămînă au sosit la Ciudad Trujillo 68 de consilieri americani. Zilnic, ei făceau ca orice adunare publică să se transforme într-o adevărată luptă de stradă, soldată cu răniți și multe pagube. Oamenii politici nu cunoșteau existența acestor provocatori. Misiunea lor era să semene discordie, iar cînd adunarea se transforma în arenă de luptă, ei se retrăgeau, cedînd locul poliției. Se crea impresia că „stînga" provoacă dezordinea. Era, deci, reprimată. Balaguer, Echavarria și C.I.A. erau mulțumiți. Consiliul de Stat n-a înțeles nimic: partidele de stînga, provocate, s-au adunat în jurul lui Juan Bosch. Americanii, simțind că acestea pot instala aici socialismul, au trimis numeroși militari și polițiști îmbrăcați civil să împiedice adunările, să atace, să omoare la nevoie, sporind haosul în așa măsură încît să dea posibilitatea armatei să intervină, să justifice acțiunea de reprimare.

Un singur american dirija aceste acțiuni, un diplomat cu sediul în Mexic, de fapt, specialist al C.I.A. pentru Caraibe. Se numea Thomas Mann. Acesta, în 1963, a devenit adjunctul secretarului de stat însărcinat cu afacerile din America Latină, iar în 1965 a creat S.I.A. — Special Intelligence Agency (Serviciul de informații al Departamentului de Stat).

Consiliul de Stat dominican se ascundea în spatele acestor americani și nu reușeam să-i conving pe Balaguer sau Echavarria.

— Priviți, spuneam eu, poporul este furios!

— Bine, răspundeau ei. Domnul Mann știe mai bine ca dumneavoastră ce trebuie să facem.

La 11 ianuarie 1962, după o grevă generală de 40 de zile, mulțimea manifesta în Piața Independenței, cerînd demisia lui Balaguer și Echavarria. Acesta din urmă, retras la baza din San Isidro, a crezut că-i bine dacă aruncă în luptă un batalion al său care să reprime greviștii. Au fost împușcături, străzi brăzdate cu foc de mitralieră. Mulțimea a intrat în panică. Au fost răniți, și chiar un mort. Generalul Echavarria a hotărît imediat să dizolve Consiliul de Stat și să-i aresteze pe membrii acestuia. Dar mai multe unități ale armatei au refuzat să tragă în civili, lucru nebănuit de el, care se credea stăpîn pe situație. Și, astfel, o parte a armatei dominicane, inclusiv eu, am trecut în opoziție.

Orașul s-a umplut de baricade. Mașinile militare patrulau pe șosele, se auzeau proteste, dar generalul rămînea orb și surd.

— Generale, i-am spus, o să aveți soarta lui Trujillo!

— Oamenii s-au răsculat, eu îi reprim!

— Sînteți o jucărie în mîna americanilor!

— Nu va mai fi dezordine! Îi voi domoli pe toți!

— Dominicanii nu vor ceda atît de ușor, cum credeți!

Generalul dorea să declanșeze operațiunea „Luz Verde", menită să suprime toți liderii politici. C.I.A. îi punea la dispoziție planuri, informații, oameni. Voia ca astfel să facă din general un al doilea Trujillo, ca cel fabricat cu 30 de ani mai înainte. Uitînd că sînt agent spaniol, am hotărît să mă opun. De la începutul tulburărilor, îmi instalasem „punctul de comandă" la teatrul Agua-Luz, în clădirile Radio-Caribe. Am adunat cîțiva oameni din infanteria marină, pe care-i cunoșteam personal, și le-am spus:

— Trupele lui Echavarria sînt în nord-estul insulei. Dacă vor să ajungă la Ciudad Trujillo, trebuie să traverseze rîul Ozama peste un pod. Vă veți posta pe acest pod.

— Și-l vom apăra?

— Nu tocmai. Dacă blindatele generalului vă forțează, îi distrugeți.

După ce grupa aceasta de comando a plecat, am scris un bilet și am chemat doi oameni.

— Dumneata, am spus primului soldat, vei duce acest ordin la Arsenalul Marinei. Ne trebuie 500 de carabine automate și eventuale întăriri.

— Am înțeles, locotenente!

— Ia o mașină blindată și adu-mi carabinele.

— De acord.

— Iar dumneata, m-am adresat celuilalt, te vei duce la statul-major și-mi vei confirma dacă toate vasele de război au ridicat ancora. Nu trebuie ca oamenii lui Echavarria să pună mîna pe ele.

— Bine, locotenente.

— Stați puțin. Toți subofițerii să rămînă în legătură cu Statul-major al Marinei pe aceeași frecvență radio.

Aveam nevoie de acest lucru pentru ca, la semnalul meu, subofițerii să cucerească toate clădirile în care erau ofițeri. În același timp, mi-am asigurat ajutorul unui batalion blindat al Aviației pentru protejarea clădirilor publice. Patrulele circulau neîntrerupt pe străzi, dar fără a se aventura în cartierele mărginașe, întrucît puteau tulbura civilii la vederea uniformelor. Starea de asediu dura de două zile. La baza din San Isidro, avioanele de luptă stăteau gata de decolare; în

cazărmi, blindatele erau pline cu muniții ; în toate cartierele civilii se pregătiseră cu arme pe acoperișuri, bombe artizanale, sticle, pietre, bucăți de fier.

Bizar sau nu, dar grupul nostru de ofițeri disidenți continua să primească instrucțiuni de la Echavarria. Dacă acestea erau legale, conforme cu misiunea noastră de protejare a populației și a clădirilor, le executam. Altfel, pur și simplu, le ignoram, hotărîți fiind să încercăm o lovitură de stat în favoarea lui Juan Bosch. Cînd am vrut să punem în aplicare acest plan, cîțiva au ezitat :

— E puțin hazardant...

— Fără îndoială, dar timpul e de partea noastră, explicau cei care erau mai hotărîți.

— Cum putem face ?

— Să înlăturăm vechii partizani ai lui Trujillo, care îl sprijină acum pe Echavarria.

Dar evenimentele s-au precipitat. Din cauza mea, raporturile cu generalul s-au ascuțit. Am aflat că acesta a ordonat să fie arestați toți funcționarii și toți ofițerii de naționalitate străină.

— Și-a făcut deja lista, mi-a spus informatorul, și dumneavoastră sînteți primul.

— Eu ? !

— Da, ca spaniol.

— Dar Trujillo mi-a dat cetățenia dominicană !

Eram sigur că Echavarria luase această decizie la sfatul americanilor. Ei știau rezultatul anchetei mele asupra morții lui Trujillo și vroiau să scape de mine.

În aceste condiții, am luat un elicopter și am traversat, cu prudență, capitala, pînă la Ministerul Aerului. Aici l-am găsit pe șeful statului-major, care mi-era prieten și se număra printre membrii grupului nostru de disidenți. Numele său era Santiago, și era fratele generalului. Cum ne-am văzut, i-am spus :

— Fratele tău vrea să mă aresteze.

— A înnebunit ! ?

— Ce facem ?

— Vino, Papy Gonzales, aranjăm noi !

Santiago luă telefonul, chemă baza din San Isidro și ceru să vorbească cu generalul Echavarria.

— Din partea cui ?

— A colonelului Echavarria, fratele său !

Apoi, către mine :

— Ia, ține, să asculți...

Aud discuția celor doi frați.

— Înțelege-mă, spune, la celălalt capăt, generalul, Gonzales este spaniol, iar măsura se referă la toți străinii...

— Papy Gonzales este tot atît de dominican ca și tine !

— Cu siguranță, cu siguranță... Putem examina cazul său...

— Nu-i nimic de examinat, Rafaël ! Fii drăguț : șterge-i numele de pe listă și să nu mai vorbim despre asta.

— Bine...

În timpul nopții, un nou incident mă pune în conflict direct cu generalul. Îmi telefonează de la baza din San Isidro, după radiojurnalul de seară :

— Gonzales, ai auzit știrile ?

— Acum o clipă, domnule general.

— Ei bine, Radio-Caribe sprijină revoluționarii ! Scoateți-le antenele ! Întrerupeți imediat toate emisiunile ! Dați-i drumul ! E un ordin !

Dimineața, generalul își dă seama că emisiunile au fost întrerupte ; crede că au fost executate ordinele sale, dar află curînd că era, de fapt, o grevă a tehnicienilor și că antenele sînt la locul lor. Furios, îmi telefonează iar :

— Gonzales, prezentați-vă imediat la bază. Vreau să vă văd !

Îl sun pe Santiago :

— Fratele tău mă cheamă iar.

— Explică-mi, Papy, de ce ! ?

— Ieri seară mi-a ordonat să distrug antenele de la Radio-Caribe. Eu nu am făcut-o, iar el a văzut asta azi-dimineață și m-a convocat la baza San Isidro.

— Du-te.

— Dacă mă duc, mă aresteazǎ.

— Du-te, fii liniștit, vom fi acolo înaintea ta.

Într-adevăr, cînd ajung la San Isidro, în biroul generalului găsesc șapte ofițeri, printre care Santiago și niște colonei de-ai noștri : Atila, Malagon, Fernandez, Rivera.

Cînd intru, generalul mă atacă :

— Domnilor, Gonzales refuză să-mi execute ordinele.

Către mine :

— Nu v-am spus să distrugeți antenele de la Radio-Caribe ?

— Da, domnule general.

— Şi nu v-aţi supus ! De ce ? Acţionînd astfel, aţi trecut de partea opoziţiei. Sabotaţi eforturile mele de menţinere a ordinii în Santo-Domingo.

Către fratele său :

— Gonzales, pe care-l consideri prietenul tău, s-a făcut vinovat de neexecutarea unui ordin primit. N-au trecut nici două zile de cînd ai intervenit să-l aperi, Santiago. Dar ce-a făcut azi, e altă poveste !

— Ascultă..., începe Santiago.

Dar generalul nu vrea să-l ia în seamă. Vorbeşte, pledează, se înfurie.

— Greşiţi dacă credeţi că veţi reuşi să mă învingeţi, continuă generalul. Uitaţi, probabil, că americanii sînt de partea mea. Voi fi întotdeauna cel mai puternic !

— Rafaël..., mai încearcă Santiago.

— În trei zile, totul va fi gata ! a conchis generalul.

Şi cu o riglă ne arată planul capitalei fixat pe perete, plin de încercuiri făcute cu creionul. Generalul explică :

— Da, este planul „Luz Verde". Pînă în trei zile vom începe această operaţiune şi-i vom avea în închisoarea centrală (La Victoria) pe toţi revoluţionarii, adepţii lui Castro şi comuniştii. Ei bine, nu vă rămîne decît să alegeţi : aliaţii sau trădătorii mei ! ?

— Rafaël, continuă Santiago, nu te încrede în americani ! Ai văzut ce-au făcut cu Trujillo ? Întîi l-au ajutat şi apoi l-au asasinat.

Şi eu, la rîndul meu, insist :

— Generale, nu vrem să fim nici trădători, nici aliaţi, vrem doar să apărăm Republica Dominicană. Ştiu mai bine ca oricine de ce este în stare C.I.A. Chiar dumneavoastră, generale, aţi mărturisit că eram cel mai bun spion al lui Trujillo, un adevărat as al informaţiilor. Ascultaţi-mă, deci ! Dacă veţi scoate armata, va fi război civil !

— Ei şi ! ? protestează generalul.

— Şi populaţia este înarmată, generale, iar armata nu vă este în întregime fidelă. Pe de altă parte, dacă veţi pierde, americanii nu vă vor mai ajuta. Gîndiţi-vă bine !

Generalul, cu o voce superioară, ne spune :

— Îl cunoaşteţi pe amiralul Watson ? Este şeful C.I.A. pentru Caraibe. Ei bine, acest amiral mă va ajuta. Şi voi deţine atunci întreaga putere, mă înţelegeţi ? Toată puterea !

Ne privim unii pe alţii şi ne înţelegem.

Ca la un semn, cele opt pistoale ale noastre se îndreaptă spre generalul Echavarria. Ministrul apărării ne priveşte uluit. Îşi vede propriul frate ameninţîndu-l, alături de toţi aceşti ofiţeri, de mine, Gonzales, aici, la San Isidro, în mijlocul armatei sale.

Santiago îi spune generalului :

— Nu-ţi vrem răul, Rafaël ! Te-am pus în gardă în privinţa americanilor, iar tu nu vrei să înţelegi. Nu ne rămîne decît să acţionăm în locul tău.

— Dar ce doriţi voi ?

— Nu sîntem nici comunişti, nici adepţii lui Castro, dar, vezi tu, nu ne place aventura.

Santiago îi întinde o foaie albă fratelui său :

— Uite, îţi vei redacta demisia.

— Demisia !

— Nu mai eşti ministrul apărării, nu mai eşti vicepreşedintele Huntei, iar Balaguer nu mai este preşedinte. Tot ceea ce îţi cerem este să-ţi semnezi demisia. De celelalte, ne vom ocupa noi.

Am continuat să ţinem pistoalele îndreptate către general pînă ce acesta şi-a semnat demisia.

Capitolul VII

Mi se propune Ministerul de Interne

Generalul Echavarria a semnat demisia. Colaboratorii lui au fost dezarmați, iar membrii Consiliului de Stat liberați din închisoarea de la San Isidro. Au fost atît de surprinși, încît au crezut că-i vorba de o capcană. Nu s-au liniștit decît atunci cînd au văzut mulțimea dominicană, venită să-i aclame și să-i conducă pînă la Palatul Național, unde și-au reluat funcțiile.

Ieșind din baza San Isidro pentru a mă instala din nou în postul de comandă de la Radio-Caribe, am vrut să răspund la salutul santinelei. Atunci mi-am dat seama că mai aveam încă pistolul în mînă. Pregătisem un război civil între cele două tabere și începuse fără vărsare de sînge. Sosit la Radio-Caribe, i-am convocat imediat pe tehnicienii aflați în grevă. Trebuia să anunț sfîrșitul acțiunii întreprinse de Echavarria și Balaguer.

În timp ce emițătoarele se încălzeau, am trimis un car de reportaj la Palatul Național, pentru a transmite, în direct, reluarea puterii de către Consiliul de Stat.

— Acum e rîndul dumneavoastră, locotenente, mi-a spus un tehnician de la televiziune.

Iar eu, Papy Gonzales, agentul lui Franco, locotenentul care reușise, împreună cu cîțiva ofițeri, să dea lovitura de stat împotriva lui Balaguer, Echavarria și C.I.A., am fost cuprins de o puternică emoție în fața microfoanelor. Un studio e mai dificil decît o luptă. Și a te pierde în fața spectatorilor e mai cumplit decît de a-ți risca viața.

— Cînd doriți, locotenente ?

— Păi...

— Locotenent Gonzales, sîntem gata.

Orbit de reflectoare, a trebuit să mă așez în fața a 15 microfoane și a două camere de luat vederi. Tremuram. „N-o să găsesc cuvintele potrivite, ce mă fac ? N-am să pot explica celor care mă vor urmări ce s-a întîmplat..."

Din fericire, tehnicienii m-au încurajat și am început să vorbesc.

„Generalul Echavarria, am zis, nu mai este ministrul apărării, nici domnul Balaguer președinte. Consiliul de Stat, demis în mod ilegal, și-a reluat funcțiile".

Dominicanii mi-au înțeles perfect mesajul. Au ieșit în stradă pentru a îmbrățișa armata pe care voiseră adineauri s-o masacreze.

Fericit că am scăpat de camere și microfoane, mă pregăteam să-mi reiau locul la postul de comandă, cînd cineva strigă :

— Locotenent Gonzales ! La telefon.

La celălalt capăt al firului era unul din informatorii mei de la Marină.

— Veniți de urgență, amiralul Velazquez „coace" ceva, îmi zise.

— Unde se află ?

— La Statul-major al Marinei, în sala de operațiuni. Încearcă să-i convingă pe ofițeri că acțiunea noastră e ilegală.

Am luat cîțiva soldați, pe care să-i plasez la toate ieșirile, și am alergat într-acolo. Am intrat cu pistolul în mînă.

Velazquez era înconjurat de ofițerii pe care voia să-i întoarcă împotriva noastră.

— Domnule amiral, sînteți arestat !

— Asta-i culmea !

— Nu vă temeți nici pentru dumneavoastră, nici pentru familie. Vă destitui doar din funcție.

— Papy Gonzales mă destituie ! De neînchipuit !

Nu m-am sinchisit de surprinderea amiralului, pe care-l țineam la respect.

— Benitez, am zis, preia comanda !

Benitez era un sergent-major din Marină, care a devenit pe loc un posibil șef de stat-major revoluționar.

După ce am potolit spiritele la Marină, m-am apucat să refac dispozitivul : comandoul aflat la podul Ozama pentru a proteja Ciudad Trujillo de blindatele lui Echavarria a fost rechemat. Pe mare, navele au trecut la ordinul noului „amiral" Benitez. Subofițerii au adus în port, legați, pe superiorii care s-au opus. Cît despre studenți, aceștia au protestat la

început, dar, pînă la urmă, au „depus armele". Ordinea era restabilită la Santo-Domingo. Consiliul de Stat putea să guverneze. Echavarria stătea liniştit, iar Balaguer se refugiase la Nunciatura apostolică, a cărei grădină se învecina cu a lui. Dădusem ordin ca poliţiştii de-acolo să nu-l scape de sub observaţie.

La Palatul Naţional, învingătorii se bucurau, consilierii de stat îşi povesteau cu lux de amănunte aventurile, cînd, dintr-o dată, toate luminile s-au stins. Panică : fiecare credea că Echavarria şi Balaguer încearcă o contralovitură. Oamenii încep să se îngrămădească, să strige, să scoată pistoalele. Afară, santinelele îşi îndreaptă mitralierele spre frunzele care se mişcă. Cînd s-a aprins lumina, văd pe cei cinci membri ai Consiliului de Stat ieşind de sub masă. Am rîs cu toţii de frica noastră ; nu fusese decît un scurtcircuit.

A doua zi, în jurul orei 7,30, mă trezeşte din somn telefonul. Herrera Baez, secretarul de stat al Preşedinţiei, mă întreabă :

— Papy Gonzales, puteţi veni în dimineaţa asta la Palatul Naţional ?

— Da, bineînţeles.

— Vă aşteptăm la ora zece.

Nu găseam această convocare anormală. Se relua munca şi urma să primesc şi eu instrucţiuni. Aşa că, la ora stabilită, traversam saloanele Preşedinţiei, unde salutam, în trecere, pe mulţi politicieni şi militari care, adunaţi în mici grupuri, stăteau de vorbă. Cel care mi-a telefonat îmi ieşi în întîmpinare :

— Veniţi, Papy Gonzales.

— La cine mă duceţi ?

— La Rafaël Bonelly, noul preşedinte al Consiliului de Stat. Tocmai conduce o reuniune pentru formarea unui guvern definitiv.

— A, da. Şi toţi aceşti tipi speră nişte posturi, zic eu, privind spre grupuleţele din saloane.

În clipa în care am intrat la el în birou, preşedintele Bonelly vorbea despre Ministerul de Interne.

— Trebuie să-i păstrăm pe oamenii mai puţin influenţaţi de politica anterioară şi să schimbăm numele serviciilor, ce zici, Gonzales ?

— Sînt perfect de acord cu dumneavoastră, domnule preşedinte. Trebuie înlocuite cîteva capete şi mutate cîteva sedii. Dar, mai ales, trebuie modificată părerea pe care populaţia o are despre poliţie.

— De fapt, Gonzales, de ce nu te-ai instala dumneata la Ministerul de Interne ?

— Nu-i meseria mea, domnule preşedinte. În ce priveşte serviciile de informaţii...

— Nu, Gonzales, eu vorbesc de altceva. Mai mulţi membri ai Consiliului de Stat au cerut să ocupi postul de ministru...

Mă uit în clipa aceea la consilierul Imbert Barrera, care a participat la asasinarea lui Trujillo. Acesta se încruntă şi tace, fiindcă se teme că dacă mă atacă pe faţă eu aş putea să fac publică colaborarea lui cu C.I.A.

— Ei ? Ce zici ? Iei în primire ministerul ăsta ? insistă Bonelly.

— În nici un caz, Excelenţă !

— Cum ?

— Dacă ocup funcţii în guvern, o să servesc prost Santo-Domingo, în timp ce dacă sînt adjunctul directorului general al securităţii...

— Foarte bine. O să fii, deci, în echipă cu Rafaël Ramon Ellis Sanchez.

Şi preşedintele îmi prezintă un bărbat aflat în grupul consilierilor de stat.

Cădem unul în braţele celuilalt, izbucnind în rîs :

— Pupito !

— Papy !

— Vă cunoaşteţi, deci ? se miră Bonelly.

— Dacă ne cunoaştem ? zise Pupito Sanchez. De luni de zile ! Am colaborat mult timp. Informaţiile pe care le primeam erau de la un anume „Papy"...

— Adică de la mine, adăugai eu.

Una dintre misiunile mele de agent spaniol era să ţin legătura cu opoziţia dominicană şi Pupito Sanchez era conducătorul Uniunii Civice. Zbirii lui Trujillo îi zdrobisera cutia toracică, trecîndu-l printre două bare de fier foarte apropiate. Jefe a vrut să scape de acest adversar tenace şi integru. În cele din urmă, i-a oferit mai multe ocazii să fugă în străinătate. Într-o zi, Trujillo i-a dat lui Pupito 800 000 de dolari, spunîndu-i :

— Cumpără cu ei material medical din Europa.

În realitate, gestul însemna : păstrează banii şi rămîi acolo. Dar Pupito Sanchez s-a întors la Santo-Domingo. Aducea cu el o cantitate incredibilă de material medical : bistu-

riuri, mese de operații și altele, în valoarea sumei încredințate.

— Dacă vreți să mă exilați, i-a spus lui Trujillo, inventați altceva. O să vă coste mai ieftin.

Și Sanchez a rămas în opoziție pînă la moartea lui Jefe. Cu acest Pupito trebuia să reformez serviciile de securitate.

Nu ne-au fost necesare decît două sau trei săptămîni, dar a trebuit să recurgem la mijloace radicale pentru a reface ceea ce moartea lui Trujillo și scurtul pasaj al dictaturii lui Echavarria distruseseră. Am intrat în jocul liberalismului. „Poliția nu mai trebuie să-i terorizeze pe dominicani", mi-am zis. În ochii poporului am început să devin un fel de împărțitor al dreptății, un democrat, care a umanizat poliția din Santo-Domingo și a curățat-o de elemente sîngeroase.

În primul rînd, l-am reținut pe Papy Viyetas, unul dintre cei mai teribili polițiști ai lui Trujillo. Acesta tocmai se pregătea să părăsească insula, deghizat în femeie. A doua zi, am arestat un alt personaj redutabil, pe doctorul Cabral, specialist în interogatorii feroce » era ascuns pe fundul unei bărci, gata să iasă în largul mării.

La aeroport nu mai erau polițiști înarmați care să controleze cu brutalitate valizele, ci se instalaseră detectoare cu raze „X". Pentru anchete aveam o armată de fete frumoase; aceste domnișoare din lumea bună, care purtau pe bluzoanele albe insigne de șerif, semănau cu niște stewardese. În plus, fiecare interogatoriu îl dădeam la televizor sau era publicat în presă. „Iată, explicam poporului dominican, de ce cutare operațiune a poliției a reușit cu astfel de metode, sau de ce a eșuat". A fost suficient pentru a demonstra intențiile noului guvern și, astfel, frontierele Republicii Dominicane s-au deschis pentru toată lumea.

Rămîneam, totuși, polițiști. Unii ne mai detestau încă. Într-o zi, ni s-a semnalat că într-un bistro studențesc se află un afiș pe care, sub fotografiile noastre, era scris următorul text: „Papy Gonzales și Pupito Sanchez. Dacă-i prindeți, nu-i iertați: sînt niște porci!" Am intrat în local doar eu și Pupito; studenții se uitau la noi în tăcere. Zîmbind, le-am spus:

— Ei, băieți, ar fi cazul să rupeți acest afiș. Ezitați? De ce? Vrem să-l vedem rupt în bucățele imediat.

Calmul nostru i-a speriat pe studenți. Au scos imediat afișul de pe perete și l-au distrus. Dar, aveam de rezolvat probleme mult mai importante ca, de exemplu, dotarea materială a securității. Încă de la instalare, am cerut un inventar exact cu tot ce aveam.

— Ei, cum e? m-a întrebat Pupito, în timp ce citeam inventarul.

— Cu ceea ce avem, e puțin. Nu putem supraveghea nici jumătate din insulă.

— Tot ce a fost bun s-a furat?

— Da, mașinile, de pildă, au fost subtilizate, distruse sau demontate, ca să-și completeze piesele la automobilele personale.

— În felul ăsta nu putem face nici o intervenție rapidă. Și radioul?

— Antena principală a dispărut.

— Știi unde?

— Da, a luat-o un amiral.

— Ce să facă cu ea?

— Dacă-ți spun, n-o să mă crezi. Amiralul e radioamator; a dus antena pe un teren militar și de acolo poate intra în contact cu alți radioamatori.

— E nebun! Trebuie să recuperăm antena. Dar cu mașinile ce facem?

— Să comandăm la americani unele noi.

La urma-urmei, la Santo-Domingo eram obișnuiți cu materiale provenite din S.U.A. Tocmai luaserăm de la ei un împrumut de 25 milioane de dolari, deci trebuiau să ne servească cu prioritate. Am plecat la Detroit, unde mi s-au prezentat mai multe vehicule. Am încercat un Ford Galaxy 500, un model creat pentru poliția federală americană.

— Cîte doriți, domnule Gonzales?

— Patruzeci.

— Perfect. Vă expediem comanda.

— Și cum procedăm?

— Nu vă faceți griji, domnule Gonzales. E suficient să facem la uzină un bon de comandă, în care să specificăm ce amenajări speciale doriți. Modelul se află în stoc și vi-l putem livra imediat...

Scrisori, confirmări, facturi, toate au fost gata în cîteva zile și Pupito Sanchez a semnat documentele.

— Papy, mi-a zis el, asta-i tot ce ai să-mi dai?

— Adică?

— Ei bine, dar nu iau și eu un mic procent?

Au trecut cîteva zile. Apoi o săptămînă, două. Uzinele Ford ne uitaseră, cînd, unul dintre directorii lor pentru Caraibe ne-a cerut o audiență.

— Vedeți, ne spuse el jenat, știți, n-o să puteți avea așa repede mașinile comandate...

— De ce ?

— Domnule Gonzales, aceste Forduri Galaxy sînt la rezervă pentru poliția federală, înțelegeți ?...

— Nu, nu înțeleg.

— Mașinile acestea sînt dotate cu instalații speciale, secrete...

— Știu !

— Iată de ce vînzarea lor în străinătate, chiar și în țări prietene, cum e Republica Dominicană, pune reale probleme autorităților americane. Trebuie obținută autorizație de la Washington și, în plus, nu avem în stoc mașinile comandate...

— Nu se poate, la Detroit mi s-a spus contrariul !

— V-au înșelat, domnule Gonzales. Dar vă asigur că veți fi primul servit îndată ce va fi posibil. Și vizitatorul meu s-a retras politicos.

Această rea-voință nu-mi mirosea a bine și m-am grăbit să-l informez pe președintele Bonelly, cu care eram în raporturi excelente. E adevărat că-i restituisem o parte din scrisorile compromițătoare scrise lui Trujillo, dar știa că mai am și altele. De aceea, nu-mi refuza nimic, iar eu, la rîndul meu, făceam la fel. Am acceptat chiar s-o schimb pe secretara mea cu a sa, care nu era destul de mignonă pentru gustul lui.

Președintele Bonelly a trimis o scrisoare la Washington. A primit un răspuns amabil, dar care nu schimba cu nimic situația. Politețea dovedindu-se inutilă, am vrut să-mi amintesc de metodele doctorului Trujillo. Pupito Sanchez mă încuraja în acest sens, fiindcă i-ar fi făcut plăcere să uite că e directorul securității și să participe la o încăierare.

— Pupito, știi tu de ce americanii ne fac să așteptăm ?

— De ce ?

— Ca să se convingă dacă merităm ajutorul lor, să vadă cum conduce guvernul nostru ! Hai să le facem o demonstrație.

— Bine zici, Papy. Ce-ar fi să le atacăm ambasada ? Să-l punem pe ambasadorul lor în pericol.

— Da, dar noi să „nu avem nici un amestec".

— O, desigur !

— Uite ce vom face...

Și, astfel, am trimis împotriva americanilor „elemente necontrolate" aflate în solda noastră. Acești „provocatori" au simulat o manifestație, i-au îmbrîncit pe soldații americani care păzeau ambasada, au pătruns în interior și au distrus totul. Afară, au dat foc la mașini, la documente, la mobilier și chiar la prețioasele caravane-radio, grație cărora ambasadorul S.U.A. își asigura legătura cu Washingtonul în orice situație. Ambasadorul și toți ai lui telefonau înnebuniți :

— Vă rog să interveniți ! Sîntem în mare pericol, ne strică tot !

— Ne pare rău, Excelență, dar puținele noastre mașini din dotare sînt în patrulare.

— Rechemați-le !

— Imposibil, n-au echipament radio. L-am comandat la Detroit, dar n-a sosit încă.

— Sălbaticii ăștia dau foc la ambasadă ! Veniți imediat !

— Vom sosi îndată ce vom putea, dar dacă ați vedea starea mașinilor noastre ! Of, ce ne-ar trebui și nouă niște Ford Galaxy, cum are poliția dumneavoastră federală.

— Veniți !

— Facem tot ce putem, cu mijloacele noastre, Excelență.

Cînd am sosit la volanul vechilor noastre mașini, manifestanții dispărură, alertați de sirenele poliției.

A doua zi, Thomas Mann sosi în biroul meu, împreună cu o întreagă echipă de consilieri ai C.I.A., și mă întrebă :

— Ce vă trebuie dumneavoastră ca să asigurați securitatea personalului american din Santo-Domingo ?

— Nimic altceva decît mașinile pe care le-am comandat și plătit la Detroit.

— Bine, le veți avea.

— Dacă le-am fi primit așa cum ne-am înțeles, puteam evita regretabilele incidente petrecute ieri la ambasada dumneavoastră.

— Bine, Gonzales. Am înțeles.

Cinci zile mai tîrziu am primit nu numai mașinile comandate, dar și echipament radio ultramodern, instalații de control și chiar și bani.

— Poftiți cecul dumneavoastră, mi-a zis directorul de la Ford Caraïbes !

— Cecul meu ?

— Da, este cota-parte de 10 la sută din comanda dumneavoastră, plătită ca de obicei.

— Nu-mi aparţin aceşti bani, domnule. Păstraţi-vă cecul.

— Dar... ?

Omul s-a gîndit, probabil, că nu sînt întreg la cap şi a plecat din biroul meu, uşor tulburat. Era pentru prima dată cînd cineva refuza un bacşiş de la directorul lui Ford Caraïbes! Firma Ford mi-a oferit totuşi cadou o maşină superbă, pe care n-am refuzat-o. Şi rău am făcut. Ar fi trebuit să accept cecul şi să las maşina, fiindcă am profitat foarte puţin de ea. Soţia preşedintelui Bonelly m-a rugat să-i împrumut „comoara de automobil", ceea ce m-am grăbit să fac, iar ea a uitat să mi-l mai restituie.

În sfîrşit, eram bine echipaţi şi populaţia din Santo-Domingo ne lăuda. Ne crescuse faima atît de mult, încît mamele veneau să ne ceară angajarea fiicelor lor. În puţin timp, am adus în poliţie vreo 50 de domnişoare. Americanii s-au liniştit, au devenit discreţi, „uitînd" chiar să intervină cînd am pus mîna pe unul din agenţii lor aflat în Republica Dominicană. Mai curînd îi abandonau decît să mă înfrunte pe mine, Papy Gonzales, omul ultimei lovituri de stat, cel care nu s-a dat înapoi nici de la atacarea unei ambasade americane, fiindcă în această ultimă problemă şi-au dat seama de la început că la mijloc eram noi, cei de la securitate. Dar C.I.A. mă supraveghea.

Într-o zi, a venit la mine un colonel spaniol. Era un fost instructor de la Academia militară din San Cristobal.

— Sînt trimis de şefii dumneavoastră de la Madrid.

— Ce vor de la mine ?

— Vă cer doar să vă reamintiţi de adevărata dumneavoastră ţară, Spania.

— Ah !

Probabil că-n ultimele luni îmi uitasem puţin naţionalitatea de origine, dar mi-am îndeplinit misiunile încredinţate de Carrero Blanco, am evitat chiar să-i fac necazuri ambasadorului Spaniei la Santo-Domingo, cu ocazia luării puterii de către Bonelly. Cît despre această vizită, am bănuit că are alt scop şi, involuntar, chiar colonelul mi l-a dezvăluit cînd mi-a spus :

— Locotenent Gonzales, puteţi să-mi puneţi la dispoziţie un automobil ?

— Da, i-am răspuns. Mîine o să aveţi o maşină şi un şofer.

— Un şofer ? Nu-i nevoie, o să conduc singur. Am nevoie de ea numai ca să mă pot deplasa mai uşor în insulă.

— Cum doriţi.

Spaniolul meu a obţinut maşina, fără şofer, dar echipată, fără ştirea lui, cu o baliză de reperaj şi cu aparate de înregistrare cu acţiune permanentă. Această tehnică, americană bineînţeles, funcţiona perfect. Am putut să urmăresc mişcările colonelului spaniol, iar cînd el dormea, ridicam înregistrările. Cînd am aflat suficient, l-am convocat.

— M-aţi chemat ?

— Da, i-am spus eu pe un ton sumbru.

— Nimic grav, sper.

— Ba da.

— Ce s-a întîmplat ?

— Asta...

L-am pus să asculte înregistrările tuturor convorbirilor sale. S-a auzit cînd a luat contact cu dreapta dominicană, pe care încerca s-o aţîţe împotriva mea. Dacă primea aceste ordine de la şefii mei de la Madrid, ele veneau şi de la C.I.A.

A luat o mină consternată.

— Cred, am adăugat, că o să părăsiţi Santo-Domingo urgent.

— Da...

— În 48 de ore veţi fi într-un avion...

Furios, pîndeam acum cel mai mic incident, care să-mi permită să intervin dur împotriva C.I.A. Şi n-am aşteptat mult.

Într-o dimineaţă am găsit pe biroul meu raportul secţiei de contraspionaj. Citindu-l, aflu că un american bărbos făcea propagandă antiguvernamentală printre studenţi şi încerca să provoace scandaluri.

— Îl arestăm ? mă întreabă Pupito Sanchez. L-am reperat, aşa că-l putem lua oricînd.

— Nu, am ceva mai bun. Ne dă posibilitatea să contrăm C.I.A.

— De acord, Papy, americanii şi-au bătut destul joc de noi ! Dar mai ales nu respectă înţelegerea...

Americanii au promis Consiliului de Stat că nici un agent C.I.A. nu va intra în Santo-Domingo fără ştirea noastră. Cum să crezi asta ? Mai e agent secret acela căruia îi cunoşti identitatea, adresa şi acţiunile ? Robert Berg, consilier C.I.A., care mi-a fost impus, era în biroul meu.

— De data asta, i-am spus, am prins unul dintre oamenii dumneavoastră sosit clandestin în Republica Dominicană și care face agitație provocatoare.

— Adevărat? întrebă Robert Berg. Asta m-ar mira!

— Poftiți: Iată fotografia lui și raportul despre el. Îl cunoașteți, nu-i așa?

— A, da, dar omul ăsta nu aparține C.I.A.!

— Dovediți-mi!

— E un comunist periculos și noi ne-am mai ocupat de el.

— Bine, o să vedem.

Am pus o echipă pe urmele americanului bărbos. A fost supravegheat zi și noapte, i s-au controlat bagajele, hîrtiile, îmbrăcămintea și, în cîteva zile, am aflat. Era omul C.I.A. și avea misiunea să creeze tulburări. Dar, ca să-l acuz pe Thomas Mann, Robert Berg și pe șefii lor de la Washington, trebuia să-l prind pe individ asupra faptului. Dar care fapt? Cum să-l încolțesc? Vorbise, asta era tot, dar după Trujillo noi nu mai puteam să arestăm un american pentru faptul că-și exprima opinia.

Pînă la urmă, l-am arestat fiindcă i-am găsit în buzunare niște exploziv pe care i-l pusese unul dintre agenții noștri.

L-am interogat și am decis să-l expulzăm, conducîndu-l eu însumi la aeroport, unde, ca să-l fac pe Robert Berg să turbeze, l-am urcat într-un avion spre Iugoslavia.

Pupito Sanchez, directorul securității, a primit la scurt timp o scrisoare de la ambasadorul S.U.A., în care Excelența Sa scria: „Serviciile de securitate dominicane, înainte de a lua vreo hotărîre împotriva unui cetățean american, trebuie să informeze ambasada S.U.A., în cadrul relațiilor amicale care există între țările noastre".

Cu acordul lui Pupito, am luat scrisoarea și m-am dus cu ea la ambasador, căruia i-am spus pe același ton ceremonios:

— Excelență, în cadrul prieteniei tradiționale care există între S.U.A. și Republica Dominicană, vă aduc personal această depeșă.

— Mi-aduceți o scrisoare?

— Nu, v-o înapoiez.

— De ce?

Se preface c-o citește, în timp ce eu comentez:

— Această scrisoare a fost adresată direct șefului securității noastre, ceea ce e contrar uzanțelor diplomatice. Știați,

probabil, că acest gen de corespondență trebuie să vină prin Ministerul Afacerilor Externe.

— Nu, nu știam!

— Să adresezi asemenea reproșuri unui înalt funcționar dintr-o țară independentă, Excelență, presupun că nu-i decît o eroare a secretariatului dumneavoastră. Bineînțeles, în virtutea relațiilor noastre amicale, n-am comunicat aceasta nici guvernului și nici presei.

— Ah, zice ambasadorul, îmi pare rău! Sînt dezolat, dragă prietene! Ce lipsă de tact!

— Dumneavoastră sînteți scuzat, Excelență.

— Noroc că dumneavoastră sînteți înțelegător, domnule Gonzales.

Ambasadorul m-a condus pînă în hol, unde l-am întîlnit pe Robert Berg. Auzise discuția și, deși de obicei era vesel, avea acum un aer trist.

Prin vară, partidele politice din Republica Dominicană declanșară o campanie împotriva americanilor. Acestea întrebară: „De ce cetățenii dominicani care merg în S.U.A. sînt tracasați la aeroport? De ce li se controlează identitatea ore în șir? De ce li se cer tot felul de formalități, din moment ce sînt în regulă?" „Controlul identității e o problemă de securitate interioară, răspund americanii, iar în ce privește certificatele de vaccinare eliberate la Santo-Domingo, ei, ce vreți, vameșii americani nu le iau în serios."

Am vrut să constat eu însumi această atitudine scandaloasă.

— Tu ești prea cunoscut, Papy.

— Ai dreptate, Pupito. O să iau pe unul dintre colaboratorii noștri, care o să meargă ca simplu pasager, cu pașaport normal.

Experiența a fost edificatoare.

În privința mea, formalitățile au fost reduse și am trecut controlul fără nici o dificultate. Colaboratorul meu, în schimb, a stat patru ore la vamă.

— Vă trebuie alte vaccinări, i s-a spus la serviciul sanitar.

— Poftiți carnetul meu de vaccinări!

— Nu-i valabil, domnule.

— Dar e la zi.

— Nu, domnule.

Întors la Santo-Domingo, îi povestesc lui Bonelly această întîmplare, din păcate prea obișnuită, și președintele îl convoacă pe ambasadorul american :

— Domnule ambasador, protestez împotriva acestor procedee ilegale ! Cer, mă-nțelegeți, ca Departamentul de Stat să fie informat de indignarea mea !

Răspunsul Washingtonului mi-a parvenit direct prin Robert Berg (cu mult înainte de Kissinger, S.U.A. scurtcircuitau adesea calea oficială).

— La controalele de poliție, mi-a spus Berg, se verifică dacă respectivii călători n-au devenit indezirabili de la obținerea vizei pînă la sosirea în S.U.A....

— Da, și ?

— Fișierul central, Gonzales, se găsește la Miami. Trebuie deci să se ia legătura prin teletip și asta cere timp... Dar o să facem tot ce-i posibil pentru a accelera de aici încolo procedurile.

Nu-l cred pe Robert Berg.

— Dați-mi-l pe șeful securității aeroportului de la Punta Caucedo, am cerut eu în săptămîna următoare, fiindcă, așa cum mă așteptam, nimic nu se schimbase.

Omul respectiv a venit la mine.

— Blochează-i pe primii americani care sosesc la noi.

— Cum ?

— Prelungește cît mai mult cu putință controlul polițienesc.

— Bun.

— Și anunță-mă și pe mine.

Acest căpitan m-a înțeles perfect și i-a reținut pe americanii care au sosit cu primul avion. Apoi mi-a telefonat :

— Domnule subdirector, am închis patru pasageri americani într-o sală din aeroport.

— Perfect. N-au statut diplomatic ?

— Nu. Sînt membrii unei misiuni comerciale. Le-am luat pașapoartele și carnetele de vaccinare.

— Bravo ! Tergiversează lucrurile pînă la sosirea mea.

— Încă un detaliu... Consulul S.U.A. în persoană îi așteaptă și e furios.

Am sosit la aeroport după trei ore. Polițiștii dominicani erau calmi și surîzători. Lîngă ei era consulul, care făcuse o criză de isterie, și care a sărit la mine de cum m-a văzut.

— Ah, Gonzales, în sfîrșit ! De trei ore te caut !

— Ce s-a întîmplat, dragă amice ?

— E de neconceput ! Patru cetățeni americani sînt reținuți ca niște răufăcători !

— Au fost cumva bruscați ?

— Din fericire, nu !

— Atunci ?

— Dar verificările astea sînt un scandal !

— Domnule consul, poliția dominicană nu face decît să se supună ordinelor mele. Înțelegeți, din motive de securitate internă...

— Dar oamenii ăștia au o viză !

— Da, dar poate că între timp au devenit indezirabili la Santo-Domingo. Și apoi, carnetele lor de vaccinare nu sînt în regulă. Serviciile noastre sanitare vor fi obligate să-i vaccineze din nou.

N-a avut loc nici un incident diplomatic cu Washingtonul, care-mi înțelese lecția. Am cîștigat și dominicanii n-au mai fost tracasați la vamă.

Dar, jenînd-o pe C.I.A., jenam pe toată lumea, inclusiv pe președintele Bonelly. Așa că au vrut să mă înlăture. Mi s-a oferit o călătorie în Georgia și la Quantico, unde, sub pretextul unui stagiu de perfecționare, C.I.A. m-a amuzat prin încercări repetate de a-mi oferi cadouri și de a-mi obține colaborarea. Cu alte cuvinte, de a mă face supusul ei. De asemenea, la Santo-Domingo oamenii din anturajul meu, cei mai apropiați, erau copleșiți de cadouri. Dar asta n-a schimbat nimic.

— Acest Gonzales trebuie trimis aiurea ! repetau cei de la C.I.A.

— Dacă i-am face rost de un voiaj în străinătate ?

— Ne-ar trebui un pretext valabil.

— Să plece în inspecție la serviciile secrete din Europa ?

— Atenție ! zicea Imbert Barrera, asasinul lui Trujillo și consilier de stat atașat Washingtonului, riscăm să-i nemulțumim pe prietenii lui.

— Crezi, Barrera ?

— Gonzales l-a răsturnat totuși pe Echavarria !

S-a așteptat, deci, o ocazie. A venit cu trei săptămîni mai tîrziu și se numea Hector, secretarul lui Ramfis, fiul dictatorului Trujillo.

Iată propunerea acestuia :

— Ramfis pregătește o lovitură de stat împotriva lui Bonelly. Eu pot să vă informez în detaliu despre operațiune și apoi să vă ajut să recuperați comoara doctorului Trujillo...

Am stabilit eu însumi o întîlnire cu Hector, în Porto Rico. Împreună cu un prieten, colonel, şi cu inevitabilul Robert Berg, care mă însoţea peste tot şi care mă scotea din sărite, am sosit la destinaţie aduşi de un avion militar. Aici, Hector a dat informaţiile. Ne-au părut solide şi demne de luat în seamă. În aceeaşi seară, am propus Consiliului de Stat al Republicii Dominicane :

— Însărcinaţi-mă pe mine cu această problemă şi daţi-mi puteri depline pentru a o rezolva.

Imbert Barrera şi C.I.A. radiau. Mi se vor acorda puteri depline, bineînţeles, şi voi pleca în Europa, departe, foarte departe de Santo-Domingo ; voi avea bani, voi fi numit ambasador extraordinar şi, în ochii tuturor, eu voi inspecta ambasadele şi consulatele dominicane. Vedeam manevra celor de la Washington, dar nu-mi păsa. Am acceptat aventura, fiindcă aveam eu ceva personal de rezolvat cu Ramfis Trujillo, pe care l-am acuzat de a-şi fi trădat ţara, armata şi memoria tatălui său.

Capitolul VIII

Întoarcerea în Europa

Familia lui Trujillo trăia la Paris. Văduva acestuia se plimba într-o maşină oficială a Republicii Dominicane şi, ca şi fiii săi, beneficia încă de un paşaport diplomatic. Nu era normal. De aceea, m-am grăbit să le anulez paşapoartele, intervenind pe lîngă guvernul francez, apoi am suspendat ambasadorul dominican, cu tot personalul său. Am mers pînă într-acolo încît l-am înlocuit cu Hazim Subero, interogat anterior de „specialiştii" lui Trujillo, şi care, din cauza urii ce i-o purta fostului dictator, n-ar fi favorizat niciodată vreun membru al familiei acestuia. Dealtfel, Subero îmi spusese :

— Aş putea să uit, probabil, suferinţa fizică a torturilor, Gonzales. Dar nu mi se poate şterge din memorie faptul că aceşti mizerabili mi-au dat să beau şi să mănînc luni de zile dintr-o oală de noapte !

Fiii lui Trujillo, Ramfis şi Rhamadès, au fost foarte afectaţi de măsurile mele, dar văduva a rezistat bine, mai ales că obţinuse cetăţenia franceză, reuşind să convingă un funcţionar de hotel s-o ia de soţie. Nu plîngeam eu familia Trujillo ! Ramfis locuia într-un hotel cumpărat cu bani grei. Achiziţionase, de asemenea, mai multe apartamente într-un modern arondisment parizian. În plus, familia Trujillo mai poseda un grajd mare cu cai, numeroase automobile şi o proprietate rurală în Pacy-sur-Eure. Cum reuşiseră să aducă în Franţa cele 640 de milioane de dolari şi bunurile dictatorului ?

La patru luni după asasinarea lui Jefe, ministrul de externe francez acorda scutire de vamă celei mai voluminoase „valize diplomatice" care sosise vreodată în portul Le Havre : 800 m³ de „mobilă", încărcată în 35 de vagoane de marfă. Cum de acest tren special se ocupase societatea de transpor-

turi internaționale Jenemann, m-am dus la sediul său din Paris să obțin unele informații.

— Cine este expeditorul acestei încărcături ? am întrebat.

— Generalul Trujillo, domnule.

— Grozav. Și destinatarul ?

— Tot generalul Trujillo.

— Și ce conțin aceste vagoane ?

— Păi, mobilă, domnule.

— Nu vă cred.

— N-aveți decît, domnule. Nici noi nu știm mai mult decît dumneavoastră. Numai moștenitorii săi ar putea să vă răspundă.

Oricum, banii nu mai erau în Franța, ci la o bancă elvețiană, filială a unei societăți din Luxemburg, care controla Casa de economii și de credit din Saint-Gall și Banca de comerț din Geneva. Cît privește avocatul care apăra interesele familiei Trujillo, fusese foarte bine ales, se pare. Se numea Richard Nixon.

Ca să recuperez acești bani, am declanșat operațiunea codificată „Vitaminele". De ce acest nume ? Probabil din dorința ca averea fostului dictator să întărească finanțele dominicane aflate în agonie.

— Dacă vrem să recuperăm dolarii sau ce a mai rămas din ei, trebuie să-i aducem pe fiii lui Trujillo la Santo-Domingo, i-am explicat eu lui Hector.

— Pot să vă prezint cu ușurință lui Ramfis. I-ați servit tatăl și va fi bucuros să vă primească.

— Cînd voi cîștiga încrederea lui și a anturajului său, ii vom răpi pe ambii frați.

— Va fi suficient să-i drogați...

— Îi vom transporta pînă la Marsilia sau Gênes, unde îi va aștepta un cargou, care-i va duce la Santo-Domingo.

— Trebuie să ne gîndim la o echipă care să pună în aplicare planul.

— De această treabă am să mă ocup eu !

Echipa ? I-am cerut-o lui Pupito Sanchez. Mi-a trimis din Santo-Domingo oamenii aleși de mine. Printre ei era și comandantul Cordero, multă vreme credincios servitor al lui Trujillo.

Mai rămînea să-i fac prima vizită lui Ramfis, să-i devin prieten și, apoi, să trec la acțiune.

După cum îmi promisese, Hector făcu prezentările. Acesta m-a primit cu cordialitate la hotelul său din Neuilly.

— Ah, dragă Gonzales, vorbește-mi despre tatăl meu.

— Domnule, vă voi da și unele suveniruri de la el.

— Ce gest frumos, dragă Gonzales !

I-am adus cîteva valize cu obiecte personale de-ale dictatorului, adunate de mine de prin reședințele sale după fuga familiei. Nu aveau nici o valoare, dar știam că pentru fiii lui însemnau ceva.

— Mulțumesc, bunul meu Gonzales.

— N-aveți pentru ce. Este foarte firesc să vi le dau.

— Haideți să vorbim despre țară. Povestiți-mi despre acest nou președinte Bonelly. Știu, Gonzales, că în jurul lui sînt cîțiva dintre asasinii tatălui meu : Imbert Barrera, Amiama Tio, dar, poate, vom găsi totuși o cale ? Trebuie să știm să iertăm, Gonzales.

Am rămas prieteni și ne-am promis să ne revedem. Seara m-am culcat mulțumit, iar a doua zi m-am trezit devreme, ca să ajung repede la colonelul Johnson, de la Ambasada S.U.A. din Paris. Acest fals atașat militar trudea, de fapt, pentru C.I.A. și ne ajuta în misiunea ce o aveam, asigurîndu-ne legătura cu Republica Dominicană. O asemenea interpunere a C.I.A. este frecventă, mai ales cînd ea colaborează strîns cu serviciile secrete ale unor țări ca Spania sau Italia, țări unde spionajul american este implîntat adînc și are mari interese politice.

Am transmis, deci, prin Johnson la Santo-Domingo următorul mesaj : „Situație favorabilă. Puteți să pregătiți cargoul pentru drum". Era, desigur, vorba de nava care avea să-i preia pe fiii lui Trujillo după ce-i voi fi răpit. Răpirea. Nu mă gîndeam decît la asta. Ca să merg la sigur, am muncit două săptămîni pentru consolidarea prieteniei cu Ramfis. Nu trecea zi fără un drum sau o ieșire împreună și totul mergea de minune, fiind de aceeași vîrstă și avînd preocupări comune. În timpul vizitelor mele repetate la hotelul lui Ramfis, am stabilit totul despre situația și programul cotidian al locuitorilor lui. Protecția era asigurată de numai patru jandarmi pensionari, recrutați de Ramfis de la o agenție de poliție particulară. Aceștia nu supravegheau decît clădirile. Le păsa prea puțin de vizitatori dacă patronii lor îi acceptau și, obișnuiți să mă vadă des, nu mi-ar fi pus, cu siguranță, întrebări dacă m-ar fi observat plecînd, într-o noapte, cu fiii lui Trujillo. Simțeam apropiindu-se ziua răpirii. Cargoul nostru trebuia să intre în Mediterana.

Procurarea narcoticului, distribuirea sarcinilor finale între membrii echipei de răpire — toate au fost repede gata și nu mi-a mai rămas decît să realizez un ultim detaliu : una dintre cele două mașini pe care le aveam la dispoziție, un Citroën, avea să fie vopsită în ambulanță, pentru că, potrivit legendei stabilite, Ramfis și Rhadamès, drogați, trebuiau să treacă drept bolnavi pe care-i duceam în țară. Aveau pașapoarte false, foarte uzate, dar cu ștampile în regulă, mai reușite chiar decît cele adevărate. Urma să trecem la fapte între 20 și 30 septembrie. Am fi avut ghinion dacă într-una din aceste zece zile n-am fi găsit momentul potrivit. Într-o dimineață, Hector m-a anunțat că se poate acționa :

— Astă-seară, Gonzales, trebuie să dăm lovitura.

— Explică-te.

— Ramfis cinează cu fratele său și cu niște prieteni.

— Care ?

— Danilo Trujillo, o rudă, nepotul lui Porfirio Rubirosa, și încă alți cîțiva pe care nu-i cunosc.

— Sîntem gata !

Am cerut „infirmierilor" mei să pregătească ambulanța, iar celorlalți să supravegheze mai mult ca de obicei hotelul și împrejurimile. Am plătit nota și mi-am făcut bagajele.

Seara m-am dus la reședința lui Ramfis. M-am întîlnit cu oamenii mei și apoi cu Hector, care mă aștepta în fața ușii de la intrare. Ne-am dus împreună la oficiu. Bucătăreasa, pe care o plătisem fără zgîrcenie, a întors capul ca să putem vărsa în crătițile cu mîncare o cantitate de fenobarbital, capabilă să adoarmă o cazarmă întreagă. Două ore mai tîrziu, la sfîrșitul mesei, frații Trujillo și invitații lor sforăiau în salonul mare. Hector s-a dus să explice paznicilor că patronii lor vor pleca curînd în călătorie cu noi, iar eu i-am cerut telefonic lui Johnson să prevină Santo-Domingo că operațiunea „Vitaminele" se apropia de sfîrșit și că noi ne vom îndrepta spre Marsilia, în căutarea cargoului promis. Cînd să începem delicatul transport, de la ambasada americană am primit răspunsul lui Johnson. Am citit mesajul și m-am făcut palid : vaporul nostru avea întîrziere 3—4 zile.

— Dar ce ne facem cu acești șase adormiți ? izbucni Hector.

— Nimic. Cel mai bine ar fi să rămînem pe loc și să-i veghem. Îi vom alimenta cu somnifere, regulat, ca să fie docili.

Hector a plecat să explice nu știu ce paznicilor. A inventat ceva și a fost crezut, pentru că ne-au lăsat în pace după ce ne-am instalat în salon, cu sticle și pahare.

— Să sărbătorim reușita pe jumătate a operațiunii, a spus unul dintre noi.

Și ne-am așezat în jurul celor adormiți, bînd și taifăsuind. Hector a băut și a vorbit mai mult decît ceilalți și, cum ne spunea lucruri ciudate, îl ascultam cu atenție.

— Imbert Barrera e un drac împielițat ! bîiguia Hector. El a prevăzut totul, chiar și întîrzierea cargoului. Mă întreb dacă există cu adevărat acest vapor, pentru că Imbert mi-a dat de la început instrucțiuni foarte precise...

— E interesant ce ne spui. Ce instrucțiuni ?

— Imbert mi-a spus : dacă vaporul are întîrziere, lichidați-i și întoarceți-vă la Santo-Domingo.

Umplu încă o dată paharul lui Hector și îi spun :

— Este o idee. Dar mai e o problemă...

— Care ?

— Banii lui Trujillo sînt depuși în conturi deschise pe numele fiilor săi. Cum îi vom scoate de la bancă atunci cînd Ramfis și Rhadamès vor fi morți ?

— Ah, iată, Gonzales, în ce constă ingeniozitatea lui Imbert ! Știi doar că sînt secretarul lui Ramfis ! Ei bine, am semnătura contului său. Și știi tu ce se află pe contul lui Ramfis ? 22 de milioane de dolari ! E mult, nu ? Ajunge ? Nu-ți bate capul, Gonzales, mîine totul se va aranja.

Mi-a venit fulgerător în minte un gînd : Imbert Barrera vroia să-i ucidă pe fiii fostului dictator, să pună mîna pe bani și apoi să mă acuze pe mine. Le-am spus repede colaboratorilor mei :

— Dați-i să bea acestui imbecil de Hector și nu-l părăsiți pînă la întoarcerea mea. Aveți grijă ca fiii lui Trujillo să nu pățească nimic. Am ieșit în fugă și, cu mașina, am alergat la Orly. M-am suit în primul avion, apoi l-am mai schimbat de trei ori și, în mai puțin de 24 de ore, am sosit la Santo-Domingo.

La cererea mea, Consiliul de Stat s-a reunit de urgență.

— Ce s-a întîmplat, Gonzales ? m-a întrebat Bonelly.

— Domnule președinte, domnilor, m-am întors pentru a vă denunța doi membri ai Consiliului...

— Oh !

— E intolerabil !

— Liniște ! spuse Bonelly. Explică-te, Gonzales !

— Aceşti doi trădători, sub pretext că recuperează pentru Republica Dominicană averea fostului dictator, au pus la cale o maşinaţiune, pentru a băga în buzunar cele 22 de milioane de dolari ale lui Ramfis.

Vinovaţii nu ştiau cum să motiveze faptele, atît de mult îi surprinsese acuzaţia mea. Ceilalţi membri ai Consiliului s-au dezlănţuit împotriva lor, întrucît o asemenea conduită îi compromitea pe toţi.

— Gonzales, a intervenit în cele din urmă Bonelly, operaţiunea „Vitaminele" a încetat!

— Bine, am zis, îmi chem oamenii.

Colaboratorii mei l-au abandonat pe Hector trezit din beţie. Ramfis şi Rhadamès au aflat cu stupoare despre acest act de neînţeles pentru ei. (Cîţiva ani mai tîrziu, Ramfis a murit pe o şosea din Spania: sistemul de direcţie al maşinii fusese „defect"...) Prietenii mei din Santo-Domingo m-au aprobat cum acţionasem, dar au ţinut să mă avertizeze:

— Gonzales, îmi spuse colonelul Malagon, nimeni pînă la tine nu i-a demascat pe cei doi mizerabili, dar ia seama: sînt puternici şi sînt sprijiniţi de C.I.A.

— Ştiu prea bine.

— De ce n-ai pleca pentru cîteva luni în străinătate? Ai putea inspecta ambasadele noastre, iar noi, în acest timp, i-am urmări pe cei doi ticăloşi.

— Dar nu poţi închide nişte membri ai guvernului, continuă Pupito Sanchez, pentru că, oricît de periculoşi ar fi ei, Bonelly nu va îndrăzni niciodată să-i ducă în faţa unui tribunal.

Mi-am reluat funcţia de director adjunct al securităţii dominicane. Imbert Barrera părea că nu va reacţiona în nici un fel. Eu triumfam. Dar, într-o noapte, în timp ce mă întorceam dintr-o inspecţie, am nimerit într-o ambuscadă. Era tîrziu. Eu şi şoferul mergeam pe drumul care mărgineşte Marea Caraibilor pînă în capitală, cînd maşina a fost întîmpinată de focul violent al mai multor arme automate. Scoţînd un strigăt scurt, şoferul meu se apleacă în faţă şi maşina se lansă spre ţărmul mării, unde se opri. Apoi, el sări. Sînt atins: o arsură foarte puternică îmi răsuceşte pîntecele, dar reuşesc să ies din maşină şi-l ajung din urmă pe şofer. Pierdea şi el sînge.

Intr-o secundă îmi amintesc de moartea lui Rafaël Trujillo, pe un drum şi la o oră asemănătoare. Împreună cu şoferul deschid focul împotriva umbrelor care înaintau pe mijlocul drumului. Trei dintre agresori s-au prăbuşit sub gloanţele noastre, iar ceilalţi au rupt-o la fugă. S-a făcut din nou linişte. Constat că şoferul meu murise. Mă părăseau şi pe mine puterile, ameţeam îngrozitor, dar încercam să ajung pînă în şosea. La un moment dat, mă poticnesc de un cadavru. Il întorc şi văd că poartă uniformă de poliţist. Da, este un om de-al lui Belisario Peguero, şeful poliţiei naţionale dominicane. Făcînd eforturi desperate pentru a-mi învinge durerea care mă mistuia, îmi spuneam: „Trebuie să trăiesc, trebuie! Trebuie să le-o plătesc!..." Apoi totul a dispărut şi n-am mai ştiut nimic. M-am trezit la spitalul militar. Văd deasupra mea faţa mare a lui Belisario Peguero şi, alături, cea a lui Imbert Barrera, care îmi spuse:

— Iată în ce stare te-au adus cei pe care îi protejezi! Ai avut noroc că te-a găsit la timp un automobilist şi că doctorii au putut să te salveze. Haide, odihneşte-te, readună-ţi forţele şi nu te mai încrede în oricine. Sora şefă a intrat în cameră şi i-a alungat pe cei doi vizitatori:

— Fiţi rezonabili, domnilor. Rănitul este prea slăbit pentru a discuta.

Musafirii au plecat, bătîndu-mă prieteneşte pe mînă. Nu înţelegeam nimic. Apoi, puţin cîte puţin, mi-am amintit: şoferul meu mort în timpul atacului, poliţiştii, morţi şi ei. Leşinul meu. Şi acest ipocrit, cu numele de Barrera, care vine să mă agaseze pînă şi pe patul de suferinţă. Cincisprezece zile mai tîrziu, după două operaţii, am părăsit spitalul. Acasă, în timpul convalescenţei, am început să reflectez. Ce puteam să fac? Dacă l-aş denunţa pe Barrera în faţa Consiliului de Stat, mi s-ar cere probe. Aş spune: am văzut la locul atacului poliţişti din subordinea sa. Mi s-ar spune: arătaţi-ne corpurile lor. N-aş putea arăta nimic. Atunci? Să tac? Să pregătesc o revanşă? Trebuia, oricum, să părăsesc Santo-Domingo, pentru că Imbert Barrera va tocmi, într-o zi, alţi ucigaşi. Am plecat cu avionul la Paris, unde, abia sosit, am primit o veste care m-a uluit. Imbert Barrera şi Amiama Tio tocmai fuseseră avansaţi generali de către Consiliul de Stat dominican şi li se acorda o indemnizaţie de 300 000 de dolari pentru prejudiciile care le-au fost aduse de dictatura lui Trujillo. Printr-o scrisoare deschisă, adresată Consiliului de Stat din Santo-Domingo, am încercat să fac cunoscut adevărul despre aceştia, dar intenţiile mele n-au avut nici un ecou.

Altceva nu mai puteam face. Trebuia să-mi caut de lucru şi m-am dus în Maroc, unde am fost foarte bine primit.

Mai tîrziu, ignorînd consecințele, am plecat la Madrid, pentru a discuta cu ambasadorul dominican și pentru a-mi rezolva și unele probleme rămase cu serviciile secrete spaniole în suspensie. Posedînd un pașaport diplomatic și o mașină nouă, am pornit în această călătorie plin de încredere. La postul de frontieră din Ceuta, șeful poliției m-a invitat să cobor din mașină și să-l urmez în birou, întrucît pașaportul meu nu mai era valabil.

— Tocmai am primit un mesaj de la securitatea spaniolă, mi-a explicat el, din care reiese că pașaportul a fost anulat de autoritățile dominicane. Don Carlos Arias Navarro ne cere să vi-l retragem și să-l prevenim de sosirea dumneavoastră în Spania. Vă rog să-l așteptați aici. Și mi-a arătat biroul său de vamă. Eram din nou în stare de arest, ca un hoț de drumul mare. Aveam de ce să fiu, deci, furios pe serviciile secrete spaniole, pe dominicani, pe Consiliul de Stat, pe mine însumi chiar, pentru că n-am plecat din Santo-Domingo cu 20—30 de pașapoarte în regulă. Șeful poliției din Ceuta a trebuit să suporte crizele mele de turbare, mai ales atunci cînd a emis strălucita idee de a-mi petrece noaptea într-o celulă. L-am insultat în față și, cum gîndea ca un funcționar, își închipuia că e musai să am vreun sprijin în guvernul lui Franco.

M-am instalat atunci într-o cameră de hotel, cu un polițist la ușă. A doua zi, am plecat spre Madrid, dar am refuzat să merg în mașina poliției, așa că a admis să o iau pe-a mea, în care s-au urcat și doi polițiști. La Puerta del Sol, însoțitorii m-au dus în biroul secretarului general al Brigăzii I regionale de investigații sociale. Acesta era un prieten vechi, Saturnino Yagüe, care s-a purtat cu mine ca și cînd aș fi fost oaspete, nu prizonier.

— Sînt însărcinat cu dosarul tău, mi-a spus.

— Ce este în el ?

— Guvernul dominican ne cere extrădarea ta.

— De ce ?

— Pretinde că ai deturnat în profit propriu 28 000 de dolari.

— Ei !

— Dominicanii reclamă că n-ai justificat niciodată folosirea unui cec cu o astfel de sumă.

— E fals ! E fals și complet idiot !

— Aveai specimen de semnătură la fondurile securității...

— Bineînțeles, de vreme ce eram șeful adjunct al acesteia. Îmi plăteam informatorii, agenții străini... Ascultă, Saturnino, dacă voiam să mă îmbogățesc n-aveam decît să iau din fondurile secrete ! Vei cere, probabil, ambasadei dominicane o fotocopie a cecului, să vedem cine l-a încasat.

— Calmează-te, mi-a spus Saturnino.

— Ce se va întîmpla cu mine ?

— ? !

Douăzeci și una de zile am rămas fără răspuns. Eram liber să umblu prin clădire, dar noaptea dormeam în celula nr. 10. Ocupantul încăperii vecine era adus de fiecare dată de la interogatorii într-o stare deplorabilă, ceea ce m-a determinat să mă interesez cine este și de ce era tratat astfel. Se numea Julian Grimau și era un înflăcărat luptător antifranchist. După ce se întorsese clandestin în țară din exil, el n-a fost arestat după cum doriseră unii dintre șefii poliției, ci, la propunerea colonelului Blanco, a fost supravegheat cu discreție zi și noapte, pentru a i se stabili contactele pe care le făcea. Au căzut astfel în ghearele siguranței aproape 60 de militanți antifranchiști, pînă într-o zi, cînd, avînd, probabil, o întîlnire mai importantă, Grimau se deplasa cu mare precauție și făcea totul pentru a i se pierde urma dacă cumva era filat. Sărea dintr-un taxi în metrou, apoi iar în taxi, de aici în autobuz, pentru a se arunca din nou în metrou, din mers. Datorită acestor iscusite manevre, pe urmele sale nu mai rămăsese decît un polițist care, în ciuda ordinului lui Blanco, de teamă să nu-l piardă, l-a arestat imediat. Furia colonelului a fost fără margini și s-a soldat cu aspre măsuri de sancționare a vinovaților. În ce-l privește pe antifranchist, Blanco a ordonat să fie făcut să vorbească. Dar Grimau nu a mărturisit absolut nimic, nici chiar la cele mai cumplite torturi. În cele din urmă, a fost judecat, condamnat la moarte și executat, rămînînd astfel în memoria numeroșilor militanți politici antifranchiști un simbol eroic al opoziției înăbușite de Franco.

Eu îmi continuam detenția, discutînd ziua cu diverși prieteni din Marele stat-major, care nu conteneau să mă întrebe : „Ce mai știi de Santo-Domingo ?“ „Ai păstrat niște contacte acolo ?“ „Care este adevărul despre Bonelly ? Dar despre Barrera sau opoziție ? C.I.A. cît de mult este amestecată în problema dominicană ?“ etc.

— Te-aș elibera cu adevărat, mi se lamenta Saturnino, dar există această cerere nenorocită de extrădare.

— Ascultă, Saturnino, îl repezeam eu, dacă am comis un delict, să fiu judecat, dacă nu, să-mi redați libertatea !

— Răbdare, Gonzales.

— Nici măcar nu sînt arestat oficial ! Arată-mi un mandat. Vezi, nici n-ai ! Oricine mă poate omorî, fără să rămînă vreo urmă !

Înțelegînd acest pericol, Saturnino, la rugămintea mea, m-a trimis oficial la închisoarea madrilenă Carabanchel. În registrul penitenciarului se putea citi : „Gonzales Mata, diplomat străin, în instanță de extrădare. La dispoziția directorului general al siguranței“. La scurt timp, Madridul răspundea celor din Santo-Domingo : „Gonzales e de origine spaniolă și de aceea îl păstrăm“.

Din acel moment au început să mă viziteze prieteni influenți, care nu mă mai întrebau ce-am făcut, ce-am văzut sau cunoscut, ci ce proiecte de viitor am.

— Dacă s-ar uita această afacere dominicană, răspundeam eu, poate aș lucra iar pentru serviciile secrete spaniole...

— Să fie într-un ceas bun ! mi se ura. Am fost liberat contra unei cauțiuni ridicole și mi s-a propus să-mi reiau serviciul. Mai întîi, însă, m-au testat, cerîndu-mi să mă ocup de o organizație clandestină, care s-a dovedit pînă la urmă a fi o echipă de polițiști deghizați. Dar am cules informații atît de exacte, încît au fost foarte mulțumiți și m-au chemat pentru o nouă misiune. Aventura mea dominicană se terminase, credeam eu, cînd, într-o seară, l-am întîlnit pe Ramfis Trujillo, împreună cu ai săi, într-un cabaret din Madrid. Cum m-a zărit, a anunțat imediat poliția că un individ vrea să-l omoare. A început o bătaie îngrozitoare, care a fost lichidată prin invadarea localului de către poliție. Ramfis a depus plîngere împotriva mea pentru tentativă de omor. A doua zi l-am găsit, împreună cu Hector, în biroul secretarului general al siguranței, Carlos Arias Navarro. Continua să mă acuze. Dar Navarro i-a dezvăluit că eram agent secret spaniol care, odinioară, fusesem trimis pe lîngă tatăl său.

— Dar a vrut să mă omoare !

— Dimpotrivă ! Gonzales a intervenit pe lîngă Consiliul de Stat dominican și i-a acuzat pe Barrera și Amiama Tio, dușmanii dumneavoastră. V-a salvat, domnule Trujillo !

— Ah, Gonzales, mi se adresă atunci Ramfis, de ce nu mi-ai spus nimic, prietene ? E posibil ? Mă vei ierta ? Îți dau 1 000 de dolari pe lună, dacă rămîi cu mine, vrei ?

L-am refuzat, pentru că eram agent în serviciile secrete ale colonelului Blanco și mă aștepta o misiune deja încredințată.

Capitolul IX

Șiretlicuri pentru a-mi îndeplini misiunea fără să fiu demascat

În august 1963, Banca Spaniei informa serviciile secrete, conduse de colonelul Blanco, despre apariția în Franța și Elveția a unor bilete false de 1 000 de pesetas. Toate rapoartele insistau asupra perfecțiunii acestor bancnote plastografiate și guvernul spaniol intră în panică.

Colonelul Blanco m-a chemat la Puerta del Sol. M-a primit într-o cameră uriașă, așezat la un birou mare și gol. Pe pereții tapisați cu pînză albastră atîrnau un crucifix și portretul oficial al lui Franco. În timpul discuțiilor cu subordonații, Blanco își nota unele probleme pe însăși fața de sticlă a biroului, note pe care le ștergea apoi prudent, în fiecare seară, cu o bucată de cîrpă udă.

— Gonzales, mi-a spus el imediat ce m-a văzut, știu că ai legături serioase cu adversarii noștri politici din America Latină.

— Este adevărat, domnule colonel.

— Ai putea deci să pătrunzi ușor în organizațiile lor din Europa.

— Ar trebui să pot, domnule colonel.

— Îți voi cere să prinzi niște falsificatori de bani, care pun în pericol economia spaniolă. Deja au apărut în circulație de două ori bancnote false de 1 000 de pesetas. Anul trecut afacerea lor ne-a costat 800 de milioane de pesetas. Sînt, desigur, niște profesioniști, care trebuie surprinși asupra faptului.

Mi s-a creat imediat posibilitatea să consult toate informațiile referitoare la această problemă deținute de serviciile secrete spaniole. Din documentare am tras concluzia că cen-

trul organizaţiilor antifranchiste era la Paris. Deci, aici trebuia să mă infiltrez pentru a acţiona.

Din primul moment, avînd asupra mea un paşaport dominican fals, m-am dat drept participant la lovitura de stat din ianuarie 1962, din Santo-Domingo, contra lui Echavarria, Balaguer şi C.I.A., şi, în cîteva săptămîni, avînd această carte de vizită, i-am cunoscut bine pe adversarii lui Franco din Paris. Aici l-am mai întîlnit şi pe Gutierrez Menoyo, falsul agent al C.I.A., care, după informaţiile mele, mai mult ca sigur că el contrafăcea bancnotele. Tot în acest timp, am dat peste un văr de-al meu, antifranchist notoriu, în care am intuit persoana ce-mi oferea posibilitatea de a afla totul. El a crezut cu uşurinţă că, în sfîrşit, l-am înţeles şi m-am alăturat luptei lui drepte împotriva lui Franco. De aceea, după numai cîteva zile de la revederea noastră, mi-a mărturisit:

— Împreună cu cîţiva prieteni voi da peste cap economia spaniolă.

— Ce spui ?

— Vom arunca pe piaţă 120 de milioane de pesetas.

— Ei, cum aşa ? !

— Militanţii noştri vor pune bancnotele în plicuri, pe care le vor introduce în cutiile particulare de scrisori din Spania.

— Nu-i rău...

Am rămas năucit de ceea ce am aflat, iar vărul meu, crezînd că stupoarea ce mi se citea pe faţă s-ar datora îndoielii, m-a dus la el acasă, unde locuia cu cîţiva prieteni. Aici mi-a arătat nişte planşe care serviseră la confecţionarea bancnotelor false, compostoarele, hîrtia şi, într-un colţ, deja imprimate, tăiate şi gata de plecare în Spania, cele 120 de milioane de pesetas. Puteam să plec în modul cel mai firesc din acest apartament şi să mă duc direct la ambasadă, să-l caut pe Lopez de Maturana — trimisul special al colonelului Blanco la Paris —, să alertez poliţia franceză şi să-i arestez pe toţi falsificatorii. Puteam s-o fac, dar n-am făcut-o !

Îl stimam cu adevărat pe acest văr care s-a încrezut atît de mult în mine. Îi simpatizam şi pe camarazii săi care, de asemenea, mi-au acordat încrederea cu acea naivitate dezarmantă şi eram impresionat de faptul că, în loc să procedeze ca nişte gangsteri şi să vîndă acea imensă comoară la orice bancă elveţiană, preferau riscurile înfruntării politice. Aceasta, în primul rînd, m-a împiedicat să-i denunţ. Pe de altă parte, postura în care mă găseam faţă de antifranchişti, cîştigată cu

trudă, ar fi fost stupid s-o sacrific fără a fi încercat în alt mod să pun mîna pe bani şi pe ustensilele de fabricare a lor. „Mîine, mi-am zis, mă duc la Madrid să mă consult cu Blanco. Vom găsi împreună o posibilitate de a ieşi din impas". Şi ca să-i dovedesc colonelului autenticitatea celor ce aveam să-i relatez, am furat cîteva bancnote false. Dar, a doua zi, dimineaţa, m-am trezit la hotel cu cîţiva poliţişti francezi care mi-au cerut să-i urmez la sediul D.S.T.* din str. Saussaiez nr. 11.

„Care sînt activităţile tale de anarhist ? De unde vii ? Ce faci la Paris ? Din ce trăieşti ? Pe cine frecventezi ?" Eram interogat într-o cameră aleasă anume pentru asta, potrivită pentru cel mai prost film de spionaj, plină de fum şi de oameni cu pălăriile pe ceafă, care te previn : „Să nu faci vreo gafă, că te afli în localurile contraspionajului francez ! Ori mărturiseşti tot, ori te aruncăm în Sena !"

După întrebările care mi le puneau, mi-am dat curînd seama că şi ei erau pe aceeaşi pistă cu mine, că şi ei căutau falsificatorii de pesetas. Aş fi putut să le spun adevăratul nume şi calitatea de agent al serviciilor secrete spaniole, dar n-avea nici un rost să le dau de-a gata ceea ce eu realizasem cu iscusinţă, riscuri, dar şi cu oarecare şansă. Amorul propriu al agentului secret nu mă trăda nici de astă dată. Mi-am păstrat numele din falsul paşaport dominican şi, timp de două zile, m-am mulţumit să le povestesc odiseea mea din Santo-Domingo. În a treia zi, m-au dus în faţa unuia care s-a prezentat a fi domnul Duval. Acesta cunoştea perfect America Latină. Şi nu numai că a crezut în spusele mele despre Santo-Domingo, dar mi-a propus, foarte fin, să colaborez cu D.S.T.

„Nu, i-am răspuns, am alte angajamente în altă parte şi trebuie să le respect". Deodată, tonul lui amical a devenit aspru : „Luaţi-l !", a poruncit unui poliţist. Am înţeles că vor urma ceasuri foarte grele pentru mine, că va trebui să îndur în tăcere orice. „Farsorule !". Strigătul acesta m-a trezit : am ridicat privirea. Mi se adresase comisarul care mă interoga de obicei. Zîmbind, mi-a arătat o scrisoare expediată din Madrid pe numele meu de împrumut şi sosită la hotelul unde locuiam.

— Farsorule ! repetă comisarul. Ai fi putut să ne spui de la început că lucrezi pentru colonelul Blanco. N-am mai fi pierdut atîta vreme nici noi, nici tu.

* Direcţia supravegherii teritoriului — organ al contraspionajului francez. (N.T.)

— Blanco ! ? Ce vreţi să spuneţi ? Nu cunosc nici un Blanco.

— Hai, hai, nu-ţi mai bate capul. Îl vom invita pe Blanco la Paris şi-l vom întreba dacă te cunoaşte. Apoi, întorcîndu-se către poliţistul rămas perplex, care mă ţinea de braţ, îi porunci : Păzeşte-mi-l cu grijă !

După cîtva timp, comisarul a reapărut şi mi-a zis complice :

— Haide, Gonzales, am vorbit chiar cu patronul hotelului la telefon.

— De acord cu dumneavoastră. Sînt liber ?

— Bineînţeles, colega.

Am fost condus pînă la hotel, unde patronul acestuia, care mă aştepta la recepţie, m-a apucat de braţ, m-a privit în ochi cu o admiraţie profundă şi mi-a şoptit cu o voce gîtuită de emoţie :

— Atunci... e adevărat ? Este prima oară cînd văd un agent secret în carne şi oase. Dumneavoastră sînteţi, deci, domnul Gonzales !

— Cine v-a spus numele meu ?

— Contraspionajul, domnule. Tocmai mi s-a telefonat ca să vă înscriu în registru cu numele adevărat. Vă daţi seama ce uluit am fost cînd poliţiştii mi-au explicat că a fost o neînţelegere : „Domnul Gonzales este agent secret", spuneau ei...

În camera mea, celelalte paşapoarte şi bancnotele false de 1 000 de pesetas erau tot sub mocheta unde le ascunsesem. M-am apucat să citesc mesajul din Madrid, căruia îi datoram identificarea şi liberarea mea, şi mi-am dat seama că totul fusese o pură întîmplare : comisarul care-l primise, citind la expeditor „Madrid, B", şi-a zis că majuscula trebuie să-l reprezinte pe colonelul Blanco, pentru că el doar pe acesta îl cunoştea. În realitate era vorba de iniţiala lui José Bazan, agent de legătură între statul-major şi informaţiile civile. Dacă Bazan şi-ar fi scris numele întreg, cine ştie cît mai rămîneam în închisoare...

Timp de trei zile nu m-am gîndit decît dacă cele 120 de milioane de dolari fuseseră puse în circulaţie. Am îndesat bancnotele false într-un plic şi le-am trimis ambasadei spaniole din Paris, pentru a le expedia urgent lui Blanco într-o valiză diplomatică. Foarte operativ, colonelul mi-a trimis în aceeaşi zi la Paris pe şeful brigăzii Băncii Spaniei, Martinez Arana, specialist în falsuri, împreună cu doi oameni.

— Unde sînt falsificatorii ? m-a întrebat imediat acesta.

— Ei bine, trebuie să vă explic...

— Spune-ne numai unde sînt !

— Mai întîi aş vrea...

— Vreţi să ni-i denunţaţi sau nu ?

Din cauza ezitărilor mele, Arana l-a alertat pe colegul său francez lucrător la Interpol, comisarul Benhamou, care, nici una, nici două, mi-a propus :

— Iată, vă dau 5 000 de franci şi mă conduceţi la falsificatori...

Văzînd că cei doi nu pot să mă înţeleagă, am fugit la Madrid, unde l-am căutat de urgenţă pe colonelul Blanco şi i-am explicat :

— Dacă-i voi denunţa pe falsificatori, dumneavoastră veţi avea banii, iar eu voi fi desconspirat.

— Exact.

— Dacă, dimpotrivă, îmi veţi da mînă liberă, voi găsi o posibilitate să rămîn drept cel ce m-am dat şi mă angajez că voi distruge personal toate cele 120 de milioane de pesetas şi voi aduce în acest birou materialele folosite la fabricarea lor.

Blanco a meditat îndelung.

— De acord, dar îţi ordon să reuşeşti !

Tocmai cînd ne despărţeam, s-a anunţat Martinez Arana.

— Rămîi, mi-a spus Blanco.

Arana s-a făcut alb cînd m-a văzut şi apoi a devenit livid cînd Blanco i-a spus :

— Gonzales mi-a explicat.

— A, bine, bine...

— Arana, sînteţi scutit de afacerea cu pesetas.

Îmi mai rămînea să-mi conving vărul să distrugem banii falsificaţi şi să-mi înmineze materialele respective.

Două zile şi două nopţi am discutat.

— O să vină poliţia, ziceam eu.

— Ce ? Repede, ajută-ne să-i ascundem !

— Nu, n-ai înţeles. Poliţia va veni pentru că am fost obligat s-o anunţ !

— A, asta e ! Eşti copoi, ai ?

— Nu vreau să te aresteze, încăpăţînatule !

— Desigur ! Şi pentru că mă iubeşti, mă opreşti să lupt împotriva ucigaşului de Franco ! Stăpînul tău !

— Haide, fii înțelegător. De 15 zile toate poliţiile secrete te urmăresc şi, pînă la urmă, te vor prinde.
— Mulţumită ţie!
— Îţi jur că nu! Mă doare să te ştiu închis!
— Crezi că mi-e frică de închisoare?
— Prostule! În închisoare n-ai să poţi lupta împotriva lui Franco.
— Ba da!
— Vrei să pozezi ca martir în ziarele europene? Sărman prieten! Eficienţa sacrificiului tău va fi nulă.
— Şi, de ce, mă rog?
— Pentru că serviciile secrete te vor lichida destul de discret pentru a înăbuşi această afacere cu bani falşi. Cauza ta nu va cîştiga nimic, ci va pierde cîţiva militanţi!
În cele din urmă am reuşit să-l conving. Închişi în subsolul imobilului, am ars cele 120 de milioane de pesetas falşi. În zori, am încărcat materialele într-un Mercedes diplomatic şi am plecat la Madrid.
Abia am ajuns, că am şi fost chemat de colonelul Blanco.
— Gonzales, mi-a spus acesta, îl cunoşti pe comisarul Benhamou?
— Da, domnule colonel. Este specialistul francez în falsuri, pe care l-am întîlnit de curînd la Paris.
— Ei bine, ne cere ajutorul. Agenţii săi cercetează de cîteva luni bancnote false de 100 de franci şi bonuri contrafăcute pentru Trezorerie. Se pare că la început falsificatori erau cei din O.A.S.*, dar acum sînt nişte răufăcători.
— Am înţeles. Mă întorc în Franţa.
— Nicidecum, Gonzales, te duci la Barcelona.
Într-adevăr, Benhamou nu se înşelase. Falsificatorii lucrau în Barcelona. Acţionînd prin cîţiva agenţi foarte buni, bine plasaţi în mediile bănuite, am reuşit într-un timp record se reperăm o tiparniţă dubioasă, aflată în vechiul cartier San Andrès. M-am grăbit să-l informez pe Blanco, propunîndu-i să punem mîna pe oameni şi materiale. Dar acesta nu a fost de acord şi mi-a ordonat să-l aflăm mai întîi pe şeful filierei. Am continuat filajele în Barcelona pînă într-o noapte, cînd a avut loc un incident. Postul de frontieră Bourg-Madame ne-a alertat că din Franţa au intrat în Spania mai multe maşini, dintre care una cu număr diplomatic, ce transportau circa o duzină de turişti destul de suspecţi. Avînd numerele

* Organizaţia Armată Secretă. (N.T.)

maşinilor şi crezînd că e vorba de nişte complici ai falsificatorilor care vin la Barcelona să încarce banii proaspăt fabricaţi, i-am aşteptat în faţa imprimeriei din San Andrès. Către ora 2 dimineaţa, o maşină dintre cele semnalate opri în apropiere şi doi indivizi coborîră şi se afundară pe o străduţă care ducea la imprimerie. Ceva mai tîrziu apăru a doua maşină şi alţi trei indivizi îi urmară pe primii doi. Mai trebuia să sosească maşina diplomatică. Iat-o. Cinci vlăjgani înarmaţi coboară cu grijă şi o pornesc după ceilalţi. Ordon: „Au sosit toţi, încercuiţi imprimeria!" În cîteva clipe, fără nici un foc de armă, îi arestăm pe cei 10 francezi şi-i ducem, fără a le asculta protestele, la sediul securităţii militare din Barcelona, unde le-am luat interogatoriul:
— Veneaţi să luaţi banii falşi?
— Nu.
— Minţiţi!
— Sîntem poliţişti francezi din Brigada de monede false. Am localizat această imprimerie şi ni s-a ordonat să punem, discret, mîna pe falsificatori.
— Ne-aţi fi putut preveni măcar!
— Da... Ce veţi face cu noi?
— Pe moment, rămîneţi aici pînă cînd siguranţa spaniolă vă va hotărî soarta. De-acum nu mai e treaba mea.
Credeam că vor apărea ceva complicaţii, avînd în vedere că poliţia franceză trimisese un comando în Spania, în ciuda frontierelor, a convenţiilor internaţionale ş.a. Dar nu s-a întîmplat nimic. Colonelul Blanco s-a întîlnit cu omologul său francez şi apoi cei 10 poliţişti au fost eliberaţi.
O asemenea întîmplare pare anecdotică pentru cei mai puţin avizaţi, dar rivalitatea dintre agenţii secreţi este o realitate generată cel mai frecvent de excesul de zel al unora care uită să mai ţină seama de interesele politice ale guvernelor lor, de convenţii internaţionale, de legile statului.
Dar complicitatea agenţilor secreţi ai ţărilor prietene este la fel de puternică precum şi rivalităţile. La Madrid, de exemplu, s-au primit informaţii că adversari politici pregătesc la Paris o acţiune împotriva regimului franchist. Şefii serviciilor secrete spaniole nu-şi pierd timpul cu corespondenţe oficiale, ci discută direct cu confraţii parizieni, cărora le promit că-i vor ajuta şi ei odată şi odată. Şi s-a ivit ocazia în timpul reactivizării O.A.S. O serie de şefi ai acestei organizaţii antigaulliste se instalaseră pe atunci la Madrid şi aveau

legături strînse cu C.I.A. Autorităţilor franceze nu le convenea acest lucru şi cer sprijin spaniolilor pentru a pune mîna pe acei rebeli. „Da, răspund spaniolii. Se poate aranja". „Cum ?" „Şi noi dorim să-i domolim pe adversarii lui Franco din Paris". Şi, astfel, încep discuţiile, aranjamentele de riguare şi se hotărăşte schimbul între indivizii urmăriţi de serviciile secrete spaniole şi franceze. Fără forme oficiale de extrădare, care sînt jenante şi greoaie. Dar, cînd să aibă loc acest schimb, ca rezultat al unei colaborări fructuoase între agenţii secreţi din cele două ţări, se desconspiră operaţiunea şi tot planul se năruie. Într-un fel, cele două servicii de spionaj s-au ajutat totuşi, pentru că francezii le-au interzis adversarilor lui Franco să se deplaseze în sudul Franţei, iar spaniolii i-au trimis pe şefii O.A.S. în Insulele Canare, chipurile, pentru a le asigura mai bine securitatea.

Capitolul X

Misiune în Algeria

— Periculos, foarte periculos, mormăia ca pentru sine colonelul Blanco.

— Ce anume, domnule colonel ?

— Acest guvern spaniol în exil.

— Nu înţeleg, domnule colonel !

— Guvernul republican format peste graniţă, care s-a mutat recent din Mexic în Algeria.

Personal nu ştiam nimic şi atunci colonelul Blanco m-a pus în temă.

După războiul civil din Spania, numeroşi luptători antifranchişti s-au refugiat în Mexic. Unul dintre aceştia, generalul Alberto Perea, crea „Guvernul celei de-a III-a Republici spaniole" şi se autointitulă preşedinte. Adjunctul său, generalul Navarro del Barrio, vicepreşedinte.

— Pînă aici, nimic rău, continuă colonelul Blanco. Mexicul este la capătul pămîntului, iar acest guvern în exil nu are decît cîţiva adepţi. Chiar noi, serviciul secret, aproape că uitaserăm de ei. Dar acum este cu totul altceva. Algeria este foarte aproape de Spania, Perea va aduna în jurul său pe toţi opozanţii lui Franco, va pune la cale operaţiuni împotriva regimului de la Madrid şi ne va submina interesele pe lîngă guvernele europene. Fără a mai pune la socoteală faptul că algerienii i-ar putea sprijini pe aceşti republicani. Ei, bine, Gonzales, pentru a preveni un rău, te vei strecura în acest guvern de exilaţi.

— Eu ?

— Evident.

— Este o misiune foarte dificilă, domnule colonel. Şi nu văd de ce tocmai eu...

— Nu vezi? Haide, Gonzales, nu face pe prostul. Ai o biografie atît de potrivită, încît vei trece uşor drept un mare republican. Tatăl dumitale nu era general al republicii? Începutul este plin de promisiuni!

— Da, dar eu l-am cunoscut prea puţin...

— N-are importanţă. Spunem, deci: „Familie republicană". Ai făcut închisoare în Spania?

— O, da, domnule colonel.

— Perfect. Iată, deci, continuarea biografiei: „Deţinut politic în Spania, Gonzales scapă şi se refugiază în America Latină, unde sprijină stînga dominicană". Îţi convine?

— Da, domnule colonel.

Am fost trimis imediat la un stagiu de iniţiere în vederea cunoaşterii republicanilor spanioli, a Algeriei lui Ben Bella şi a unor metode şi acţiuni mai speciale. Apoi, Departamentul planuri şi operaţiuni al serviciului secret mi-a pregătit misiunea.

Aveam să mă deplasez în Algeria ca delegat general al filialei societăţii de import-export „Infico". Nu era prea original: oricine ştie că serviciile secrete îşi camuflează agenţii în spatele societăţilor de import-export şi al altor firme, uneori fictive. Dar „Infico" exista cu adevărat, chiar dacă fusese fondată de Marele stat-major, iar preşedintele ei, deţinător al unei funcţii mari în acest stat-major, coordona operaţiuni financiare reale, care îi permiteau societăţii să se autofinanţeze. „Infico" era filiala unei societăţi hispano-belgiene cu sediul la Bruxelles şi întreţinea relaţii cu alte firme de import-export, care acopereau, de asemenea, agenţii secreţi ai ţărilor lor. Iată, deci, care era planul nostru de acţiune: eu, împreună cu cît mai mulţi agenţi, trebuia să pătrund în sinul guvernului celei de-a III-a Republici spaniole aflat în exil şi, la momentul oportun, să declanşez o lovitură împotriva generalului Perea, înlăturîndu-l de la conducere.

— Şi pe cine voi pune în locul lui? l-am întrebat pe colonelul Blanco.

— Pe cine vei vrea, dar să fie un om de-al nostru.

În timpul pregătirii mele pentru această delicată misiune am studiat cu mare atenţie dosarul guvernului în exil, întocmit pe baza informaţiilor furnizate de agenţii noştri. Reflectînd îndelung asupra lor, datele culese mi s-au părut suspect de precise şi de clare. Mi-a făcut impresia că sînt aranjate, exagerîndu-se intenţionat pericolul acestui guvern, tocmai pentru a-l deruta pe Blanco. Dar cine şi de ce făcea acest

lucru? Am vrut să verific cît mai repede bănuielile mele şi am obţinut autorizaţia să merg în Algeria pentru a controla dispozitivul nostru de spionaj. M-am deplasat, aşa cum era lansată legenda, ca delegat general al societăţii „Infico". M-am stabilit la hotelul în care îşi aveau reşedinţa generalii Perea şi Del Barrio, pentru a-i putea studia mai îndeaproape.

Blanco îmi dăduse adresele a 12 agenţi aflaţi în Alger. I-am căutat şi i-am găsit. Cutii de scrisori, ascunzători, căi de evacuare, materiale necesare activităţii de spionaj, totul îmi părea a fi în perfectă stare.

Vrînd să intru în contact direct cu conducătorii celei de-a III-a Republici, m-am prezentat foarte deschis generalilor Perea şi Del Barrio.

— Repetaţi-mi numele, mi-a cerut Perea.

— Gonzales-Mata Lledo.

— Ca pe comisarul politic republican din Valencia?

— Sînt fiul lui, domnule general.

Le-am povestit întîmplările din America Latină, fără însă a mă referi la legăturile mele cu Trujillo.

— Sînteţi, deci, ofiţer al marinei de război dominicane?

— Aşa cum v-am spus, domnule general.

Şi am adăugat inspirat, potrivit planului tactic prestabilit:

— N-am să vă ascund faptul că am părăsit Santo-Domingo cu o anume sumă de bani, pe care n-am vrut s-o cedez dreptei şi mercenarilor ei. Am păstrat acest mic capital; nu se pune problema să mă ating de el, dar nu ştiu ce să fac...

— Ah! a exclamat generalul Perea.

La finele conversaţiei, cei doi generali erau foarte interesaţi de persoana mea, prevăzînd în mine un nou adept. În zilele următoare, ne-am întîlnit de mai multe ori, prilej cu care Perea îmi prezenta ideile şi soluţiile sale democratice pentru Spania. Am înţeles repede: era un republican integru, dar nostalgic şi idealist, care nu avea o organizaţie adevărată şi eficientă cum se spunea. Locuia în două camere de hotel, îşi cîrpea singur ciorapii şi mergea pe jos. Pentru Franco, Perea şi guvernul său nu prezentau nici un pericol. Rapoartele alarmiste transmise de agenţii noştri lui Blanco erau false. Dar îmi trebuia o probă, ca să le combat.

Într-o zi, pe cînd îmi vorbea, din nou, despre nenorocirile abătute asupra Spaniei sub regimul fascist al lui Franco şi despre binefacerile democraţiei, generalul Perea s-a oprit deodată şi mi-a spus:

— Gonzales, ai accepta să intri în rîndurile armatei republicane ?

Speram la această ofertă de la început. De aceea, i-am răspuns :

— Cu plăcere, domnule general. Dar am reflectat bine și nu sînt omul să o fac pe jumătate. De îndată ce voi putea scoate capitalul adus din Republica Dominicană, el va servi cauza dumneavoastră. Vă pun la dispoziție și cunoștințele mele de ofițer de marină.

Perea și Del Barrio mi-au strîns cu emoție și îndelung mîna.

Patruzeci și opt de ore mai tîrziu, am trecut să-l văd pe general în camera sa. Nici n-am intrat bine, că s-a și dus la masă și a semnat ceremonios o hîrtie mare, pe care am citit : „A III-a Republică Spaniolă — Președinția Republicii". Era un brevet prin care Perea mă numea „Căpitan de corvetă al marinei de război republicane, atașat naval al președinției".

Cu un aer fericit, mi-a spus :

— Iată-te de-al nostru, Gonzales, și cu gradul meritat.

Gest mișcător și bufon. Bineînțeles că a III-a Republică nu avea marină de război. Dar eu aveam dovada pentru colonelul Blanco împotriva exagerărilor agenților secreți. Căci atunci cînd un președinte al guvernului în exil acordă încredere primului venit, cînd acceptă, fără să verifice, toate poveștile care i se îndrugă, cînd semnează în camera sa astfel de brevete, atunci, cu siguranță, acest om nu prezintă nici un pericol pentru vreun regim advers. I-am mulțumit lui Perea și am ieșit. În același timp în care mă infiltram pe lîngă Perea și Del Barrio, mă ocupam și de import-exportul societății „Infico". Trebuia să-mi justific prezența la Alger, pentru a nu da naștere la bănuieli și, pentru asta, m-am dus să negociez niște acorduri comerciale cu ministrul agriculturii. Primul lucru despre care m-a întrebat demnitarul respectiv a fost dacă Spania are oi.

— Oi ? ! am repetat eu nedumerit.

— Da, oi, oi adevărate.

— Cred și eu... cu siguranță ! Spania are milioane de oi.

— Ați putea să ne vindeți ?

— Bineînțeles.

— Ne-ar trebui 150 000 sub trei ani, din care 80 la sută femele. L-am sunat imediat pe președintele firmei. „Oi, cîte vrei. Îți trimit imediat negustori specializați și un veterinar, ca să tratați cum trebuie cu algerienii".

Puțin mai tîrziu, ministrul algerian al agriculturii semna opțiunea de cumpărare a 150 000 de oi. Acordul acesta nu se datora talentului meu comercial, ci sărăcirii șeptelului Algeriei în cei șapte ani de război, precum și eșecului unui import de miei din altă țară, situații care, prin grija serviciului secret spaniol, le exploatasem în favoarea noastră. După ce făcusem, deci, la Madrid impresie bună prin activitatea mea de comerciant, m-am întors în Spania cu contractul respectiv și cu brevetul de căpitan de corvetă semnat de generalul Perea. Prezentîndu-mă la șeful Informațiilor, i-am spus :

— Ascultați-mă, rapoartele despre a III-a Republică spaniolă sînt complet eronate.

Drept probe, am prezentat brevetul și am povestit cele petrecute în compania lui Perea.

Apoi am conchis.

— De unde vin aceste rapoarte ? Nu vă dați seama că cineva a vrut să ne înșele ? Această afacere este extrem de importantă.

— Cum ! ? Te înșeli, Gonzales. Dosarul a fost alcătuit de unul dintre cei mai competenți agenți ai noștri și este rodul a trei luni de muncă secretă. Nu poți da totul peste cap după investigații de 15 zile !

M-am dus apoi la colonelul Blanco și i-am expus îndoielile mele.

— Gonzales, mi-a răspuns acesta, ipoteza dumitale este seducătoare, dar pare pripită. După acest punct de vedere te-am putea înlocui, dar rămîi în continuare cel mai indicat pentru această acțiune de infiltrare, datorită originii dumitale familiale și a reputației latino-americane. Cred că ai început strălucit, așa că îți ordon să continui.

— Vă asigur, domnule colonel, că s-a încercat o intoxicare a noastră cu exagerări privind pericolul prezentat de a III-a Republică spaniolă.

— Ascultă, bătrîne, n-ai să ne faci greutăți tocmai după ce am îngropat întîmplarea din Santo-Domingo.

— Nu, domnule colonel, voi continua.

Cîteva zile mai tîrziu m-am dus la secția financiară a Marelui stat-major.

— Ați venit pentru bugetul dumneavoastră ?

— Da.

Și mă gîndeam că va începe tîrguiala, ca de obicei, pentru cîteva sute de dolari.

— Cît vă trebuie ? am fost întrebat.

— Iată, am spus, și am arătat planul de cheltuieli.

— S-a făcut, mi s-a răspuns, dar ofițerul nu se uitase prea atent la structura sumei.

— Am dat să plec, dar am fost, din nou, întrebat cît am prevăzut pentru cheltuieli personale.

— 1 000 de dolari pe lună, am răspuns.

— Cum ați calculat atît ?

— 800 ajung ?...

— E prea puțin, domnule ; vă trebuie mult mai mult. O asemenea sumă nu v-ar ajunge nici pentru 15 zile.

— Dar voi avea și cei 500 de dolari pe lună de la „Infico", plus comisioanele rezultate din afacerile comerciale.

— Derizoriu !

— Din proprie experiență cred că 1 000 de dolari mi-ar fi de ajuns.

— Nu-i vorba de asta, mi-a retezat-o, din nou, ofițerul și imediat mi s-a mărit alocația lunară.

A doua zi, l-am cunoscut pe acest ofițer. Era comandantul José Valencia Remon, rezidentul serviciilor noastre secrete în Algeria.

— Sînt foarte încîntat, comandante, și fericit să lucrez într-o țară de care vă ocupați.

Puțin mai tîrziu am aflat că José Valencia era și viceconsul al Spaniei la Alger și autorul rapoartelor despre a III-a Republică. „El este, deci, cel ce fabulează, mi-am zis. Dar de ce o face ?" În ajunul plecării mele, am primit ultimele instrucțiuni :

— De-acum înainte, mi s-a explicat, misiunea se va numi „Operațiunea Lebăda". Veți trimite mesajele sub acest cod.

— Am înțeles !

Dar n-am înțeles niciodată sensul acestui cod.

— Veți distruge guvernul din exil, dar, în același timp, culegeți și trimiteți și informații despre infiltrările străine în Algeria : centre de comunicații, consilieri tehnici, asistență militară și altele. Vrem să știm totul.

Era pentru prima dată cînd mi se vorbea despre așa ceva.

— Trebuie să ne edificăm asupra raporturilor dintre Franța și regimul lui Ben Bella. Vrem informații despre prezența în această zonă a unor armate străine, intențiile algeriene în legătură cu Marocul și teritoriile spaniole din Rio de Oro, implantările Frontului de Eliberare din Guineea Ecuatorială, ajutorul algerian dat mișcărilor de opoziție spaniole

și portugheze. Pentru a fi în măsură să aflați date interesante despre aceste probleme, va trebui să cultivați relații excelente cu membrii guvernului algerian, să pătrundeți cît mai adînc în intimitatea lor.

Prin aceasta, misiunea mea nu era numai dificilă, ci și primejdioasă. Am plecat s-o îndeplinesc, frămîntat fiind de neliniști justificate.

Sosit la Alger, mi-am mobilizat forțele. Aveam vreo 20 de agenți de profesie, informatori cu diverse preocupări și mai contam și pe sprijinul rezidentului șef, comandantul José Valencia Remon. Toți aceștia erau subvenționați cu dărnicie din fondurile destinate misiunii mele. Mai primeau bani și de la americani, precum și de la generalul Oufkir, cum aveam să aflu mai tîrziu.

În ciuda unor dificultăți inerente, m-am pus, deci, pe treabă. Fiind necesar să-mi fixez situația oficială la Alger, am continuat negocierile cu oile în favoarea firmei „Infico", concomitent cu primele încercări de a mă strecura în mediile guvernamentale algeriene. Întrucît experții spanioli și algerieni căzuseră de acord în problema oilor, m-am dus la ministrul care semnase opțiunea, pentru a parafa achiziționarea oilor.

— 150 000 de oi a 27 pesetas/kg vă convine ? m-a întrebat el.

— Cît ar face asta ?

— Aproximativ un milion și jumătate de dolari.

Mi-am cercetat însemnările : cifra părea rezonabilă. În acordul definitiv era prevăzut că această sumă va fi vărsată de guvernul algerian într-un cont elvețian. Ministerul urma să facă plata cînd oile vor fi debarcate la Oran. Am semnat contractul și, curînd, guvernul spaniol a anunțat că oile sînt gata de îmbarcare. Între timp, ministrul algerian m-a consultat dacă nu s-ar putea aduce o modificare contractului.

— În ce sens ? l-am întrebat.

— Să plătim oile cu orz în loc de dolari.

— Nu știu. Să-l consult pe președintele societății.

Răspunsul primit de la Madrid a fost favorabil, întrucît aveam un beneficiu de 2 pesetas la 1 kg de oaie. În curînd, am luat orzul contra oilor, dar la dezambalare în Spania s-a constatat că acesta provenea din asistența gratuită acordată Algeriei de S.U.A. Reprezentanți ai firmei „Infico" și ai serviciilor secrete spaniole s-au dus urgent în Elveția să afle

ce s-a întîmplat cu milionul și jumătate de dolari. Suma era depusă, dar pe un cont personal al ministrului algerian al agriculturii. Pe moment, am tăcut. Îmi întăream poziția de delegat general al „Infico“, reușind să vînd importante cantități de materiale și semnînd numeroase contracte. În scurt timp eram bine cunoscut la Alger ca reprezentant al unei societăți comerciale abile și dinamice și-mi întăream această reputație, împărțind bacșișuri mari în stînga și în dreapta, în special în ministere. Așa am ajuns să fiu invitat la seratele înaltei societăți, unde am întîlnit-o pe Fatouma, o tînără ziaristă care mi-a plăcut mult. Am dansat cu ea. Am revăzut-o. Mi-am dat repede seama că-mi cunoștea foarte bine viața și că-mi acorda o atenție deosebită, dincolo de faptul că mă plăcea și ea.

— Ce făceai înainte de a fi ziaristă ? am întrebat-o.

— Eram secretara prefectului din Alger, mi-a răspuns.

Și nu mințea. Își recunoștea astfel legăturile cu poliția și, fără îndoială, continua să frecventeze prefectura. Dar Fatouma nu era ca alte agente secrete care se acoperă cu comportări de femei ușoare. Era mult prea rezervată și naturală. După cîteva săptămîni, s-a mutat la mine. Prin ea, cinam regulat cu ofițeri și înalți demnitari ai lui Ben Bella.

Am format un mic grup, care se reunea în fiecare seară într-un bar, unde beam, mîncam și discutam. Nu cred că cineva din acest anturaj a bănuit vreodată apartenența mea la serviciile secrete spaniole. Mă știau de delegat general al „Infico“ și mă întrebau despre Madrid, Europa, despre Marocul cu care Algeria își disputa o bucată de deșert. Uneori glumeau : „Ah, ah, europeni ca dumneata obțin beneficii fabuloase în Algeria. Voi jumuliți fără milă țările subdezvoltate“.

Nu îndrăzneam să le destăinui că în privința asta anumiți membri ai guvernului lor erau mai lacomi decît mine. Ca să-i fac să uite, îi invitam cu jovialitate : „Poftiți, prieteni, serviți-vă : este doar o parte infimă din superprofiturile realizate pe spinarea voastră !“

Într-o seară, Fatouma mi l-a prezentat pe un anume Ahmed, un tip rezervat, cam taciturn, dar cu care m-am înțeles din primele clipe. Am vorbit mult împreună. M-a întrebat :

— Ce crede Spania despre Algeria ?

I-am răspuns :

— Nu-i este ostilă !

— Vino mîine la mine, la birou ; vom vorbi pe larg despre toate astea, mi-a zis.

— De acord, dar unde ?

— La vila Joly.

Știam că aceasta era reședința lui Ben Bella și m-am bucurat nespus la gîndul că am început să penetrez în anturajul șefului statului algerian.

— Atunci, pe mîine la ora 11.

Vila Joly nu semăna nici pe departe a reședință de șef de stat. Era o locuință obișnuită, păzită de cîțiva oameni. Pe atunci, Ben Bella se mai plimba pe jos prin Alger, ca să stea de vorbă cu poporul.

L-am întrebat pe primul planton :

— Domnul Ahmed, vă rog ?

Mi-a cerut să-i spun numele, a dat un telefon și m-a încredințat unui ușier, care mi-a zis :

— Vom merge la etajul al doilea ; acolo stau colaboratorii apropiați ai președintelui.

Colaboratori apropiați ? Și eu care-l crezusem pe Ahmed un oarecare ofițer din garda prezidențială.

— Iată biroul domnului secretar particular al președintelui.

— Biroul domnului Ahmed ?

— Da, domnule.

Aveam noroc. Imediat ce ne-am revăzut, Ahmed m-a întrebat despre Republica Dominicană. Deodata am auzit deschizîndu-se o ușă. Nu m-am întors, dar după mina respectuoasă a lui Ahmed am înțeles că a intrat un personaj important.

— Președintele, mi-a șoptit Ahmed.

Am sărit din fotoliu. În fața mea era un om înalt, simpatic, îmbrăcat într-un costum maron, care, zîmbind, mi s-a adresat în spaniolă :

— Ahmed mi-a vorbit de certurile dumitale cu Trujillo. Mai știu că afacerile îți merg bine la Alger. Sînt bucuros !

— Domnule președinte...

— Așază-te, dragă domnule.

Ben Bella a luat loc într-un fotoliu în fața mea și a cerut o cafea. Apoi, ca și cum i-ar fi venit brusc o idee, m-a întrebat :

— Apropo, cum au decurs negocierile la Ministerul Agriculturii ?

— Vă referiți la cele cu oile, domnule președinte ?

— Da. Credeți că experții noștri au fost la înălțime sau ați reușit să-i duceți cu vorba ?

Eram destul de încurcat.

— Nu vă neliniștiți, reluă Ben Bella, și să nu credeți că-mi bag nasul peste tot. Dar sîntem o țară foarte tînără și oamenii mei abia ies din clandestinitate. Îmi place să aud păreri din afară, ca a dumneavoastră, despre ei, pentru a aprecia mai bine calitățile și defectele acestei noi administrații.

— Ei, bine, oile..., am început eu.

Ben Bella m-a întrerupt :

— Spuneți-mi, societatea dumneavoastră a trebuit să plătească ceva ca să obțină contractul ? Și, dacă-i așa, aș vrea să știu numele oamenilor pe care i-ați cumpărat.

Poziția mea devenea foarte delicată. Denunțul meu implica un ministru și un milion și jumătate de dolari. Dacă vorbeam, dezlănțuiam un scandal politic. Dacă tăceam și s-ar fi aflat, deveneam complice. Ce n-aș fi dat să-l pot consulta pe Blanco ! Dar cum să-i spun lui Ben Bella : „Scuzați-mă, trebuie să cer răspunsul de la șef și apoi vi-l dau îndată".

Așa că m-am decis :

— Ei, domnule președinte, a trebuit să dăm multe bacșișuri.

— Numele beneficiarilor ?

Am dat nume.

— Dar asta nu-i tot. Ministrul a hotărît, în ultimul moment, să ne plătească în orzul provenit din ajutorul american.

— Iar banii guvernului algerian ?

— I-a păstrat pentru el, domnule președinte.

N-a prea fost frumos să denunț un ministru, dar succesul misiunii mele depindea de asta. Și apoi, Ben Bella îmi plăcea ! Președintele m-a privit în liniște, de parcă suferea la auzul acestei povești de corupție. Atunci mi s-a părut nenorocit și un pic naiv.

— Mulțumesc, dragă domnule, mi-a spus. Știu că nu ți-a fost ușor să-mi dezvălui această rușine, pe care o bănuiam dealtfel. Ca să-mi ierți indiscreția, vino într-una din zile să iei ceaiul cu mine ; mi-ar face plăcere să te revăd. Mi-a strîns mîna și a ieșit din birou.

Capitolul XI

Devin spionul personal al lui Ben Bella

N-am așteptat prea mult timp pentru a mă reîntoarce la Ben Bella. M-a primit foarte amabil, mi-a oferit ceai, mi-a vorbit despre eliberarea Algeriei și despre problemele pe care le ridică independența cîștigată.

— Sînt înconjurat de hoți, spuse el.

— Domnule președinte, poate exagerați..., i-am zis.

— Deloc. În fiecare zi, înalți funcționari de-ai mei se lasă cumpărați de agenți sau de societăți străine. Nu mai știu ce să fac !

Mărturisesc că nu știam nici eu.

— Dragă domnule, se decise Ben Bella, aș vrea să vă cer să-mi faceți un serviciu.

— Cu multă plăcere, domnule președinte.

— Ați putea să-mi supravegheați puțin funcționarii ? Ca responsabil al unei societăți de import-export sînteți bine plasat pentru a-i descoperi pe cei mai corupți...

— Dar aveți propriii dumneavoastră informatori, domnule președinte.

— Aș, zise el, se lasă cumpărați ca toți ceilalți. Eu am încredere în dumneavoastră ! Vă rog să-i supravegheați și să mi-i indicați pe cei predispuși la mituire.

În cele din urmă, am acceptat. Astfel, fără a abandona misiunile pe care mi le dăduse guvernul spaniol, am devenit spionul personal al președintelui Republicii Algeriene. În săptămînile următoare l-am întîlnit cu regularitate pe Ben Bella și i-am denunțat de fiecare dată unul sau doi funcționari mai cunoscuți pentru venalitatea lor. Văzînd că-i place, îl căutam cu și mai mare asiduitate ; așa am descoperit că lui B., de la Ministerul Industriei, i se depunea într-un cont

în Elveţia, de către o societate internaţională, o rentă lunară de 1 000 de dolari, sau că D., care prospecta pieţele străine în numele guvernului algerian, îşi însuşise pe parcurs echivalentul mai multor milioane de franci vechi.

Ben Bella a verificat informaţiile furnizate de mine şi s-a convins de exactitatea lor. Ca urmare, mi-a dat sarcini şi mai complexe. Nu mai reuşeam singur. De aceea, am luat legătura cu o persoană ce-mi fusese recomandată la Madrid — un anume locotenent-colonel Beeck din Forţele aeriene ale S.U.A., care funcţiona ca ataşat militar la ambasada americană, dar, în realitate, era şeful „antenei" C.I.A. din Algeria. Eu îi comunicam întrebările puse de Ben Bella, iar el le transmitea centralei sale şi primeam răspunsurile într-un timp record. Dacă vreuna dintre întrebări era prea delicată şi apreciam că nu este cazul să ştie şi americanii, recurgeam direct la serviciile secrete spaniole. În numai cîteva luni mă instalasem în centrul unei veritabile reţele internaţionale de spionaj financiar, politic şi de scandal. Din acel moment m-am ocupat de toate: cu acordul Madridului, îl informam pe Ben Bella despre relaţiile comerciale sau secrete pe care Spania le întreţinea cu diverse ţări, i-am solicitat sprijinul lui Franco în favoarea Algeriei cu prilejul primului război dintre Maroc şi Algeria, jonglam cu date bine calculate care treceau de la Caudillo spre adversarii săi politici prin intermediul lui Ben Bella, pe scurt, favorizam schimbul de informaţii dintre Spania fascistă şi lumea a treia progresistă, în avantajul fiecărei părţi. Precizez că aceste strategii secrete contraziceau adesea politica reală a statelor respective şi obiectivele urmărite. Eu ştiam prea multe faţă de calitatea mea de simplu delegat general al unei societăţi de import-export şi bănuiam că Ben Bella nu putea să nu se sesizeze de acest lucru. De aceea, într-o zi, i-am spus cu toată francheţea:

— Domnule preşedinte, nu vă ascund faptul că meseria mea îmi impune să întîlnesc conducători spanioli...

Şeful statului algerian nu mi-a răspuns.

— ...Şi că aceşti conducători îmi furnizează, uneori, informaţiile pe care vi le transmit.

Ben Bella a surîs şi a făcut un gest ca şi cum nu i-ar fi păsat. De atunci avea să-mi dovedească o adevărată amiciţie. Eram primit la Preşedinţie ori de cîte ori doream, ministrul de interne nu mă evita cînd era vorba de probleme politice ale statului, iar şefii organelor de securitate primiseră ordin de a colabora cu mine fără nici o reţinere.

Imediat am decis să profit de această situaţie şi m-am apucat să echipez din punct de vedere tehnic apartamentul pe care îl închiriasem de curînd. Am adus de la Madrid toate cele necesare: emiţătoare minuscule, magnetofoane, aparate de fotografiat cu declanşare automată. Am montat un adevărat laborator. Mi-am aranjat salonul, camuflînd firele, microfoanele şi obiectivele de fotografiat în lustre şi, apoi, am început să invit la dinee, organizate cît mai des cu putinţă, şefi algerieni de diferite mărimi.

Înregistram, fotografiam şi apoi trimiteam totul statului-major spaniol. Dar pierdeam timpul, căci invitaţii mei vorbeau despre familii, evocau amintiri din Franţa, iar discursurile lor politice apăreau în Moudjahidul din acea zi sau în cel de-a doua zi. M-am dus, deci, să-i cer sprijinul prietenului meu, colonelul Beeck, care mi-a dat imediat un aparat de înregistrare remarcabil — miniaturizat şi, bineînţeles, fără fir. Cum accesul în cabinetul de lucru al lui Ben Bella mi-era foarte la îndemînă, m-am grăbit să plasez acest aparat într-un loc cît mai convenabil. Dar am fost decepţionat din nou: conversaţiile şefului statului algerian cu colaboratorii săi nu conţineau alte date decît cele cunoscute deja. Mă consolam totuşi că, în audienţele pe care mi le acorda, Ben Bella se referea la o serie de date de interes pentru mine, de parcă vroia să mă răsplătească pentru informaţiile ce i le furnizam eu.

Odată pătruns în mediul guvernamental algerian, aşa cum mă însărcinase Madridul, am început să mă ocup de cealaltă latură a misiunii mele: destrămarea guvernului spaniol din exil. Ca prim pas am reluat contactul cu conducătorii republicani spanioli din Alger. Fusesem deja introdus în statul lor major, cu proaspătul meu titlu de ataşat naval pe lîngă preşedinţie şi, cum era şi firesc, l-am întrebat pe generalul Perea dacă puteam să recrutez cîţiva colaboratori suplimentari.

— Pe cine vrei, dragă prietene, îmi răspunsese el.

L-am angajat atunci pe un anume Cubillo, avocat, reprezentant al „Mişcării autonomiste din Canare", care îşi făcea simţită prezenţa şi la Alger, fiind folosit de guvernul local de fiecare dată cînd dorea să obţină ceva de la Madrid. Acest Cubillo lucra pentru mine fără să mă cunoască, de manipularea lui ocupîndu-se un ofiţer de legătură al serviciilor secrete spaniole, care îi transmitea ordinele mele şi îmi raporta informaţiile obţinute de la el. În plus, am recrutat un

agent de legătură pentru guvernul din exil și acesta, fiind tot un om de-al meu, lucrînd în secția branșărilor confidențiale din cadrul serviciului de telefoane algeriene, i-a pus pe toți șefii republicani sub ascultare.

Mai rămîneau încă nesupravegheați doisprezece conducători ai administrației republicane. După cîteva luni, patru dintre ei aparțineau serviciilor de informații spaniole.

Frumos progres. Curînd am aflat că ceilalți erau toți „onorabili corespondenți“ fie ai C.I.A., fie ai serviciilor secrete franceze, securității militare algeriene sau ai altor oficine de spionaj. „Redutabila“ administrație republicană, pe care Madridul mă trimisese să o distrug prin orice mijloace, nu mai număra nici un singur adept. Problema care se punea acum era aceea de a termina cu șefii politici. În afara agenților mei, a III-a Republică era condusă de patru personaje principale : generalul Perea, curajosul combatant al războiului civil, care era președinte ; arhitectul Reyes, fost conducător anarhist ; un colonel foarte respectabil, pe care nu-l numesc, și, în fine, „generalul“ Del Barrio, pretins comandant al războiului civil, complotist de categorie inferioară.

Cu sprijinul colonelului Beeck, i-am demonstrat președintelui Perea că Del Barrio era în serviciul americanilor. Apoi i-am dovedit că șeful securității republicane era și el un fost agent al poliției franchiste din Barcelona, iar în acel timp informator al serviciilor secrete algeriene. În fața unor asemenea „descoperiri“, generalul Perea, om onest, a început el însuși să se îndoiască de perspectivele guvernului din exil.

Pe de altă parte, am reușit să-l conving pe Ben Bella să suprime ajutorul acordat acestui guvern. Guvernul algerian i-a retras, deci, lui Perea dreptul de a mai folosi cele două vile puse pînă atunci la dispoziția sa și i-a suspendat alocația lunară de cinci mii de dinari. În sfîrșit, ca o ultimă lovitură, i-am adus la cunoștință președintelui Perea că Del Barrio îl dusese de nas cînd i-a prezentat lista cu aderenții la cea de-a III-a Republică, pentru că, în realitate, toate numele erau copiate la întîmplare din cărțile de telefoane. Dezgustat și descurajat, generalul Perea a demisionat de la președinție. Odată cu aceasta, guvernul spaniol din exil a dispărut.

Vestea încheierii cu succes a misiunii mele privind a III-a Republică am transmis-o urgent la Madrid, propunînd chiar și „livrarea“ generalului Perea. Dar șefii mei n-au fost de acord, neavînd, probabil, nici un interes să-și vadă adver-

sarul politic capturat. De aceea, mai tîrziu l-am trimis familiei sale, în Statele Unite, intervenind ca C.I.A. să-i plătească discret călătoria. Acționînd cu dezinvoltură în continuare, grație infiltrării pe care o reușisem pe lîngă autoritățile algeriene, savuram din plin izbînzile pe planul dezvoltării și activizării interne a rețelelor ce mi le creasem. Mă așteptam chiar la o promovare cînd, deși mă aflam în plină glorie, totul s-a năruit. Cauza principală a ceea ce a urmat au constituit-o, cred, gravele deficiențe existente în organizarea și funcționarea unora dintre activitățile serviciilor secrete spaniole. De pildă, contrar aparențelor, majoritatea „cutiilor poștale“ folosite erau inutilizabile sau periculoase. Agenții din Madrid comunicau prin intermediul frizerului de la ambasada noastră din Alger fără a lua nici un fel de măsuri de precauție, iar, alteori, se reuneau direct la domiciliul șefului rezidenței („antenei“), comandantul José Valencia Remon. Cum se explică astfel de imprudențe ? Nu putea fi vorba de lipsă de bani, pentru că rezidența din Alger dispunea de un buget enorm destinat îndeplinirii misiunilor sale ultrasecrete.

Întrucît José Valencia era autorul unui faimos raport despre a III-a Republică spaniolă, i-am solicitat o întrevedere. Aceasta era o procedură cu totul de excepție, pentru că asemenea contacte, între „ilegali“, ca mine, și „legali“, ca el, erau interzise, în afara unor cazuri de maximă urgență. În ce mă privește, am luat serioase măsuri de precauție pentru a-l întîlni pe comandant. Și iată-l pe maiorul Valencia sosind la întîlnirea fixată îmbrăcat în uniformă, instalat comod în Mercedesul ambasadei, cu număr de înmatriculare cu indicativul „C.D.“

M-am supărat :

— Puteați să vă puneți și fanion la mașină, domnule maior !

— Ce este ? mi-a răspuns el înțepat.

— Și să fi fost escortat de motocicliști !

— Uiți cui vorbești, Gonzales ? !

— V-aș recomanda să vă păstrați uniformele pentru recepții, domnule maior. Eu risc mult în activitatea mea și nu pot admite ca oamenii cu care colaborez să se comporte cu atîta ușurință.

— Destul, Gonzales ! Procedezi cum crezi în cadrul atribuțiilor dumitale, dar nu ai dreptul nici să mă supraveghezi, nici să-mi comanzi !

După ce a încercat astfel să mă pună la punct, Valencia a plecat furios. Eu, însă, abia acum începeam să înţeleg: José Valencia Remon era un mare farsor. Deşi nu lucra deloc eficient şi se înconjura cu un personal de proastă calitate, căuta tot timpul să-şi mărească bugetul şi să-i crească reputaţia. Şi asta o făcea exploatînd cu abilitate psihoza antirepublicană a serviciilor secrete spaniole. Redactase acel teribil raport despre organizarea guvernului spaniol din exil şi exagerase în mod intenţionat pericolul din partea acestuia, pentru a putea cere cu lăcomie echipament şi bani, pe care îi cheltuia, chipurile, urmărindu-l pe generalul Perea. Pentru a-şi justifica cheltuielile, la Madrid încercase să mă atragă şi pe mine în afacerile sale, propunîndu-mi să pretind sume cu mult peste necesităţile reale. După cum s-a văzut, însă, reuşind să lămuresc cum stau lucrurile cu guvernul aflat în exil, îi năruisem toate combinaţiile. Din această cauză, el devenise duşmanul meu numărul unu. Imediat am transmis un mesaj codificat colonelului Blanco la Madrid, cerîndu-i să-mi trimită alţi agenţi, independenţi de Valencia, şi autorizaţia de a lichida cît mai curînd posibil rezidenţa din Alger.

Madridul îmi răspunse printr-o telegramă încurcată şi, ca urmare, m-am hotărît să nu ţin seama de ea şi să-mi continui activitatea fără a-mi face prea multe griji în privinţa ordinelor Centralei şi a capriciilor lui Valencia.

Acesta, la rîndul său, a trimis Madridului un raport în care mă acuza că trădez Spania în folosul C.I.A. În vremea aceea, relaţiile serviciilor secrete spaniole cu C.I.A. nu erau prea bune şi americanii, ca de obicei, nu scăpau nici un prilej pentru a ne recruta agenţii, determinîndu-i la un joc dublu.

În acest context cei de la Madrid uitară diferendele mele cu C.I.A. de la Santo-Domingo. Faptul că americanii se infiltraseră înaintea noastră (şi fără să ne prevină) în cercurile conducătoare ale celei de-a III-a Republici spaniole a fost pus pe seama trădării mele. Un agent provocator, pe care a trebuit să-l primesc fără a îndrăzni să-l demasc, a verificat legăturile mele cu Centrala spionajului american şi cu colonelul Beeck, denaturînd realitatea.

Am protestat către Madrid, i-am trimis mai multe mesaje lui Blanco, pentru a-i explica situaţia mea şi a maiorului Valencia. Nu mi s-a răspuns. Sub influenţa maiorului şi a prietenilor săi, Madridul a fost chiar convins de trădarea mea şi a hotărît să suspende fondurile ce-mi erau destinate.

În zadar, am aşteptat banii cîtva timp. Avînd totuşi mare nevoie de ei, i-am cerut colonelului Beeck un împrumut de 30 de mii de dolari, pe care acesta mi l-a acordat cu bunăvoinţă.

Era în ziua cînd l-am condus pe generalul Perea la avionul pentru New York. Mai bine aş fi plecat cu el...!

Într-o dimineaţă, doi poliţişti au sunat la uşa mea.

— Vreţi să ne urmaţi la comisariatul central?

M-am indignat, dar înţelesesem. Valencia mă denunţase autorităţilor algeriene ca spion. Am cerut să mi se permită să-i telefonez lui Ahmed, secretarul personal al lui Ben Bella, apoi ministrului de interne.

Deşi păreau foarte decişi, poliţiştii au fost totuşi corecţi şi mi-au dat voie.

Ahmed şi ministrul de interne au fost binevoitori: „Nu vă neliniştiţi, îmi spuseră amîndoi, urmaţi-i pe poliţişti şi aşteptaţi cîteva ore la comisariat. Vom aranja noi povestea asta".

Încadrat de cei doi agenţi, am ajuns la scurt timp în faţa unui comisar de poliţie.

— Este grav, mi-a spus acesta. Am un raport de la Interpol în care sînteţi acuzat de trafic cu bani falşi.

„Frumoasă poveste", mi-am zis. După ce făcusem totul ca să-i scap de răspundere şi de urmărire pe falsificatorii de pesetas, acum eram eu cel vinovat!

— Vă înşelaţi, domnule comisar.

— Vom vedea.

Făcîndu-mi percheziţie acasă, au descoperit una dintre bancnotele false, pe care, prosteşte, o păstrasem ca amintire. Au descoperit, de asemenea, multe microfilme şi toată instalaţia mea de microfoane, aparate de fotografiat şi magnetofoane. Nu mai puteam spune nimic.

Comisarul radia de bucurie. Nefiind ben-bellist, ci mai degrabă partizanul unui regim militar, putea să denunţe dubioasele relaţii din anturajul lui Ben Bella.

— Îmbarcaţi-mi-l pe spionul acesta! a ordonat el.

Mi s-au pus mîinile la spate în cătuşe, am fost legat la ochi şi apoi dus de o maşină a securităţii militare (am aflat mai tîrziu) în faimoasa vilă El Biar, unde francezii au torturat atîţia patrioţi algerieni. Acolo am fost împins cu brutalitate pînă în pragul unui beci, unde mi s-a luat banda de la ochi.

Mă aştepta un „comitet de primire", care, fără hîrţoage, percheziţie sau interogatorii, m-a luat imediat la bătaie, necu-

noscîndu-mi nici măcar numele. Din cauza pumnilor și a loviturilor cu piciorul aveam buzele zdrobite și nasul plin de sînge, dar ei continuau să dea. Într-un tîrziu, mi-au scos hainele și mi-au dat în schimb o uniformă militară algeriană urît mirositoare, ruptă și prea largă. Apoi m-au închis într-un fel de dulap infect, sub scară, printre mături și găleți. Singura sursă de aer, în această chicinetă fără geamuri, era crăpătura ușii.

Mai aveam o speranță. Ahmed, secretarul lui Ben Bella, sau poate chiar însuși președintele își vor aminti de mine.

În primele ore ale nopții am auzit niște pași. Mă vedeam deja liberat. La un moment dat, am surprins o voce care înjura în spaniolă: era un coleg, provocatorul din Madrid care venise să verifice legăturile mele cu C.I.A. Era și el băgat la zdup. Mai tîrziu, alți pași, precum și niște strigăte: îl închideau pe frizerul ambasadei spaniole. I-au urmat unul dintre colaboratorii mei care lucra în poliția de graniță, consulul onorific al Spaniei la Bône, corespondentul meu din Oran, cel din Sidi-bel-Abbès. În curînd, erau în vilă aproape toți membrii rețelelor mele. Am stat opt zile în dulapul cu mături, hrănit cu o supă oribilă. În ziua a noua am fost legat iarăși la ochi cu o bandă proaspăt pătată cu sînge și urcat pînă la etajul superior, într-o cameră absolut goală, doar cu un bec atîrnat de plafon.

Am început să tremur. Curînd m-au vizitat niște soldați, care mi-au pus o găleată pe cap. Au început s-o lovească nu prea tare, în cadență, atît cît să aibă rezonanță. Inițial am rîs, dar după cîteva minute urlam. Fiecare lovitură îmi răsuna în trup, în craniu, mă cutremura ca o explozie repetată la infinit, amplificată, multiplicată pînă la demență.

M-au readus în dulapul de sub scară. Dar mă scoteau aproape zilnic, pentru a mă bate sau a mă tortura cu găleata. Preferam bătaia. Nebuniei cu găleata pe cap nu-i rezistam decît urlînd „Cara el sol", imnul falangist. Eram din ce în ce mai îngrozit. Toate regulile spionajului păreau răsturnate. În general, un spion demascat merită cîteva considerații: este menajat pentru informațiile pe care le poate furniza, se încearcă a fi corupt, uneori este păstrat spre a fi schimbat cu alți spioni. Tratamentul la care mă supuneau demonstra că eram inutilizabil.

Un ofițer mi-a confirmat acest presentiment. Într-o dimineață am fost tîrît în fața lui, într-un birou adevărat, cu fotolii și mașină de scris.

— Nu te vom interoga, spuse el rece.

— Atunci ?

— Îți cunoaștem toată rețeaua : contactele, filiera, șefii.

— Atunci, împușcați-mă !

— N-avea grijă, că o vom face. Dar mai înainte vrem să-ți dovedim că ai ratat lovitura.

— Mi-am dat seama.

— Deloc ! Ai vrut să-l spionezi pe Ben Bella ? De acord, ai reușit. Dar ai uitat de Boumediene : aici, de militari nimeni nu-și bate joc ! Cîteva „ședințe" încă, adăugă el, și apoi vom vedea ce vom face cu dumneata !

În acele „ședințe", militarii au recurs la tratamente „științifice" pentru a-mi dezlega limba. Mi-au legat mîinile de glezne, cu coatele depărtate de genunchi, și m-au suspendat de coada unei cazmale ce se sprijinea de marginile unei căzi pline cu apă. Era suficient să-mi împing picioarele în sus datorită poziției foarte incomode, că și intram cu capul în apă. Pentru a mă constrînge să deschid gura cînd mă aflam în această poziție, soldații îmi aplicau pe organele genitale și pe piept o serie de electrozi prin care dădeau drumul la curent. Sub aceste impulsuri, tot corpul îmi tresărea, mă sufocam fiind sub apă și înghițeam din conținutul căzii fără să vreau. În acest timp, ei urinau în cadă, turnau o substanță deosebit de neplăcută ca gust, iar eu vomitam după înghițiturile nedorite. Soldații continuau acest joc la nesfîrșit, amuzîndu-se și spunînd că l-au învățat de la francezi. După un asemenea tratament mă băteau la tălpi cu o vergea de fier. Și toate acestea se repetau de mai multe ori pe zi, cu diverse variații. De pildă, o noapte am petrecut-o așezat pe o sticlă de șampanie, pe care mi-o introduseseră în anus. În permanență auzeam strigăte din celulele vecine și tot felul de urlete care se transformau în hohote de plîns, în gemete, ca apoi să se stingă și să se aștearnă o tăcere de mormînt.

Dar a sosit și liberarea. Nu punerea în libertate, căci la asta nu mă mai gîndeam, ci transferarea, într-o noapte, la închisoarea din Oran. Aici, fiecare avea celula sa, cu fereastră și closet. Era un mare progres față de cît îndurasem. În prima seară, prin fereastră, am putut zări o ghilotină veche, rămasă de pe vremea francezilor.

La scurt timp, am fost chemat de judecătorul militar.

— Vă numiți Luis Gonzales-Mata Lledo ?

— Da, domnule judecător.

— I-am arestat pe toți complicii dumneavoastră. L-am expulzat și pe șef, pe maiorul Valencia.

Regretam că Valencia nu fusese prins și torturat ca mine. Eram totuși satisfăcut că denunțul lui se întorsese și împotriva sa.

— Îl cunoașteți pe colonelul Beeck de la C.I.A. ? mă întrebă judecătorul.

— Nu, domnule judecător.

— Atenție, Gonzales, mințiți !

— Da, domnule judecător.

— Ei bine, l-am expulzat și pe el. Cît despre dumneavoastră și prietenii dumneavoastră, veți fi trimiși în fața Consiliului de război din Oran.

Am fost readus în celulă, de unde m-au mai scos de cîteva ori pentru a mă prezenta în fața judecătorului ; îmi reveneam greu după „ședințele" de la El Biar, deși climatul închisorii era mult schimbat în bine.

Instrumentarea cazului meu și al colaboratorilor mei s-a terminat repede. Polițiștii ne-au transportat apoi în sectorul condamnaților la moarte. În ciuda angoasei și a amenințărilor cu plutonul de execuție, ne bucuram de ferestre largi la celule, de soare și de posibilitatea de a ne întîlni cu toții cîteva ore pe zi.

Într-o dimineață, comandantul închisorii m-a chemat la el. În biroul său se afla o femeie. Era Fatouma. Fusese arestată și acuzată de complicitate la spionaj și de imoralitate, pentru că se culcase cu mine, o musulmană cu un creștin ! Nu scăpase nici ea de torturile cu găleata, electricitatea și baia, dar o mai iertaseră pentru că era însărcinată.

Și Fatouma alertase ambasada Spaniei.

În ciuda lui Valencia, mai aveam prieteni la Madrid, care au intervenit pe lîngă guvernul algerian. A doua zi, am fost vizitat de sora mea mai mare, căsătorită cu un francez.

Nu mult timp după aceste vizite, am fost dus, împreună cu toți colaboratorii, la Alger, fiind tratați cu oarecare considerație. Am fost, din nou, închiși la El Biar, dar confortabil : țigări, cărți, lumină electrică, permisiunea de a ne întîlni și de a vorbi. Curînd eram transportat la Ministerul Afacerilor Externe. Ne-a primit ministrul însuși, Abdelaziz Bouteflika, la care se găsea însărcinatul cu afaceri spaniol.

Ministrul ne-a reproșat prietenos că ne-am amestecat în problemele interne ale Algeriei.

— Am ales indulgența, se explică el. Vă vom libera în numele prieteniei țării noastre cu Spania.

— Aveți reclamații ? ne întrebă diplomatul spaniol.

— Reclamații... ? !

— Da, privind condițiile detenției dumneavoastră.

Toți am răspuns în cor, fără să ne consultăm reciproc :

— Nici o reclamație.

Eram liberi !

Un ofițer îmi dădu un pașaport nou și un bilet pentru Marsilia. Am reclamat suma de 12 mii de dolari care îmi mai rămăseseră din cei 30 de mii împrumutați de la colonelul Beeck.

— Uitați de banii aceștia, mă sfătui ofițerul.

— Nu pentru mine. Mi-ar plăcea să-i las această sumă Fatoumei pentru a putea să-mi crească copilul.

— Bietul meu prieten, spuse ofițerul, dolarii dumitale erau falși. Nu mai insista : ai putea fi urmărit pentru uz de bani falși !

Cine mă înșela ? Securitatea militară algeriană, pentru a nu-mi mai restitui banii ? Ofițerul însuși, pentru același motiv ? C.I.A. ? Colonelul Beeck ? N-am mai insistat și am plecat spre Marsilia.

Mai tîrziu, am aflat adevăratul motiv al liberării mele : demersurile Fatoumei, bineînțeles, dar, mai ales, hazardul unei aventuri extravagante ; secretarul judecătorului militar, un sergent din armata algeriană, era originar din Maroc. În timp ce eram torturat, a dezertat, luînd cu el un teanc de dosare în care se aflau și hîrtiile cazului meu. A predat totul serviciilor de informații marocane, acestea l-au informat pe generalul Oufkir care, la rîndul său, dînd peste numele meu, l-a alertat pe colonelul Blanco. Așa a ajuns șeful meu să negocieze cu algerienii liberarea de care mă bucuram din plin.

Colonelul Blanco nu mă abandonase. La Marsilia, m-am dus la consulul general spaniol încredințat că puteam să mă întorc în țară, întrucît nu trădasem, nu cedasem torturilor și îmi îndeplinisem misiunile cu care fusesem însărcinat. Speram în reabilitare și aprecieri din partea superiorilor. Dar acesta mă întrebă neprietenos :

— Ce doriți ?

— Am fost arestați de algerieni.

— Ce spuneți ?

Consulul suferea de o surzenie absolută și-și aranja, în zadar, aparatul fixat la ureche. Trebuia să repet totul strigînd :

— Vrem să ne reintoarcem în Spania !
— Dar cine sinteţi ?
— Agenţi secreţi spanioli, domnule consul.
— Ce ?
— Agenţi secreţi !
— Nu se poate, strigă consulul la rîndul său.
— Vă dovedesc...
— Spania nu are agenţi secreţi, repetă consulul. Spania lui Franco nu se coboară la asemenea metode vulgare de spionaj. Spania lui Franco nu se comportă ca o ţară oarecare. Sinteţi nişte mincinoşi !

Consulul nu era numai surd, ci şi ramolit.

— Cum vă numiţi ? îl întrebă totuşi pe unul dintre agenţii mei.
— Martinez, domnule consul.
— Ah, ah, Martinez ! Aşteptaţi puţin. Căută un moment printre hîrtiile sale şi citi o telegramă : „Domnul Martinez este rugat să plece în Spania cît mai repede posibil".
— Mulţumesc, domnule consul, spuse Martinez luînd hîrtia.
— Şi dumneavoastră, reluă consulul, adresîndu-se altui colaborator de-al meu, cum vă numiţi ?
— Mezquita, domnule consul. Era frizerul ambasadei.
— Mezquita ?

Consulul găsi o a doua telegramă, care îl chema şi pe acesta în Spania. Tăcere.

— Şi eu, domnule consul ? îl întrebai.
— Numele dumneavoastră ?
— Gonzales-Mata.
— Oh, oh, zise consulul precipitat.

Era o telegramă şi pentru mine. Dar textul ei preciza că îndrăznisem să critic Marele stat-major şi serviciile diplomatice din ţara mea. Mi se interzicea să mă reîntorc în Spania, sub ameninţarea cu pedepse grave. Eram autorizat să mă stabilesc în Franţa, pentru a aştepta acolo ipotetice consemnuri.

M-a cuprins subit furia şi i-am trimis imediat o scrisoare colonelului Blanco, cerîndu-i să fiu reprimit la Madrid, chiar dacă urma să fiu judecat de o curte marţială şi împuşcat. În răspunsul său, Blanco îşi menţinea interdicţia : nu puteam umili Marele stat-major, dar pentru consolare mă afecta reşedinţei spaniole din Bruxelles şi mă însărcina să lucrez la Paris, mînă în mînă cu C.I.A.

Capitolul XII

Complotul C.I.A. pentru a-l discredita pe generalul de Gaulle

La puţină vreme după ce m-am instalat în Franţa, şeful serviciilor secrete spaniole m-a chemat la Madrid pentru a face o anchetă în legătură cu afacerea Delgado. Era vorba de generalul portughez antifascist asasinat în Spania de poliţia lui Salazar. În aprilie 1965, în apropierea localităţii Badajoz, au fost găsite corpurile neînsufleţite ale generalului şi secretarei sale. Cum au fost ucişi ? Şi de ce în Spania ?

Ca orice dictatură, şi aceea a lui Salazar îi tolera pe opozanţii aflaţi în exil doar atîta vreme cît erau inofensivi. Cînd deveneau periculoşi, indiferent unde se aflau, la Dar Es-Salam, la Paris, în Algeria sau oriunde altundeva, asemenea adversari erau eliminaţi. Aşa s-a întîmplat şi cu Humberto Delgado. Acesta nu era numai un antifascist convins ce dorea democratizarea ţării sale, ci şi un oponent al lui Salazar, care, la alegerile pentru preşedinţia republicii, obţinuse 25 la sută din voturi cu ajutorul forţelor progresiste. Salazar nu i-a iertat acest început de victorie. L-a revocat imediat şi a pus pe urmele sale redutabila poliţie politică P.I.D.E. *, condusă în acea vreme de Eduardo Da Silva.

Delgado a evitat două atentate şi s-a refugiat la ambasada Braziliei din Lisabona. Apoi a plecat în America Latină, în Maroc şi, în fine, în Algeria, unde a înfiinţat şi condus Frontul Unit Portughez. La un moment dat, Salazar a devenit foarte neliniştit. Aflase că inamicul său primea ajutoare oficiale din Anglia şi Statele Unite, în fapt, aliaţi ai Portugaliei.

* Organ poliţienesc al fostului regim fascist din Portugalia. (N.T.)

— Capturați-mi-l pe acest Delgado ! a ordonat el. A devenit prea periculos.

— Prea bine, a spus Da Silva, șeful poliției politice.

— Dar să nu-l omorîți ! Cunoaște mulți adversari de-ai mei și vreau să aflu numele lor !

— Am înțeles !

Pentru Da Silva aceasta era o chestiune de rutină. Disensiunile din sinul cercurilor politice portugheze aflate la exil i-au ușurat sarcina, în sensul că atunci cînd oameni din P.I.D.E. au luat contact cu Delgado la Paris, acesta i-a primit și ascultat ca pe oricare portughez care se prezenta drept adversar al lui Salazar. Printre aceștia se aflau și un fals ziarist, un medic italian, care colaborase odinioară cu naziștii, un militar francez și portughezul Castro de Souza, autointitulat agent de legătură între Delgado și partizanii săi din țară. Acești indivizi reușesc să-l convingă pe Delgado că la Lisabona ar fi posibilă o lovitură de stat. I-au prezentat planuri de acțiune impecabil întocmite și liste cu numele unor oameni, printre care generalul recunoaște vechi prieteni. Ca urmare, acceptă să vină la frontiera portugheză pentru a întîlni pe cițiva dintre conspiratorii care îl sprijină împotriva lui Salazar.

La 11 februarie 1965, generalul Delgado și secretara sa sosesc în localitatea Ceuta. Au pașapoarte braziliene. Serviciile secrete spaniole sînt alertate de poliția politică portugheză care, precautä, l-a avertizat pe colonelul Blanco despre „intenția" lui Delgado de a veni clandestin în Portugalia.

„Bine, avea să spună Blanco, îi vom facilita șederea sa la noi".

A doua zi, Delgado și secretara sa s-au instalat la hotelul Simancas. Seara, patru străini îi fac o vizită. Sînt niște mercenari ai P.I.D.E., care se dau drept trimiși ai „partizanilor" săi din Lisabona.

În dimineața următoare, prin postul de frontieră Villanueva del Fresno intră din Portugalia în Spania trei mașini ale P.I.D.E. Eduardo Da Silva se află printre pasageri. În acea zi, generalul Delgado se pregătea pentru întîlnirea cu „partizanii" săi din țară.

La ora convenită, Castro de Souza sosește la hotel.

— Sînteți singur ? ! se miră generalul.

— Da, răspunse Souza, și încercă să-și scuze camarazii.

— Bine, continuă Delgado. Întîlnirea a rămas așa cum am stabilit ?

— Absolut, domnule general.

— Atunci, să mergem.

Două mașini îi așteptau afară. Erau un Lincoln imperial înmatriculat în S.U.A. și un B.M.W., al lui Da Silva. În jurul mașinilor se aflau șapte persoane. Delgado s-a îndreptat precipitat spre grup. Saluturi patriotice. Efuziuni. Generalul a fost condus la B.M.W. Souza a urcat la volan, iar Delgado, încadrat de doi dintre proaspeții săi „prieteni", a luat loc pe bancheta din spate. Imediat, însă, el a înțeles cursa, constatînd cu groază că automobilul era dotat cu radiotelefon ; în Portugalia, o mașină astfel echipată nu putea fi decît a poliției lui Salazar ! A scos pistolul și l-a împușcat pe unul dintre mercenari, dar lovituri puternice de paturi de pușcă au curmat viața lui și secretarei. P.I.D.E. avusese mult de furcă pentru a-l prinde și iată că i-a venit de hac.

Încheindu-mi misiunea de cercetare a acestui caz, am fost urgent chemat de colonelul Blanco :

— Știți ce se petrece în Republica Dominicană ?

Știam : dictatura fusese răsturnată printr-o „revoluție constituționalistă", care reclama reîntoarcerea președintelui Juan Bosch. La Santo-Domingo se dădeau lupte. Un guvern democratic se opunea aripii de dreapta, care era sprijinită de C.I.A. Statele Unite debarcaseră 4 200 de pușcași marini pentru a-i susține pe contrarevoluționari. Peste tot în lume, cei de stînga, cu vederi progresiste, denunțau imperialismul american.

Întrebarea lui Blanco m-a neliniștit :

— Sper că nu mă veți trimite acolo ?

— Nici vorbă ! Vă trimit la Paris.

— Nu văd legătura...

Și totuși, era simplu. Se viza dezorganizarea mișcării antiamericane care se născuse în Franța. Îndrăznii :

— Foarte bine. Mă voi ocupa de stînga pariziană.

— Nu-i suficient, spuse Blanco.

— Atunci ?

— În cadrul aceleiași misiuni va trebui să-l trageți pe sfoară pe generalul de Gaulle.

— Generalul de Gaulle ? !

— Bineînțeles.

Președintele Republicii Franceze contracara peste tot politica Statelor Unite. Trebuia să fie și el discreditat.

— Este imposibil, spusei.

— Va trebui să vă descurcați, preciză Blanco. În acest sens veți fi ajutat în mod substanțial de cei de la C.I.A.

— Dar, domnule colonel, am petrecut deja unsprezece luni în închisorile algeriene acuzat că i-aș fi frecventat prea mult pe cei de la C.I.A.! Și, apoi, generalul de Gaulle...

— Gonzales, acesta este un ordin!

În cadrul operațiunii preconizate, serviciile secrete spaniole aveau să fie puse în întregime la dispoziția C.I.A., iar Madridul sau Washingtonul nu mi-au ridicat nici o problemă în această direcție.

Cu o asemenea delicată misiune mă aflam, așadar, în Franța. La Paris am început să caut exilați dominicani, care acceptau noul regim revoluționar din Santo-Domingo. Am redactat telegrame de presă în sprijinul guvernului democratic dominican, am trimis scrisori la palatul Elysée, cerînd ajutorul Franței, l-am contactat pe Juan Bosch, liderul stîngii dominicane, care se afla în exil în Porto Rico, precum și pe colonelul Camanio, reprezentantul său pe insulă, fostul meu adjunct la poliția dominicană. Dar în Franța nu se face nimic fără un comitet. De aceea, am creat Comitetul Franța-Republica Dominicană, subvenționat, în realitate, de C.I.A., în cadrul căruia am cooptat personalități pariziene progresiste. Jean Cassou, scriitor integru, fost participant la Rezistență, a acceptat președinția. Vicepreședinte a fost numit doctorul Carron, dominican de origine, de asemenea, fost combatant al Rezistenței și reprezentant al lui Bosch la UNESCO.

În rest, n-am avut nici un fel de probleme: toți intelectualii cu vederi de stînga doreau să adere la comitetul nostru, așa că am acceptat cererile lui Jean-Paul Sartre, Simone de Beauvoir, Claude Bourdet, Serge Mallet, Gilles Martinet, Colette Audry și mulți alții.

Nu se putea imagina o mai bună acoperire pentru activitățile mele și cele ale C.I.A. Radioteleviziunea franceză transmitea comunicatele noastre, presa le publica. U.D.R.-partidul lui de Gaulle, ne-a asigurat de simpatia lui, iar René Capitant, gaullist de stînga, prieten bun al generalului, ne-a primit de trei ori pentru a coordona trimiterea de medicamente și îmbrăcăminte revoluționarilor din Santo-Domingo. Au luat, de asemenea, contact cu noi organizații catolice, protestante sau populare, pentru acordarea de ajutoare. Pe scurt, mulți se alăturau democraților constituționaliști dominicani și își ofereau serviciile secretarului general adjunct al comitetului.

Eu eram acel secretar general adjunct. Munceam enorm. Întocmeam fișe pentru conducătorii de stînga și de dreapta,

le identificam organizațiile, adresele, relațiile din străinătate. Toate datele cu un astfel de conținut ajungeau cu regularitate la compartimentele operative ale serviciilor de spionaj americane și spaniole. Realizînd aceste obiective, trebuia să trec la al doilea act al misiunii, și anume să atrag comitetul într-o uneltire grotescă, menită să influențeze viața politică franceză și să pună în încurcătură a V-a Republică a lui de Gaulle. Eram încă în căutarea mijloacelor pentru a pune în aplicare acest plan, cînd un colaborator apropiat al palatului Elysée mi-a propus, din proprie inițiativă, o întîlnire. Se numea Foccart și era unul dintre acele personaje discrete, îndrăgite de generalul de Gaulle, jumătate funcționar, jumătate agent secret, care pretindea că se ocupă de import-export, fiind, în realitate, un pion important al politicii externe franceze.

— Știți, îmi explică el, că președintele nostru se interesează mult de poporul dominican și îi susține pe constituționaliști împotriva intervenției americane. Am dori ca cetățenii dominicani exilați în Franța să se adreseze direct generalului de Gaulle pentru a-i mulțumi.

— Mă voi ocupa cu plăcere de aceasta, i-am răspuns încîntat.

— Ar fi, de asemenea, oportună mobilizarea mai amplă a opiniei publice franceze.

— Acesta este obiectivul principal al comitetului nostru.

— Vă apreciem eforturile, continuă Foccart, dar ar fi necesare acțiuni mai consistente, o mișcare mai largă, cu ecouri profunde, care să dezaprobe deschis politica Statelor Unite.

— Sînt la dispoziția dumneavoastră.

Și, astfel, treburile au început să se rezolve de la sine. La sugestia mea, emigranții dominicani din Paris i-au adresat o telegramă generalului de Gaulle, în care își manifestau profunda recunoștință pentru atitudinea Franței față de situația din țara lor. Apoi am redactat un violent text antiamerican și, cu colaborarea unor intelectuali influenți, am obținut să fie semnat de cîteva personalități politice franceze. Înaintînd un raport despre aceste acțiuni factorilor responsabili din C.I.A., mi s-a răspuns:

„Foarte bine, cu cît generalul de Gaulle va exagera în luarea de atitudine, cu atît mai mult va ridica împotriva sa opinia publică occidentală și chiar o parte a celei franceze".

Într-adevăr, săptămina următoare „New York Herald Tribune“ și „Times“ din Londra îl tratau pe președintele Franței în termeni ca „bătrîn certăreț și maniac“.

„Continuați“, insista C.I.A. și n-am ezitat.

Cîteva zile mai tîrziu, săptămînalul „Republica noastră“, organul de presă al gaulliștilor de stînga, mă informa că redacția sa dorește să mă întîlnească. M-am prezentat la sediul său, pe Champs-Elysées. Acolo, după o foarte plăcută conversație cu un redactor, am dictat cel mai „antiimperialist“ articol din cîte se pot concepe. N-am făcut economie nici de adjective ponegritoare, nici de minciuni. Articolul a apărut.

Generalul Billotte, erou al Rezistenței și baron sub regimul gaullist, era directorul acestui săptămînal. El a fost foarte șocat de violența și de termenii exagerați ai articolului meu și s-a indignat pentru faptul că ziarul, al cărui responsabil legal era, a publicat un astfel de text. Politicienii de la palatul Elysée, furați de logica politicii lor, i-au făcut cunoscut faptul că textul fusese inspirat de cineva pe care el îl cunoștea ca servind interese foarte precise. Oscilînd între atașamentul față de de Gaulle și afecțiunea pentru Statele Unite, generalul Billotte a demisionat de la conducerea ziarului. Era prima lovitură pe care o dădeam clanului gaullist. În continuare, acțiunile mele și ale C.I.A. vizau direct persoana generalului.

În urma apelurilor noastre, Comitetul Franța-Republica Dominicană a primit ajutoare din belșug : pături, îmbrăcăminte, lapte praf, conserve, medicamente ș.a., de nu mai știam ce să facem cu ele. M-am întîlnit cu Foccart :

— Ne-ar trebui un vapor, i-am spus, sau un avion.

— Un avion ? Foarte simplu.

A telefonat, pe loc, directorului comercial al Companiei Air France și mi-a procurat avionul.

Dar trupele S.U.A. blocaseră împrejurimile capitalei dominicane și avionul încărcat cu ajutoare franceze a trebuit să aterizeze în Porto Rico, unde americanii au pus stăpînire pe el. Ajutoarele au fost transportate imediat pe insulă, dar în sectoarele controlate de cei de dreapta și de pușcașii marini ; revoluționarii n-au primit nici măcar un biscuit din ajutorul destinat lor. Totul a fost aranjat astfel, încît generalul de Gaulle să fie informat în amănunt de cele întîmplate. Înfuriat peste măsură, bătrînul președinte și-a adunat colaboratorii și le-a cerut să acționeze pentru ca ajutorul material francez să ajungă direct la colonelul Camanio, șeful

constituționaliștilor dominicani. Dar cum ? S-au propus cele mai variate planuri, dar nici unul nu a fost acceptat de cei de la Elysée. În acest moment am intervenit din nou. Guvernul francez, am sugerat eu, ar putea pune la dispoziția comitetului nostru o unitate a flotei sale de război : sub pavilionul Crucii Roșii, nava ar forța blocada făcută de americani la intrarea în portul Santo-Domingo.

Proiectul era simplu și suficient de îndrăzneț pentru a-l convinge pe generalul de Gaulle. Acesta l-a acceptat. Prefectura din Guadelupa a primit ordin să înzestreze, cît mai repede posibil, cu tot necesarul, o navă din marina de război.

L-am prevenit pe președintele Juan Bosch aflat în exil în Porto Rico și l-am sfătuit să se îmbarce și el pe navă, pentru a ajunge astfel în Republica Dominicană, sub protecția franceză, și a prelua conducerea constituționaliștilor care-l rechemau.

Avertizată prin grija mea, flota de război a S.U.A. ar fi interceptat nava, ar fi inspectat-o și l-ar fi arestat pe președintele Juan Bosch. Iar Washingtonul, uitînd de intervenția americană în insulă, ar fi denunțat pretutindeni amestecul francez în treburile interne ale altor state. C.I.A. n-a avut, însă, această șansă, deoarece Juan Bosch a refuzat formal să se îmbarce pe navă și să încerce astfel o aventură. „Sînt prizonierul americanilor, a declarat el presei. Deplasările și contactele mele cele mai nesemnificative sînt supravegheate de C.I.A. Nu voi pleca“.

Povestea navei franceze a devenit publică. Ziarele se amuzau : Nava franceză va pleca totuși pentru a forța blocada ? Va provoca Franța puterea Statelor Unite ? Vor bubui tunurile și vor fi victime ?

În cele din urmă, Franța a renunțat, fiind descurajată de șovăiala dominicanilor înșiși. Pe insulă, revoluția se înăbușea, paralizată de miile de pușcași ai marinei americane și de adepții dreptei, care au impus un nou guvern. Generalul de Gaulle a cedat în fața presiunilor Washingtonului și a dat înapoi. În fața opiniei publice mondiale se demonstrase că politica antiamericană a guvernului din Paris nu trecea niciodată dincolo de un discurs. Stînga franceză, neputincioasă, zîmbea amar, iar conservatorii gaulliști au răsuflat ușurați.

În modul cel mai imprevizibil, reușisem să-mi îndeplinesc misiunea pentru care fusesem trimis la Paris.

Mă întorc în Algeria

— Bonjur, Gonzales.
— Bonjur.
— N-ai nimic de făcut ?
— Nu mare lucru. Mă gîndeam să mă odihnesc.
— O să te odihneşti mai tîrziu. Colonelul Blanco m-a însărcinat să te trimit în Algeria.
— În Algeria ? !

Eram în faţa unuia dintre şefii serviciilor secrete spaniole, care venise în mod expres să mă întîlnească la Paris.

— Linişteşte-te, Gonzales. De cînd colonelul Boumediene l-a răsturnat pe Ben Bella, lucrurile s-au schimbat mult. Şi apoi, de data asta e vorba de o misiune oficială.

Nu prea aveam încredere, dar nu puteam să refuz un superior.

— Bine, zic. Despre ce-i vorba ?
— Iată. Îţi aminteşti de armele pe care guvernul spaniol le-a livrat F.L.N.-ului* în timpul războiului din Algeria ?
— Da, am contribuit personal la operaţiune.
— Ei, bine, noi am aflat, recent, că o parte din aceste arme se află tot în depozite, în Spania şi undeva în fostul Maroc spaniol, la doi paşi de graniţele noastre.
— Cum aşa ?
— Pur şi simplu, fiindcă încetarea focului dintre Franţa şi Algeria s-a produs prea repede, armele n-au fost folosite.

Începeam să pricep.

— Vreţi să le recuperaţi, nu-i aşa ?

* Frontul de Eliberare Naţională din Algeria. (N.T.)

— Exact. Numai că nu ştim unde se află ; nici marocanii nu ştiu. Guvernul nostru este neliniştit : aceste arme pot constitui un echipament ideal pentru războiul de guerilă. Există tone de arme. Într-o bună zi, algerienii s-ar putea să simpatizeze cu vreo mişcare, ca a bascilor spanioli, de exemplu. E suficient să le transmită acestora planul ascunzătorilor cu arme, pentru a-i favoriza pe cei mai răi adversari ai noştri.
— Da. Ce se poate face ?
— Ne-am gîndit bine. Trebuie să negociem cu algerienii deschis. Te-am ales pe dumneata ca să tratezi această problemă.

Am protestat :

— Dar e stupid. Rezolvaţi problema la nivel de ambasade şi totul va fi în regulă.
— Soluţia nu e bună. Armele au fost livrate de serviciile noastre secrete şi tot ele trebuie să le recupereze.

Pînă la urmă, am acceptat. Trebuia să mă prezint la ataşatul militar al ambasadei Algeriei în Franţa şi să-i pun deschis problema, în numele serviciilor secrete spaniole. În felul acesta, guvernul ţării mele păstra posibilitatea de a mă dezavua în caz de eşec. Ataşatul militar m-a primit cu amabilitate şi nu i-am ascuns nimic, nici intenţiile, nici identitatea mea şi cu atît mai puţin întîmplările neplăcute pe care le avusesem la Alger sub regimul preşedintelui Ben Bella.

— Astea n-au importanţă, mi-a zis ataşatul militar. Am să discut cu Algerul şi o să vă dăm răspunsul.

Peste şase zile am primit, într-adevăr, o scrisoare care suna astfel :

„Republica Algeriană Democratică şi Populară. Ministerul Forţelor Armate. Secţia relaţii externe. Colonelul-şef al Secţiei de relaţii externe a Ministerului Forţelor Armate al Republicii Algeriene Democratice şi Populare are plăcerea să-l invite pe M. Luis M. Gonzales-Mata Lledo să viziteze ţara noastră. În acest sens, el îl roagă să fixeze o dată, astfel încît legaţia militară de la Paris să poată organiza cît mai bine posibil călătoria".

Scrisoarea era semnată : „Colonel Amirouche Benhamza, şeful Secţiei de relaţii externe".

Aceasta era acoperirea serviciilor secrete algeriene.

„Foarte bine, mi-am zis. Din moment ce oamenii uită ranchiuna, s-o uităm şi noi. Cu o astfel de invitaţie am aproape imunitate diplomatică". Am plecat spre Alger, liniştit.

Pe aeroportul din Dar el-Beida, polițistul mi-a examinat pașaportul. Acesta era, bineînțeles, pe numele meu adevărat. Așa cum se face în toate țările, polițistul a consultat „biblia", adică registrul cu „lista neagră". Ajungînd la litera G, l-am văzut că tresare. Și cînd mi-a spus „vreți să mă urmați la mine în birou ?", am avut impresia că am căzut în cursă ca un idiot.

Am fost închis într-o cameră, în care doi polițiști discutau în arabă, pronunțîndu-mi și numele. Unul dintre ei m-a privit, în sfîrșit :

— Sînteți în stare de arest, mi-a zis el în franceză. Ați încălcat ordinul de expulzare ce a fost dat împotriva dumneavoastră.

Proteste, scrisoarea colonelului Benhamza n-au produs nici un efect. Am fost îmbarcat într-o mașină și dus la Alger, la sediul Informațiilor generale. O luam de la capăt. Mă vedeam deja în camera de tortură cu o găleată pe cap, soldați care lovesc în ea, baia, curentul electric sau măturînd dușumeaua. Repetam mereu :

„Da, eu sînt Luis Gonzales-Mata Lledo. Da, am fost expulzat din Algeria acum mai puțin de doi ani. Dar acum sînt invitat oficial de colonelul Benhamza. Telefonați la Ministerul Apărării, anunțați-l pe colonelul Benhamza". Dar ei nu vroiau să telefoneze.

În timpul loviturii de stat dată de Boumediene, armata arestase și brutalizase numeroși reprezentanți ai poliției. De aceea, față de un „colaborator" al militarilor, polițiștii manifestau cu orice ocazie rea-voință. Am fost interogat timp de două ore, apoi am fost lăsat într-o mică încăpere. Așteptam tot timpul să apară niște soldați să mă brutalizeze. Mă întrebam care ar fi cauza nenorocirii mele. Oare dușmanii mei de la Madrid intenționaseră să scape de mine ? Sau C.I.A. ? Și de ce ? Era o răzbunare subtilă a serviciilor secrete franceze ? În sfîrșit, m-a vizitat un ofițer :

— Domnul Gonzales-Mata ?

— Da.

— Dragă domnule, vă rog să acceptați scuzele noastre. Informațiile generale abia acum ne-au anunțat. Sîntem profund dezolați. Este o neînțelegere, o teribilă neînțelegere.

Am ieșit cu ofițerul, salutat regulamentar de soldații care, cu o oră mai devreme, se pregăteau să mă lovească. Am urcat într-o mașină oficială, precedată de doi motocicliști. Mi-au făcut o intrare remarcabilă la hotelul George V, unde

mi se rezervase o cameră foarte plăcută. Am intrat imediat în baie.

„Ei, uite cum se aranjează lucrurile, mă gîndeam eu în timp ce mă bălăceam în apa caldă. În fond, șefii mei au avut o idee bună ; în acest oraș eu am fost torturat, umilit și iată-mă acum primit ca un personaj de prim rang. E soare, am să merg prin baruri, am s-o revăd pe Fatouma și pe fetița noastră pe care încă n-o cunosc".

A doua zi, l-am întîlnit pe colonelul Benhamza la Ministerul Apărării. El a fost primul care mi-a vorbit de Fatouma. Mi-a aranjat o întîlnire cu ea, apoi m-a informat că în problema cu armele lucrurile merg foarte bine. A treia zi, eram în biroul președintelui Boumediene. Acesta nu avea o alură impunătoare. Purta un costum de culoare închisă, prost croit, și se vedea că ar fi preferat să poarte îmbrăcăminte tradițională sau uniformă. Părea dezorientat de noua lui putere, stingherit în acest birou care fusese al guvernatorului general francez. În noaptea loviturii de stat începuse să fumeze, iar acum aprindea țigară de la țigară, nervos, fără să-și privească niciodată interlocutorul în față. Dar s-a arătat foarte conciliant. Mi-a promis că o să-i dea colonelului Blanco planul ascunzătorii armelor, cu condiția ca Spania să nu acorde sprijin sau azil politic opoziției algeriene. Știam că Franco n-are astfel de intenții. Acordul nostru a fost perfect.

Ieșind de la el, i-am telefonat imediat lui Blanco pentru a-l informa de succesul misiunii mele. Cu această ocazie i-am cerut și cîteva zile de concediu, pentru a o vedea pe Fatouma, lucru cu care a fost de acord. Am întîlnit-o a doua zi. M-am jucat mult timp cu fetița. Apoi, într-o seară, m-am dus să iau masa la niște prieteni latino-americani. Erau exilați. Îi cunoscusem cu ocazia primei mele șederi în Alger. Îi vizitam fiindcă îmi făcea plăcere și pentru a-mi întreține în mediile lor reputația de „revoluționar".

Tocmai mîncam desertul, cînd cineva a bătut în ușă. Poliția. Am fost arestați cu toții. Căzusem, din întîmplare, victimă unor razii ale poliției algeriene.

Am fost prezentat unui ofițer al securității militare, pe care-l cunoșteam bine. Interogatoriul a fost sumar.

— Ați uneltit un complot împotriva președintelui Boumediene.

— Protestez ! Protestez !

— Frecventați cercurile latino-americane și pe dușmanii revoluției.

— Deloc. Eu am venit în Algeria la invitaţia colonelului Benhamza pentru a-l întîlni pe preşedintele Boumediene.

— Sub acoperirea unei misiuni oficiale aţi ascuns intenţii ostile. Noi ştim că faceţi parte dintr-un comando, care are misiunea să-l elibereze pe Ben Bella.

— Domnule ofiţer, Ben Bella m-a băgat la închisoare acum doi ani. Cum să-mi vină ideea să-l liberez? Acuzaţia dumneavoastră e nerezonabilă şi vă rog să anunţaţi imediat pe colonelul Benhamza şi ambasada Spaniei.

— Ambasada Spaniei nu se ocupă de indivizi de speţa dumneavoastră!

Totul era inutil. Am fost băgat în închisoarea de la Bouzareach, în dependinţele securităţii militare, unde fuseseră închişi pînă atunci opozanţii politicii lui Boumediene.

Aici mai erau francezi şi unguri acuzaţi de trafic de devize, mai multe persoane compromise într-o afacere curioasă cu nişte sîrmă vîndută fraudulos.

Şi mai era şi preşedintele Ben Bella, în persoană, pe care l-am întîlnit o dată sau de două ori pe culoare. Fusesem, aşa cum se ştie, spionul lui personal pe vremea cînd era la putere, apoi prizonierul lui, torturat. Îl vedeam acum încarcerat, trecînd sigur, curajos, şi asta nu m-a emoţionat deloc. Cît despre latino-americanii arestaţi odată cu mine, n-am mai ştiut niciodată nimic despre ei.

Am fost închis la secret, într-o celulă cu uşă din metal. Un bec electric răspîndea zi şi noapte o lumină cenuşie, care proiecta pe ciment umbra grilajului ce mă sechestra. În cursul unor scurte interogatorii, motivele arestării mele au dispărut încetul cu încetul. Ofiţerii nu mai vorbeau de complot împotriva lui Boumediene sau de conjuraţie! La toate întrebările mele mi se răspundea: din raţiuni de stat.

Nu eram torturat, nici interogat, nici măcar tratat ca duşman. Eram uitat, din raţiuni de stat. Abandonat, fără lectură, fără vizite, a încolţit în capul meu o mică filozofie politică. Niciodată pînă atunci nu-mi pusesem întrebări asupra meseriei mele, niciodată nu m-am gîndit la consecinţele politice sau umane ale misiunilor pe care le îndeplineam. Şi iată că începusem de fapt să mă gîndesc la asta. Mă îndoiam de şefii mei, de franchism, de apărarea Occidentului. Revoluţionarii pe care-i frecventasem mă învăţaseră că regimurile imperialiste şi fasciste băgau la închisoare mii şi mii de oameni fără a respecta cît de cît drepturile individului. Dar eu eram

prizonierul unui regim progresist care, mi se părea mie, proceda la fel! Ce să mai cred?

Am stat închis 17 luni. Ah! Dacă mi s-ar fi dat o explicaţie, dacă mi-ar fi spus un motiv — chiar şi neadevărat — al detenţiei mele, dacă aş fi fost judecat, condamnat sau liberat, n-aş fi reacţionat astfel. Rămîneam, probabil, acelaşi amoral, dar, într-un anume fel, naiv şi cinstit. Aceste luni de introspecţie, această absurditate mă transformau. Aici am devenit definitiv cinic, purtat de dorinţa de a mă răzbuna pe fascişti, centrişti sau alţii care le semănau.

Într-o zi, din celula vecină am auzit urlet de femeie. Am aflat mai tîrziu: era o franţuzoaică, funcţionară la consulatul general, arestată nu ştiu pentru ce şi pe care poliţiştii o torturau. Suferinţa era de nesuportat şi se simţea în glasul ei ultimul suflu al vieţii. A murit. Asta nu m-a impresionat cu nimic. I-am auzit pe soldaţi înjurînd şi plîngîndu-se că nu ştiau ce vor face cu cadavrul. M-am gîndit: „Ei, cadavrul o să servească drept monedă de schimb între autorităţile franceze şi algeriene. Iar familia poate fi fericită că o să-şi regăsească fata. Chiar şi moartă, tot e mai bine decît să nu ştie nimic despre ea".

În dimineaţa aceea, aproape că mi-am dorit să mor, numai ca să-i pun în încurcătură pe cei care mă ţineau închis.

Eram desperat. Nu puteam să obţin nimic, nici ajutor, nici explicaţii şi mă simţeam bolnav. Mi s-a trimis un medic: în faţa gardienilor n-am putut nici să-l privesc, nici să-i vorbesc. Am hotărît să fac greva foamei şi am refuzat orice hrană timp de 22 de zile. A douăzeci şi treia zi a intrat la mine în celulă un ofiţer. Fiind foarte slăbit, abia l-am recunoscut. Era colonelul Benhamza.

— Ascultă, mi-a spus, te-am ţinut mult timp în închisoare. Asta dovedeşte, cel puţin, că n-avem intenţia să te eliminăm. Dar fii atent. Dacă ai de gînd să continui greva foamei, să nu-ţi închipui că te va obliga cineva să mănînci. O să crăpi, bătrîne.

— Serviciile secrete spaniole vă vor cere socoteală.

Nici eu nu prea credeam treaba asta.

— Gîndeşte-te, spuse colonelul Benhamza, dacă vei muri de foame, ne va fi uşor să dovedim că ţi-ai căutat-o singur. Nici o urmă de lovituri, nici o execuţie oficială, nici o judecată. Într-un sens, asta mi-ar conveni. Totuşi, mie mi-eşti simpatic.

— Zău ?
— Da, şi-ţi mai acord o şansă.
— Care ?
— Dacă accepţi să te hrăneşti, îţi promit că voi obţine de la colonelul Boumediene liberarea. Ai încredere în mine şi pe curînd. Dar mănîncă ! Şi a plecat.

Nu credeam nimic şi am refuzat să mănînc încă trei zile. Apoi mi-am zis că nu mai riscam nimic. Dacă Benhamza era sincer, voi ieşi, dacă minţea, puteam oricînd să reiau greva foamei. Şi am acceptat primul prînz.

În aceeaşi zi, am fost transportat la spitalul militar din Alger. Era un semn bun. Într-o seară, colonelul Benhamza a venit la mine în cameră :

— Mă ţin de promisiune. Vei fi expulzat din Algeria. Cum nu mai ai paşaport, nu te putem trimite la Paris, aşa că te vom trimite la Madrid.

Paris sau Madrid, ce importanţă avea : eram liber !

Cîteva zile mai tîrziu am fost condus la comisariatul central din Alger. „Semnaţi aici", mi-a zis comisarul. Mi-a întins o hîrtie pe care era scris :

„Republica Algeriană Democratică şi Populară.

Avînd în vedere antecedentele numitului Gonzales-Mata Lledo ; avînd în vedere că în timpul cît a stat la Alger acesta n-a prestat nici o activitate profesională care să-i justifice şederea ; avînd în vedere că a fost arestat de Prefectura poliţiei pe 13 dec. 1966, fiind găsit în neregulă ;

Ministerul de Interne hotărăşte expulzarea din teritoriul naţional algerian a numitului Gonzales-Mata Lledo.

Alger — 16 dec. 1966".

După dată, scrisă în franceză, ca şi restul textului, erau cîteva cuvinte în arabă şi semnătura lui Mesthiri, fost ministru de interne în guvernul lui Ben Bella, pe care-l întîlnisem adesea cu ocazia şederii mele anterioare la Alger. Acum era ministru în echipa lui Boumediene şi-mi semna pentru a doua oară ordinul de expulzare.

Mi-am permis o remarcă :

— Domnule comisar, văd aici o mică greşeală...
— Da ?
— Acest text spune că am fost arestat pe 13 decembrie 1966.

— Şi ? răspunse comisarul mirat.
— Am fost arestat cu 17 luni în urmă.
— Foarte curios. N-am fost informat de arestarea dumneavoastră decît acum, la această dată, adăugă el surîzînd.

Liberarea rămînea la fel de misterioasă ca şi lunga mea detenţie şi mărturisesc că n-am înţeles niciodată motivele nici uneia.

Comisarul m-a invitat în camera vecină. Am avut surpriza s-o găsesc acolo pe Fatouma cu fetiţa mea. Le-am îmbrăţişat. Fatouma îmi adusese un costum de haine şi încălţăminte. Algerienii erau aşa de convinşi că am să mor în închisoare, încît îmi luaseră tot. Odată îmbrăcat convenabil, am fost condus la aeroport.

În avionul care mă ducea la Palma de Majorca mă gîndeam că ieşeam pentru a patra oară din închisoare în urma unei misiuni ordonate. Am încercat să socotesc zilele şi anii, ca să-mi dau seama dacă de cînd am intrat în serviciile secrete spaniole am petrecut mai mult timp în detenţie decît în libertate. Dar a trebuit să renunţ la un astfel de calcul.

Capitolul XIV

Moştenitorul lui Martin Bormann

Seara tîrziu, Mohammed Khider intra în clădirea cu nr. 5 de pe strada Francisco-de-Sales, unde avea închiriat un apartament la etajul doi. Soţia şi vărul său, Lakdar Billal, îl însoţeau. La un moment dat se întoarse către cei doi poliţişti spanioli însărcinaţi cu paza sa şi le spuse că nu mai are nevoie de ei.

— Nu mai ieşiţi pînă mîine dimineaţă? întrebă unul dintre poliţişti.

— Nu, puteţi pleca, le spuse el. Mohammed Khider era unul dintre cei cinci şefi istorici ai revoluţiei algeriene, care declanşaseră insurecţia de la 1 noiembrie 1954. Certîndu-se cu Ben Bella, s-a refugiat în Spania, dar deţinea şase miliarde de franci ai F.L.N.-ului, pe care-i păstra în băncile elveţiene.

La un sfert de oră după ce i-a concediat pe poliţişti ieşi din clădire însoţit tot de cei doi. Traversară strada spre parcarea unde îşi lăsase maşina cu un sfert de oră în urmă. Cînd dădu să deschidă portiera, un necunoscut îl abordă, adresîndu-i-se în arabă:

— Tu eşti Mohammed Khider?

— Da, răspunse acesta.

— Eu sînt algerian şi aş vrea să-ţi vorbesc.

— Nu acum. Am o întîlnire urgentă. Necunoscutul a scos de la brîu un pistol P. 38 Parabellum şi a tras de patru ori. Khider a căzut mort. Soţia şi vărul lui n-au avut timp să reacţioneze. Necunoscutul a traversat parcarea, a aruncat arma şi mănuşile pe o grămadă de nisip şi a fugit, dispărînd în noapte. Doamna Khider ţipă, în sfîrşit, şi strigă după ajutor. După un apel telefonic a sosit o ambulanţă, care a dus

cadavrul la spital. La nici o jumătate de oră, colonelul Blanco a deschis el însuşi ancheta.

Aceste evenimente le-am aflat de la radio, dimineaţa, în Marsilia. Eram acolo, în concediu. Ieşisem din închisorile algeriene şi colonelul Blanco îmi acordase acest timp de convalescenţă după ce-mi plătise salariul pe 17 luni cît fusesem încarcerat. Alesesem Franţa, fiindcă doream o ţară mai puţin austeră decît Spania şi preferasem Marsilia pentru că era soare şi iarna. Trecusem frontiera în seara morţii lui Khider, iar a doua zi eram acuzat de asasinarea acestuia. Îl cunoşteam pe Mohammed Khider de mai mult timp şi visam şi eu, ca mulţi alţii, la acea comoară de 6 miliarde de franci pe care o deţinea.

Unde erau aceste miliarde şi cine îl asasinase pe Khider? Trebuie povestit. Această extravagantă afacere începuse cu mai mulţi ani în urmă. Insurecţia algeriană avea doi ani, numărul combatanţilor creştea regulat şi operaţiunile militare se înmulţeau pe zi ce trecea. Şefii revoluţiei se întîlniseră la Tripoli pentru a-şi defini strategia. Trebuiau să-şi înarmeze soldaţii şi ajutorul celorlalte ţări arabe nu ajungea. Cum să facă rost de bani? Populaţia algeriană era prea săracă. Atunci au hotărît să colecteze un tribut de la algerienii din Europa şi, în primul rînd, de la cei 300 de mii de emigranţi din Franţa, care aveau salarii regulate. Prin faimoasa acţiune „Metro" au fost adunaţi în cîţiva ani peste 7 miliarde de franci de la algerienii din Franţa şi 3 miliarde de la cei din Belgia, Germania, Italia şi Spania. Patru miliarde au fost afectate pentru arme uşoare şi muniţii de la traficanţii internaţionali din Hamburg, Anvers şi Geneva. Cînd Algeria şi-a cîştigat independenţa, 6 miliarde erau încă necheltuite şi se găseau în conturi secrete în bănci libaneze, greceşti, engleze, belgiene, nemţeşti. Mohammed Khider, secretar general şi trezorier al F.L.N., a fost însărcinat de guvernul algerian să recupereze această comoară.

Pentru ca acţiunea să nu pară a fi un act oficial al noului stat şi pentru a nu se desconspira colaboratorii europeni şi reţelele clandestine, Khider a fost autorizat să efectueze retragerile pe numele său.

Foştii titulari ai conturilor i-au încredinţat sumele, el urmînd să le vireze în Elveţia pe un cont unic, înainte de a le transfera finanţelor algeriene. Din duplicitate sau precauţie însă, Khider dispersează din nou miliardele, pe diverse conturi personale, în Elveţia. La un moment dat, el dezaprobă

opiniile „prea socialiste" ale lui Ben Bella şi refuză să-i dea banii. Acesta îi cere să demisioneze, dar nu-l închide şi nu-l denunţă pentru hoţie, ci îl lasă să plece în exil în Elveţia, ca unic proprietar al imensei comori.

Opinia internaţională nu ştie ce s-a întîmplat cu miliardele şi cine-i vinovat. Se fac calcule, supoziţii. Poate banii sînt, pur şi simplu, blocaţi într-un cont. Dar dacă servesc discret la operaţiuni financiare? Dacă se metamorfozează prin vînzări, cumpărări, speculaţii? Investiţi cu 10 la sută dobîndă — cum propun băncile elveţiene în astfel de cazuri — ar aduce cîştiguri de 600 de milioane pe an, fără să se mai ţină seama de reinvestirea dobînzilor. Şi dacă se face cu ei trafic de arme, unde beneficiile sînt în general de 50 la sută? Sau trafic de droguri, unde se lucrează cu 200 la sută profit? Miliardele algeriene înfierbîntă capetele şi imaginaţiile. În istoria tezaurelor, ele se alătură marilor mistere ale epocii noastre: aurul celui de-al III-lea Reich, enormele sume depuse în Elveţia de celebri dispăruţi ca Alexandru al Iugoslaviei, Feysal din Irak, Trujillo, Mohamed Reza Pahlavi din Iran şi alţii. Aceste averi legendare, depuse în conturi secrete nenumerotate, constitue o imensă masă de manevră în interiorul sistemului monetar internaţional, mijloc de speculaţii anonime şi fabuloase, sursa atîtor procese şi răfuieli.

Ben Bella negociază cu Khider, dar, în zadar. Exilatul ţine o conferinţă de presă la Geneva, în care spune:

— Eu sînt depozitarul miliardelor şi nu le voi da.

— Dar banii aceştia aparţin Algeriei, i se spune.

— Da, Algeriei, dar nu lui Ben Bella şi nici F.L.N.-ului epurat şi militarizat de dictatură.

— La cît se ridică suma?

Aici Khider minte:

— La 600 de milioane.

El trece sub tăcere 5 400 de milioane, eventualele profituri, speculaţiile posibile şi investiţiile. Dar dezvăluirea era suficientă ca să aţîţe. Bancheri, oameni de afaceri, traficanţi, servicii secrete se pun în mişcare. În Algeria, Ben Bella îl arestează, fără rezultat, pe elveţianul François Genoud, directorul Băncii comerciale arabe, pentru complicitate cu Khider. Apoi statul algerian aduce în faţa tribunalelor băncile elveţiene şi le somează să restituie banii. În Elveţia, autorităţile financiare şi bancherii se nelinişteşc. La plîngerea Algeriei, un tribunal din Geneva ordonă confiscarea a două conturi de bancă deschise pe numele lui Mohammed Khider.

Primul conţine 200 de milioane, iar al doilea un milion. Grosul sumei nu era pe ele. Khider îşi ia avocaţi şi se apără. Elveţia, deranjată de scandal, îl expulzează. Acesta se refugiază în Spania, cu care întreţinea bune relaţii. Pledoariile continuă, dar fără rezultate palpabile. La scurt timp, tribunalele elveţiene dau o hotărîre surprinzătoare: îl recunosc solemn pe Mohammed Khider ca singurul proprietar juridic al banilor. Plîngerea Algeriei era respinsă.

Între timp, la Alger se schimbă conducătorii şi cei noi propun o reconciliere, suspendă chiar orice urmărire, dar tentativa de mediere eşuează. Nu mai sînt motive ca Khider să fie menajat, mai ales că recuperarea banilor părea imposibilă, ei putînd ajunge oricînd în mîinile duşmanilor Algeriei. Trebuia deci să fie neutralizaţi! Şi pentru asta, soluţia cea mai bună era dispariţia proprietarului juridic al conturilor. Aşa a fost asasinat Mohammed Khider.

În aceeaşi zi, colonelul Blanco, şeful serviciilor secrete spaniole, care şi începuse cercetările, a ordonat arestarea unui anume Kapossi, fugar ungur domiciliat în Madrid. De ce Kapossi? Fiindcă în urmă cu o lună îl vizitase pe Blanco şi-i spusese:

— Algerienii complotează să-l ucidă pe Khider.

— Aha, zisese Blanco. Şi cum asta?

— Foarte simplu, domnule colonel. Vor să-l omoare la Madrid şi pentru asta recurg la un tip dubios.

— Cum se numeşte individul?

— Gonzales, domnule colonel.

— Gonzales?!

— Da, Gonzales-Mata. E un spaniol deţinut actualmente în Algeria, pe care autorităţile locale l-au liberat şi l-au însărcinat cu această misiune.

Şi iată că Blanco constată că am părăsit Spania la cîteva ore după asasinarea lui Khider şi începe să mă bănuiască.

Îl cunoşteam bine pe acest Kapossi din închisoarea din Alger. Avea 35 de ani şi lucrase pentru serviciile secrete franceze, fiind infiltrat în reţelele O.A.S.-ului. Apoi, cînd a ajuns pe punctul de a fi demascat, a fugit în Portugalia, unde s-a vîndut P.I.D.E.-ului şi, la ordinul lui Salazar, a trecut în Algeria să facă spionaj industrial. Fusese arestat cînd încercase să vîndă algerienilor un motor rotativ furat din altă parte.

În închisoare, Kapossi îmi vorbise despre Khider şi miliardele lui, dar în cu totul alt sens; el era cel ce dorea să pună mîna pe aceşti bani.

Acum presupuneam că algerienii l-au liberat pe acest Kapossi în schimbul promisiunii că o să-l supravegheze pe Mohammed Khider. După asasinat, însă, el continua să mă acuze pe mine, pentru a deruta serviciile secrete spaniole și a distrage atenția agenților algerieni din Madrid.

Colonelul Blanco, tulburat de coincidența plecării mele la Marsilia, a crezut că s-ar putea să fiu eu asasinul. S-au văzut destui agenți secreți care, sub tortură, au cedat și s-au pus la dispoziția adversarilor lor.

N-am avut încotro și i-am telefonat colonelului Blanco :

— Ce s-a întîmplat ? Am auzit că Khider a fost asasinat !

— Da, bătrîne, și nu fac un secret din faptul că ești primul pe lista suspecților !

— Domnule colonel, vă jur..., iau avionul de Madrid imediat.

— Nu pleci nicăieri ! Îți trimit o mașină.

— Domnule colonel...

— Ce mai e ?

— Mă credeți vinovat ?

— Vom vedea.

Problema era cu atît mai complicată pentru mine, cu cît luasem de mai multe ori contact cu Mohammed Khider. În primul rînd, în Maroc, cînd noi îi ajutam pe marocani și algerieni în lupta împotriva armatei franceze. Apoi în calitatea lui de a ține legătura între F.L.N. și serviciile secrete spaniole. Noi furnizam direct lui Khider material militar de la manufactura din Guernica. Patronul ocult al traficului era fostul colonel SS Otto Skorzeny, care îl liberase pe Mussolini la Gran Sasso și căruia Nasser i-a cerut, în 1956, asistență tehnică pentru antrenarea parașutiștilor egipteni.

Cînd am sosit la Madrid, cercetările progresaseră destul de mult. Cum Kapossi fusese pus sub supraveghere înainte de asasinat, poliția politică exploatase prompt greșeala lui de a se întîlni cu doi algerieni în cabaretul „Pasapoga" din Madrid și-i fotografiase pe toți trei. Primul era un necunoscut, dar al doilea a fost ușor de identificat. Rabah Boukhalfa, atașat, consilier însărcinat cu probleme comerciale la ambasada Algeriei din Madrid. Cu toată imunitatea diplomatică a acestuia, colonelul Blanco l-a arestat imediat. Cum ? Grație metodelor folosite de serviciile secrete atunci cînd vor să pună mîna pe un diplomat. Tipul e urmărit și interpelat : „Actele dumneavoastră, vă rog !" Omul arată actele. Polițiștii i le iau și le rup, iar apoi îl arestează. Cînd ambasada protestează, poliția pretinde cu naivitate că nu avea de unde să știe calitatea de diplomat a unui oarecare ins imprudent care circulă fără acte. În cele din urmă, polițiștii sînt obligați să cedeze prizonierul, dar după ce l-au ținut la ei cîteva zile, aflînd, prin metode forte, ceea ce doreau.

Blanco m-a condus în biroul lui, unde se găseau Kapossi, Rabah Boukhalfa și ambasadorul Algeriei, care venise să-și ia subalternul.

Mă uit la Boukhalfa și exclam : „Titus !" În acest diplomat l-am recunoscut pe un membru al securității militare algeriene, care mă torturase personal cu ocazia primei mele arestări în Algeria. Ambasadorul a lăsat privirile în jos. Din clipa aceea, acuzațiile lui Kapossi împotriva mea nu mai aveau valoare, pentru că el era în legătură cu serviciile secrete algeriene. Trimis să camufleze operațiunea și să-l „intoxice" pe colonelul Blanco, Kapossi ne aducea dovada intervenției securității militare algeriene. Eu eram disculpat. Mai rămînea să fie identificat celălalt algerian din fotografie, care putea fi asasinul, dar Kapossi refuza cu încăpățînare să vorbească.

Colonelul Blanco mă luă deoparte :

— Gonzales, ai noroc : din suspectul nr. 1, iată-te anchetator principal.

— Vă mulțumesc, domnule colonel.

— Trebuie să mi-l găsești pe algerian.

— O să încerc.

— A, uitasem, zise Blanco. Cunoaștem condițiile exacte ale asasinării.

— Deja ?

— Da. La ora 9,15 seara, Khider intra în casă și-i concedia pe cei doi polițiști însărcinați cu paza. A precizat chiar că nu va mai părăsi casa în cursul serii. Or, la ora 9,30 a ieșit.

— Și de ce ?

— Soția și vărul său, care-l însoțeau, ne-au explicat că Khider tocmai primise un telefon. Pînă acum nu știam de la cine. Soția spune că Khider a pus receptorul în furcă și a zis : „E foarte important, trebuie să mă duc". Și a ieșit. Fără îndoială că această întîlnire stabilită rapid nu-i inspira nici o teamă.

— L-ați descoperit pe interlocutor ?

— Da. Telefonul era interceptat și l-am putut repera pe autorul apelului.

— Și era...

— Colonelul Mulhein, ataşatul militar sirian la Madrid.
— L-aţi audiat ?
— Inutil. S-ar crea prea multe complicaţii. Pot totuşi să-ţi spun că acest colonel face parte din Biroul II sirian şi cred că ştii : cei mai mulţi agenţi speciali algerieni au fost instruiţi de serviciile secrete ale Siriei. Vreau să te avertizez, Gonzales, că acest complot a fost pregătit la cel mai înalt nivel. Fii prudent şi foarte discret.
— O să am grijă, domnule colonel.
— Şi acum du-te şi găseşte-mi omul.
Am mers mai întîi la „Pasapoga". Necunoscutul fotografiat în compania lui Kapossi era de cîteva săptămîni un obişnuit al localului. Avea preferinţe speciale pentru o animatoare. Am găsit-o pe fată. Am ameninţat-o cu tribunalul militar şi am interogat-o :
— Cine este tipul ?
Fata n-a ezitat prea mult :
— Un comerciant libanez.
— Îi ştii numele ?
— Nu-l ştiu.
— Te-ai culcat cu el ?
— Eh...
— Atenţie ! Te-ai culcat cu el ?
— Da.
— Unde ?
— M-a dus de mai multe ori într-o cameră la „Hilton", în Madrid.
La scurt timp îi arătam recepţionerului de la „Hilton" fotografia tipului. „Libanezul" era în realitate cetăţeanul algerian Youssef Dekmouche. În fişă figura chiar şi numărul lui de paşaport. L-am chestionat şi pe portarul de la „Hilton". Am aflat astfel că acest Dekmouche închiriase prin el o maşină Seat, cea pe care poliţia o găsise în dimineaţa de după asasinat în parking, la distanţă de două maşini de cea a lui Khider. Deci Youssef Dekmouche era asasinul. Imediat după ce l-a ucis pe Khider a fugit, lăsînd în parcare maşina închiriată cu care sosise. În felul acesta dăduse impresia că s-a ascuns în Madrid, evitînd astfel alerta generală a poliţiei rutiere, cu baraje pe străzi şi control la frontiere.
Dar poate că Youssef a urcat în altă maşină. Am verificat toate închirierile de maşini din luna respectivă. Bună idee : o agenţie mi-a indicat că a închiriat o Simca 1000

unui turist algerian pentru o săptămînă. Numărul de înmatriculare ? „M 418053". Numele clientului ? „Youssef Dekmouche". Era abil. Poliţiştii au crezut, într-adevăr, că asasinul n-a părăsit Madridul în aceeaşi seară şi cînd Blanco transmitea a doua zi un telex la posturile de frontieră i s-a răspuns că în ajun, la 4 dimineaţa, ieşise din Spania o Simca 1000 cu nr. „M 418053". Poliţia franceză a găsit vehiculul abandonat la Perpignan. Asasinul avea 24 de ore avans asupra noastră. Mai nostim era faptul că, întorcîndu-mă de la Marsilia în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră, eu mă încrucişasem cu el.
După părerea mea, Dekmouche era la Marsilia. Ştiam de la hotelul „Hilton" că telefonase de mai multe ori în acest oraş. Mai ştiam, de asemenea, că o femeie tînără, domiciliată în Marsilia, stătuse cîteva zile la „Hilton" cu puţin înainte de crimă. Portarul îmi confirmase că femeia şi Dekmouche se vizitau.
Am plecat la Marsilia. Colonelul Blanco mi-a garantat asistenţa autorităţilor franceze şi a căutat numărul de telefon la care vorbise algerianul. Aparţinea unui restaurant situat în apropierea operei din Marsilia.
Cu portretul vorbit făcut de funcţionarii de la „Hilton" mi-a fost uşor s-o găsesc pe femeie. Ţinea barul localului şi se numea Nicolete. Cînd a primit un mandat telegrafic din Zürich, l-am dat imediat spre descifrare serviciilor noastre şi aşa am aflat că Dekmouche era în Elveţia. Dar cînd poliţia elveţiană a descins în hotelul unde era asasinul, acesta se refugiase deja la ambasada Algeriei din Berna. Cîteva ore mai tîrziu, a trecut frontiera în Italia şi de la Milano a luat avionul pentru Alger.
Furios de întorsătura lucrurilor, mi-am amintit de Nicolete şi am revenit la Marsilia. Am intrat repede în relaţii cu ea, pentru a o consola de dispariţia lui Dekmouche. I-am demonstrat că amantul o părăsise definitiv. În fine, în cursul unui somptuos week-end la Geneva, a vorbit : fusese secretara algerianului. Am aflat rapid contactele asasinului, legăturile sale cu o bandă de ustaşi, prieteniile lui printre traficanţii din Marsilia, relaţiile cu o parte a poliţiei franceze, cu membrii S.A.C., cu bancheri şi proxeneţi. Despre toate astea l-am informat imediat pe colonelul Blanco.
Cîteva săptămîni mai tîrziu primeam noutăţi despre Youssef Dekmouche. Era în Algeria, liniştit şi mulţumit.

Într-o zi a fost convocat de autoritățile militare la nişte manevre executate de Şcoala de război din Sidi-bel-Abbés. Şi Dekmouche s-a dus. Se uita la soldaţi cînd, ciudat, s-a împiedicat de o piatră. Şenila unui tanc care tocmai trecea i-a zdrobit capul...

După acest straniu sfîrşit, ceea ce descoperisem la Marsilia, Zürich, Geneva şi chiar la Madrid făcea să se ghicească o formidabilă poveste de trafic internaţional, în care spionajul fără nici un fel de menajamente are rolul hotărîtor. Dar, brusc, şeful meu, colonelul Blanco, mi-a ordonat, fără nici o explicaţie, să întrerup cercetările. M-am supus disciplinat şi am abandonat afacerea.

Ce se întîmplase totuşi cu miliardele din conturile lui Mohammed Khider? Ele erau depuse la Banca comercială arabă, al cărei director era François Genoud, bancher genevez. După asasinarea lui Khider, această bancă şi directorul ei au rămas depozitarii banilor, care erau, de fapt, ai poporului algerian. Aşa că, împreună cu diferite servicii secrete, ziarişti, bancheri şi mulţi alţii am deschis anchetă asupra lui Genoud.

Descoperirile au fost senzaţionale. Domnul Genoud, cetăţean elveţian, era un fost nazist. În 1936 făcea parte din conducerea partidului naţional-socialist elveţian al lui Geo Oltramare; în 1944—1945, după înfrîngerea Reich-ului, a fost bănuit că plasează în băncile din Geneva conturi anonime ale şefilor hitlerişti şi că evacuează în Tanger tablourile din colecţiile furate de armata germană; în 1952, cerea în faţa unui tribunal parizian drepturile de autor ale lui Hitler şi ale lui Martin Bormann, declarînd că îi reprezintă pe moştenitorii acestora (fapt recunoscut de o instanţă din Düsseldorf); în 1956 îşi revendica drepturile asupra lucrărilor lui Goebbels şi tribunalele din Frankfurt pe Main şi Köln i le acordau.

François Genoud trăia după război la Lausanne şi nu-şi ascundea convingerile. Îl frecventa pe marele muftiu al Ierusalimului, un alt admirator al lui Hitler, şi acesta îi acorda tot sprijinul în realizarea marilor visuri ale foştilor nazişti SS: reînvierea fascismului.

Reţeaua „Păianjenul" se transforma într-o organizaţie care se întindea în toată lumea şi asigura apărarea intereselor naziştilor pe cele cinci continente. Se spera „înghiţirea" Israelului de către o federaţie arabă sprijinită de foşti ofiţeri germani, care vroia să-şi consolideze poziţia împotriva Angliei şi a aliaţilor ei. În acest scop aveau nevoie de un organism bancar. Aşa a apărut în Geneva Banca comercială arabă, unde se concentrează interesele anumitor „personalităţi" de genul fostului căpitan SS Hans Reichenberg sau François Genoud. Se spune că a fost consultat chiar şi doctorul Schacht, fost ministru de finanţe al führerului.

La scurt timp, Genoud se pasionează de independenţa algeriană şi cînd aceasta se realizează acordă noilor autorităţi de la Alger asistenţă de specialitate.

După cearta dintre Ben Bella şi Khider, îl preferă pe ultimul, al cărui consilier financiar se autointitulează. Considerîndu-se protejat de milioanele pe care le deţine, Genoud continuă să meargă în Algeria, dar, după cum am văzut, în 1964 Ben Bella îl arestează.

În Elveţia, poliţia îl arestează pe adjunctul său, sirianul Zouhair Mardam Bey.

Justiţia din Alger şi Geneva reclamă numerele conturilor numerotate anonime, violînd legea şi cutuma elveţiană. Genoud şi Mardam Bey refuză să vorbească. Genoud începe greva foamei. Justiţia din Geneva pune conturile sub sechestru, dar sub presiunea celorlalte bănci, care se simt ameninţate, Mardam Bey este liberat; Ben Bella e constrîns şi el să-l elibereze pe Genoud.

După asasinarea lui Khider, François Genoud ia parte la înmormîntare în Maroc, în costum de doliu, între generalul Oufkir, Aït Ahmed, unul dintre conducătorii opoziţiei algeriene, şi Bouabib, conducătorul dreptei marocane. Nu se cunosc dispoziţiile testamentare ale lui Khider şi cu atît mai puţin dacă vor fi respectate.

Toate demersurile făcute, ulterior, de algerieni nu s-au soldat decît cu o infimă compensaţie de 600 de milioane franci francezi vechi (din 6 miliarde, plus profiturile aduse de acestea în 9 ani!). În cele din urmă, Curtea supremă a Confederaţiei helvetice a dat un verdict definitiv: Khider apare în contractul bancar ca unic titular şi, nemaiexistînd acesta, Banca comercială arabă păstrează miliardele.

François Genoud îşi permitea apoi să apară în faţa întregii prese în calitate de consilier oficial al celor trei terorişti judecaţi în Elveţia pentru deturnarea unui avion la Zürich.

Lucrez din nou pentru C.I.A.

Pe moment, nu eram satisfăcut de povestea cu Khider. Colonelul Blanco mă scosese din cauză, dar la începutul mi bănuise. Apoi, fără nici o explicație, mi-a cerut să încetez ancheta. Și cum cu puțin timp în urmă fusesem „uitat“ vreme de 17 luni în închisorile algeriene, am început să mă gîndesc că șefii nu erau prea grijulii față de persoana mea.

Tot frămîntîndu-mă așa, într-o zi am fost chemat și trimis la Bruxelles pentru o muncă de rutină. În capitala belgiană, după cîteva zile, am întîlnit pe stradă un individ pe care mi s-a părut că-l cunosc. N-am apucat să-mi reamintesc, cînd aud :

— Ia te uită, Gonzales ! zice el. Ce mai faci ? L-am privit mai atent.

— Berg !

Era, într-adevăr, Robert Berg, omul C.I.A. care fusese „consilierul“ meu la Santo-Domingo în timp ce ocupam postul de director adjunct al securității dominicane.

Cunoșteam bine această tactică : dacă vrei să relansezi un agent, faci în așa fel încît să-l întîlnești ca din întîmplare. Ce vrea, deci, Robert Berg să-mi ceară ? Foarte fericit că mă revede, a stat cu mine cîteva ceasuri, timp în care a evocat amintiri comune, fără să scape din vedere și aventurile de ultimă oră.

— Ce faci acum ? mă întrebă el.

— Lucrez tot pentru serviciile spaniole.

— Aha.

— Și dumneata ?

— Eu sînt la Bruxelles și mă ocup cu problemele europene. Apropo, dacă ai nevoie de ceva, aici sau în Algeria, spune-mi.

Cunoșteam foarte bine limbajul C.I.A. ; sub această vagă propunere mi se oferea un contract clar.

— Sînteți amabil, am spus. Acum sînt foarte prins, dar am să mai reflectez.

— S-ar putea să vă cer un serviciu...

M-am gîndit. La urma-urmei, așa cum s-a văzut, nu prea aveam motive de satisfacție din partea serviciilor secrete spaniole. Și, apoi, șefii mei colaborau și ei cu C.I.A. la nivelul lor. De ce n-aș face și eu la fel ? Direct și pe propriul meu cont ? Așa că am acceptat propunerea lui Robert Berg.

Pe scurt, era vorba de reproducerea la o scară mai mare a operațiunii Comitetului Franța-Republica Dominicană, despre care am vorbit.

— O să vă ocupați de legăturile externe ale unei mari organizații latino-americane, mi-a zis Berg.

— Foarte bine, dar despre ce e vorba ?

— S-o numim „Vanguardia Latino-Americana“. Vanguardia înseamnă avangardă și sună frumos. Inițialele impresionează, nu ? V.L.A. !

— Cine face parte din această organizație ?

— Nimeni. În afară de dumneavoastră, bineînțeles.

— Cum ?

— Da, da. O să vă plimbați peste tot ca delegat al V.L.A. O să spuneți că organizația are rădăcini în întreaga Americă Latină și că luptă împotriva imperialismului american. În climatul actual din Europa o să vi se dea crezare și aproape imposibil să nu vi se ralieze cîțiva exilați latino-americani. După aceea veți putea ține conferințe în America de Sud, în America Centrală și chiar în Europa. V.L.A. va exista cu adevărat.

— E posibil, zic eu.

— Veți avea astfel posibilitatea să pătrundeți în diverse grupări din lumea a treia, să le dezorganizați, să le cunoașteți acțiunile, să le anihilați ori să le lansați în aventuri... Sînteți de acord ?

— De acord. Și banii ?

— Cîți doriți ! C.I.A. vă pune la dispoziție un cont cvasinelimitat. O să vi se plătească toate călătoriile, ziarele, broșurile și tot ce aveți nevoie.

Mi-am început deîndată slujba. Prima apariție politică a V.L.A. a fost în Franța și m-am folosit, în acest scop, de coloanele ziarului „Figaro", căruia i-am trimis articolul intitulat „Mărturii ale unor militanți latino-americani : Ben Bella în închisoarea de la Bouzareach, pe înălțimile Algerului". Era o informație bună, verificată de C.I.A. Semna comandantul Maedo, însărcinat cu legăturile externe ale organizației V.L.A. Maedo era de fapt o simplă comprimare a patronimelor mele Mata și Lledo. Acest articol-comunicat a devenit o carte de vizită. Cu sprijinul lui Berg și al C.I.A., ne-am înmulțit manifestările, mai întîi în America Latină. Așa cum prevăzuseră experții C.I.A., s-au găsit destui naivi care să adere la V.L.A. fără ca vreunul dintre ei să-și dea seama vreodată că era victima unor manevre ale spionajului american. V.L.A. devenea o organizație reală, serioasă și recunoscută. Într-o zi, Robert Berg mi-a spus :

— O să lucrăm chiar în Franța.

C.I.A. dorea să-i pună bețe în roate lui de Gaulle, care era la apogeul politicii sale antiamericane : condamna intervenția militară în Vietnam, ataca dolarul ș.a. Toate astea, S.U.A. nu le mai puteau ierta. Cu atît mai mult cu cît, după afacerea Ben Barka, de Gaulle epurase din D.S.T. și S.D.E.C.E.* cea mai mare parte a elementelor proamericane.

Unde trebuia atacat ? Pur și simplu, în departamentele franceze de dincolo de Ocean și în fostele colonii care păstrau relații cu Parisul. C.I.A. a hotărît să înceapă prin încurajarea mișcărilor autonomiste din Guadelupa și Martinica. Noi, V.L.A., trimiteam bani acestor mișcări și era suficient pentru a întreține agitația.

Serviciile secrete franceze și-au dat seama că se petrece ceva. C.I.A. le-a confirmat bănuiala, transmițîndu-le „informații" din care rezulta că unele țări răsăritene ațîțau spiritele.

Parisul a luat imediat măsuri de securitate în Guadelupa și Martinica, ceea ce a avut ca urmare o atitudine mai dură a autonomiștilor.

Puteam trece acum la etapa următoare : aceea a unui pretins complot. Aveam nevoie să pregătim diverse documente, în special planul imaginar al unei conspirații naționaliste la Pointe-à-Pitre (în Guadelupa). Apoi, tot sub numele de Maedo, am luat contact cu ambasada Franței din Bruxelles. Am fost primit de un secretar :

* Serviciul de documentare externă și de contraspionaj. (N.T.)

— Domnule, i-am spus, am informații deosebit de importante pentru dumneavoastră.

— Puteți să-mi spuneți, zise secretarul.

— E vorba de o problemă foarte, foarte gravă.

— Treceți, vă rog, la subiect.

— Nu știu dacă pot...

— Sigur că puteți !

— Bine. Am cunoștință despre un complot care e pe punctul de a izbucni în Antilele franceze.

— În acest caz, trebuie să vă conduc la atașatul militar.

I-am arătat atașatului militar cîteva dintre documentele fabricate de noi. Acesta, la început sceptic, s-a interesat de cîteva detalii și apoi m-a întrebat direct :

— Și ce doriți în schimbul acestor informații ?

— Nimic.

— Cum, nimic ?

— Nu, domnule, nu vreau nici bani, nici favoruri. Acționez doar din cauza unor decepții politice.

Se pare că motivația mea i-a sporit încrederea atașatului militar. Am convenit să-i telefonez în fiecare zi între orele 10—16 și să-l întreb : „A sosit permisul de import ?". Dacă îmi răspundea „Da", însemna că peste 45 de minute urma să iau contact cu cineva într-o braserie din Grand-Place. Așa am fost abordat într-o zi de un bărbat.

— Comandantul Maedo ?

— Da.

— Sînt trimis de ambasada cu care ați luat legătura. Înțelegeți ?

— Foarte bine.

— Un plenipotențiar din serviciile noastre ar dori să vă întîlnească.

— Perfect, am zis.

— Cînd puteți veni să ne vedeți ?

— Aș prefera să nu fie în clădirea dumneavoastră. Și, în plus, mîine cel mai tîrziu eu trebuie să plec din Belgia.

În felul acesta mă gîndeam că dau mai multă greutate demersurilor mele. Și am avut dreptate : mi s-a fixat întîlnire pentru a doua zi, în Gara de Nord a Bruxellesului, unde atașatul militar, singurul care putea să mă identifice, urma să mă prezinte trimisului special de la Paris.

A doua zi, m-am prezentat la locul stabilit cu o oră înainte de întîlnire. Era un vechi principiu : să fiu în avans, la

o anumită distanţă de locul întîlnirii, pentru a preveni o eventuală capcană.

Din spatele scării ce ducea la expoziţia „Căile ferate belgiene", unde mă vîrîsem, l-am văzut sosind pe ataşatul militar, urmat de un cuplu care s-a plasat în hol şi privea afişele de turism. A sosit apoi un tip cu faţă de comis-voiajor, care s-a apucat să consulte la nesfîrşit anuarul căilor ferate. În fine, un al patrulea individ s-a proptit cu spatele de un stîlp şi a început să citească o revistă cu atîta interes, încît a uitat să mai întoarcă pagina timp de mai bine de o jumătate de oră. Francezii intrau, deci, în dispozitiv. După atitudinea lor şi modul cum îşi făceau cu ochiul, mi-am dat seama că era vorba de un simplu dispozitiv de protecţie pentru persoana pe care urma s-o întîlnesc şi nu de o cursă. Eram liniştit şi mă amuzam copios.

Cu cîteva minute înainte de ora întîlnirii, un autoturism cu număr de Paris a parcat la peronul auto al gării. În faţă, lîngă şofer, nu era nimeni, iar în spate un individ discret: pe acesta trebuia să-l contactez. Am avut confirmarea cînd l-am văzut pe ataşatul militar făcînd un semn care voia să spună că totul e în regulă. Ca să-l impresionez pe acest trimis special şi nu fără intenţii de amuzament, m-am apropiat de maşină înainte ca ataşatul militar să mă fi recunoscut. Am deschis portiera din spate-stînga şi m-am aşezat lîngă persoana venită de la Paris.

— Să mă prezint, i-am spus, întinzîndu-i mîna: comandantul Maedo. Dumneavoastră sînteţi cel cu care trebuie să mă întîlnesc.

Individul m-a privit cu uimire:

— De unde ştiţi?

— N-are nici o importanţă. Îmi pare rău că am acţionat aşa de puţin cavalereşte, dar trebuia să-mi iau măsuri de securitate. Ataşatul dumneavoastră militar o să vă confirme peste cîteva clipe că sînt, într-adevăr, comandantul Maedo.

— Bună seara, domnule, mi-a răspuns interlocutorul. Atunci cred că putem să aşteptăm această confirmare.

Şi apoi n-a mai spus nimic, din prudenţă probabil. I-am arătat paşaportul pe care mi-l fabricase C.I.A. şi am început să-i fac rezumatul convorbirii mele cu ataşatul militar. Între timp, a sosit şi acesta şi, fără să mă vadă, i-a spus celui din maşină:

— Domnule colonel, cred că acest Maedo nu mai vine.

— Sînt aici, i-am spus.

— Ei! Cum aţi reuşit să ajungeţi în maşină?

— Din întîmplare.

— Acest om este, într-adevăr, comandantul Maedo? a întrebat vecinul meu.

— Da, el este, a confirmat ataşatul militar.

— Încîntat, mi-a zis parizianul. Să mă prezint: colonel Jean Soup. Apoi a adăugat: M-aţi făcut să alerg într-un suflet de la Paris pînă aici. A trebuit să-mi deschid drum liber chiar şi cu motociclişti. Haideţi să mîncăm ceva, că n-am avut timp nici să iau masa.

Pui cu smîntînă, cartofi prăjiţi şi salată, meniul obişnuit al bufetelor din gările belgiene. La masă i-am explicat că am hotărît să comunic serviciilor franceze planul conspiraţiei fiindcă eram împotriva oricărei intervenţii străine în treburile Guadelupei.

— Dezaprobaţi, deci, asemenea intervenţii?

— Exact. Nu pot admite ca autonomiştii din Pointe-à-Pitre să se lase manevraţi de alţii. Problemele trebuie să fie rezolvate de guadelupeni.

Şi cînd l-am asigurat că nu ceream nimic în schimbul informaţiilor, colonelul Jean Soup a părut definitiv convins de buna mea credinţă.

— Asta e o treabă foarte importantă, mi-a zis el. Noi nu putem să intervenim înainte ca autonomiştii să se manifeste la Pointe-à-Pitre. Dar dumneavoastră o să urmăriţi etapă cu etapă complotul şi o să ne ţineţi la curent.

Trei zile mai tîrziu, Jean Soup îmi dădea un paşaport, un permis de conducere şi o carte de identitate, toate franţuzeşti. Mi s-a spus că omul S.D.E.C.E. din Mexic îmi va sta la dispoziţie, ori de cîte ori voi merge în America Latină. Colonelul Soup acorda o asemenea importanţă acestei probleme, încît mi-a pus la dispoziţie toate mijloacele de a lua legătura cu el, inclusiv la reşedinţa sa din Beaulieu. Mi-a rezervat şi o cameră la un hotel din Paris.

De-acum puteam să lucrez pentru C.I.A. în capitala franceză fără nici o teamă. Am fost totuşi prudent cu camera de la hotel şi bine am făcut. Era un hotel folosit în mod curent de S.D.E.C.E. pentru a-şi caza invitaţii. Camerele erau pline de microfoane.

Am simulat mai multe călătorii în America Latină. La fiecare pretinsă întoarcere aduceam noi „informaţii". O dată i-am dat lui Jean Soup microfilme conţinînd directive com-

plete şi data operaţiunilor, inclusiv descrierea navei străine care trebuia să debarce în Guadelupa şi Martinica partizani autonomişti.

„Minunat", spunea colonelul Jean Soup. Dar aceste informaţii, ca şi cele anterioare, erau în întregime fabricate de C.I.A. Trecusem totuşi în ele numele şi reţelele cîtorva autonomişti autentici, dar care nu aveau de gînd să declanşeze vreo insurecţie.

Guvernul francez a hotărît să trimită în scop preventiv un batalion al C.R.S. Dar în Guadelupa şi în special la Pointe-à-Pitre, unde situaţia economică era grea, prezenţa poliţiştilor metropolitani a fost resimţită ca o provocare.

Pe 24 mai, la Pointe-à-Pitre, muncitorii au declarat o grevă, cerînd mărirea salariilor. Pe 26 mai au făcut manifestaţie. Bineînţeles că agenţii C.I.A. din insulă au încurajat demonstraţia şi durităţile. Ei au lansat zvonul că poliţia a primit ordin să tragă, ceea ce a făcut ca mulţimea să devină mai agresivă. Au fost, într-adevăr, cîteva împuşcături, primele pornind nu se ştie exact de unde. Peste puţin timp, împuşcăturile au cuprins tot oraşul. Iată complotul, au gîndit autorităţile franceze. După ora 12, au primit întăriri din Martinica. Au fost 5 morţi şi vreo sută de răniţi.

Pe 27 mai, alte manifestaţii. Cîţiva demonstranţi sînt înarmaţi, trupele ripostează : trei morţi şi zeci de răniţi.

„Complot ! Complot !" se alarmează S.D.E.C.E. Sînt arestate peste o sută de persoane, dintre care foarte multe de pe listele furnizate de C.I.A. Este pusă în urmărire o organizaţie naţionalistă intitulată G.O.N.G. şi sînt aduşi la Paris 25 de presupuşi complotişti.

Guvernul francez pregăteşte un mare proces în faţa Curţii de siguranţă şi-şi umple dosarele cu documentele false furnizate de C.I.A. prin V.L.A.

Opinia publică din Franţa se divizează, ca de obicei, iar în Guadelupa marea majoritate a populaţiei, exasperată, protestează împotriva politicii coloniale.

Prin astfel de acţiuni perfide, fără scrupule, C.I.A. se răzbuna pe generalul de Gaulle !

Am mai montat şi alte asemenea intrigi, împreună cu Koren, fost ambasador al S.U.A., care lucra pentru C.I.A. Era vorba atunci să provocăm mişcări în fostele colonii franceze, în special în Ciad şi Gabon. Semănam îndoiala printre preşedinţii africani şi aceştia ajungeau să-i înlăture pe colaboratorii lor cei mai antiamericani.

Organizaţia V.L.A. servea ca acoperire şi ca filieră, iar reputaţia ei, ca şi a şefului acesteia — comandantul Maedo, creştea de la o zi la alta. Operaţiunile noastre de intoxicare erau atît de reuşite încît impresionam oameni de cea mai bună credinţă.

Într-o zi, am fost contactat de reprezentanţii unui grup de combatanţi latino-americani exilaţi care mi-au spus :

— Vă cunoaştem curajul şi vă propunem o acţiune decisivă împotriva bazelor americane din Europa.

— În ce constă acţiunea dumneavoastră ?

— Noi dispunem de o otravă chimică nouă. Acest produs se dizolvă spontan în apă şi nu e sesizabil nici la gust, nici la miros. Otrava nu acţionează asupra organismului omenesc decît atunci cînd persoana respectivă este supusă unei schimbări de presiune.

— Nu prea înţeleg...

— Este simplu. E suficient să fie otrăvită apa destinată aviatorilor americani. În clipa cînd aceştia vor atinge o anumită altitudine sau viteză cu avioanele lor, va avea loc o schimbare de presiune atmosferică. Ei se vor simţi rău şi nu vor mai putea pilota. Avioanele se vor prăbuşi.

M-am arătat sceptic şi nedumerit :

— Şi de ce aveţi nevoie de V.L.A. şi de mine ?

— Fiindcă noi posedăm otrava, dar nu avem posibilităţi de a o introduce în rezervoarele armatei americane. V.L.A. este o organizaţie foarte eficace, care ar putea să ne ajute s-o facem.

M-am dus la colonelul Berg şi la prietenii lui de la C.I.A. Au început să rîdă :

— E o provocare sau o farsă. O asemenea otravă nu există. În orice caz, tipii n-au decît să încerce ; bazele noastre sînt inviolabile.

M-am gîndit că aşa sînt americanii : cumpără tot, se bagă peste tot, dar dacă le dai informaţii care îi privesc direct, nu te cred. Refuză altora dreptul de a fi mai isteţi decît ei. Le-am răspuns celor cu otrava că V.L.A. este angajată deocamdată în alte treburi mai importante şi că nu-i poate ajuta.

La puţin timp după acest refuz, la baza de la Torrejon de Ardoz — cea mai importantă bază americană din Spania — mai multe avioane s-au prăbuşit. Piloţii care s-au salvat, graţie sistemelor de catapultare în caz de prăbuşire iminentă, au declarat că la o anumită înălţime fuseseră cuprinşi de o stare de rău inexplicabilă.

Am descoperit că vreo cîțiva simpatizanți sinceri ai V.L.A. fuseseră contactați de cei pe care eu îi refuzasem și au acționat pe cont propriu. Au trecut frontiera spaniolă cu un bidon de cinci litri plin cu otrava respectivă și l-au vărsat foarte liniștiți în rezervoarele bazei americane de la Torrejon de Ardoz, profitînd că vanele care dirijau intrarea apei în bază erau situate în afara perimetrului militar.

În aceeași perioadă, în Germania federală, avioanele americane Startfighter se prăbușeau în serie, fără ca cineva să poată da o explicație satisfăcătoare în legătură cu cauzele acestui fenomen.

Mă pregăteam să intervin pentru a contribui la elucidarea acestor catastrofe, dar curînd au început în Franța mișcările din mai 1968.

Capitolul XVI

Prietenul meu, comisarul Caille

Prima revoltă studențească din Cartierul latin poartă data de vineri 3 mai 1968. Se face o pauză în timpul week-end-ului și se reia lupta luni, 6 mai, în Saint-Germain des Prés. În 7 mai, studenții traversează Parisul. În 10 mai, seara, Cartierul latin se umple cu baricade. Inutil de spus că, la început, serviciile secrete nu se descurcau. D.S.T.-ul, serviciile secrete spaniole și germane, C.I.A., nimeni nu înțelegea această revoltă. Vechile dosare nu foloseau la nimic, neconținînd nici un indiciu. Agenții secreți dădeau din colț în colț cînd li se cerea să deosebească, de pildă, un antifranchist de un antilambertist sau de un oponent de altă nuanță.

Am primit un mesaj de la colonelul Blanco. Madridul îmi cerea să mă infiltrez în mișcare și să reperez spaniolii care participau la manifestații. Franco se temea de extinderea rebeliunii dincolo de Pirinei.

C.I.A. a fost foarte operativă. Mi-a înlesnit intîlnirea cu Donavan, membru al Misiunii S.U.A. și coordonator principal al serviciilor secrete americane din Paris.

— Puteți să vă continuați acțiunea împotriva guvernului francez, mi-a spus acesta.

— Cum ? l-am întrebat surprins.

— Am avea astfel, poate, ocazia să scăpăm de de Gaulle.

— Îl preferați pe altul ?

— Dacă dezordinea ia proporții, burghezia franceză se va teme și îl va constrînge pe de Gaulle să schimbe politica, să se depărteze de țările din Est și din lumea a treia și să se reapropie de S.U.A. Sau, și mai bine, își va retrage încrederea în general, pentru a o acorda altor partide, cu care noi am putea să ne înțelegem mai ușor.

— Concret, ce înseamnă asta ?

— Asta înseamnă că trebuie să încurajăm dezordinea, s-o amplificăm prin metodele și mijloacele noastre specifice, să creăm incidente între manifestanți și organele de ordine. Numai așa vom provoca indignarea majorității tăcute.

După cîteva zile, Donavan mi-a spus că C.I.A. avea deja oameni în interiorul mișcării, în marea lor majoritate vechi membri ai Legiunii sau ai O.A.S.

— La Sorbona, mi-a subliniat el, avem relații solide printre katanghezi, care ocupă subsolurile și se bat destul de violent cu poliția. Vei merge să-i cauți. Și nu uita : vrem pagube mari și răniți cît mai mulți.

La scurt timp m-am amestecat printre participanții la mișcare. Imediat am descoperit numeroși agitatori infiltrați, agenți secreți, polițiști francezi în civil, militanți ai unor organizații de extremă dreaptă, membri ai S.A.C., delincvenți. Toți se agitau, se supravegheau, se străduiau să cîștige încrederea conducătorilor mișcării. Într-o zi am adunat răniții de pe o stradă. Altă dată am văzut oameni foarte suspecți antrenînd o grupă a C.R.S. într-un salon de ceai și am acționat atît de bine, încît această echipă a stricat o nuntă, a cărei mireasă a suferit un atac de cord, iar 12 oameni au fost răniți. Puțin mai tîrziu, am observat cum niște polițiști francezi au atacat un cuplu de bătrîni care coborau dintr-un taxi. „Colegii“ mei se ocupau exact de genul de incidente dorit de C.I.A.

O vreme am fost mai mult spectator, putînd să-i trimit colonelului Blanco informații consistente. Dar față de directivele șefilor mei americani făceam prea puțin.

Primele contacte cu oponenții au fost ușoare. Oricine își arăta disprețul față de polițai era acceptat în mijlocul lor. În timpul zilei, stăteam la Sorbona sau la teatrul Odéon, care era ocupat, ascultam discursurile și făceam cunoștință cu sute de persoane. La acest nivel, nici o problemă, nici un risc, în afara faptului că eram „fotografiat“ de teleobiectivul poliției franceze.

Dar să poți rămîne în Sorbona și noaptea, avînd autorizația serviciului de ordine al comitetelor de acțiune, să pătrunzi la reuniunile conducătorilor și să le influențezi hotărîrile era cu totul altceva. Cîțiva membri ai C.I.A. reușiseră acest lucru. Vroiam să fac și eu la fel.

Am început prin a mă instala la hotelul Rive Gauche, nu departe de Saint-Germains des Prés. Apoi am adunat o

serie de scrisori redactate de C.I.A., care atestau calitatea mea de responsabil al organizației Vanguardia Latino-Americana. În fine, mi-am procurat un pașaport columbian, în care, la rubrica „profesie“, am trecut „medic“.

De ce medic ? Pentru că urmasem, efectiv, studii de medicină în urmă cu ani în Spania și pentru că practicasem puțin chirurgia de război în Santo-Domingo. De asemenea, remarcasem în mod deosebit că serviciile de prim-ajutor erau, pe moment, punctul cel mai slab al revoltei studențești. Or, în urma numeroaselor ciocniri cu poliția, contestatarii aveau peste 1 000 de răniți. Dacă se duceau la spital, erau imediat înhățați, așa că toți preferau să fie îngrijiți pe loc, în infirmerii improvizate. Au apărut totuși prea multe bluze albe și cum consiliul de ordine al medicilor le interzisese acestora să-i ajute pe protestatari, în infirmeriile respective găseai mai ales medici tot improvizați — sociologi deghizați, psihologi voluntari, infirmiere de ocazie, zeci de indivizi care visau de multă vreme să se joace de-a doctorul sau, pur și simplu, să aibă ocazia să pipăie în voie tinere fete. Asemenea elemente puteau să facă rău nenorociților de răniți tot atît cît C.R.S.-ul.

Dar s-au găsit mai mulți conducători ai mișcării care și-au dat seama de situație și au impus o reorganizare completă a posturilor de prim-ajutor. Doctorul Francis Kahn, care se distinsese ca anchetator antiamerican în Vietnam și apoi ca demascator al folosirii de către C.R.S. a grenadelor cu gaze lacrimogene, în seara zilei de 10 mai, a devenit șef al infirmeriei din Sorbona. Rămăsese liberă doar cea de la teatrul Odéon.

M-am prezentat. Actele cu care mă înarmasem și-au făcut efectul : liderii studenților m-au primit. Abia instalat la Odéon, l-am alungat pe cel ce dicta aici — directorul unei societăți comerciale care îmbrăcase pe nedrept bluza albă. Îmi aduceau răniți și-i îngrijeam cu devotament nedisimulat. Eram îndrăgit și mi se spunea — pe bună dreptate — doctore. Aveam acces liber oriunde, deci puteam de-acum înainte să-mi îndeplinesc fără pericol misiunile date.

Dar cum ? Pe colonelul Blanco îl informam cu tot ce dorea să știe, prin rapoarte regulate. În privința oamenilor americanilor — katanghezii — îi controlam foarte greu. Aceștia erau mai mult vagabonzi decît agenți speciali și nu aveau nevoie de mine pentru a amplifica provocările.

În această perioadă am întîlnit-o pe Anna. Figura printre infirmierele de ocazie, neexperimentată, emoționată, sfîșiată de dorința de a fi utilă. Era frumoasă și nu avea 20 de ani. Într-o seară mi-a povestit viața ei. Provenea dintr-o familie burgheză, bogată, care însă nu făcea politică. Într-o zi a trecut pur și simplu pe lîngă Odéon. Văzînd răniți, tineri și tinere care sufereau, a rămas. A părăsit studiile și confortul pentru această vocație de circumstanță.

Din cauza ei, probabil, a mediului entuziast și molipsitor al manifestațiilor pariziene din mai, mi-am uitat, în bună parte, misiunea. M-am identificat cu acești oameni împotriva cărora trebuia să acționez, am renunțat la orice încercare de intensificare a haosului și pînă în iunie 1968 m-am purtat mai curînd ca medic decît ca agent secret.

Într-o seară, eram de gardă cu Anna. A sunat telefonul. Paradoxal, poliția nu tăiase linia de comunicație cu exteriorul, probabil ca s-o țină sub urmărire. Am răspuns :

— Alo ?

— Alo, spuse vocea, există un medic la Odéon ?

— Da, sînt medicul de gardă.

— Poți să vii imediat la Sorbona ? Avem un om în comă.

Am plecat cu Anna. Toate străzile din jur erau păzite de poliție. Am pătruns foarte greu în incinta universității, mergînd mai mult prin canale. Înăuntru am găsit o tînără, întinsă pe un pat de campanie și înfășurată pînă la bărbie cu o pătură, deși era iunie.

Părea să nu aibă mai mult de 16 ani. Era în nemișcare. Numai cîteva tremurături indicau că mai trăia. I-am luat tensiunea : abia 7. Inima putea s-o lase dintr-o clipă în alta.

I-am făcut o perfuzie, i-am dat un tonic cardiac și apoi i-am chestionat pe cei de față :

— Ce s-a întîmplat ?

— Un accident.

— Ce fel ?

— Grenade cu gaz...

Într-adevăr, fata nu părea rănită. Dar cînd i-am luat tensiunea remarcasem la încheieturile mîinii pansamente și urme de hemoragie.

— Nu cred în poveștile voastre cu grenade. E o sinucidere.

— Nu, vă înșelați. Grenadele sînt de vină !

Nu puteam îngriji fata acolo și am luat-o pentru a o transfera la un spital. Pe drum și-a revenit.

— Nu mișca, i-am spus, mergem la spital.

— Mulțumesc, a șoptit fata.

— Vrei să anunț familia ?

— Nu, doctore, nu am familie.

Infirmierii de serviciu de la spital mi-au promis că o salvează. A doua zi, m-am dus după noutăți.

— Fata de aseară ? A plecat, îmi spuse o femeie de la internări. A venit familia după ea azi-dimineață.

— Dar n-avea pe nimeni mai apropiat !

— A venit s-o ia, repetă infirmiera.

Căutînd-o, am descoperit-o. Era în mîna katanghezilor. Cu autoritatea mea de medic, am strîns cîțiva oameni și am reușit, după îndelungi tratative și amenințări, s-o recuperez. Mi-a povestit că era copil din flori și că la 16 ani ai ei a fost luată de avîntul demonstrațiilor din mai și se dăruise tuturor.

— Dar pentru ce ?

— Pentru cauză.

— Și sinuciderea ?

— O făceam de bunăvoie, 12 bărbați pe zi era prea mult. Atunci am vrut să sfîrșesc...

Îmi dădeam seama că această mare mișcare pariziană din mai, care nu era atît de odioasă, precum o descriau detractorii ei, nu era nici atît de pură pe cît o doreau cei mai mulți și mai corecți dintre participanți.

Încet-încet totul se apropia de sfîrșit. Cum era de așteptat, excesele inconștiente ale unor manifestanți și cele intenționate ale provocatorilor au îndepărtat opinia publică de mișcare. În ultimele zile, oponenții dădeau tot mai des semne de oboseală.

Curînd, la ordinul prefectului, forțele polițienești au început să evacueze Odéonul ; o întreagă cohortă de care și oameni s-a pus în mișcare. Ocupanții teatrului, surprinși de manevra forțelor de ordine, dădeau bir cu fugiții. În cîteva ore mai rămăseseră circa o sută de persoane. Eram prea puțini ca să pornim o hărțuială. Așa că, trădînd misiunea primită de la C.I.A., am hotărît să predau Odéonul fără luptă.

Presa din 15 iunie difuza știrea că un medic a servit ca parlamentar între ocupanți și poliție, obținînd ca participanții la manifestații să rămînă liberi dacă evacuează teatrul fără arme și fără intenții belicoase.

Eu eram acel medic. Mi-am asumat răspunderea pentru orice posibilă provocare și, încetul cu încetul, am predat poliției holul teatrului, culoarele, sala, culisele. Apoi, trecînd

prin două rînduri de gărzi, am ieșit și eu și m-am dus în camera mea de la hotel.

Doream să mă odihnesc cîteva zile. Într-o dimineață, pe cînd dormeam încă, am auzit bătăi brutale în ușă. Oriunde prin Paris m-aș fi temut de poliție, dar nu aici. Așa că am deschis. Au năvălit în camera mea strigînd :

— Hai, ești arestat !

Mi-au adunat hainele și mi le-au aruncat în brațe. Am înțeles că trebuie să mă îmbrac cît mai repede posibil. M-au dus cu mașina pînă la închisoare, în colțul Palatului de justiție rezervat deținuților care trebuie să fie judecați.

Grefierul, înregistrînd încarcerarea mea, a citit pașaportul și a transcris în registru : Arturo Gomez, medic, de naționalitate columbian. Dar polițiștii, controlîndu-mi lucrurile, au găsit și un alt pașaport, pe numele de Nabeiti, cu poza mea, cetățean tunisian. Acest detaliu avea, mai tîrziu, să-mi agraveze situația. Pe moment nu i-am dat importanță.

După un control, departe de a fi normal, m-au condus într-o celulă foarte murdară, care semăna cu cele din închisorile algeriene. Dimineața m-au transportat la sediul prefecturii, la etajul cu secția informații generale, unde am văzut scris pe o ușă : „Serviciul pentru străini".

L-am recunoscut pe comisarul care mă interogase, cu ani în urmă, în timpul afacerii cu bancnote false. Îmi cunoștea deci adevărata identitate și apartenența la serviciile secrete spaniole, dar n-a făcut nici o aluzie la întîlnirea noastră precedentă. Am crezut că nu posedă rapoartele numeroșilor agenți secreți francezi pe care i-am frecventat la Odéon. M-a întrebat :

— Colonelul Blanco a trimis și alți agenți spanioli în Franța ?

— Nu știu. Am pierdut orice legătură cu el de mai bine de un an.

— Sînteți sigur ? Și americanii ?

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți.

— Dacă ați pierdut orice contact cu C.I.A.

— N-am avut niciodată o astfel de legătură.

— Ah, da ? N-ați vrea să-mi vorbiți de rolul americanilor în recentele evenimente ?

Nu vroiam. La prînz eram tot acolo. M-au urcat apoi un etaj mai sus, unde era unul dintre centrele de ascultare și înregistrare a convorbirilor telefonice.

La birou se afla comisarul Caille, cu care mă cunoșteam bine de mai mulți ani. Eram într-atît de fericit că l-am întîlnit ! M-am și văzut ieșit basma curată și, de aceea, mi-am permis să și glumesc.

— Uiți că te afli în mîna poliției, mi-a strigat el. Activitatea ta la Sorbona constituie o subminare a securității statului francez !

— Să vedeți...

— Taci ! Ai intrat în Franța sub o identitate falsă, te-ai înscris la hotel cu alta. Așa cum știi, asta face 5 ani, pe puțin. Și n-o să vină Blanco să te salveze !

Începeam să mă neliniștesc cu adevărat, cînd comisarul Caille schiță totuși un zîmbet :

— Dar totul poate să se aranjeze dacă te hotărăști să ne dai o mînă de ajutor. Știm că te-ai infiltrat printre conducătorii manifestațiilor din mai și că lucrezi pentru C.I.A. Vei vorbi !

I-a scos pe colaboratorii săi din birou, apoi a pus pe masă pașaportul meu columbian, un pașaport francez nou și o legătură groasă cu bancnote de 100 de franci. A reluat :

— Dacă vei fi sincer, Gonzales, lipesc o poză de-a ta pe acest pașaport, îți dau douăzeci de mii de franci noi și s-a terminat.

Scoase o serie de poze luate cu teleobiectivul. Ele reprezentau conducători și militanți ai mișcării din mai.

— I-am reperat deja. Dar nu avem numele și adresele lor. Tu trebuie să le știi !

— Sînt dezolat, i-am răspuns. Pe unii i-am întîlnit, într-adevăr, dar nu le cunosc numele. Aveau pseudonime.

— Poți să-i identifici !

Am luat două fotografii :

— Acesta-i Michel, am spus. Și celălalt, Antonie. Nu pot să vă ajut mai mult.

Comisarul Caille m-a insultat, m-a amenințat. Și-a revenit din furie cînd s-a anunțat că un alt comisar, Duval, dorește să mă vadă. Pe acesta îl cunoșteam tot de pe timpul afacerii cu bani falși : era unul dintre conducătorii D.S.T.-ului. O mașină m-a dus în str. Saussaies, într-o anexă a Ministerului de Interne ocupată de serviciile secrete franceze.

Duval se interesa mai mult de C.I.A. decît de mișcarea din mai. El știa că mă întîlneam cu agenții lui Donavan și că C.I.A. manevrase anumiți capi ai demonstrațiilor. Voia precizări.

— Vă înşelaţi, i-am spus. E adevărat, am fost trimis în misiune, dar numai de spanioli, care voiau să preîntîmpine o mişcare asemănătoare în Spania. Am supravegheat deci pavilionul ţării mele în cetatea universitară şi cîteva contacte pe care studenţii noştri puteau să le aibă la Odéon.

Am precizat chiar că am expediat regulat rapoarte colonelului Blanco şi că acesta n-ar vedea vreun inconvenient dacă ar trimite copii la D.S.T.

Deşi rămîneau convinşi de legăturile mele cu C.I.A., cei din serviciile secrete franceze au renunţat după o noapte de interogatorii şi m-au trimis înapoi la informaţiile generale. Erau gata să-mi dea drumul. Comisarul Caille avea însă altă părere :

— Rămîne problema paşapoartelor false.

Din partea sa era o simplă răzbunare. M-a pus la dispoziţia procurorului Republicii, pentru contrafacere de documente şi utilizare de acte false pe teritoriul francez.

M-au închis într-o celulă fără pat, împreună cu 15 indivizi. Seara am fost prezentat procurorului. Acesta nu m-a ascultat şi m-a deferit judecătorului.

Am recunoscut că am folosit hîrtii false, dar fără să le fi fabricat eu însumi, ci din ordinul securităţii spaniole. Din fericire, la acest interogatoriu, ca şi la altele, nu mi-a vorbit de V.L.A., de colonelul Jean Soup sau de Guadelupa. Judecătorul a privit cu atenţie cele două paşapoarte şi a semnat un mandat de depunere. Am fost trimis la Fresnes, într-un furgon celular, în care am fost aruncaţi cîte doi deţinuţi într-o despărţitură prevăzută la origine pentru unul singur.

La Fresnes am parcurs încă o dată episoadele pe care le cunoşteam atît de bine : registrul, percheziţia, duşul, recepţia păturii şi a ustensilelor de deţinut (prosopul, gamela...). A doua zi, vizita medicală. Mă credeam întors în vremea Legiunii străine spaniole.

La cîteva minute după vizită, am fost convocat în biroul directorului adjunct, M. Lapisse. Acesta rîdea :

— A, tu eşti medicul de la Odéon ? O să ai de lucru aici.

— Nu voi colabora cu serviciile voastre.

— Cum ? spuse M. Lapisse. Ce încăpăţînat ! Ai să vezi tu !

M-au închis într-o celulă minusculă, aşa-zisă de „strictă supraveghere", cu o uşă pe care scria : Periculos, izolat din ordinul directorului. Mi-au trebuit patru zile de grevă a foa-

mei pentru a se anula această măsură, ilegală de vreme ce nu fusese luată la hotărîrea unui judecător de instrucţie.

M-au dus, în cele din urmă, într-o celulă obişnuită, în tovărăşia hoţilor. Am stat aici mai multă vreme, pînă să ajung la judecător. Cînd am intrat, în sfîrşit, în biroul acestuia, am văzut pe masa lui un al treilea paşaport.

— Este al dumneavoastră ? mă întrebă.

L-am privit. Era un paşaport pe care-l păstram ascuns la mine la hotel şi nu mă gîndeam că poliţia îl va descoperi. Avea, ca şi celelalte, poza mea, dar era un veritabil document străin, eliberat pe numele de Dragoslav Gonzales.

— Este al dumneavoastră, conchise judecătorul, comparîndu-mă cu fotografia. Ştiţi, un paşaport fals sau zece, delictul este acelaşi. Dar sub ce nume veţi fi judecat ?

— Sub al meu, domnule judecător.

— Dar care din ele ? Arturo Gomez, columbian ? Nabeiti, tunisian ? Dragoslav, iugoslav ?

— Mă numesc Luis Gonzales-Mata Lledo, domnule judecător.

— Poate. Dar cum dovediţi ?

— Am o rudă în Paris, care va certifica, sub prestare de jurămînt, că mă numesc Gonzales-Mata.

Puţin mai tîrziu, m-a vizitat în închisoare comisarul Duval. Mi-a explicat că D.S.T.-ul, la cererea colonelului Blanco, dorea o sustragere a mea de sub acuzaţia lui Caille. De aceea, mi-a adus o notă de expulzare, pe care am semnat-o imediat, cu mare plăcere. Aveau să înceteze îndată urmăririle împotriva mea. Dar a avut loc totuşi un proces.

Avocatul meu, maestrul Jouffa, era specialist în drepturile omului. În timpul dezbaterilor, s-a aplecat spre mine :

— Nu te nelinişti. Şi, mai ales, nu politiza problema.

Era un avocat foarte bun.

— Mi-e ruşine, mi-a spus privindu-i pe judecători.

Apoi, după o lungă pauză, a reluat :

— Mi-e ruşine. Da, de mine, de noi, de Franţa. Priviţi, domnilor judecători. Priviţi ţara noastră fremătînd încă de evenimentele din mai. Priviţi-o cum iese dintr-o grevă uriaşă, după atîtea şi atîtea pagube materiale şi morale. Şi pe cine facem răspunzător ? Pe cine ? Un biet sărman a cărui singură crimă este de a se fi devotat, zile şi nopţi, îngrijirii răniţilor din ambele tabere. De ce credeţi că este acuzat ? Judecat ? Pentru activitatea sa ? Nicidecum ! Pur şi simplu pentru că

serviciile secrete franceze nu se înțeleg între ele și se ceartă. Am fost nedrepți cu Gonzales. S-au comis nereguli și în arestarea sa, și în detenție. Atunci, domnilor judecători, nu mai rămîne decît o singură soluție pentru a repara aceste nedreptăți, aceste nereguli: expulzați-l pe Gonzales în Spania, țara sa de baștină.

Președintele și-a consultat asesorii și m-a întrebat:

— De cît timp sînteți închis?

— De cinci luni, domnule judecător.

Președintele s-a răsucit în fotoliu:

— Gonzales, curtea vă condamnă la cinci luni închisoare.

Le executasem deja: eram liber.

M-am întors în Spania. La aeroport, comisarul Molina, șeful securității, m-a rugat să aștept în biroul său instrucțiunile urgente ale colonelului Blanco. Am așteptat două ore. Apoi au venit trei inspectori și m-au urcat într-o mașină. Am fost dus la Direcția generală a siguranței și aruncat într-un subsol. Mă aflam iarăși în închisoare.

Nu mai înțelegeam nimic. Am cerut și am obținut un avocat.

— Ce mi se întîmplă, maestre? De ce m-au arestat?

— O veche poveste cu autoritățile dominicane. Procurorul a redeschis dosarul dumneavoastră.

— Iar? E absurd! Totul e îngropat de mult timp. Voi scrie autorităților din Santo-Domingo.

— Putem s-o facem, dar mă tem că nu servește la nimic!

— Vreau să-l văd pe colonelul Blanco.

— Am luat deja legătura cu el. Nu vrea să te primească.

— Și de ce, mă rog?

— S-a săturat de spiritul tău de independență și de refuzul de a colabora cu francezii.

— Ați discutat cu procurorul?

— Da.

— Și ce v-a spus?

— Că aveți 12 ani de executat!

— Dar e nemaipomenit!

Avocatul ridică din umeri. Mi-a propus să semnez o hîrtie în care mă consideram, voluntar, prizonier; judecătorul cerea asta pentru a accepta să mă asculte. Cum eram deja închis, am semnat. L-am văzut pe judecător. Nici el nu înțelegea nimic din dosarul meu, dar a acceptat să mă pună provizoriu în libertate.

Atunci l-am întîlnit, în sfîrșit, pe colonelul Blanco.

— Știi ce te așteaptă, Gonzales?

— Da, domnule colonel, 12 ani închisoare.

— Exact. Ai vrut să ne părăsești pentru C.I.A. sau pentru alții.

— Stați puțin, domnule colonel.

— Taci! Nu-mi place asta. Ascultă-mă: sau rămîi în serviciile noastre și intervin în favoarea ta, sau ne părăsești și te descurci singur cu judecătorul.

— Domnule colonel!

— Ce preferi? Doisprezece ani închisoare singur sau misiuni secrete de la noi?

— Misiuni secrete, domnule colonel.

Capitolul XVII

O misiune ciudată

Mi-am reluat serviciul. Bruxellesul trebuia să-mi fie locul de refugiu, iar Vanguardia Latino-Americana — arena mea secretă. Continuam să-i spionez pe latino-americani, dar de astă dată fără entuziasm.

Mai mult decît în închisorile algeriene, am început să am dubii. Aproape că nu mai credeam în nimic. Evenimentele din mai 1968 mă zdruncinaseră.

Într-o seară, pe cînd ieşeam de la o reuniune organizată de naţionalişti din America Latină, un diplomat străin, Tako Pata, m-a invitat să facem cîţiva paşi împreună. În stradă, cu un aer ciudat, mi-a spus :

— Am un mesaj pentru dumneavoastră.

— Da ?

— Unul dintre prietenii mei, care este şi al dumneavoastră, ar dori să vă vorbească.

— Cine e ?

— Atît vă pot spune : v-aţi întîlnit des în Alger.

— De ce naţionalitate este ? am întrebat.

— N-are importanţă !

Diplomatul mi-a fixat o întîlnire peste două zile.

Imediat i-am telegrafiat lui Blanco, pentru a-l preveni. Prin asta mă arătam mai mult răutăcios decît fidel. Tako era cu adevărat omul de legătură al unui prieten sau, pur şi simplu, un provocator trimis de Spania sau de C.I.A. ?

Blanco m-a autorizat să realizez contactul.

Tako a pregătit, deci, întrevederea. Mi-a explicat că, din anumite motive, întîlnirea trebuia să aibă loc la Paris.

— Unde anume ?

— La o ambasadă.

— Şi pe cine să caut ?

— Pe domnul Imba...

Trei zile mai tîrziu m-am prezentat la ambasada din Paris. Am fost condus atît de amabil pe culoare, încît am ghicit întreaga importanţă a domnului Imba. Acesta m-a primit într-un mare salon stil. Şi am recunoscut în el pe vechiul meu prieten Matau, pe care îl frecventasem efectiv în Alger.

— Gonzales ! strigă el. Ce bucurie să te revăd ! Vino, stai aici şi hai să vorbim de Algeria noastră, zise el după puţin timp.

M-a invitat la dejun. Ni s-a servit o masă somptuoasă, cu somon, caviar şi băuturi foarte fine. Eram frapat de acest lux. Ca şi cum mi-ar fi bănuit întrebările, Imba începu să vorbească :

— Curios, nu ? Serviciile noastre îţi cunosc toată activitatea : eşti agent al lui Franco, lucrezi în egală măsură pentru C.I.A., spionezi diverse grupări politice latino-americane şi noi n-am alertat niciodată pe nimeni dintre cei pe care îi frecventezi. Nu te-ai întrebat de ce ?

— Dar...

— Nu faci destulă politică, dragul meu. Dacă te gîndeşti bine, interesele marilor puteri nu sînt atît de străine unele de altele. După cum ştii, cei din America Latină iau citeodată hotărîri prosteşti, se lasă dominaţi de te-miri-cine. Poliţia ţării mele nu are nimic comun cu aceşti extremişti. Vezi bine că am putea să ne întîlnim : nici noi şi nici Occidentul nu putem admite ca altcineva să pună piciorul pe acest continent.

Eram foarte surprins de asemenea declaraţii. Imba continuă :

— Sîntem pentru coexistenţă paşnică, chiar cu Spania lui Franco. Raporturile noastre cu ţara ta sînt mereu mai bune. Schimburile noastre comerciale cresc pe zi ce trece.

— Dar eu...

— Lasă asta. Gîndeşte-te la ce ţi-am spus. Vei înţelege că am putea face o bucată de drum împreună.

Ignoranţa mea în materie de diplomaţie era suficientă ca să rămîn tulburat de aceste mărturisiri.

— Nu mă crezi sincer, a continuat Imba. Ei, bine, te autorizez să raportezi această discuţie lui Blanco. Gîndeşte-te la bătrîneţile tale, Gonzales. Dacă vei accepta să colaborezi

cu noi, iţi vom deschide un cont personal în Elveţia sau Bahamas.

— Il voi consulta pe colonelul Blanco, am acceptat.

— Ei, bine. Dacă vei dori să mă vezi, iţi voi da un mijloc discret de comunicare. Trimite-mi un „pneumatic"* aici, la ambasadă, pe numele Imba. Textul nu are importanţă. Apoi, plimbă-te de mai multe ori pe zi prin staţia de metrou Passy, în faţa panoului cu planul Parisului, situat între cele două scări care urcă dinspre Sena. Noi vom trasa un semn pe cadrul metalic al planului, în colţul superior drept.

— Ce semn ?

— Simplu, o cruce. Asta va însemna că eşti aşteptat la sediul Misiunii noastre militare din Paris. Dacă va fi numai o cruce, intilnirea va avea loc a doua zi la ora 8 dimineaţa. Dacă crucea este încercuită, înseamnă că ne vom intilni tot a doua zi, dar la ora 8 seara. Vei avea grijă să intri pe uşa garajului şi, mai ales, ţine minte, să nu ne telefonezi niciodată : francezii au un sistem de ascultare foarte bun. Pe curind, Gonzales.

M-am dus imediat la Madrid să-l văd pe Blanco. Prudent, i-am povestit totul.

— Trebuie să meditez, mi-a spus colonelul. Păstrează contactul cu ei şi ţine-mă la curent.

Întors la Paris, am trimis „pneumaticul". Citeva ore mai tirziu o cruce încercuită işi făcea apariţia pe panoul cu planul Parisului din staţia Passy.

Cu o jumătate de oră înaintea intilnirii, am revenit cu taxiul în cartierul respectiv : frumos cartier ! În faţa Misiunii militare era o ambasadă, în colţul străzii, altă ambasadă şi apoi, foarte aproape, o anexă a ambasadei S.U.A.

Am coborît din taxi pe strada Montevideo şi m-am dus pe jos. Din neincredere, am recurs pe loc la una dintre deghizările de ultimă clipă, care nu este mai puţin eficientă : am inceput să şchiopătez.

Am ajuns la uşa indicată. Era deschisă şi Imba mă aştepta în deschizătura ei. A privit în stinga şi în dreapta să vadă dacă nu cumva eram urmărit şi apoi a spus ceva agenţilor care-l inconjurau.

Imba m-a luat cu el în subsolul curţii, unde am traversat un culoar întunecos, la capătul căruia era un ascensor. Am urcat cu el la parter, într-un salon tapisat cu velur roşu şi

* Mesaj transmis prin poşta pneumatică — instalaţie existentă în interiorul unor instituţii (biblioteci publice, bănci etc.). (N.T.)

mobilat stil. Într-un fotoliu foarte comod şedea un tip cu ochelari cu ramă de baga ; avea pielea albă şi părul cenuşiu.

Imba ne-a prezentat :

— Domnul Gonzales ; generalul Dankat, şeful meu.

Generalul a deschis un aparat de radio cu tranzistori. Se ştie că un asemenea obiect în funcţiune bruiază orice înregistrare posibilă a unui eventual microfon plasat în încăperea respectivă sau chiar afară.

— Sînt un admirator al colonelului Blanco, mi s-a adresat generalul. Da, da, e un tip interesant. I-aţi vorbit despre noi ?

— Sigur, l-am informat ; sîntem dispuşi să facem o bucată de drum împreună. Ce ne puteţi oferi ?

— O, lucruri mărunte... Ca acestea, de pildă.

Şi puse pe masă trei fişe cu fotografii de identitate. Am privit : erau fişele personale, cu numele şi adresele unor antifranchişti spanioli clandestini.

— Păstraţi-le drept dovadă a bunei noastre credinţe, a reluat generalul. Vă asigur că avem citeva sute...

Ce putea să ascundă acest cadou ? Intoxicaţie ? Cu siguranţă, nu ! Ar fi prea uşor pentru serviciile noastre secrete să verifice, arestindu-i pe cei trei clandestini. Atunci ?

— Interesul nostru, a continuat generalul, este să putem controla, prin intermediul dumneavoastră, activitatea extremistă a anumitor organizaţii latino-americane. Am dori să cunoaştem, în egală măsură, relaţiile lor cu guvernele şi cu partidele politice din America de Sud şi din Europa.

— Va fi o cooperare între serviciile noastre şi ale voastre, a adăugat Imba. Nu va trebui decit să scrii rapoartele în dublu exemplar : unul pentru Blanco şi unul pentru noi. Dar am putea realiza şi o cooperare mai personală...

— Adică ?

— La o cooperare personală am răspunde cu o recompensă personală. Va trebui să ne dai numărul contului dumitale de bancă.

— Ce vă interesează ?

— Tot ce e în legătură cu S.U.A., preciză generalul.

— Mai exact ?

— Informaţii privitoare la prezenţa militară americană în Spania : efective, armament, instalaţiile speciale de la Rota şi Torrejon. Şi apoi, relaţiile dintre S.U.A. şi Israel. Dispunem deja de numeroase informaţii în acest sens, dar vrem să avem mai multe şi să verificăm. Dacă sinteţi de acord,

luați-vă liber cîteva zile, mă sfătui generalul. Între timp, noi vom pune la punct un plan de acțiune.

Am acceptat. Dankat mi-a dat două adrese și trei numere de telefon : din Paris, Bruxelles și Roma.

— Veți putea să-mi lăsați mesajele la aceste adrese. Dar vă trebuie un nume conspirativ.

— Ikar, a propus Imba.

— Foarte bine, am spus. Ikar.

Atunci Imba mi-a arătat trei aparate de fotografiat : un „Minox", un „Tessina", cu vizor reflex, și un „Pentax".

— Alege-ți unul dintre ele.

Cunoșteam stratagema : în timp ce luam aparatul dorit, un altul mă fotografia ; ei obțineau astfel o probă de șantaj împotriva mea.

Cu atît mai rău : am ales aparatul „Tessina". Mi-au dat apoi o mie de dolari „pentru micile mele cheltuieli personale". La plecare, Imba m-a însoțit într-o mașină cu șofer. După cum sînt obiceiurile la ei, aceasta era o mare cinste pe care mi-o acordau.

Șoferul m-a uimit prin abilitatea sa : conducea atît de bine și de repede, că nimeni n-ar fi putut să ne urmărească. M-a lăsat în gara Lyon, de unde am plecat spre hotel.

În aceeași seară i-am trimis un raport complet lui Blanco, prin legătura noastră din Paris. A doua zi, eram chemat la Madrid. Colonelul Blanco m-a primit zîmbind satisfăcut. Cele trei fișe înlesniseră deja trei arestări importante. Acest lucru mi-a dat mult de gîndit.

— Foarte bine, foarte bine, îmi spuse Blanco, vom continua această colaborare „în natură". Vreau toate fișele antifranchiștilor clandestini și sper că le voi avea. La sfîrșitul tîrgului îi voi săruta pe amabilii noștri colaboratori, pentru că sînt mai șiret decît ei.

Mă gîndeam că toți șefii serviciilor secrete judecă astfel. L-am întrebat :

— Ce facem cu informațiile referitoare la S.U.A. pe care ni le cer ?

— Le vom procura. Ți-am pregătit deja ceva. Blanco mi-a întins un plic. L-am deschis.

— Ce faceți, domnule colonel ? am obiectat fără să-mi dau seama.

Părea că Blanco lucra cu adevărat pentru ceilalți, întrucît plicul conținea o serie de hărți cu baza de la Torrejon de Ardoz, care constituia sediul „Strategic Air Command",

plus o serie de fotografii luate din zbor de la baza navală Rota-Cadiz, unde S.U.A. își țin submarinele atomice. Găseai în aceste documente aproape întregul dispozitiv secret al armatei americane din Spania.

— Nu te speria, m-a liniștit Blanco, care mă tutuia cînd era bine dispus. Fotografiază toate astea cu aparatul tău și du microfilmele generalului Dankat.

— Dar, domnule colonel.

— Prostule ! Sînt convins că ei au deja aceste date. Nu vor afla nimic nou. Dar tu vei dovedi astfel că ai acces direct la surse importante și vei primi, în schimb, fișele care ne interesează. Asta-i tactica : pentru a inspira încredere, trebuie să furnizezi informații adevărate la început ; mai tîrziu, poți să-i intoxici.

— Cum ați procurat materialele, domnule colonel ?

— Asta-i cel mai nostim lucru : de la talcioc.

— De la ce... ?

— De la un ofițer al „U.S.A.-Air Force", care a părăsit de curînd Spania și și-a vîndut mobila unui negustor. Acesta, făcînd trierea lucrurilor, a deschis sertarele unui dulap și a găsit un pachet cu hărți redactate în engleză, cu ștampile și mențiunea „Strategic Air Command, Top secret, Noforn..."

„Noforn" înseamnă că documentele respective nu trebuie arătate unui stat-major străin, chiar aliat fiind.

— Negustorul, innebunit, a alergat la comisarul de poliție și a depus hărțile. Și, astfel, au ajuns la mine.

Am expediat materialele la Bruxelles și beneficiarii, încîntați, m-au invitat la centrala lor. Colaborarea noastră mergea bine și nu-mi închipuiam că poate fi vorba de o capcană, așa că am acceptat invitația.

De cum am ajuns la destinație, am fost introdus într-o căsuță foarte cochetă, prevăzută, după cum aveam să constat, cu multiple dotări. Înăuntru am traversat un hol supravegheat de un planton, care avea alături telefon, am luat ascensorul pînă la etajul întîi, am trecut printr-un culoar lung, o ușă, încă un culoar, o altă ușă — simțeam că ajunsesem foarte departe de intrare — un ultim culoar, un palier cu cinci uși, dintre care una dădea într-un apartament. Acesta avea să fie locuința mea. La scurt timp am fost vizitat de un general, însoțit de alți cîțiva domni. Timp de trei zile în șir au stat de vorbă cu mine ! Am fost întrebat despre cariera mea, punîndu-mi-se la nesfîrșit aceleași întrebări. Am fost chestionat asupra unor probleme ale situației internaționale,

despre Spania și America. Eram sigur că tot ceea ce spuneam se înregistra, pentru a fi studiat apoi în amănunt. A patra zi, de la prînz pînă noaptea tîrziu mi-au prezentat filme și diapozitive, în care trebuia să identific anumite personalități sau agenți de spionaj, să spun dacă le cunosc specialitatea, pseudonimele, obiceiurile etc.

În a cincea zi, am fost dus cu liftul la al doilea subsol (mai erau încă trei), unde am trecut printr-un culoar lung de 300 m, cu bandă rulantă, pînă la un alt lift, care ne-a urcat la etajul al treilea, cu un coridor cu zeci de uși păzite de santinele înarmate.

Am fost introdus într-un birou superb, cu țesături orientale pe pereți.

La o masă aștepta un individ, destul de solid, brunet, cu părul pieptănat cu cărare foarte dreaptă. Fuma fără încetare, în timp ce-și mîngîia o cicatrice albă de pe sprînceana dreaptă.

Era șeful serviciului „exterior“.

— Sînt încîntat să vă cunosc, mi s-a adresat el. Timp de vreo oră mi-a vorbit în spaniolă, apoi în franceză.

— Domnule Gonzales-Mata, a continuat acesta, materialul pe care ni l-ați furnizat pare interesant și anunță o colaborare de bun augur.

— Domnule, vă mulțumesc !

— Doresc să știți că noi vrem să avem relații bune cu Spania și să extindem politica de colaborare dintre țările noastre. Serviciile pe care vi le cerem nu vor însemna nicidecum o trădare a țării dumneavoastră, dimpotrivă...

Și mi-a întins o cutie care conținea 350 de fișe cu fotografii, nume și adrese de luptători antifranchiști.

Cînd m-am întors la Madrid, colonelul Blanco m-a felicitat cu o căldură pe care nu i-o cunoșteam. Cu fișele acestea a putut opera 350 de arestări fără nici un efort.

Mai tîrziu am aflat însă un amănunt de senzație : cele 350 de persoane erau, de fapt, deviaționiști de dreapta, care abandonaseră de mai mult timp lupta împotriva lui Franco. Fuseserăm, deci, trași pe sfoară !

Meseria mea mă dezgusta din ce în ce mai mult. Eram revoltat și nedumerit că nu știam care dintre cei serviți de mine erau mai ticăloși. O astfel de stare de spirit aveam cînd am auzit de invadarea Guineei de către bande înarmate debarcate din vase neidentificate.

La Lisabona și Madrid se credea că sînt naționaliști guineezi exilați. În Guineea se credea, dimpotrivă, că sînt fasciști portughezi care atacă o țară independentă. Am primit misiunea să cercetez. Mi-am dat repede seama că guineezii exilați nu formau decît o mică parte din corpul expediționar invadator. Era vorba, în realitate, de o invazie portugheză, organizată de generalul Spinola, sprijinită de spionajul american și de cel vest-german.

Curînd, invadatorii au fost înfrînți. Îndurerat de manevrele acestei „lumi libere“, m-am dus, cu dovezile intervenției americane și germane, la fratele președintelui guineez, care tocmai trecea pe la Bonn.

Mai apoi am aflat că C.I.A. și B.N.D.* proiectau alte intervenții în Africa, cu scopul diminuării influenței franceze în Niger, Dahomey, Senegal. Cunoșteam bine acest soi de afaceri, pentru că participasem eu însumi, mai mult sau mai puțin, la 32 de operațiuni de asemenea gen.

Dintre toate, planul împotriva Dahomeyului era cel mai diabolic : C.I.A. și B.N.D. se pregăteau să-l informeze pe președintele acestei țări despre un fals complot care l-ar fi amenințat. În realitate, cele două servicii de spionaj, la cererea cercurilor pe care le slujeau, urmăreau să-l antreneze pe președintele dahomeyan într-o represiune absurdă, pentru a lovi în cîțiva membri ai guvernului, de fapt pe nedrept acuzați, în scopul creării de tulburări, de care aveau să fie făcuți răspunzători francezii.

Am vrut să-l avertizez despre aceasta pe președintele respectiv și m-am dus la ambasadorul său de la Bonn, căruia i-am povestit toată tărășenia. Dar, nenorocire, acesta era el însuși agent al B.N.D.-ului.

Serviciul federal de informații m-a arestat imediat. Am fost judecat cu ușile închise și condamnat la cinci ani de punere sub supraveghere. Era o libertate provizorie, cu agenții B.N.D. pe urmele mele. Am scăpat însă într-o seară, fugind cu un tren spre Bâle. A doua zi, dimineața, soseam în Elveția și treceam foarte discret prin fața vameșilor, amestecat cu mulțimea, fără bagaje, fără pașaport, fără bani. Mă credeam urmărit de toate serviciile secrete ale pămîntului, de C.I.A., B.N.D., de însuși Blanco și alții.

Din întîmplare, am întîlnit un marocan pe care îl cunoșteam. Acesta i-a telefonat despre situația desperată în care mă găseam vechiului meu prieten, generalul Oufkir, și, după două zile, mă aflam în Maroc.

* Serviciul federal de informații al R. F. Germania. (N.T.)

Capitolul XVIII

Colonelul Dlimi îmi cere un ultim serviciu

Cînd am sosit în Tanger vameșii m-au condus la o veche legătură de-a mea, noul șef al poliției. Se numea Mohamed el Hadj și mi-am amintit că, din întîmplare, folosisem acest nume, în Maroc, cu 15 ani în urmă, pe cînd înarmam naționalitățile nord-africane împotriva francezilor.

— Am fost prevenit de generalul Oufkir, mi-a spus el Hadj. Vă pun la dispoziție un apartament.

M-a însoțit pînă la o casă frumoasă. Pe ușă, am citit o carte de vizită : D-l și d-na Vincente Gomez. Am zîmbit, căci Gomez era un pseudonim pe care-l folosisem la Paris, pe un fals pașaport columbian. Era încă o coincidență : purtasem atîtea nume doar !

Apartamentul mi s-a părut pregătit în mod special pentru mine și foarte repede, căci am găsit o bucătărie bine înzestrată și cîteva haine frumoase. M-am instalat și, a doua zi, Oufkir, ministrul de interne al lui Hassan al II-lea, a venit să mă vadă. I-am povestit toate pățaniile prin care trecusem.

— Nu-ți face griji, mi-a spus. De acord, ai demisionat, dar asta nu înseamnă că ai terminat cu totul. Voi încerca să vorbesc cu Blanco și cu americanii. Așteptînd răspunsul, poți să rămîi aici, căci ești în siguranță.

Mi-a împrumutat o mașină, mi-a dat un șofer, o gardă personală și a adăugat :

— Dacă ai nevoie de ceva, spune-i lui Dlimi. El are ordin să te păzească.

Dlimi era principalul lui colaborator, martorul întregii sale activități.

Acestea fiind spuse, Oufkir și-a luat rămas bun de la mine. Îl cunoscusem în 1956 la Sevilla, în timp ce pregătea călătoria în Spania a noului său suveran, sultanul Mohamed ben Youssef, întors din exil. În acea vreme era aghiotantul sultanului.

Puțin mai apoi l-am întîlnit în Maroc. Organiza forțele armate regale și eu trebuia să-l ajut, rugat fiind de înaltul comisar Garcia Valinio. Îl întîlneam deseori. Mă frapase acest om dur și crud, inteligent, necruțător, devotat total regelui și țării. Nu uita că fusese ofițer francez și-și purta cu mîndrie cele douăzeci de decorații, atît marocane, cît și franceze, ceea ce îl făcea pe Ben Barka, mai modest, să zîmbească.

Din 1957 pînă în 1960 n-am mai știut nimic despre el ; eram închis, apoi în misiune pe lîngă Trujillo. Dar l-am regăsit cînd am fost numit director general adjunct al securității dominicane și eram destul de mîndru că puteam să devin un personaj tot atît de important ca și el.

La sfîrșitul lui 1962, cînd eram în impas, pentru că fusesem alungat de noul regim din Santo-Domingo, trebuia să mă refugiez undeva. M-am gîndit să cer azil generalului Oufkir din Maroc. Spre deosebire de mine, el înaintase în cariera sa, ajungînd întîi general de armată, apoi director al siguranței și șef absolut al poliției regale.

Nu voi uita reacția lui : m-a primit, m-a protejat, a intervenit pentru mine pe lîngă colonelul Blanco. Era prietenos și binevoitor. Știam în ce măsură se baza pe C.I.A., S.D.E.C.E. sau pe informațiile spaniole. Dar nu se purta nici ca un informator, nici ca un corespondent onorabil. Nu, discuta de la egal la egal cu toți și era respectat pentru asta.

În 1963, în Alger, am apelat tot la el cînd am avut nevoie de un radiotelegrafist arab care să știe spaniola. Mi-a trimis un vechi sergent al armatei marocane de eliberare, un băiat care mi-a fost de mare ajutor și a servit și ca legătură între noi. Bineînțeles că sergentul expedia la Rabat al doilea exemplar al notelor mele către Blanco și-mi făcea plăcere să-i pot face un serviciu lui Oufkir. Tot el a intervenit din nou pentru mine și m-a eliberat din închisoarea lui Ben Bella. A urmat apoi afacerea Ben Barka. Versiunea cea mai răspîndită a afacerii este următoarea : că Mhedi Ben Barka, liderul stîngii marocane, a fost răpit la Paris, în 29 oct. 1965, de către polițiști și agenți plătiți de generalul Oufkir și că el și Dlimi l-au torturat pe Ben Barka, l-au asasinat și îngropat Dumnezeu știe unde. Poliția franceză l-a condamnat pe Oufkir la moarte, în contumacie. Dlimi, care se predase justiției, a fost achitat.

Intr-o zi, i-am vorbit lui Oufkir despre această afacere.

— Totul este adevărat în povestea asta, cu o singură excepție : nu l-am asasinat eu pe Ben Barka.

— Bine, dar...

— Uiți un lucru : nu eram singurul care se interesa de el. Erau și americanii. Cu C.I.A. am pregătit răpirea. Dacă era după mine, puteam să-l întîlnesc, foarte bine, la Geneva, dar americanii au ales Parisul, unde aveau agenți foarte buni în poliția franceză și în serviciile lor secrete.

— Ce vroiau de la el ?

— Să-l lichideze. Pe cînd eu doream doar să stam de vorbă.

— Nu mai înțeleg nimic.

— Amintește-ți. În ajunul răpirii sale, Ben Barka se pregătea să se întoarcă în Maroc. Avusese îndelungate discuții în Egipt cu prințul Moulay Abdallah, fratele regelui, și acesta îi explicase că Hassan al II-lea dorea să devieze politica, să amnistieze opoziția. Ben Barka trebuia să participe la un nou guvern, de uniune națională, ca ministru al afacerilor externe.

— Ești sigur că avea de gînd să se întoarcă în Maroc ?

— Sigur. Își înscrisese deja copiii la școală, în Rabat. Dar el punea o condiție la intrarea sa în guvern : ca eu să nu fac parte din această echipă. De aceea voiam să-l văd. Mă gîndeam să-i propun să accepte o colaborare limitată cu mine, sau cel puțin un modus vivendi.

— Și C.I.A. ?

— Ei, asta-i altă poveste. Ben Barka fusese numit președintele „Tricontinentalei“ (Conferința „Tricontinentală“ trebuia să grupeze la Havana delegații unor guverne și mișcări din Africa, Asia și America Latină). Dacă Ben Barka devenea și ministrul afacerilor externe, acest lucru îi conferea o forță deosebită și interesele americane în Maroc aveau să fie compromise pe vecie. Mi-am unit atunci forțele cu C.I.A., ca să-l răpim. Dar nu știam că americanii intenționau să-l omoare.

— Nu prea-mi vine a crede...

— Dacă aș fi vrut să-l lichidez pe Ben Barka, o făceam chiar pe teritoriul francez cu riscul de a-mi compromite cinstea, funcțiile și chiar regele ? Ar fi fost de-ajuns doi-trei asasini. Pentru asasinarea lui Mohammed Khider, n-a trebuit să se deplaseze la Madrid ministrul algerian de interne. Îți repet, am venit la Paris ca să discut cu Ben Barka, nu să-l omor.

— Atunci ?

— Este adevărat că Barka m-a insultat și a refuzat toate propunerile. M-a scuipat chiar în față, fapt pentru care l-am lovit. Apoi l-am hărțuit pînă ce l-am făcut să-mi dea o procură și cifrul seifului băncii elvețiene : voiam să pun mîna pe documentele sale, ca să pot avea astfel un atu față de el. Acest lucru mi-a fost de mare ajutor, a continuat Oufkir. Dosarele pe care le-am luat dovedeau că Ben Barka nu ar fi menajat Franța care totuși îl primise pe teritoriul ei. Grație acestor dovezi, autoritățile franceze au devenit mai „discrete“. După întrevederea cu el, americanii l-au asasinat și au dat vina pe mine. Și pentru că aparent totul era împotriva mea, nu am putut să mă dezvinovățesc. Acțiunea mea eșuase, C.I.A. reușise, iar guvernul francez, la rîndul său, a profitat de scandal, pentru a curăța S.D.E.C.E. de elementele proamericane. Deci, în toată afacerea, numai eu fusesem dus de nas.

În altă zi, mi-a povestit iar :

— Cît scandal după asasinat ! Presa mondială mă considera criminal, regele însuși se supărase pe mine. Îmi amintesc primul consiliu de după dispariția lui Ben Barka. Regele și miniștrii mă acuzau că intenționez să izolez Marocul, să provoc răscoale populare, să duc monarhia la ruină, să dau apă la moară revoluției. Pentru că prevăzusem aceste urmări, adusesem fișele poliției privind membrii guvernului. Le-am aruncat pe masă și am spus : „Domnilor, poate sînt asasin, dar trebuie dovedit și atunci voi sfîrși în închisoare pentru crimă politică. Însă eu vă voi demonstra că toți sînteți amestecați în afaceri necinstite, de drept comun“. Dosarele mele conțineau în amănunt deturnări de fonduri financiare făcute de mulți membri ai guvernului. S-a făcut liniște. Regele a suspendat consiliul și m-a dus în biroul său, pentru a mă calma.

Corupția ! Iată, de-acum înainte, marea preocupare a lui Oufkir. Această corupție generalizată ducea Marocul la ruină și revoltă. Oufkir, deși conștient de asta, era subminat de fidelitatea față de rege și de ura față de miniștri ; cunoștea în amănunt imoralitatea curții și a bogătașilor, dar și sărăcia poporului marocan. Generalul Oufkir era un om de stat : dorea cu sinceritate să reformeze statul.

Îl apreciam. Era brutal cu ofițerii și indulgent cu soldații, îndrăgostit de soția sa și totuși desfrînat, cinic și încrezător, loial și complotist, crud și milos. Disprețuia bogăția și trăia ca un domn.

Toate acestea le-am redescoperit din nou în 1967, pe cînd călătoream prin Maroc, odihnindu-mă între două misiuni. Într-o zi a acelui an, după ce mi-a povestit despre soția sa Fatima, m-a dus să cinez la Katoubia Palace, la Tanger. Eram la una din acele selecte serate organizate de el pentru prietenii săi, cărora le procura frumoase franțuzoaice aduse cu un avion special. În sala mare a cabaretului rezervat invitaților săi se auzeau strigăte, care răzbăteau prin muzica arabă; perechi, perechi se răsturnau pe canapele, între mesele joase; în această „dezordine", valeții serveau necontenit languste și caviar.

Oufkir, căruia nu-i plăcea să se dea în spectacol, privea rece la acești generali, politicieni, oameni de afaceri, toți „onorabili", care pipăiau fetele dornice să le cedeze.

Aplecîndu-se spre mine:

— Ce mizerabili! Toată clasa conducătoare a Marocului s-ar vinde pentru o fată.

Mi-era greu să susțin contrariul.

— Și, în acest timp, eu reprim revolta poporului. Nu o dată i-am pus pe soldați să tragă în țărani, am mitraliat mulțimea din elicopter. Vizitez fiecare post al armatei, ca nu cumva căpitanii să instige la revoltă. Și pentru ce? Ca să permit acestor cîrpe să se mențină la putere!

L-am întrerupt.

— Și regele? Nu-i poate opri?

— Regele? Puțin îi pasă. Toate astea îl ajută: lăsîndu-i să-și facă de cap pe acești bandiți, îi conduce mai ușor. Este un procedeu pe care-l folosesc și eu, dar e un procedeu de poliție, nu de monarh.

— Ai dreptate, generale, dar merge!

— Pînă cînd?

Cu puțin înainte de luna mai 1968, Oufkir mi-a cerut să-i fac un serviciu: să-i transfer în Elveția conținutul seifurilor pe care le poseda la Madrid. Această prudență nouă semnifica ceva: timp îndelungat, Oufkir își păstra dosarele și valorile la Banca hispano-marocană din Tanger, la care, urmînd un sfat al său, și eu îmi depusesem banii și documentele cînd m-am întors din Santo-Domingo. Apoi și-a transferat depozitele la Madrid. Și iată că acum trecea la o bancă elvețiană.

Am cerut deci la Madrid o autodubă specială pentru Geneva, pe care mi-a pus-o la dispoziție Ministerul de Interne spaniol. La Geneva m-a așteptat Oufkir și m-a rugat să rămîn cu el vreo două-trei zile. Ne-am instalat la Hotel de Russie.

În iulie 1971, cînd m-am refugiat în Maroc, am înțeles foarte rapid că Oufkir grupase definitiv dușmanii regelui Hassan al II-lea.

— Nu poți separa regele de anturajul său. Corupția este pretutindeni: la palat, în familia regală, la burghezi și la prinți. Nu poți reforma țara fără să purifici regimul, fără să-l alungi pe rege.

— Dar îți iubești regele?

— Să nu vorbim despre asta!

— Și ce vei spune țărilor arabe?

— Depinde. Moderaților le voi explica că C.N.R. înseamnă Consiliul Național de Regență — un organism format din ofițeri și membri ai familiei regale. Progresiștilor le voi defini C.N.R. ca un Consiliu Național al Revoluției.

Puțin mai tîrziu, după sosirea mea aici, a avut loc masacrul din Skhirat. La 10 iulie 1971, în timpul unei recepții oferite de Hassan al II-lea, niște soldați și ofițeri marocani au năvălit în palatul regal. Soldații trăgeau în toată lumea: miniștri, ambasadori în smoching care se ascundeau pe sub mese, femei îmbrăcate în rochii de seară. După ce momentul surpriză a trecut, Hassan își revine și se adresează soldaților:

— Vreți să mă omorîți? Sînt regele și părintele vostru!

Și deodată o teamă religioasă pune stăpînire pe soldați, care, înnebuniți de spusele coborîtorului din Profet, se năpustesc asupra ofițerilor lor. Regele, cu pistolul în mînă, își recucerește palatul și înăbușă rebeliunea.

Cînd am aflat aceasta, m-am gîndit că Oufkir este autorul. A pregătit atentatul și a vrut să pună mîna pe putere. Dar a pierdut.

N-a fost așa; m-am înșelat. Oufkir nu participase la complot. El a stat alături de rege, care l-a numit pe loc ministru al apărării și i-a ordonat să purifice și să reorganizeze armata.

Din acel moment, Hassan nu mai avea încredere în armată. Oufkir a intervenit imediat pe lîngă rege:

— Maiestate, îndurare!

— Cum? spuse regele. Cu cei care au încercat să mă omoare? Să fie împușcați!

— Maiestate, armata este singurul sprijin al regimului; dacă o veți pedepsi, cine vă va mai apăra ?
— Poporul !
— El nu vă mai iubește !
— Ce spui ?
— Repet, Maiestate : numai armata vă poate apăra.
— Tu rîzi de mine ! a strigat Hassan.
— Nu. Vă spun adevărul.
— Măsoară-ți cuvintele, generale ! Îi vorbești regelui !
— Regele meu se înșală. Să alunge mai întîi acești sfetnici lacomi, pe toți hoții care roiesc în palat și să cheme armata la datorie. Asta trebuie să facă regele meu.
— Ești nebun și te alung, Oufkir !
— Nu faceți asta, căci veți regreta amarnic !
— Te alung și te voi ucide ! striga regele.
— Luați seama, sînt ultimul credincios din tot guvernul. Nu veți putea să vă descurcați fără mine !
— Te alung !
— Eu promit să salvez țara, a spus Oufkir. De va fi nevoie, o voi face cu sau fără voia regelui. Priviți-mă drept în ochi : știți bine că am dreptate !

Atunci regele Marocului, singur, trădat de curteni, amenințat de armată, a trebuit să-i dea dreptate.

Oufkir a reușit să obțină grațierea cîtorva dintre ofițeri. Pe alții i-a însoțit pînă la plutonul de execuție. Și în privirea condamnaților, în fața puștilor, citea jurămîntul pentru o nouă revoltă a armatei. Dacă nu i-ar fi omorît, ar fi pierit el și regele său.

La sfîrșitul anului 1971, Oufkir a trecut pe la mine.
— Vești bune, mi-a spus, am aranjat cu Blanco.
— Îți mulțumesc, dar nu vreau să mai lucrez pentru securitatea militară spaniolă.
— Știu asta. De aceea am găsit un compromis. Ascultă-mă. Demisia ta rămîne valabilă. Serviciile spaniole nu te vor urmări dacă vei rămîne discret ; nu vei spune ce știi, nici numele agenților, nici filierele acestora, nici proiectele lor. Vei tăcea, pur și simplu, iar ei te vor lăsa în pace. E bine ?
— Perfect.
— Altceva încă : i-am determinat să-ți dea de lucru, treburi mărunte bineînțeles, care nu te vor angaja pentru viitor. Astfel, vei putea să-ți cîștigi existența pînă obții o altă muncă.
— Generale, i-am spus foarte emoționat, îți rămîn dator pentru toată viața.

— Bine, bine, m-a întrerupt Oufkir, căci nu-i plăceau efuziunile sentimentale. Și încă ceva : tot la cererea mea, serviciile germane te vor lăsa în pace, în aceleași condiții.
— Mulțumesc !
— Bine, a spus Oufkir. Ce-ai de gînd să faci ?
— Nu pot să stau o veșnicie în Maroc, oricît de dragă mi-e ospitalitatea ta. Mă duc în Belgia.
— Iată o idee înțeleaptă. Dar nu uita că poți să te întorci aici oricînd.

Și a adăugat pe un ton grav :
— Vom rămîne, în orice caz, în legătură : voi avea, în curînd, nevoie de tine.
— Cînd vei dori, i-am răspuns. Dumnezeu să te aibă în pază !

Cu puțin înainte de Crăciun, generalul Oufkir m-a chemat în Maroc. Îi eram prea îndatorat ca să nu mă duc.
— Gonzales, mi-a spus el, pot să am încredere în tine ?
— Fără doar și poate.
— Mulțumesc. Te-aș ruga să pleci într-o misiune confidențială, la Geneva, să-mi depui la bancă aceste trei genți diplomatice. Iată o împuternicire care-ți va permite să ajungi la seiful meu. Vei merge cu Mohamed el Hadj, șeful poliției din Tanger, care se va întoarce să-mi spună ce-ați rezolvat.
— Foarte bine. Aș putea să te întreb ceva ?
— Ce anume ?
— Ce voi transporta ?
— Înregistrările discuțiilor pe care le-am avut cu americanii și alte cîteva documente foarte periculoase pentru Maroc și pentru mine. Ai grijă, Gonzales, nu încerca să deschizi gențile diplomatice și nu scoate nimic din seif.
— Ai cuvîntul meu.
— Poți pleca. Ne vom întîlni peste cinci zile, la Roma, Hotel Abruzzo.

Am plecat deci la Geneva. Oufkir mă mai trimisese de cîteva ori aici, cu alte documente, tot pentru a i le depune în seif. Față de mine, Oufkir nu avea secrete : complota cu C.I.A. pentru a-l răsturna pe Hassan al II-lea.

Timp îndelungat, guvernul S.U.A. a avut încredere în ambasadorul său din Rabat, un om de seamă, foarte legat de rege și care repeta mereu în rapoartele sale : „Regimul este foarte stabil și suveranul este puternic. Nimic de semnalat".

Dar iată că s-a schimbat ambasadorul. În locul acestuia a fost numit un cunoscător al problemelor nord-africane, ambasadorul Rockwell, cunoscut sub diferite nume în multe capitale arabe unde lucrase. Era curios și inteligent ; a studiat țara, a frecventat mediile politice. Într-unul din primele sale rapoarte, el a scris :

„Situația din Maroc este dezastruoasă. Prestigiul regelui descrește pe zi ce trece, datorită corupției și represiunii oarbe ce destramă țara. Însăși familia regală este împărțită. Armata, la fel. Regele se îndepărtează tot mai mult de problemele statului și de popor". Era exact analiza făcută de Oufkir. Washingtonul a trimis la Rabat un specialist C.I.A., colonelul Johnson, ca să ia măsurile necesare. După cîteva zile, el a confirmat cele spuse de ambasador.

— Ce să facem ? l-a întrebat ambasadorul.

— Să nu-l mai ajutăm pe rege.

— E primejdios ; interesele americane în Maroc sînt atît de mari, bazele atît de importante, încît...

— Trebuie să colaborăm cu Oufkir.

La sfîrșitul lui 1971 și începutul lui 1972, Johnson s-a întîlnit de mai multe ori cu generalul la Rabat, Madrid, la Paris chiar, unde fusese condamnat la moarte. De fiecare dată, Johnson îi încuraja ambițiile.

În cele din urmă, au căzut de acord : ei întocmesc planurile unui puci și-și organizează rețele în armată. Aceste materiale le depusesem eu în seiful din Geneva, plus toate înregistrările discuțiilor clandestine Oufkir — Johnson.

Într-o seară din vara lui 1972, generalul Oufkir s-a întîlnit într-o vilă din Saint-Cloud, la un dineu, cu Richard Helms, directorul C.I.A., care era în trecere prin Franța, generalul Walter, numit mai tîrziu subdirectorul Centralei și șeful diviziunii Europa, John Mc. Conne, fost director al C.I.A., vicepreședinte al I.T.T.* Ce s-a discutat ? S-a precizat că, la sfîrșitul lui iulie, Hassan al II-lea va pleca în Franța. La întoarcere, aeronava regală va fi interceptată de patru avioane militare de vînătoare cu reacție, care o vor obliga să aterizeze la baza din Kenitra, ce va fi ocupată de un regiment rebel. De acolo, îl vor lua pe Hassan al II-lea cu alt avion, care îl va duce în Franța, în exil. Și Oufkir va pune mîna pe putere.

* International Telegraph and Telephone. (N.T.)

Nu era vorba de asasinarea lui Hassan al II-lea. Din cele patru avioane angajate, primele trei nu vor fi dotate cu muniții, iar al patrulea va avea doar gloanțe de exercițiu.

„Noi am informat foarte discret țările direct afectate de acest lucru, spun oamenii C.I.A. Statele arabe nu ne vor face greutăți, iar Spania și Portugalia ne vor sprijini în caz că lovitura reușește".

În iulie 1972, Oufkir s-a dus să-l vadă pe rege :

— Sire, i-a spus, m-am gîndit la un lucru care ar putea spori popularitatea Maiestății Voastre. Dacă am organiza un atentat fals la întoarcerea dumneavoastră din Franța ? Avioanele noastre de vînătoare ar putea simula un atac asupra avionului regal ; poporul, care se va teme pentru suveranul său, se va aduna în jurul dumneavoastră. Și apoi, la nevoie, am putea aresta doi-trei adversari periculoși pentru pacea regatului.

— Un fals atentat ? a întrebat regele. Crezi că acest truc vechi mai e bun ?

— Cu siguranță.

— Atunci, fă cum crezi.

— Nu vă faceți probleme, fiți liniștit.

Oufkir voia astfel să se asigure de docilitatea regelui pentru momentul cînd va fi atacat.

La 28 iulie 1972, Hassan II pleacă în Franța și se odihnește 15 zile în castelul Betz (care urma să-i devină reședință în timpul exilului).

Apoi, se duce la Paris ca să se întîlnească cu președintele Pompidou ; printre altele, îi cere o amnistie în favoarea lui Oufkir, condamnat, după cum se știe, în contumacie în Franța. La 13 august, Hassan îi trimite un mesaj lui Oufkir : „Lucrurile stau bine, cazul tău va fi aranjat după alegerile legislative franceze".

La 14 august, cîțiva agenți secreți francezi vin la rege și-l previn că, conform unor informații recente, „ceva se pune la cale în Maroc".

— Ce ? întrebă regele.

— Se observă mișcări de trupe și o anume agitație în cîteva cercuri politice.

Regele se hotărăște să-și grăbească întoarcerea. La 16 august se urcă în Boeingul său 727, cu o suită de vreo douăzeci de oameni. Avionul oprește la Barcelona, unde regele dejunează cu Lopez Bravo, ministrul spaniol al afacerilor externe, căruia îi spune : „Peste cîteva ore o să afli ceva ciu-

dat ; să nu te sperii". Hassan făcea aluzie la falsul atentat de care-i vorbise Oufkir.

Se urcă în avion și se îndreaptă spre Maroc. Către ora 16, Boeingul regal trece peste Tanger, iar după cinci minute, la trei sute km nord de Rabat, patru avioane de vînătoare marocane F. 5 Northrop îl încadrează.

— Alo, strigă comandantul Kouera, care pilotează primul avion. Ordonăm pilotului avionului regal să ne urmeze fără a opune rezistență și să coboare pe baza din Kenitra.

— Sînteți nebuni ! răspunde pilotul regelui.

— Executați ordinul ! intervine Hassan.

— Maiestate, spune pilotul regelui, aceștia mă atenționează că vor să intercepteze avionul dumneavoastră. Ce trebuie să fac ?

— Ce ți se cere ! ordonă regele.

— Dar ne amenință !

— Păstrează-ți sîngele rece !

Comandantul Kouera strigă iar :

— Executați-vă imediat. Aterizare la Kenitra, sau deschidem focul !

Pilotul regal tremură.

— Refuză ! îi strigă regele. Să vedem ce fac !

— Dar...

— Refuză !

— Refuzăm ! răspunde pilotul.

Atunci comandantul Kouera trage un foc de avertizare spre Boeing.

„Bine jucat, își spune regele. Oufkir ăsta e foarte puternic și falsul lui atentat pare chiar adevărat".

Dar comandantul Kouera se supără. Sosește deasupra Boeingului regal.

— Ajunge ! strigă el.

Regele ia emițătorul radio și răspunde :

— Ai putea fi politicos !

— La dracu ! strigă Kouera. Și deschide focul asupra avionului.

— Trag deasupra, ne vor distruge, strigă îngrozit pilotul regal.

Două dintre reactoarele Boeingului sînt atinse.

— Trenul de aterizare nu mai funcționează ! Cădem ! Cădem !

— Dar sînt gloanțe adevărate, strigă Hassan înțelegînd că este un atentat veritabil. Oufkir m-a trădat !

Bineînțeles că Oufkir l-a înșelat. Dar și C.I.A. l-a înșelat pe Oufkir : gloanțele lui Kouera nu sînt oarbe, ci adevărate.

Avionul lui Kouera mitraliază din nou avionul regelui.

Sistemul hidraulic al Boeingului se sparge. Aparatul, depresurizat brusc, se clatină. La cei 250 km/oră abia mai răspunde comenzilor. Sînt deja doi răniți și un mort. Carlinga se umple de un fum gros și galben ; pasagerii din escorta regală, plini de sînge, stau la locurile lor, curajoși. Vibrații înfiorătoare scutură aparatul regal atît de tare, că te aștepți la o explozie dintr-o clipă în alta.

Regele se așază lîngă pilot, în cabina plină de fum, și gloanțele continuă să șuiere mai departe...

— Maiestate ! Maiestate ! strigă pilotul, nu voi ajunge niciodată la Rabat, nu voi mai reuși să pun aparatul jos.

— Ești cu mine, răspunde Hassan, ești cu regele tău, nu te teme.

Mai sînt douăzeci și cinci de minute pînă la Rabat.

Prin radio, Hassan încearcă să-i convingă pe piloții rebeli, așa cum, cu un an în urmă, la Skhirat, dezarmase soldații, în calitatea sa de rege și profet. Dar lui Kouera nu-i pasă și pregătește o nouă rafală.

Boeingul evită tirul. Comandantul Kouera observă că regele poate să scape : cu munițiile pe sfîrșite, el blochează pilotul automat al aparatului său drept pe traiectoria Boeingului. Apoi sare cu parașuta. Avionul abandonat se îndreaptă cu toată puterea către aparatul regal. Dar Kouera n-a calculat bine. Hassan vede avionul F. 5 trecînd pe lîngă el și prăbușindu-se la sol.

Mai rămîn celelalte trei avioane care se aruncă asupra Boeingului. Atunci Hassan are o idee : îi pune unui mecanic speriat o cască de emițător radio și-i dictează cu calm următoarele :

— Aparatul regal către vînătorii F. 5 : Ascultați !

— Ascultați, repetă mecanicul.

— Regele este grav rănit, încetați tirul !

— Regele este grav rănit, încetați tirul ! repetă mecanicul.

— Pilotul a murit ! Vom încerca să aterizăm ! Încetați tirul !...

Cele trei avioane de vînătoare, convinse de această voce înspăimîntată, se îndepărtează de avion și se întorc la baza din Kenitra.
Un sfert de oră mai tîrziu, pilotul regal așază avionul avariat pe aeroportul Rabat-Salé.
Regele și suita sa părăsesc avionul prin trapa de bagaje; Hassan pleacă cu un Mercedes care-l aștepta și ajunge în saloanele aeroportului, unde este întîmpinat de guvern.
— Ce se-ntîmplă, Maiestate? întreabă miniștrii.
— Un atentat!
Colonelul Dlimi, aghiotantul lui Hassan și prieten cu Oufkir, scoate revolverul și-l îndreaptă către colonelul Hassan Lyoussi, șeful armatei aeriene.
— Aviatorii au trădat! strigă el. Vei muri, Lyoussi!
— Oprește! ordonă regele.
Îl obligă pe Dlimi să coboare revolverul și se întoarce către un ofițer din suită.
— Pilotul care a aruncat avionul asupra mea a coborît cu parașuta. Ia un elicopter și adu-mi-l.
În timp ce regele ezita să plece în mașină neescortată, s-au auzit avioane survolînd aeroportul la înălțime mică.
Erau celelalte trei avioane F. 5, care se duseseră la Kenitra, își făcuseră plinul de muniții și decolaseră din nou cînd au aflat că regele nu murise.
— Atenție! strigă Hassan.
Împreună cu fratele său, cu cîțiva miniștri și jandarmi, el părăsește salonul și începe să alerge departe de clădiri, spre o pădurice de pini aflată la cincizeci de metri de pistă.
Trei minute mai tîrziu, avioanele F. 5 mitraliază clădirile aeroportului, apoi salonul de onoare, care explodează și arde. Miniștrii, ofițerii, personalul de la sol fug care încotro. Mulți cad pradă rafalelor, două mașini iau foc. Timp de 10 minute, F. 5 continuă să tragă.
Hassan iese din pădurice, găsește o mașină și pleacă la palat. Acolo, convoacă un consiliu format din miniștri, generali și ofițeri ai securității militare. Întreabă:
— Oufkir! Unde este Oufkir?
Nimeni nu știe.
Are loc un puci la Kenitra, la baza rebelă unde se află șapte sute de tehnicieni civili și militari americani?! Mișcări de trupe, informații contradictorii...
Hassan ordonă să se protejeze ministerele, radioul, televiziunea. Deodată, se aud lovituri de tun.

Tot Rabatul se întreabă. Oamenii, speriați, se întorc acasă, negustorii lasă obloanele; coloane de căruțe se îndreaptă spre Kenitra.
Corespondenții ziarelor străine telefonează la ministere:
— Unde-i regele?
— Este revoluție, lovitură de stat, război civil?
— Ce s-a întîmplat cu Oufkir?
Nimeni nu răspunde, pînă cînd Agenția marocană de presă difuzează această știre:
„Rebeliunea este înfrîntă. Oufkir, instigatorul complotului, s-a sinucis. Hassan al II-lea păstrează puterea".
La ora 22, armata regală cucerea baza Kenitra. Cu puțin timp înainte însă, cinci avioane americane decolaseră, luînd cu ele 15 agenți speciali ai C.I.A. Colonelul Johnson nu era de găsit. Curînd, ambasadorul Rockwell a fost schimbat.
Mai tîrziu, se discutau amănuntele: Oufkir s-a sinucis, spun unii, pentru că era vinovat; regina mamă l-a făcut să-și înțeleagă josnicia și el a ales moartea. Nicidecum, spun alții, Oufkir s-a sinucis pentru că n-a știut să-și apere regele; el este nevinovat.
Adevărul este altul și toate serviciile secrete îl știau: Oufkir a fost omorît de cel pe care-l credea prieten.
Complicii lui Oufkir credeau că au distrus toate probele doveditoare ale trădării lor.
Toate dovezile? Nu. În seiful lui Oufkir din Geneva mai existau benzile înregistrate și planurile complotului.
La 15 zile după atentat, la inițiativa lui Dlimi, ambasadorul Marocului în Franța, Laghzaoui, mi-a dat întîlnire:
— Gonzales, mi-a spus diplomatul, știți că generalul Oufkir a depus documente într-o bancă din Elveția?
Cum să neg? I-am răspuns:
— Știu.
— Colonelul Dlimi vi se adresează din partea regelui: trebuie să distrugeți aceste documente.
— Ce vreți să spuneți?
— Generalul Oufkir a murit cu onoare: s-a sinucis pentru că a îndrăznit să ridice mîna împotriva suveranului său. Dar existența acestor documente ar putea să-i păteze memoria.
Am crezut sincere aceste vorbe. În amintirea generalului Oufkir, am acceptat să mă duc la banca elvețiană ca să golesc seiful.

— Dar cum s-o facem? Numai urmașii lui Oufkir vor avea acces la seif.

— Nu aveți cheia? m-a întrebat ambasadorul.

— Nu, pur și simplu am doar o procură, care-și pierde valabilitatea odată cu moartea lui Oufkir.

— Înțeleg. Veți merge totuși la seif, împreună cu doamna Oufkir.

Ambasadorul mi-a dat întîlnire peste două zile la consulatul Marocului din Lyon; de aici vom pleca la Geneva.

Am luat trenul pentru Lyon.

La consulat, Saldi, trimisul lui Dlimi, mă aștepta. Mi-a prezentat o femeie pe care n-o mai văzusem niciodată.

— Doamna Oufkir, a spus. V-ați mai întîlnit, nu-i așa?

Am studiat-o cu atenție: o cunoșteam destul de bine pe Fatima. Mi-am dat seama imediat că Dlimi îmi pregătise o falsă doamnă Oufkir și eu m-am făcut că nu observ. Am întrebat:

— Aveți un pașaport pentru mine? Nu pot să trec frontiera cu numele meu adevărat.

— Cum să nu? Iată-l!

Saldi mi-a întins un pașaport, pe numele Mohamed el Hadj, cu poza mea.

A trebuit să plecăm. Saldi și „doamna Oufkir" s-au urcat într-un automobil al consulatului, iar eu am luat Mercedesul ambasadorului Laghzaoui.

La postul din Faucille, vameșii elvețieni ne-au privit cu atenție. Documentele noastre îi mirau — erau pașapoarte obișnuite, în timp ce noi circulam cu mașini ale corpului diplomatic. Ne-au lăsat să trecem, dar au căutat în fișele lor identitățile noastre presupuse.

La Geneva, ne-am dus direct la bancă. Saldi a rămas în hol. Am urcat la etaj însoțit de „doamna Oufkir" și l-am chemat pe director. Acesta a fost foarte amabil:

— Doamnă, în numele instituției mele, primiți condoleanțe.

— Sînt foarte mișcată, domnule director. Vă mulțumesc.

— Aveți vreun document care vă dă dreptul să deschideți seiful? am fost întrebați.

Am arătat vechea procură pe care mi-o semnase Oufkir cu șase luni în urmă.

— Nu aveți testamentul, doamnă?

— Nu-l am la mine, s-a apărat femeia.

— Nici o hîrtie legalizată prin notariat?

— Nu...

— Dealtfel, dacă mă uit bine, doamnă, mi se pare că v-ați schimbat mult de la ultima vizită pe care am avut cinstea să ne-o faceți.

— Credeți...

— Bineînțeles, a remarcat directorul zîmbind. Foarte schimbată... Iată de ce ne-ar fi trebuit o dovadă de identitate.

— Mare necaz, a îngînat „doamna Oufkir".

Am întrerupt această discuție primejdioasă:

— Aveți dreptate, domnule director, în locul dumneavoastră aș face la fel și înțeleg că nu puteți deschide seiful fără testament. Veniți, doamnă, ne întoarcem la hotel și vom procura hîrtia care vă asigură acest drept.

— Este cel mai înțelept lucru, a spus directorul. Pe curînd, doamnă. La revedere, domnule.

Directorul ne-a însoțit pînă în hol. L-am luat pe Saldi deoparte și i-am povestit tot ce s-a întîmplat.

— La dracu! a strigat el.

Mă întreb dacă, vreodată, Hassan a reușit să deschidă seiful. A găsit oare dovezile și planurile complotului? Nu știu nimic. Dar cunosc provincia aia nenorocită, Tarfaya, un ținut îndepărtat, tulbure, periculos, în plin deșert, unde Dlimi a fost numit guvernator. Aceasta nu era, în nici un caz, o recompensă pentru un soldat care, teoretic, salvase viața regelui său.

Capitolul XIX

O „cirtiţă" în anturajul lui Willy Brandt

Afacerea Guillaume a scos la iveală, încă de la început, legăturile dintre marile puteri şi serviciile de spionaj care se ocupaseră de ea şi a sfîrşit prin arestarea lui Günther Guillaume, consilier al lui Willy Brandt *, spion străin infiltrat în R. F. Germania.

Pentru mine, această acţiune de spionaj a debutat printr-o nouă misiune : C.I.A. mi-a cerut să supraveghez cîţiva agenţi, atît spanioli, cît şi francezi. Suspiciunea s-a ivit după ce o delegaţie a Partidului Social-Democrat vest-german a făcut o vizită sindicaliştilor din Toulouse, iar poliţia franceză a operat imediat cîteva arestări în rîndul acestora. Ceea ce ne-a dat de gîndit era faptul că sindicaliştii aruncaţi dincolo de gratii lucrau într-o uzină unde se fabrica avionul supersonic Concorde şi printre ei se afla, din întîmplare, şi un agent al serviciilor secrete spaniole : Jose Gonzales Campos.

Temîndu-se că reţeaua sa va fi demascată, din prudenţă, Campos l-a avertizat pe şeful său direct, Eduardo Lopez de Maturana, care conducea rezidenţa noastră din Paris. Acesta a verificat prin oamenii săi şi a stabilit că agentul nostru din Toulouse nu fusese descoperit şi că după un foarte minuţios control de identitate efectuat de cei de la D.S.T. a fost pus în libertate. Dar dacă Spania a rămas în afara cauzei, pe cine anume căuta contraspionajul francez ?

Instrucţiunile de la Madrid erau clare : orice incident care se petrecea în sud-vestul Franţei trebuia semnalat ime-

* Actualul preşedinte al Partidului Social-Democrat din Republica Federală Germania. (N.R.)

diat centralei, întrucît în această regiune erau prea mulţi adversari de-ai lui Franco. De aceea, colonelul Blanco cerea să se efectueze o supraveghere continuă şi atentă. În plus, ne interesau bineînţeles şi secretele Concorde-ului.

Lopez de Maturana a transmis deci la Madrid o notă referitoare la sindicaliştii din Toulouse şi delegaţia Partidului Social-Democrat vest-german, cerînd instrucţiuni suplimentare.

Aşa a început afacerea Guillaume, într-o vreme cînd acesta nu era încă consilierul lui Willy Brandt, ci un simplu funcţionar al partidului cancelarului vest-german, situaţie totuşi ideală pentru un spion străin.

Colonelul Blanco i-a răspuns lui Maturana prin telex : „Informaţi-vă în continuare, coroboraţi şi analizaţi orice date obţinute."

Blanco avea bunul obicei să nu abandoneze niciodată o informaţie : dacă materialele adunate nu-i dezvăluiau iniţial nimic, el clasa dosarul cu speranţa că va reveni asupra sa mai tîrziu ; dacă rezulta vreun indiciu cu privire la o problemă care interesa Spania, îşi lansa imediat agenţii ; dacă informaţiile nu priveau direct Spania, le păstra şi urmărea să le negocieze cu vreun alt serviciu de spionaj străin interesat, solicitînd alte date în schimb.

Colonelul a trimis imediat o fişă la compartimentul planuri şi operaţii al serviciilor secrete spaniole, pe care făcuse, cu creionul roşu, un semn de întrebare şi trei „x"-uri : ca de obicei, în astfel de cazuri se înţelegea că doreşte maximum de informaţii şi că se puteau angaja mijloace şi forţe importante pentru această operaţie. Dosarul a fost studiat, s-au strîns o mulţime de date despre sindicatul francez, despre P.S.D. şi D.S.T. şi le-a trimis compartimentului de analiză şi sinteză. Secţia sinteze a efectuat o muncă uriaşă de studiu, reluînd unul cîte unul rapoartele agenţilor şi ambasadelor spaniole pe ultimii doi ani, transcrierile ascultărilor radio, colecţiile de ziare, pentru a găsi vreun indiciu cît de mic de interes operativ.

Apoi materialul a trecut imediat la secţia de analiză. Oamenii de aici aveau misiunea să ordoneze şi să clarifice datele, să le evidenţieze sensurile reale, să le raporteze la faptele cunoscute şi să indice personajele principale. După toate aceste operaţiuni s-a raportat colonelului Blanco următoarele :

„În ultimul timp, vizite identice cu cea din Toulouse au fost efectuate de delegații ale Partidului Social-Democrat vest-german în mai multe țări europene. Este util de verificat dacă anumiți membri ai acestor delegații nu au fost întotdeauna aceiași și dacă nu cumva trecerea lor a fost marcată de incidente, chiar și minore.

Șeful rezidenței noastre din Paris a sondat D.S.T.-ul, fără succes. Această rezervă a contraspionajului francez nu este explicabilă. Spania pare a fi în afara cauzei..."

— Prea puțin, suspină colonelul Blanco. Cred totuși că băieții au dreptate. Afacerea poate privi strict Partidul Social-Democrat vest-german.

Și Blanco trimise o serie de telexuri în toate marile capitale europene; el ceru de urgență componența exactă a delegațiilor vest-germane care vizitaseră fiecare țară în numele Partidului Social-Democrat.

Agenții noștri din Londra au răspuns că doi reprezentanți vest-germani fuseseră reperați pe cînd contactau niște persoane suspectate de spionaj, iar cei din Bonn ne-au trimis detaliat componența delegației care vizitase orașul Toulouse și cite o fișă completă pentru fiecare dintre membrii ei.

Colonelul Blanco a trimis din nou datele la compartimentul de analiză și sinteză, care a confirmat: „Se petrece, într-adevăr, un lucru straniu cu delegațiile Partidului Social-Democrat. Ipoteza noastră este că serviciile secrete vest-germane par să bănuiască o afacere de spionaj, dar nu-și permit să ducă ancheta pînă la capăt, întrucît se tem să nu lovească în persoane prea sus puse." Analiza și sinteza subliniau: „Vă atragem atenția asupra unui oarecare Guillaume, pe care îl găsim prezent în fiecare delegație".

— Guillaume, Guillaume? se întreba colonelul Blanco. Vreau lista înaltelor personalități din administrația de la Bonn.

Colonelul luă lista și o studie cu atenție. N-a găsit decît un suspect: Günther Guillaume, funcționar superior în conducerea P.S.D. și amic personal al cancelarului Willy Brandt.

— Nu poate fi ăsta, a conchis Blanco. Personajul este prea important și, apoi, ar fi prea ușor. Guillaume! Este vorba mai curînd de un pseudonim sau de un prenume. Și și-a lansat toți agenții disponibili pe urmele misteriosului Guillaume.

Mult timp, colonelul Blanco nu află nimic interesant. Știa că și serviciile franceze urmăreau afacerea — ca dovadă

erau arestările de la Toulouse — și că S.D.E.C.E. tocmai racolase doi spioni străini. Unul dintre colegii noștri de la Bonn a primit confesiunea unui coleg francez care ne-a confirmat ipoteza că un agent străin s-ar fi infiltrat în mediul guvernamental vest-german; acesta răspunde la numele de Guillaume și ar dispune de un cont numerotat la o bancă din străinătate, primind lunar o sumă echivalentă cu solda unui căpitan din armata țării sale.

Era clar: numai serviciile secrete ale R.F.G. puteau să intervină — cu condiția să vrea —, dar acestea ne refuzau orice informație. Englezii și francezii n-au obținut nici ei mai mult. Afacerea se încurca. Oare colonelul Blanco avea să abandoneze? Asta nu era în firea lui. De aceea, a făcut apel la C.I.A.

— Există o „cîrtiță" în anturajul lui Willy Brandt, le-a spus el americanilor. Asta-i tot ce am aflat. Voi ce știți?

— Același lucru.

— Aha! Și cum? Folosindu-vă de sursele voastre?

— Da de unde, ripostară americanii surizînd.

— Îl bănuiți pe Günther Guillaume? întrebă colonelul Blanco.

— Nu, nu pe el, spuseră americanii. Îl cunoaștem; credeți-ne pe noi, acest Guillaume nu e cel vizat.

— Atunci, ce veți face?

— Vom continua. Dar avem o problemă...

Problema era simplă, dar în acel moment insolubilă. Aproape la un an după arestările de la Toulouse, serviciile franceze intraseră în contact cu doi spioni străini care trădaseră. Asta-i întotdeauna prilej de sărbătoare pentru serviciile secrete. Beneficiarii se bucură că vor afla adevărul asupra unui anumit număr de dușmani ai lor, că își vor verifica ipotezele, că vor proceda la arestări și expulzări. Cît despre cei trădați, aceștia se grăbesc să-și camufleze rețelele și să-și protejeze oamenii.

Numai că, sub Pompidou, ca și sub de Gaulle, serviciile secrete franceze erau în termeni defavorabili cu C.I.A. Ele nu mai comunicau informațiile lor americanilor, iar aceștia îi combăteau și-i înșelau cu orice ocazie. Era perioada French connexion (filierei franceze): Washingtonul acuza însuși S.D.E.C.E. de trafic de droguri pe teritoriul S.U.A.

— E absurd, i-au spus oamenii C.I.A. colonelului Blanco. Francezii îi au pe cei doi spioni, dar nu pot să facă mare lucru. Or să afle trei sau patru secrete despre rețelele patronilor acestora, noile lor metode, eventual codurile și... cam

atît. Numai tehnicile şi arhivele noastre ar putea permite o exploatare de fond a relatărilor celor doi spioni.

— Aveţi dreptate, le-a răspuns Blanco.

— Da, dar relaţiile noastre cu S.D.E.C.E. sînt de aşa natură, că francezii nu vor accepta să ni-i împrumute pe cei doi.

— Credeţi ?

— Sîntem siguri. Ce păcat ! Noi deţinem mii de filme şi de fotografii cu toate personalităţile germane. Ar fi suficient să le arătăm celor doi spioni şi aceştia l-ar identifica pe faimosul Guillaume.

— Ah, suspină Blanco. Dacă ar putea fi convins S.D.E.C.E. să colaboreze cu dumneavoastră !

— Aţi vrea să încercaţi ? întreabă americanii.

— Ce anume ?

— Să-i convingeţi. Dumneavoastră aţi putea negocia.

Blanco acceptă. A trimis un emisar la serviciile franceze, ca să le demonstreze marele avantaj pe care l-ar avea dacă ar accepta, fie şi pentru un timp limitat, ajutorul C.I.A.

— Minţiţi-i la maximum, insistau americanii. Daţi-le francezilor chiar şi cîteva informaţii în schimb. Dacă e nevoie, şantajaţi-i ; noi avem un dosar despre complicitatea S.D.E.C.E. cu reţelele traficanţilor de droguri.

Blanco l-a însărcinat cu această misiune pe don Ricardo Casanueva, un şef al serviciilor noastre, mai mult abil decît inteligent.

La Paris, acesta a fost primit cu neîncredere. Apoi, i s-a acordat o întrevedere cu domnul Rochet, în acea vreme director al D.S.T. Casanueva i-a vorbit deschis.

— Da, i-a confirmat Rochet, noi într-adevăr am arestat la Toulouse, într-un grup de sindicalişti ai uzinei Concorde, un om pe care îl suspectăm că ar lucra pentru o ţară străină. Acest tip avusese contacte bizare cu un membru al delegaţiei germane.

— Dar cei doi agenţi ?

— Ce agenţi ?

— Cei doi care vi s-au predat recent.

— Nu ştim la ce vă referiţi, zise Rochet.

— Ba da, domnule Rochet. Franţa posedă doi agenţi străini ; prin aceştia aţi aflat că un căpitan al unui serviciu secret străin s-a introdus în anturajul lui Willy Brandt.

— Ştim noi despre o astfel de acţiune ? !

— Sigur.

— E posibil, admise Rochet.

Altceva n-a mai spus, probabil fiindcă nu era suficient de informat. Agenţii respectivi aparţineau S.D.E.C.E., nu D.S.T.-ului şi oricine cunoaşte rivalităţile dintre serviciile secrete franceze. Don Ricardo Casanueva trebuia să se adreseze direct S.D.E.C.E.

Colonelul Blanco m-a chemat şi mi-a cerut să particip la contacte, pentru că eu cunoşteam bine S.D.E.C.E. şi C.I.A. şi aveam, de asemenea, trecere în cercurile sindicale franceze. C.I.A. m-a contactat, la rîndul ei, ca să ajut operaţiunea şi să-l supraveghez în contul americanilor pe Casanueva în convorbirile sale cu S.D.E.C.E.

Aşa am ajuns să particip direct la afacerea Guillaume. Eduardo de Maturana, rezidentul nostru din Paris, don Ricardo Casanueva şi eu însumi ne-am întîlnit destul de repede cu şefii S.D.E.C.E. Primele întrevederi au fost amabile şi uneori de-a dreptul amuzante.

— Păi ăsta este bătrînul Gonzales, a remarcat un ofiţer francez văzîndu-mă. Frumos renghi ne-aţi jucat în Guadelupa cînd cu Gardia Latino-Americana a dumneavoastră...

L-am corectat :

— Adică Vanguardia.

— Aşa, Vanguardia. Grozav aţi jucat. A fost foarte tare.

— Ei, lăsaţi că dumneavoastră mi-aţi făcut-o şi mai şi în mai 1968, am zis eu. Bine m-aţi aranjat.

— Ah, da, uitaserăm.

— M-aţi aruncat chiar şi în închisoare.

— V-am trimis la odihnă ! Ne purtaţi încă pică ?

— Nicidecum !

Şi am continuat să rîdem, schimbînd amabilităţi pe seama serviciilor secrete. Cînd s-a convins că le-a cîştigat încrederea, Ricardo Casanueva a pronunţat numele lui Guilllaume. Francezii s-au făcut că n-au auzit. Casanueva a insistat. Unul dintre ofiţerii S.D.E.C.E. a ridicat tonul, în cele din urmă :

— Iar această afacere Guillaume ! Dar de ce naiba vă interesează aşa de mult, din moment ce nu priveşte Spania ! ?

Atunci Casanueva povesti totul, sau aproape totul : cum am fost alertaţi de „istoria“ de la Toulouse, tăcerea plină de jenă a serviciilor secrete germane în faţa întrebărilor noastre, prezenţa unei „cîrtiţe“ în anturajul lui Willy Brandt şi existenţa celor doi spioni străini în mîinile francezilor.

— Dar sînteţi foarte bine informat, îl admiră colonelul P.

— Această afacere ne interesează pe toţi, urmă Casanueva. Se ştie cel puţin natura secretelor pe care Guillaume

le vinde patronilor săi ? Apărarea occidentală este în joc, iar actele de sabotaj sau subversiune pot atinge la fel de bine Franța, ca și Spania, Belgia, Olanda sau America.

Casanueva pledează cu convingere, iar eu văd cum interlocutorii francezi își abandonează treptat rezervele.

— Dar B.N.D.-ul ? interveni Casanueva. I-ați întrebat și dumneavoastră ?

— Da, admise colonelul P.

— Și ce v-au răspuns ?

— Nimic.

— Interesant ! Unul dintre sindicaliștii francezi de la uzina Concorde este spion, transmite probabil planurile supersonicului unui neamț plătit de alții. B.N.D.-ul nu vă dă nici un ajutor, iar dumneavoastră sînteți mulțumiți !

— Dumneavoastră ziceți că...

— Serviciile secrete germane vă consideră niște fraieri. Și vă mai mirați că nu știu ce avion străin de cursă lungă seamănă perfect cu Concorde !

Colonelul P. părea foarte atins.

— Eu nu înțeleg, a continuat Casanueva. N-ați vrut să conlucrați cu B.N.D. Dar nouă, serviciilor spaniole, care nu o dată am închis ochii asupra activității agenților dumneavoastră, refuzați să ne dați informații referitoare la o afacere de spionaj internațional.

— Știți...

— Dar cum se poate trata cu dumneavoastră ? Ar trebui, poate, să acționăm ca americanii și să vă dezvăluim că doi dintre oamenii dumneavoastră (L. și D.) sînt în prezent în închisoare fiindcă au făcut trafic de droguri ?

— Știați și asta ? se sufocă colonelul P.

— Fiți liniștiți, conchise Casanueva, n-am spus nimănui nimic.

Colonelul P. recunoscu, pînă la urmă, că unul dintre cei doi spioni care se predaseră autorităților franceze îi informase despre Guillaume.

— Și care este numele acestuia ?

— Vadim P., maior, răspunse colonelul P.

— L-ar putea identifica pe Guillaume ?

— Da și nu.

— Cum așa ?

— Vadim P. cunoaște numele lui Guillaume. Poate și fața, în cazul cînd l-a intîlnit vreodată, sub alt nume. Dar... încă n-a ajuns să facă legătura.

— Și de ce nu-i arătați fotografii, filme, portrete de personalități, de spioni neidentificați, de germani ?

— Problema e că nu prea avem, recunoscu colonelul P.

— Vă dați seama ce puteți realiza ? Guillaume ar putea fi arestat și sute de agenți dușmani ar fi identificați, descoperiți, arestați, expulzați.

— De acord, dar pentru asta avem nevoie de niște documente foarte substanțiale.

— Poate că noi am putea să vi le procurăm, am intervenit eu pe un ton misterios.

— Dumneavoastră ?

— Da. Dar pentru asta trebuie să acceptați să colaborați cu noi...

— ...și să aveți încredere în noi, a adăugat Casanueva.

Acestea fiind zise, ne-am despărțit.

A doua zi, ne-am reîntîlnit într-un restaurant italian.

— Ei, au început francezii, oarecum precipitați, documentele acelea, cînd le putem vedea ?

— Cînd doriți, răspunse Casanueva. E suficient să-i invitați pe cei care le dețin.

— Veniți, veniți, vă așteptăm !

— Chiar și dacă cei care le dețin sînt americani ?

— Americani ! exclamă colonelul P. C.I.A. ! Imposibil !

— Totuși...

— Nu, nu, nu ! Fără americani ! Șeful nostru n-ar admite asta.

— Încercați...

— E o decizie politică la cel mai înalt nivel, nu-i vorba de o decizie tehnică.

— Încercați !

Casanueva își reluă argumentarea, lăudind excelenta calitate a fotografiilor C.I.A. Apoi spuse :

— Pe plan tehnic, sîntem cu toții de acord că o colaborare între S.D.E.C.E. și C.I.A. ar fi un lucru foarte util. Să-i lăsăm pe directorii noștri să se descurce cu guvernele. Dumneavoastră nu v-ați luat nici un angajament, nici eu și nici americanii. Eu voi raporta doar la Madrid conținutul discuției noastre.

— Și cum o veți prezenta ?

— Foarte simplu. Voi spune că, dacă obțineți autorizarea politică, dumneavoastră sînteți gata să le dați voie celor de la C.I.A. să stea de vorbă cu cei doi spioni străini pe care îi aveți. E corect ?

— Hm...

— Asta va fi în prezența, sub controlul și pe teritoriul dumneavoastră.

— Bun, admise colonelul P.

Ieșind din restaurant, don Ricardo mă bătu pe umăr:

— Sîntem pe drumul cel bun!

La aproape trei săptămîni de la întîlnirea din restaurantul italian, Eduardo de Maturana m-a rechemat.

— Merge, mi-a spus. Colonelul Blanco a obținut acordul S.D.E.C.E. Americanii vor veni cu arhivele și francezii le vor permite să-i vadă pe cei doi agenți străini.

— Admirabil. Sîntem și noi invitați?

— Nu, nu vor fi decît americanii cu francezii.

M-am pomenit înjurînd de ciudă.

— N-are importanță, m-a liniștit Maturana. Francezii ne vor povesti, americanii la fel, și fiecare se va lăuda cu poantele pe care le-a făcut celuilalt.

A doua zi, un avion al „U.S.A.-Air Force" aterizează pe un aeroport militar din apropierea Parisului. Din el coboară trei specialiști ai C.I.A. conduși de Manuel Samuels, membru al Counterintelligence Staff, și trei case-officers de la Serviciile speciale. Aceștia au cu ei casete cu microfilme, microfișe, filme, fotografii, dosare. Sînt așa de multe, încît au nevoie de o camionetă blindată ca să le transporte. (Americanii nu erau siguri că vor mai avea și alte întîlniri, așa că au adus cu ei o masă imensă de informații.) Camioneta era protejată de două mașini, de zeci de agenți ai S.D.E.C.E., precum și de americani. Călătoria a decurs fără probleme pînă la o frumoasă proprietate a serviciului francez de informații, situată în apropiere de Saint-Cloud. Pereții clădirii erau înțesați de microfoane și alte instalații de control.

Am aflat mai tîrziu de la francezi că cei trei specialiști americani, încadrați de gorilele lor, erau de o susceptibilitate maladivă. Din motive de securitate, s-au hotărît să doarmă în casa respectivă. Imediat au început să sondeze pereții, să taie firele, să demonteze ușile, ferestrele, lustrele.

— Dar ce faceți? i-au întrebat ofițerii francezi.

— Nimic, nimic, răspundeau americanii, pur și simplu facem niște amenajări pentru a putea folosi mai bine documentele.

— A, da, faceți-le.

Francezii îi supravegheau pe americani și, discret, puneau două microfoane atunci cînd constatau că invitații lor

au scos unul. Obsesia C.I.A. era că S.D.E.C.E. le filmează și le înregistrează documentele și după aceea le va folosi în alte scopuri.

După părerea mea, de data asta S.D.E.C.E. a depășit C.I.A.: microfoanele și camerele de luat vederi, bine instalate, au reușit să reproducă o mare parte din documentele prezentate.

S-au început, în sfîrșit, proiecțiile. Cei doi spioni străini priveau fotografiile și filmele și, pe măsură ce recunoșteau un agent, dădeau explicațiile cuvenite. (Cîteva luni mai tîrziu, aceste informații au permis eliminarea a 260 de agenți străini din Europa, 210 din S.U.A. și America Latină, 47 din Africa.)

Dar listele și fotografiile se epuizau fără să fie făcută nici cea mai mică mențiune despre Guillaume. Cei doi spioni nu-l recunoșteau nicăieri. În ultima zi, s-a proiectat un film fără prea mare valoare: niște benzi de actualitate furnizate de „United States Information Agency".

— Stop! a strigat brusc maiorul Vadim P. Reluați planul precedent.

Operatorul a rebobinat filmul și a reluat cadrul.

— Stop! a spus din nou spionul.

Operatorul a oprit proiecția pe o imagine. Aceasta îl reprezenta pe cancelarul Willy Brandt la o ceremonie oficială. Lîngă el se afla un bărbat destul de corpolent, cu o față surîzătoare și cu ochelari.

Vadim P. merse pînă la ecran, luă o riglă și îl arătă pe bărbatul cu ochelari:

— Îl cunosc pe tipul ăsta. A fost cu mine la academie.

— Și? se grăbiră agenții francezi și americani.

— Îl recunosc perfect: participa atunci la un stagiu de instruire ca agent.

— Numele lui?

— L-am uitat. Dar, în orice caz, era un pseudonim.

— Credeți cumva că se numește Guillaume sau Günther? insistară francezii.

— Nu știu, răspunse maiorul. Vă pot spune doar că acest om este un agent care a făcut împreună cu mine un stagiu la Academia de la K. Dumneavoastră trageți concluziile.

Un case-officer s-a dus să caute o fotografie a lui Günther Guillaume. A privit-o atent, s-a uitat și pe ecran și a exclamat:

— El e!

„Cirtița", spionul solitar care acționa în anturajul lui Willy Brandt, era chiar Günther Guillaume, prietenul cancelarului, omul de încredere al șefului partidului de guvernămînt vest-german.

Au trecut încă 17 luni pînă s-a încheiat afacerea.

Serviciile secrete ale R.F.G. au fost imediat înștiințate. Dar nu s-a întîmplat nimic. În 1973, Günther Guillaume urcă în ierarhia puterii : este autorizat să consulte dosarele cele mai confidențiale ale guvernului vest-german ; primește regulat buletinul serviciilor speciale, rezervat doar cîtorva personalități guvernamentale. C.I.A. îl urmărește pe Günther Guillaume peste tot. Își dă curînd seama că omul nu posedă nici o rețea și nu operează în Germania. Acționează numai în străinătate, cu discreție și inteligență.

De Anul nou, el e la Bruxelles. De acolo urcă în Trans-Europe-Express spre Paris. S.D.E.C.E. l-a reperat și a prevenit informațiile generale și poliția judiciară.

„Guillaume ? a fost răspunsul. Puneți în aplicare procedeul nr. 2 : filajul non-stop pe tot timpul șederii lui în Franța".

La Gara de Nord, Guillaume e așteptat de un Peugeot 404 și luat în filaj. Guillaume își dă seama că e urmărit. Se duce totuși liniștit în str. Longchamp nr. 131, unde este sediul unei instituții diplomatice străine. Aici se întîlnește cu adjunctul atașatului militar. Serviciile franceze îl lasă pe Guillaume să revină în Germania și previn încă o dată B.N.D.-ul. Il expulzează pe diplomatul militar respectiv, acuzîndu-l că ar fi furat un instrument de precizie de la Salonul aeronautic din Bourget, totul fiind, bineînțeles, o inscenare. În țara sa, acesta este arestat și judecat de Curtea marțială. Nici C.I.A., nici S.D.E.C.E. nu se ating de Guillaume, de teamă să nu lezeze personalitatea lui Willy Brandt. Spionul este supravegheat în continuare și i se notează toate întîlnirile : a fost semnalat la Lyon, la Lille, la Valenciennes, Sainte-Maxime, la Saint-Tropez etc.

Guillaume nu-și mai lua nici o măsură de precauție. La rîndul lor, filajele serviciilor secrete franceze, germane, spaniole, engleze și americane nu sînt nici ele mai discrete. În februarie 1974, Günther Guillaume vine din nou în Franța. În urma lui sînt peste 40 de agenți de toate naționalitățile, inclusiv din B.N.D. Un specialist francez îmi spune : „De la ultimul război, n-am mai văzut atîția polițiști germani în Franța".

Guillaume ia avionul particular al unui industriaș parizian, cu care merge la Nisa, unde întîlnește un ziarist străin ce fusese expulzat din Tunisia pentru „activități împotriva securității țării". Și, din nou, pleacă liniștit în Germania.

Dar se pare că omul, alertat, ar vrea să pună capăt îndrăznețelor sale misiuni. În 15 aprilie 1974 anunță că va petrece cîteva zile de vacanță pe Coasta de Azur. Soția rămîne la Bonn. Trece frontiera fără să-i fie controlate bagajele. Günther avea în valiză corespondența dintre Willy Brandt și Golda Meir din timpul războiului arabo-israelian și mai multe note ale lui Nixon cu privire la Orientul Apropiat.

Pe Coasta de Azur, nimeni nu se ascunde. Agenții secreți germani folosesc mașini înmatriculate în R.F.G., serviciile franceze înlocuiesc personalul hotelului „Rezidence de France" cu oameni ai S.D.E.C.E., iar Guillaume se întîlnește deschis cu același ziarist din Nisa și cu Valeria, soția acestuia. Îi dă femeii documentele și pleacă. În apropiere de frontiera italiană, Valeria este arestată de francezi. Asupra ei s-a găsit întreaga corespondență adusă de Günther Guillaume. Acesta se întoarce în Germania Federală, unde este arestat și interogat. Apoi i se dă drumul. Două ore mai tîrziu, agenți ai „Grupei din Bonn" * îl iau în primire. Guillaume mărturisește : „Sînt căpitan și înțeleg să-mi fie respectată onoarea de ofițer".

Willy Brandt e copleșit de trădarea prietenului său. Renunță la funcția de cancelar și se retrage.

Se constituie comisii parlamentare de anchetă. În sferele înalte ale Partidului Social-Democrat vest-german se produce un scandal enorm.

* Echipă de „incoruptibili" născută din trei servicii secrete federale. (N.T.)

Ultima misiune pentru C.I.A.

Mă aflam la Bruxelles. Eram un „independent" și aveam nevoie de bani. Intuiam că mi se vor propune și alte lovituri. Puteam accepta sau refuza, dar doream să redevin liber după îndeplinirea fiecărei misiuni. C.I.A. a fost unul dintre solicitatori. Într-o zi, un anume M. Devine mi-a dat întîlnire în parcul Universității din Bruxelles.

— Spune-mi, Gonzales, ești disponibil ?
— Depinde pentru cine.
— Vanguardia Latino-Americana mai există ?
— Nu.
— Am putea revitaliza organizația ?
— Eventual.
— Bine. Prezinți interes, Gonzales. Am ceva pentru tine.
— Nu cumva este vorba de o afacere necurată ?
— Nu, mă asigură Devine, vrem doar să prindem un traficant de heroină.
— Dacă e doar atît, sînt de acord !

La a doua întîlnire, Devine îmi explică :

— Îl cunoști pe Riccord ?
— Nu.
— Joseph Riccord !
— Nu, nu-l cunosc.
— Atunci, fii atent. Riccord este unul dintre șefii traficanților internaționali de droguri și de ani de zile își bate joc de Biroul nostru de narcotice.
— Și atunci ?

Devine îmi spuse povestea lui Joseph Riccord. La 19 iulie 1944, patru oameni, în trei mașini, părăseau Parisul îndreptîndu-se către Spania. În Franța, Wehrmachtul se retrăgea în fața Aliaților, care debarcaseră. La 22 iulie, cei patru oameni s-au prezentat la postul franco-spaniol de la Hendaye. Jandarmii le-au examinat actele : totul era în regulă. La percheziționarea mașinilor, însă, s-au descoperit 300 000 000 de franci, aur și bijuterii, ce le-au fost confiscate. Pentru șeful „expediției", aceasta era o imensă pierdere. Doar cu cîteva zile mai înainte el se găsea în fruntea traficanților parizieni, avînd o avere fabuloasă. Se numea Joseph Riccord și era consilierul financiar și colaboratorul lui Laffont, șeful gestapoului francez ; a participat la operațiunile împotriva evreilor și a luptătorilor din Rezistență, luîndu-și partea lui din pradă. Acum scăpase de răspundere, fugind cu cei trei indivizi, care-i erau complici.

După 1945, Riccord și amicii săi au fost văzuți în Africa și apoi în America de Sud, unde se lansaseră în alte speculații.

Între 1948—1951, complicii lui Riccord au dispărut : unul asasinat la Buenos Aires, altul la New York și ultimul în Mexic. Poliția nu i-a descoperit pe ucigași niciodată. Se știa doar că traficantul trecuse prin țările respective la datele cînd amicii săi fuseseră uciși.

În scurt timp, Riccord își face o nouă avere în Orientul Apropiat. Instalat la Beirut, apoi în Golful Persic, el creează și exploatează mai multe laboratoare care produc heroină. Frecventează Buenos Aires, oficial ca patron de restaurant, dar în realitate ca șef al unei imense rețele internaționale de traficanți de droguri și ca mijlocitor de contacte între fostele căpetenii hitleriste. După ce își pierde relațiile cu autoritățile argentiniene, părăsește această țară pentru Venezuela și apoi pentru Paraguay.

Președintele Paraguayului, Stroessner, îl protejează în schimbul unui procent din beneficiile obținute de pe urma drogurilor. A trăit liniștit pînă în 1968, cînd Kissinger, devenit consilierul președintelui Nixon, s-a decis să-i zdrobească rețeaua. A intervenit pe lîngă Stroessner, dar fără nici un rezultat. Atunci Kissinger amenință cu suspendarea ajutorului american de 10 milioane de dolari pentru Paraguay, dacă Riccord nu este arestat și predat S.U.A. Stroessner n-a răspuns, pentru că afacerile traficantului îi aduceau mult mai multe milioane de dolari. Americanii și-au intensificat presiunile. Președintele, temîndu-se pentru economia Paragu-

ayului, în martie 1971, spre a calma Washingtonul, a accep-tat să-l arunce pe traficant în închisoare.

— Abia de aici începe afacerea noastră, îmi spuse Devine, omul C.I.A.

— Riccord a evadat ?

— Deloc. A rămas în închisoare, dar chiar aici e problema. Celula sa este mare cît un salon, are telefon şi un emiţător radio ; primeşte cîte 10 persoane pe zi...

— Îşi continuă, deci, traficul...

— Mai mult ca niciodată. Centrul activităţilor sale s-a deplasat în Brazilia şi, din închisoare, Riccord îşi conduce reţeaua ca un adevărat maestru. Vezi, Gonzales, preşedintele Stroessner şi-a bătut grozav joc de noi !

Încă nu vedeam de ce totuşi C.I.A. are nevoie de serviciile mele. Devine continuă :

— Dacă ni s-au refuzat toate cererile de extrădare, asta-i numai din cauză că Stroessner este cvasiasociatul lui Joseph Riccord. Fiecare operaţie cu droguri îi aduce mari cîştiguri, iar noi nu putem face absolut nimic. Şi fiindcă nu putem nici să-l convingem, nici să-l cumpărăm, ne-am gîndit să-l înspăimîntăm.

— Şi vreţi ca eu să-l bag în sperieţi ?

— Da. Trebuie să-l lovim în singurul lui punct sensibil : puterea sa. Dacă vom „fabrica" un fals complot în care să-l implicăm pe Riccord, Stroessner se va debarasa de el.

— Şi dacă vom da greş ?

— Atunci vom pune la cale o veritabilă lovitură de stat.

Devine îmi propuse să ne întîlnim la Roma, unde se va pregăti operaţia.

— Vino cît mai curînd posibil. Te voi aştepta. Mai ai hîrtie cu antetul Vanguardia Latino-Americana ?

— Cred că mai am.

— Ei, bine, adu la Roma hîrtie, ştampile, plicuri şi dosare, cu însemnele V.L.A.

Cînd am ajuns, cîteva zile mai tîrziu, la Roma, l-am sunat pe Devine. Mi-a răspuns soţia :

— Cînd ieşiţi din gară, în stînga veţi vedea nişte arcade. În colţ este o farmacie şi în faţa hotelului veţi vedea un bistrou. Instalaţi-vă la bar ; o maşină va trece să vă ia. Daţi-i şoferului tichetul pentru bagaje şi acesta se va ocupa de ele.

— Am înţeles.

M-am dus la bar şi nu peste multă vreme a sosit un autoturism care m-a dus pînă la parkingul ambasadei americane, de pe via Veneto. Acolo l-am găsit pe Devine. Fuma instalat într-un mic Volkswagen cu plăcuţă A.F.I. (American Forces Italy).

— Urcă repede.

Mă conduse pe via Val de Sole.

— Iată, spuse el, aici vei locui. Eu rămîn cu dumneata pînă va sosi James Clavio, în cel mult o jumătate de oră.

— James Clavio ?

— Ah, da, am uitat să-ţi spun că colonelul Clavio este cel care a fost însărcinat să pună la punct operaţia.

A sosit şi Clavio. Nu avea aer de spion şi se purta fără complexe şi precauţii maniace. L-am găsit chiar simpatic.

— Vom începe prin ticluirea unui complot cît mai verosimil cu putinţă. Îl vom pune pe Riccord printre conjuraţi, apoi dumneavoastră, Gonzales, vă veţi transforma din nou în comandantul Maedo şi veţi merge să dezvăluiţi complotul în faţa unui amic al preşedintelui Stroessner.

Clavio luă un carnet :

— Mai întîi conjuraţii. Pe cine să alegem ?

— Ne trebuie nume reale, am spus eu. Stroessner va verifica, în mod sigur.

— Bineînţeles. Să vedem...

Graţie dosarelor C.I.A., am întocmit o listă care cuprindea : fie veritabili revoluţionari trecuţi în clandestinătate chiar în Paraguay, fie exilaţi politici. În aceste împrejurări, represaliile lui Stroessner vor fi folositoare pentru el.

— Foarte bine, spuse colonelul Clavio. Dar pentru o asemenea afacere avem nevoie şi de generali.

— Adevărat.

— Daţi-mi lista celor mai apropiaţi colaboratori ai lui Stroessner... Nu, nu acolo, mapa galbenă de pe consolă.

— Iat-o !

Clavio scoase cîteva fişe, le studie şi apoi îmi spuse :

— Adăugaţi pe lista noastră : generalul Andrès Rodriguez, ministrul apărării. Puneţi-l, de asemenea, pe Hugo Gonzales, şeful statului-major al Aviaţiei...

— Bună idee, aprobă Devine. Şi apoi, îl vom pune pe Juan Moreno... Sau nu, mai degrabă pe German Gara, un consilier intim al preşedintelui.

Emoţionat de urmări, am simţit nevoia să remarc :

— Dar aceşti oameni n-au făcut nimic, iar dumneavoastră vreţi să-i denunţaţi drept conjuraţi în faţa unui dictator recunoscut pentru cruzimea lui necontrolată !

— Lăsaţi, Gonzales, spuse Clavio, aceştia sint generali latino-americani: trebuie să fi fost aprioric necinstiţi ca să ajungă în asemenea funcţii. Şi apoi, acolo sînt atîtea comploturi... Oamenii aceştia au avut asemenea idei nu o dată, adăugă Devine. Aţi cunoscut generali sud-americani care să nu viseze la răsturnarea preşedintelui?

— La drept vorbind, nu!

— Vedeţi?! Nici un scrupul, bătrîne. Aştia sînt nişte canalii, şi cu atît mai bine dacă Stroessner îi va lovi.

— Treceţi-mi-i pe listă pe aceşti generali, spuse Clavio, şi plasaţi-l pe Joseph Riccord în mijlocul lor.

Astfel a fost întocmită lista „conjuraţiei împotriva preşedintelui Stroessner".

— Bine, zise Clavio, iată că am terminat. Acum de ce anume să-i acuzăm?

— De o invazie, am propus eu.

— Cum, de o invazie?

— Adică o invazie a exilaţilor politici care debarcă în Paraguay cu ajutor străin.

— A, da, spuse Clavio. Vom inventa un puci combinat cu o invazie. Aşa, situaţia va părea mai gravă. Descrieţi-mi puţin această invazie, Gonzales.

Manevrasem din umbră atîtea intervenţii de genul acesta, încît nu mi-a fost deloc greu să imaginez o debarcare. Am desfăcut în faţa lui Clavio şi a lui Devine o hartă a Paraguayului.

— Priviţi. Să presupunem că există un prim detaşament, pe care îl vom denumi „Calul roşu". Acesta va pleca din Uruguay şi va debarca pe fluviu, aici (şi le-am arătat un punct pe hartă), la locul denumit de noi „Taurul negru".

— Am reţinut.

— Iată aici alte trei unităţi...

— Cum le veţi numi?

— Vom continua cu nume de animale: „Cîinele galben", de exemplu, „Pisica albastră" şi...

— „Iepurele verde", adăugă Devine, amuzîndu-se.

— Da, „Iepurele verde". Deci, cele trei unităţi ale noastre vor sosi pe calea aerului aici, aici şi aici (şi le-am arătat trei aerodromuri pe hartă).

— Asta e suficient pentru invazie, conchise Clavio. Să vedem acum trupele din interior.

— În general, ar trebui prevăzut cîte un comando pentru fiecare minister important, pentru securitatea militară şi pentru radioteleviziune.

— E-n regulă.

— Aţi vrea şi o aşa-zisă rezistenţă?

— Nu, aşa ceva ar fi prea complicat.

— Ei, bine, scuzaţi-mă. Dar poate doriţi „grupe de recepţie clandestine"?

— Astea ce mai sînt?

— Trupe dispersate în oraş, care joacă rolul de forţe de sprijin.

— Atunci sînt de acord. Vom pregăti „grupe de recepţie clandestine".

Cinci zile ne-a luat definitivarea planurilor „complotului". Mai întîi am făcut o descriere generală a „puciului" şi o analiză a situaţiei economice şi sociale, confuză şi peremptorie. Devine a conceput note diplomatice care dovedeau complicitatea străinilor.

Clavio a´scris un paragraf despre partidele politice. În sfîrşit, a trebuit să schiţăm nişte hărţi, să alcătuim planul „luptei" punct cu punct, să completăm fişe de radio, foi de decodificare. Un ordin de „executare a operaţiei militare" a fost redactat şi semnat de un „comandant al Vanguardiei Latino-Americana". Toate aceste documente le-am scris pe hîrtie cu antet V.L.A., le-am parafat cu ştampile şi semnături şi le-am introdus apoi într-o mapă cu următorul titlu pe coperta exterioară: Vanguardia Latino-Americana, Secţia Paraguay, Operaţia nr. 428, Olas-Ospaal.

— Care va fi semnalul declanşării acţiunii? întrebă Clavio.

— Nu ştiu... O arie muzicală...

— Da, este destul de original.

Am precizat:

— De exemplu, un disc ce va fi redat timp de 10 minute pe lungimea de undă menţionată în documentele pe care le-am întocmit.

— Ştiu eu un flamengo care îmi place la nebunie, spuse Clavio.

— Să admitem atunci acel cîntec. Dar dacă Stroessner verifică?

— Ce să verifice? Flamengo-ul meu?

— Da, în cazul în care va asculta radioul la ora fixată, pe lungimea de undă stabilită, pentru a depista personal semnalul convenit.

— Bine, decise Clavio. Vom prevedea un emițător clandestin veritabil în Paraguay, pe care C.I.A. îl va instala pentru a difuza muzica mea preferată.

În sfîrșit, am codificat organigrama și lista „conjuraților". Totul era redactat de așa manieră încît Riccord se afla în poziție centrală, fiind suficientă eliminarea sa pentru ca întreaga afacere să eșueze. Se sconta că Stroessner va înțelege acest lucru și va prefera să lichideze conspirația printr-o singură lovitură dată lui Riccord, decît să întreprindă o operație vastă de reprimare.

Clavio reciti dosarul și exclamă :

— E de-a dreptul remarcabil ! Treaba este foarte credibilă.

Nu mai rămînea decît ca aceste „documente secrete" să-i parvină lui Stroessner.

Ca totul să pară și mai credibil, am microfilmat întregul dosar. Clavio a dispărut pentru cîteva zile. Apoi m-a informat că C.I.A. îl sensibilizase pe președintele Stroessner, răspîndind în Paraguay zvonuri despre o iminentă lovitură de stat. Bătîndu-mă pe umăr, acesta îmi spuse :

— Acum să te văd, Gonzales. Am găsit mijlocul de a face ca dosarul să-i parvină lui Stroessner.

— Da ? Cum ?

— Trebuie să-l contactăm, pur și simplu, pe ambasadorul Paraguayului din Roma. Se numește Luis Martinez. Dacă dosarul îl neliniștește, i-l va transmite în maximum 48 de ore președintelui său.

— Cum îl vom întîlni ?

— Îl veți căuta, pur și simplu, la ambasadă. Vă veți prezenta ca fiind comandantul Maedo, șef al Vanguardiei Latino-Americana și îi veți spune că vreți să dați la iveală complotul. În sfîrșit... vă veți descurca.

— Nu vă neliniștiți.

M-am văzut cu Luis Martinez. Era un tip scund, naiv, elegant și prietenos, care mă primi fără prea mari dificultăți și mă întrebă :

— Spuneți-mi ce vă aduce la mine, dragă domnule ?

— Iată, îi spun eu, sînt unul dintre șefii Vanguardiei Latino-Americana, o organizație...

Apoi am recurs la metoda pe care o mai întrebuințasem și în Franța, cu colonelul Jean Soup, în timpul falsului complot străin din Guadelupa :

— Doresc să vă previn că se pregătește ceva foarte grav împotriva țării dumneavoastră.

— Ce spuneți ? !

— Se pune la cale o lovitură de stat, în care unii patrioți sinceri sînt manevrați de elemente aflate în solda puterilor străine.

— Ce puteri ? întrebă excitat Luis Martinez.

— Puteri care vor să semene discordie în America Latină.

— Continuați, vă rog.

— Se prevede folosirea tuturor mijloacelor posibile : subversiune din interior, asasinat, trădare și trupe din străinătate finanțate de afaceriști care se servesc de acești oameni pentru a dirija importante rețele de droguri.

— Dar asta este ceva nemaipomenit ! spuse Martinez.

— Da, Excelență, ați găsit cuvîntul. Eu am luptat împotriva regimului și a președintelui, dar mă gîndesc la acești oameni nenorociți din Paraguay de care profită o conspirație internațională.

Ambasadorul păru foarte impresionat :

— Aveți probe scrise despre acest complot ?

— Am.

— Arătați-mi-le !

— Mai tîrziu. N-o să vă dau nimic decît atunci cînd voi avea certitudinea că lucrul acesta îl interesează pe președintele Stroessner. Nu sînt un trădător. În schimbul informațiilor mele vreau să am garanția că patrioții amestecați în complot nu vor fi pedepsiți. Sînt de acord să fie masacrați șefii și agenții străini, dar nu și bravii oameni care mi-au acordat încrederea lor.

— Cît doriți pentru dosarul acesta ? insistă ambasadorul.

— Nimic, decît promisiunea sinceră că patrioții adevărați nu vor plăti pentru alții. Vă repet...

— Am înțeles, spuse Luis Martinez. Nu pot să mă angajez, dar voi telegrafia președintelui Stroessner. Răspunsul îl veți avea în trei zile.

— Cum voi afla lucrul acesta ?

— Telefonați-mi la ambasadă. Dacă am acordul președintelui, vă voi răspunde : „Pașaportul este gata". Veți ține minte ?

— Bineînțeles.

Trei zile după aceea, am dat telefon. M-am dus la ambasadă, unde Martinez îmi arătă telexul decodificat transmis de președinte. Acesta spunea : „Luați imediat documentele. Stop. Aveți toată puterea. Stop. Descoperirile de care vorbiți sînt confirmate de recente rapoarte ale poliției. Stop. Președintele Stroessner. Stop. Terminat. Stop".

— Arătați-mi probele, îmi ceru Luis Martinez.

— Da, Excelență, dar nu știu...

— Dați-mi-le !

— Ah ! În ultimul moment am început să ezit. Știți că asta este...

— Domnule, vă implor !

— „Curaj", mi-am zis eu murmurînd.

Apoi mai tare și mai hotărît :

— Iată !

I-am întins ambasadorului micile mele rulouri de microfilme care abia umpleau o cutie de chibrituri.

— Asta-i tot ? întrebă Luis Martinez.

— Excelență, developați și măriți aceste filme. O să vedeți despre ce este vorba.

— Dar nu am nici aparatele necesare și nici laborator !

I-am demonstrat sărmanului om că planurile unei lovituri de stat justifică cumpărarea unei cuve de developare și a unui aparat de mărit. Luis Martinez a fost de acord. I-am vîndut propriile mele aparate și două ore mai tîrziu proiectam „probele" pe un ecran instalat în salonul ambasadei.

— Ticăloșii ! Ticăloșii ! striga Luis Martinez.

— Priviți, Excelență.

— Ah ! Ticăloșii ! Cum, Andres Rodriguez ? Și Hugo Gonzales ? Și German Gara, însuși ? !

— Priviți !

— Și Joseph Riccord ! Ce oroare !

Luis Martinez, ambasador la Roma, luă imediat avionul pentru Paraguay. Cîteva zile după aceea, președintele Stroessner îl convoca pe reprezentantul C.I.A. în țara sa.

— Ia uitați-vă ce-am aflat ! Trădătorii vor să mă răstoarne. Printre ei sînt și trei dintre generalii mei. Ați putea să-mi confirmați aceste date ?

— Vreau să văd despre ce este vorba, răspunse omul C.I.A.

Puțin timp mai tîrziu, a revenit la Stroessner și i-a spus :

— Este exact.

Atunci, președintele Stroessner s-a decis să înăbușe complotul în fașă și să termine cu organizatorul presupus al acestuia, traficantul Joseph Riccord. Se hotărî să-l extrădeze și să-l predea justiției americane, care îl urmărea de atîta vreme. La scurt timp, Joseph Riccord era preluat de agenții F.B.I. Concomitent, cei trei generali de pe lista noastră aveau grave neplăceri.

Cît despre mine, eram foarte satisfăcut : reușisem acolo unde C.I.A. eșuase timp de mai mulți ani și eliminasem un fost nazist, devenit un acerb traficant de heroină. Mă amuzasem grozav și afacerea nu se soldase cu nici o urmare neplăcută pentru mine.

Confirmam astfel o regulă potrivit căreia un agent * cînd nu are informații, le inventează, dacă nu sînt atentate de împiedicat, le provoacă, și cînd nu există organizații extremiste în care să se infiltreze, le creează.

* Autorul se referă la agenții serviciilor secrete cu care a colaborat. (N.T.)

CUPRINS

		Pag.
Cuvînt înainte		3
— Cap. I:	Vor să mă înfunde	7
— Cap. II:	Sfîrşitul aventurii mele marocane	24
— Cap. III:	Ideile mele cu privire la serviciile secrete din Santo-Domingo	30
— Cap. IV:	Merit încrederea acordată	40
— Cap. V:	Cum se suprimă un dictator	49
— Cap. VI:	Trec de la un regim la altul	63
— Cap. VII:	Mi se propune Ministerul de Interne	74
— Cap. VIII:	Întoarcerea în Europa	89
— Cap. IX:	Şiretlicuri pentru a-mi îndeplini misiunea fără să fiu demascat	99
— Cap. X:	Misiune în Algeria	107
— Cap. XI:	Devin spionul personal al lui Ben Bella	117
— Cap. XII:	Complotul C.I.A. pentru a-l discredita pe generalul de Gaulle	129
— Cap. XIII:	Mă întorc în Algeria	136
— Cap. XIV:	Moştenitorul lui Martin Bormann	144
— Cap. XV:	Lucrez din nou pentru C.I.A.	154
— Cap. XVI:	Prietenul meu, comisarul Caille	163
— Cap. XVII:	O misiune ciudată	174
— Cap. XVIII:	Colonelul Dlimi îmi cere un ultim serviciu	182
— Cap. XIX:	O „cîrtiţă" în anturajul lui Willy Brandt	198
— Cap. XX:	Ultima misiune pentru C.I.A.	210

Redactor : col. GHEORGHE ŞTEFAN
Tehnoredactor : RADU STOIAN

Comanda nr. S/50153. Dat la cules : 09.05.1981
C. nr. 332/1981. Bun de tipar : 27.05.1982

Lucrarea conține 224 pagini.